

СТИВЪН КИНГ

A fountain pen with a silver nib and a black barrel is the central focus. Red liquid, resembling blood, is dripping from the nib. The background is a dark, bloody scene with a red, hairy creature on the left and a blood splatter on the right. The text is in a bold, serif font.

КОЙТО ГО
НАМЕРИ,
ЗА НЕГО
СИ Е

ТЪРСИ СЕ

СТИВЪН КИНГ ТЪРСИ СЕ

Превод: Весела Прошкова, Даня Доганова

chitanka.info

„Събуди се, гений!“ — още с първото изречение в новия си роман Стивън Кинг ни стиска в хватката си и не ни пуска до самия край.

Геният е Джон Ротстийн (авторът, създал трилогията с култовия герой Джими Голд), който от десетилетия не е публикувал нова книга и живее като отшелник. А грубото подмятане е отправено от Морис Белами, младеж, обсебен от Джими Голд. Морис кипи от гняв — не стига че любимият му писател е престанал да твори, ами преди това е превърнал бунтаря Джими Голд в конформист, който загърбва идеалите си в името на кариера в рекламата и на еснафското благополучие. Ротстийн трябва да си плати. С живота си! Морис го застрелва и взема парите от скрития в дрешника сейф. Само че истинското съкровище не са хилядите долари, а тетрадки, изписани на ръка от Ротстийн, и съдържащи най-малко още един роман за Джими Голд.

Морис заравя плячката си, предвкусвайки как скоро ще чете продължението на трилогията за Беглецът, но — каква ирония на съдбата! — е арестуван и изпратен в затвора за друго престъпление.

След дълги години момче на име Питър Саубърс случайно се натъква на заровения сандък със съкровището и сега Бил Ходжис, Холи Гибни и Джером Робинсън — незабравимото трио от „Мистър Мерседес“ — трябва да защитят Пит и семейството му от коварния, жадуващ за отмъщение Морис, излязъл на свобода след трийсет и пет години зад решетките.

За първи път след „Мизъри“ Стивън Кинг се връща към темата за тънката граница между пристрастеността към измислен герой и фанатизма. „Търси се — който го намери, за него си е“ е грабващ трилър, но и размисъл за начина, по който литературата формира живота ни — за добро или за зло, — ала винаги необратимо.

Мислейки за Джон Макдоналд

*Когато паднем в пропастта, разбираме
цената на живота.*

Джоузеф Кембъл

Заеби, хич да не ти пука.

Джими Голд

ПЪРВА ЧАСТ
ЗАРОВЕНОТО СЪКРОВИЩЕ

1978

— *Събуди се, гений.*

Ротстийн не искаше да се събуди. Сънуваше нещо прекрасно: първата си жена, каквато беше няколко месеца преди да му стане съпруга — седемнайсетгодишна и съвършена от главата до петите. Голото ѝ тяло блестеше пред очите му. И двамата бяха голи. Той беше на деветнайсет, под ноктите му имаше грес, но на нея не ѝ пукаше (поне тогава), защото бъдещият ѝ съпруг имаше мечти и тъкмо затова го харесваше. Вярваше в мечтите дори повече от него, и то с основание. В този сън тя се смееше и посягаше към онази част от анатомията му, която беше най-лесна за хващане. Ротстийн се опита да потъне още по-дълбоко в дебрите на подсъзнателното, обаче някой го хвана за лакътя, разтърси го и сънят се спуска като сапунен мехур. Той вече не беше на деветнайсет и не обитаваше двустаен апартамент в Ню Джърси; след шест месеца щеше да стане на осемдесет и живееше във ферма в Ню Хемпшир, където според завещанието му щяха да го погребат. В спалнята имаше трима мъже със скиорски маски — червена, синя и канареножълта. Ротстийн се помъчи да си внуши, че продължава да сънува (само дето романтичният сън беше заменен от кошмар, както се случваше понякога), обаче онзи пусна ръката му, хвана го за рамото и го просна на пода. Ротстийн си удари главата и изкрещя.

— Престани! — процеди човекът с жълтата маска. — Да не искаш да загуби съзнание?

— Леле, вижте! — възкликна онзи с червената маска. — Дъртакът се е надървил. Сигурно е сънувал, че се чука.

Човекът със синята маска, който беше разтърсвал стареца, промърмори:

— Чукане — дръжки. Пикае му се, затуй му е щръкнал. На тая възраст нищо не може да ги възбуди. Моят дядо...

— Затваряй си устата — срязва го Жълтата маска. — На никого не му дреме за дядо ти!

Въпреки че беше замаян от удара и още обвит от изтъняващата завеса на съня, Ротстийн разбра, че е загазил. Една дума изникна в ума му: *крадци*. Погледна тримата, появили се като по чудо в спалнята му; главата го болеше (вземаше лекарства за разреждане на кръвта и на дясното му слепоочие щеше да се появи голяма синина), сърцето му с опасно изтънели стени биеше до пръсване. Тримата мъже, които освен страховитите маски носеха ръкавици и тънки якета, се наведоха над него. „Втасах я — каза си той. — Нападнаха ме крадци, а градът е на осем километра оттук.“

Криво-ляво прогони останките от съня и се помъчи да разсъждава трезво, стигайки до извода, че все пак положението не е толкова тревожно: щом криеха лицата си, значи нямаше да го убият.

Може би.

— Господа... — промърмори.

Онзи с жълтата маска се засмя и вдигна палец:

— Добро начало, гений.

Ротстийн кимна, сякаш му бяха направили комплимент. Погледна часовника на нощното шкафче (беше два и петнайсет), после отново се втренчи в човека с жълтата маска, който май беше тарторът на апашите.

— Вижте какво, имам малко пари и ще ви дам всичките. Стига после да си тръгнете по живо, по здраво.

Нов порив на вятъра запрати в къщата пожълтелите листа от двора. Ротстийн забеляза, че централното отопление е включено за първи път през тази година, и си помисли: „А довчера беше лято...“

— Едно пиленце ни каза, че имаш *много* пари — обади се Червената маска.

— Млък! — срязва го Жълтия и подаде ръка на Ротстийн. — Ставай, гений.

Ротстийн хвана дланта му, някак си се изправи, въпреки че краката му трепереха, и седна на леглото. Едва дишаше, обаче си даваше сметка (през целия му живот способността за трезва преценка беше и недостатък, и предимство) каква картинка представлява: старец с прекалено широка синя пижама и с плешива глава — от косата му бяха останали само две туфи над ушите. Ето в какво се беше превърнал писателят, сниман на корицата на списание „Тайм“ („ДЖОН

РОТСТИЙН, АМЕРИКАНСКИЯТ ГЕНИЙ — ОТШЕЛНИК“) през годината, когато Джон Кенеди стана президент.

Събуди се, гений.

— Поседи, докато ти размине — любезно каза Жълтия. (Загрижеността му не успокои Ротстийн.) — После ще отидем в дневната да поговорим като нормалните хора. Не бързай. Дишай дълбоко.

Ротстийн се подчини и сърцето му се поуспокои. Насили се да мисли за Пеги, за гърдите ѝ (малки, но свършени), за дългите ѝ, гладки бедра, обаче сънят вече го нямаше, нямаше я и някогашната Пеги — сега сабичосана и живееща в Париж. На негов гръб. Поне Йоланда, неговият втори опит за семейно блаженство, беше покойница и не му се налагаше да ѝ плаща издръжка.

Човекът с червената маска отиде в кабинета и започна да рови навсякъде. Нещо падна на пода. Чуваше се как онзи отваря и затваря чекмеджетата.

— По-добре ли си? — попита Жълтия и щом Ротстийн кимна, добави: — Чудесно. Да вървим.

Застана от едната му страна, Синия — от другата, и го поведоха към малката дневна. Третият продължаваше да тършува в кабинета. Скоро щеше да отвори дрешника, да избута встрани двата сака и трите пуловера и да види сейфа. Беше неизбежно.

„Няма значение, важното е да не вземат тетрадките. Пък и защо са им? Крадците се интересуват само от пари. Надали четат друго освен «Пентхаус».“

Само дето човекът с жълтата маска изглеждаше замесен от друго тесто — по говора му личеше, че е образован.

Всички лампи в дневната светеха, щорите не бяха спуснати. Бдителните съседни биха се запитали какво се случва в къщата на възрастния писател... ако той имаше съседни. Най-близката къща беше край магистралата, на повече от три километра. Ротстийн нямаше приятели, никой не го посещаваше — той на бърза ръка отпращаше всеки случайно отбил се търговски пътник. Да, несъмнено беше стар особняк този „пенсиониран“ писател. Този саможив отшелник. Плащаше си данъците и светът вече не се интересуваше от него.

Синия и Жълтия го заведоха до креслото, обърнато към рядко включвания телевизор, и понеже той не седна веднага, Синия го

блъсна на стола.

— По-кратко! — срязва го другият и онзи промърмори нещо, но отстъпи крачка назад. Да, несъмнено човекът с жълтата маска беше шефът. Тарторът на апашите.

Той сложи длани на коленете си и се приведе към Ротстийн:

— Искаш ли една глътка за успокояване на нервите?

— Ако говориш за алкохол, отказах пиенето преди двацет години. Така ми нареди лекарят.

— Браво на теб. Ходеше ли на сбирките?

— Не бях алкохолик — промърмори Ротстийн — подмятането го беше жегнало. Колко нелепо беше да се обижда от думите на някакъв крадец, когато животът му висеше на косъм, но... наистина ли беше нелепо? Как трябва да се чувства човек, когато хора с маски за ски са го измъкнали от леглото посред нощ? Запита се как би пресъздал подобна сцена и не можа да си отговори — не пишеше за такива неща. — Хората си мислят, че всеки съвременен писател от бялата раса задължително е алкохолик.

— Добре, добре, не се горещи толкова. — Жълтия сякаш се опитваше да успокои капризно дете. — Искаш ли вода?

— Не, благодаря. Искам тримата да са разкарате, затова ще бъда откровен с теб — промърмори и се запита дали този тип знае основното правило при общуването между хората: ако някой каже, че ще е откровен с теб, в повечето случаи е готов да те излъже право в очите. — В портфейла ми на нощното шкафче има около осемдесет долара. В порцелановия чайник на полицата над камината ето там...

Синия се обърна да погледне, но Жълтия продължи да се взира в Ротстийн. Очите му зад маската насмешливо проблясваха.

„Не се хвана“ — помисли си Ротстийн, обаче не се предаде. Вече се беше събудил напълно и беше и вбесен, и изплашен, но си даваше сметка, че не бива да се издаде.

— В чайника са парите за домакинството. Петдесет — шейсет долара. Само толкова държа вкъщи. Вземете ги и си вървете по живо, по здраво.

— Шибан лъжец! — процеди Синия. — Имаш много повече, дядка. Знаем със сигурност, хич не ни баламосвай.

В този момент Червения се провикна от кабинета, все едно беше актьор, очаквал тъкмо тази реплика:

— Бинго! Намерих сейф! И то какъв — грамадански!

Ротстийн знаеше, че рано или късно човекът с червената маска ще открие сейфа, въпреки това го обзе отчаяние. Глупаво беше да държи пари вкъщи — единствената причина беше омразата му към кредитни карти, чекове, акции и други финансови инструменти... всички съблазнителни вериги, оковаващи хората към могъщата и всепогубваща американска машина, работеща на принципа „Задлъжней, за да харчиш“. Обаче сега можеха да го спасят. Щеше да преживее загубата на парите, но не и на тетрадките.

— А сега комбинацията. — Синия щракна с пръсти, обаче звук не се чу, защото той беше с ръкавици. — Казвай, дърто!

Ротстийн беше набрал достатъчно гняв, за да откаже (според Йоланда гневът открай време беше най-вярното му оръжие. „Вероятно още като бебе си беснеел в кошчето, за да стане твоето“ — сопна му се веднъж), само че сега беше и уморен, и изплашен. Ако се заинатеше, щяха да го бият, докато го пречупят. Като нищо можеше да получи още един сърдечен удар, който със сигурност щеше да го довърши.

— Ако ви кажа комбинацията, ще си тръгнете ли, след като вземете парите?

— Господин Ротстийн — любезно каза Жълтия — любезността му изглеждаше искрена (и тъкмо затова — гротескна), — не си в положение да поставяш условия. Фреди, донеси чувалите.

В кухнята нахлу студен въздух, когато Синия, наричан още Фреди, отвори вратата и излезе. Човекът с жълтата маска отново се усмихваше. Ротстийн вече ненавиждаше тази усмивка. Тези червени устни.

— Хайде, гений, изплюй... камъчето. Давай по-бързо, че да свършим по-бързо.

Ротстийн въздъхна и изрецитира комбинацията за отваряне на сейфа „Гардал“ в дрешника:

— Три, две завъртания наляво, трийсет и едно, две завъртания надясно, деветдесет и девет, завъртане надясно и обратно на нула.

Червените устни зад маската се разтегнаха в усмивка, оголваща зъбите:

— Ама, разбира се, трябваше да се досетя: шифърът е рождената ти дата. — Той задиктува комбинацията на съучастника си в дрешника.

Ротстийн, който още разсъждаваше сравнително хладнокръвно, стигна до нерадостно заключение. Синия и Червения се интересуваха само от парите; Жълтия може би щеше да вземе своя дял, обаче надали това беше главната цел на човека, който продължаваше да нарича жертвата си *гений*. Сякаш в потвърждение на разсъжденията му Синия се върна, придружен от поредния студен полъх откъм улицата. На раменете си беше праметнал по два големи сака.

— Виж... — старецът погледна в очите човека с жълтата маска. — Ценни в сейфа са само парите. Има и тетрадки със записки, които надали ви интересуват, но за мен са важни.

Червения се провикна от кабинета:

— Баси майката, Мори! Ударихме джакпота! Леле-мале, в сейфа има *купища* мангизи! Стоят си в пликовете от банката, които са... не мога да ги преброя.

„Най-малко шейсет, може би дори осемдесет — би казал Ротстийн. — С по четиристотин долара във всеки. Изпратени от Арнолд Абел, моя счетоводител от Ню Йорк. Джени урежда сметките за домакинството (които са много скромни, защото Абел плаща големите разходи) и ми носи пликовете с останалите пари, които прибирам в сейфа. От време на време ѝ отпускам малка премия, на Коледа давам бакшиш на пощальона, но иначе почти нямам за какво да харча. Арнолд никога не ме пита какво правя с парите. Може би си мисли, че използвам услугите на едно-две момичета на повикване. Или пък че залагам на конните надбягвания в Рокингам. — Тук би се обърнал към Жълтия, известен още като Мори: — Знаеш ли какво е най-смешното? Никога не съм си задавал този въпрос. Както никога не съм се питал защо продължавам да изписвам тетрадка след тетрадка. Правя го и туйто.“

Можеше да го каже, но не обели нито дума. Не защото онзи нямаше да го разбере: лукавата усмивка, разтягаща червените устни, подсказваше точно обратното. Щеше да го разбере и нямаше да му пука.

— Какво още има? — провикна се Жълтия, продължавайки да гледа Ротстийн в очите. — Кутии? Кутии за ръкописи? От онези, за които ти споменах?

— Кутии няма. Само тетрадки. Фрашкано е с тия тъпотии.

Жълтия се усмихна, все така вперил поглед в очите на Ротстийн:

— Пишеш на ръка, а? Значи така работиш, а, гений?

— Моля ви, оставете ги — измънка Ротстийн. — Не бива да се четат от никого. Това е суров материал, романите още не са довършени...

— И никога няма да ги довършиш — прекъсна го онзи. — Сигурен съм. — Закачливото пламъче в очите му, което Ротстийн мислено наричаше „ирландска насмешка“, беше помръкнало. — Пък и защо да се бъхтиш, нали така? *Финансово* си напълно задоволен. Получаваш достатъчно от авторските права за „Беглецът“. И за „Беглецът отива на война“. И за „Беглецът уляга“. Прочутата трилогия за Джими Голд. Непрекъснато преиздават и трите романа. Изучават се в колежа в цялата наша велика страна. Благодарение на шайката даскали по литература, които си мислят, че вие двамата със Сол Белоу сте окачили на небето Луната, винаги ще има колежани, които да си купуват книгите ти. Уреден си за цял живот, нали? Защо да рискуваш и да издадеш роман, който ще накърни репутацията ти от чисто злато, след като можеш да се криеш тук и да се преструваш, че си сам на света? — Жълтия поклати глава. — Приятелю мой, ти придаваш съвършено ново значение на думата „педант“.

Синия още висеше на вратата:

— Какво да правя, Мори?

— Искам с Къртис да приберете всичко в саковете. Ако не остане място за тетрадките, претършувайте къщата. Даже в такава миша дупка ще се намери поне един куфар. Не си губете времето да броите парите. Искам да се ометем час по-скоро!

— Ясно. Синия... Фреди... наляво.

— Недейте — измънка Ротстийн и се ужаси от треперливия си глас. Понякога забравяше колко е стар... но не и тази вечер.

Онзи, когото наричаха Мори, се приведе към него, зеленикавите му очи надничаха през дупките в жълтата маска:

— Ще те питам нещо. Ако отговориш честно, може би ще оставим тетрадките. Ще бъдеш ли откровен с мен, гений?

— Ще се постарая. И да знаеш, че никога не съм се смятал за гений. Така ме нарекоха в „Тайм“.

— Бас държа, че не си им изпратил протестно писмо.

Ротстийн не отговори. „Гад такъв — помисли си. — Опитваш се да ме измамиш. Нищичко няма да оставиш, нали? Каквото и да кажа.“

— Ето и въпроса — да му се не види, защо не пощади Джими Голд? Защо го омърси?

Въпросът беше толкова неочакван, че макар Джими Голд да беше най-известният му герой, онзи, с когото щяха да го запомнят (ако изобщо го запомнеха с нещо), в първия момент Ротстийн не го разбра за какво говори този Мори. Авторът на статията в „Тайм“, в която беше нарекъл писателя „гений“, беше определил Джими Голд като „американска икона на отчаянието в страната на изобилието“. Твърде много хвалби... които обаче бяха помогнали за продажбите на книгата.

— Ако имаш предвид, че съм сгрешил, като написах продължения на „Беглецът“, и аз съм на същото мнение — промърмори, но не беше съвсем откровен. Втората книга от трилогията беше затвърдила репутацията му на значим американски писател, а третата беше венецът на кариерата му — критиците го хвалеха до небесата, романът остана цели шейсет и две седмици в класацията за бестселъри на „Ню Йорк Таймс“. Присъдиха му „Националната награда за литература“... не че той отиде да я получи. В почетния диплом пишеше, че това е „Илиадата на следвоенна Америка“, имайки предвид не само последния роман, а цялата трилогия.

— Не казвам, че трябваше да спреш след „Беглецът“ — заяви Мори. — Втората книга също я бива, може би дори е още по-добра. Защото са *правдоподобни*. Говоря за последната — пълен боклук! Реклама? За *реклама* ли я написа? — После направи нещо, от което дъхът на Ротстийн спря и коремът му сякаш се напълни с олово. Бавно, почти замислено, свали жълтата маска и старецът видя младеж с характерната външност на бостънски ирландец: рижава коса, зеленикави очи и бяла кожа, която почервява от слънцето и никога не хваща загар. Плюс противните червени устни. — Къща в *предградията*? Форд седан на *алеята отпред*? Съпруга и две ситни *дечица*? Всичко е за продан, това ли ти е идеята? Всеки се продава, така ли? В тетрадките...

— В тетрадките...

Искаше да каже: „В тетрадките са още два романа, завършващи поредицата за Джими Голд. В първия Джими осъзнава колко е безсмислен еснафският му живот и зарязва семейството си, работата и уютната къща в Кънектикът. Напуска дома си пеш, само с раница и с

дрехите на гърба си. Превръща се в по-възрастна версия на младежа, който напуска училище, отказва се от сребролюбивите си родители и след двудневен запой в Ню Йорк решава да се запише в армията.“

— Какво има в тетрадките? — нетърпеливо попита Мори. — Продължавай, гений. Защо ти трябваше да омърсиш Джими, да го натикаш в калта?

Ротстийн искаше да каже, че в „Беглецът поема на запад“ Джими се връща към предишното, истинското си аз. Само че Жълтия беше показал лицето си, а сега извади пистолет от предния джоб на якето си. Изглеждаше огорчен.

— Създаде един от най-великите герои в американската литература, после се изсра върху него — каза. — Човек, който постъпва така, не заслужава да живее.

Джон Ротстийн отново беше обзет от гняв и дори му стана приятно.

— Ако наистина го мислиш — процеди, — значи не си разбрал нито думичка от романите ми.

Мори насочи към него пистолета. Дулото беше като черно око.

Ротстийн се прицели в него с изкривения си от ревматизма пръст, все едно държеше оръжие, и със задоволство забеляза как онзи примигна и потрепери.

— Не ми се прави на литературен критик, момченце! До гуша ми е дошло от многознайковци като теб, дете не са били родени, когато аз бях на върха на славата си. Всъщност на колко си? На двайсет и две? На двайсет и три? Какво знаеш за живота, камо ли за литературата?

— Достатъчно, за да твърдя, че не всеки се продава и не отстъпва от принципите си. — В зеленикавите му очи проблеснаха сълзи, които изумиха Ротстийн. — И не ми чети лекции за живота! Тъкмо ти, който от двайсет години се криеш от всички като плъх в дупка!

До болка познатата критика — как *смееш* да се отказваш от славата? — разпали искрицата яд в пламенна ярост (ярост, придружена от чупене на съдове и на мебели, добре позната на Пеги и Йоланда) и Ротстийн почувства задоволство. По-добре да умре беснеейки, отколкото да раболепничи и да моли за пощада.

— Как ще изкараш пари от тетрадките ми, а? Предполагам, че си мислил по този въпрос. Навярно си даваш сметка, че ще е същото като да се опиташ да продадеш откраднат неиздаван ръкопис на Хемингуей

или картина на Пикасо. Само че приятелчетата ти не са образовани като теб, нали? Личи си по говора им. Известно ли им е онова, което ти знаеш? Бас държа, че не! Преметнал си ги! Подмамил си ги с обещания за несметно богатство, от което ще получат своя пай. Мислиш се за голяма работа, защото знаеш много думи. Обаче си само един нещастен позьор!

— Млъкни! Говориш като майка ми.

— Ти си само най-обикновен апаш, драги. Колко глупаво е да откраднеш нещо, което никога, ама никога не ще можеш да продадеш!

— Млъкни, гений! Предупреждавам те да си държиш езика зад зъбите!

„И какво като натисне спусъка? — помисли си Ротстийн. — Вече няма да се тъпча с лекарства. Няма да мисля с горчивина за миналото и за поредицата от житейски катастрофи, напомнящи върволица от смазани автомобили. Няма да изпитвам непреодолимото желание да изписвам тетрадка след тетрадка и да ги трупам на купчинки като заешки лайна по горска пътека. Май куршум в главата е за предпочитане пред това да се разболея от рак или от Алцхаймер — кошмара на всеки, който си изкарва прехраната с ума. Несъмнено новината ще цъфне на заглавните страници, но за мен са писали достатъчно още преди тъпата статия в «Тайм»... и ако този тип ме гръмне, няма да съм принуден да чета журналистическите бръщолевения.“

— Да, наистина си кръгъл глупак — заяви. Неочаквано изпита чувство, напомнящо възторг. — Мислиш се за по-умен от онези двамата, обаче не си. Те поне разбират, че парите могат да бъдат похарчени. — Приведе се и се втренчи в бледото, луничаво лице. — Знаеш ли, нещастнико, типове като теб принизяват любовта към четенето и към литературата.

— Последно предупреждение! — процеди Мори.

— Заври си го отзад! Заври го и на майка си! Или ме застреляй, или се махай!

Морис Белами го застреля.

2009

Първият скандал за пари в дома на семейство Саубърс (първият, който децата неволно чуха) избухна през една априлска вечер. Всъщност не беше скандал, а спор, но даже най-силните бури започват с лек полъх на вятъра. Питър и Тина Саубърс бяха в дневната, той си пишеше домашното, сестра му си беше пуснала на дивиди „Спондж Боб“. Гледала го беше безброй пъти, но все не й омръзваше. Кое то си беше чист късмет, защото от два месеца вече нямаша кабелна телевизия — баща й се беше отказал от абонамента.

Том и Линда бяха в кухнята; той тъкмо беше затворил вехтата си раница, след като беше сложил в нея няколко енергийни десертчета с мюсли, пластмасова кутия с нарязани зеленчуци, две бутилки вода и кутийка кока-кола.

— Съвсем си превъртял — ядно промърмори Линда. — Открай време си нервак, но това вече минава всички граници. Какво ти пречи да нагласиш часовника да те събуди в пет? Ще имаш достатъчно време да вземеш Тод и в шест да сте пред Общинския център — обзалагам се, че ще сте първите.

— Де да беше така — въздъхна Том. — Той разправя, че миналия месец в Брук Парк пак имало временна борса за безработни и хората се наредили на опашка още предишния ден. *Предишният ден*, Лин!

— Тод бръщолеви какво ли не, а ти му вярваш. Помниш ли как каза, че Пит и Тина „адски“ ще харесат автошоуто „Монстър Джам“...

— Не става дума за автошоу, нито за концерт в парка, нито за зрелищни фойерверки, а за *живота ни*!

Пит вдигна очи от тетрадката и се спогледа със сестра си, коя сви рамене, все едно казваше: „Родители, какво да ги правиш?“ Той пак се захвана с решаването на задачите по алгебра. Още четири и после можеше да отиде у Хауи и да провери дали приятелят му си е купил нови комикси. Самият той нямаше книжки за размяна — баща му беше спрял джобните му едновременно с кабелната телевизия.

Том нервно закрачи напред-назад в кухнята. Линда се приближи до него и го хвана под ръка, опитвайки се да го успокои:

— Знам, че става дума за живота ни.

Говореше тихо, за да не я чуят децата и да се разстроят (знаеше, че Пит и без това е доста изнервен), но най-вече за да намали напрежението. Знаеше и какво изпитва Том и му съчувстваше с цялото си сърце. Страхът беше ужасно чувство, обаче още по-ужасно беше унижението да не можеш да издържаш семейството си. Всъщност „унижение“ не беше точната дума. Той се срамуваше. През десетте си години в „Недвижими имоти «Лейкфронт»“ беше най-способният брокер и снимката, на която широко се усмихваше, често грееше на рекламното табло на фирмата. Парите, които Линда получаваше като начална учителка, бяха само допълнителен бонус. През есента на 2008 обаче настъпи икономическата криза и семейство Саубърс останаха само на учителската заплата.

Най-обезнадеждаващото беше, че не уволниха Том с обещанието да го назначат отново, когато рецесията приключи. „Недвижими имоти «Лейкфронт»“ фалира и сградата, в която се помещаваше, сега беше празна, изрисувана отвън с графити и с надпис „ДАВА СЕ ПОД НАЕМ“ на витрината. Братя Риърдън, които бяха наследили фирмата от баща си (а той — от своя баща), бяха инвестирали големи суми в акции и загубиха почти всичко при сриването на пазара. Линда не я грееше, че Тод Пейн, най-добрият приятел на Том, също е останал без работа. Смяташе го за празноглав дърдорко.

— Май не си видял по телевизията прогнозата за времето, но аз я гледах. Нощта ще е мразовита, призори от езерото ще се вдигне мъгла, очаква се и леденостуден дъжд. *Леденостуден дъжд*, Том.

— Чудесно. Дано са познали. Сума хора ще се откажат и шансовете ни ще са по-големи. — Хвана я за раменете, но не я разтърси, не ѝ се развика. Скандалът избухна по-късно. — *Наложително* е да си намеря някаква работа и тази пролет няма да имам друга възможност. Скъсах се да трамбовам по улиците и да разпитвам за...

— Знам...

— Обаче никъде не търсят хора като мен. Никъде! Предлагат се няколко места за докери или на строежа на новия търговски център до аерогарата, но как ме виждаш като строителен работник? Тежа с петнайсет килограма над нормата и още преди двайсет години излязох от форма. Предполагам, че през лятото — ако положението малко се

стабилизира, разбира се, — ще си намеря чиновническа работа, само че вероятно ще е временна и нископлатена. Затова с Тод ще отидем пред Общинския център още в полунощ и ще стоим на опашката до сутринта, когато ще започнат да пускат кандидатите. Убеден съм, че ще получа назначение, и то с прилична заплата.

— Ще получиш и някой вирус, който ще лепнеш на всички ни. После ще пестим от храната, за да платим на лекаря.

Чашата на търпението му преля и той кресна:

— Вместо да ме окуражиш, непрекъснато ми опяваш!

— Не се сърди, Том, *опитвам* се да...

— Да беше казала: „Браво на теб, Том! Хубаво си го измислил да отидете по-рано, сигурно ще е от полза! Трогната съм, че правиш такива жертви за нас, Том.“ Или нещо подобно. Прекалено много ли искам, да му се не види?

— Казвам само, че... — Кухненската врата се отвори и затвори с трясък. Том беше отишъл да пуши в задния двор. Пит отново вдигна глава и видя колко е разстроена и разтревожена Тина. Все пак беше само на осем. Усмихна ѝ се и ѝ намигна. Тя също се усмихна, макар и колебливо, после се върна към случващото се в подводното кралство Бикини Ботъм, където бащите не остават без работа, не повишават тон и не лишават децата си от джобни. Освен ако са непослушни, разбира се.

Същата вечер, преди да тръгне за борсата, Том занесе дъщеря си в леглото, целуна я за лека нощ, целуна и любимата ѝ кукла госпожа Бизли — ей така, за късмет.

— Татко? Ще се оправят ли нещата?

— Разбира се, миличко. — Тина запомни обещанието му. И уверения му тон. — Всичко ще се подреди. А сега заспивай. — И излезе от стаята с нормалната си походка. Тя запомни и това, защото никога повече не го видя да ходи така.

Щом колата изпъпли по стръмното възвишение между Марлборо Стрийт и паркинга на Общинския център, Том се провикна:

— Ей, спри!

— Абе, ти луд ли си? Зад нас идват коли!

— Само за секунда. — Том вдигна телефона си и засне хората, наредени на опашката. Сигурно бяха стотина. Най-малко. Над вратите на сградата беше опънат банер, на който пишеше: „**ГАРАНТИРАНИ**

1000 РАБОТНИ МЕСТА!“ Отдолу имаше още един надпис: „*Ние се грижим за нашите съграждани!* — **КМЕТ РАЛФ КИНСЛЪР.**“

Шофьорът на колата зад раздрънканото субару на Тод Пейн гневно натисна клаксона.

— Томи, не искам да ти преча да увековечиш това паметно събитие, обаче...

— Добре де, добре — промърмори Том и добави, докато приятелят му вкарваше колата в паркинга, където местата в близост до зданието вече бяха заети. — Нямам търпение да покажа на тази снимка на Линда. Знаеш ли какво ми каза? Че ако дойдем в шест, ще сме първи на опашката!

— Предупредих те, братле. Старият Тод не лъже. — Старият Тод паркира. Субаруто изпусна облак задушливи газове, изхриптя и спря. — До сутринта тук ще има повече от две хиляди души. И репортери от всички сутрешни предавания: „Градът в шест“ „Утринен репортаж“, „Сутрешен обзор“... Може да ни интервюират.

— Притрябвало ми е. Искам само да си намеря работа, друго не ме интересува — разсеяно промълви Том, мислейки си за друго. Линда се оказа права — наистина беше много влажно. Въздухът беше напоен с мириса на езерото, напомнящ миризмата на канализация. Беше и студено — дотолкова, че от устата му да излиза пара. Жълта лента с надпис „НЕ ПРЕМИНАВАЙ“ беше опъната на метални колчета така, че се получаваше сложен лабиринт, нагънат като хармоника, а хората в него бяха като в кошара. Том и Тод застанаха между последните колчета. Зад тях веднага се наредиха други кандидати за работа, предимно мъже — някои бяха с дебели работнически якета, други — със скъпи палта и със скъпи подстрижки, които вече започваха да губят формата си. Том предполагаше, че до зазоряване — цели четири часа преди отварянето на трудовата борса — опашката ще стигне до края на паркинга.

Погледът му попадна на млада жена с бебе в кенгуру. Разделяха ги няколко зигзага на жълтата лента. Запита се колко ли е отчаяна, че да дойде тук с детенцето си посред такава студена и влажна нощ. Тя разговаряше с някакъв едър мъж, праметнал през рамо спален чувал, а мъничето в кенгуруто поглеждаше ту нея, ту него, сякаш беше най-малкият в света любител на тениса. Гледката беше доста комична.

— Искаш ли да се стоплиш, Томи? — Тод извади от раницата си малка бутилка с уиски „Бел“ и му я подаде.

Том се канеше да откаже, спомняйки си предупреждението на Линда на сбогуване: „И да не си посмял да ми се прибереш, лъхащ на алкохол, господинчо“, но взе бутилката. На този кучешки студ една глътчица щеше да му дойде добре. Отпи и почувства как уискито сгрява гърлото и стомаха му.

„Нажабуркай се с вода, преди да стигнеш до гишетата на работодателите — напомни си. — Никой не назначава хора, вонящи на алкохол.“

Някъде към два Тод отново му подаде бутилката, но той отказа да пие. Обаче след час охотно прие предложението. Ако се съди по останалото в бутилката, старият Тод доста успешно се беше предпазил от студа.

„Какво пък“ — помисли си и този път отпи голяма глътка.

— Така те искам! — похвали го приятелят му, леко заваляйки думите. — Поне веднъж бъди лошо момче.

Кандидатите за работа продължаваха да пристигат, колите им, идващи от Марлборо Стрийт, една подир друга се появяваха сред съгъстващата се мъгла. Опашката беше излязла от пространството, оградено с жълта лента, и краят ѝ вече не се виеше зигзагообразно. Досега Том смяташе, че е наясно с икономическата криза, засегнала цялата страна (та нали самият той беше загубил работата си, *престижната* си работа?), но докато автомобилите продължаваха да прииждат и опашката ставаше все по-дълга (краят ѝ вече не се виждаше), той започна да осъзнава нещо, от което още повече го втресе. Може би точната дума не беше *криза*, а *катастрофа*.

Вдясно от него сред лабиринта от метални колчета и жълта лента заплака бебе. Том се огледа и видя как човекът със спалния чувал разтваря кенгуруто, за да улесни жената („Мили боже, та самата тя е почти дете!“ — помисли си) да извади бебето.

— Туй пък кфо е? — изфъфли Тод.

— Бебе — отвърна Том. — Жена с бебе. Момиче с бебе.

Приятелят му присви очи и се вгледа по-внимателно:

— Мили божке! Според мен е адски безот... безот... така де... липсва ѝ отговорност.

— Пиян ли си? — Линда не харесваше Тод, не виждаше добрите му страни и в този момент Том май също не ги виждаше.

— Съвсем мъничко. Ша са опрая, докато отворят. Ноша си ментови бонбони.

Том мислеше да го попита дали си носи и визин — очите му се бяха зачервили като на електроженист, — но реши, че моментът не е подходящ за спорове. Обърна се към мястото, на което стоеше жената с ревящото бебе. В първия момент си помисли, че ги няма. После погледна надолу и видя как тя, прегърнала детенцето си, се пъха в спалния чувал, придържан от едрия мъжага. Бебето продължаваше да се дере с цяло гърло.

— Що не умирите това врескало? — провикна се някакъв мъж.

Една жена се обади:

— Повикайте някой от „Социални грижи“!

Том си спомни за Тина като бебе, представи си я как трепери от студ и влага през часовете, предшествващи утрото, и едва се сдържа да не извика на мъжа и на жената да млъкнат... или по някакъв начин да помогнат на младата майка. Та нали всички тук — цялата сбирщина прецакани от съдбата неудачници — бяха на един хал?

Плачът на бебето стихна, накрая престана.

— Сигурно тя го кърми — дълбокомислено отбеляза Тод и стисна гърдата си, за да онагледди думите си.

— Да, сигурно.

— Томи?

— Какво?

— Знаеш, че и Ейлин остана без работа, нали? — попита Тод — вече говореше почти нормално и не заваляше думите.

— Не думай! Не знаех! — възкликна той, преструвайки се, че не забелязва страха, изписан на лицето на приятеля си. Нито сълзите му. Може би се беше насълзил от алкохола или от студа. Може би не.

— Обещаха да ѝ се обадят, когато излезем от кризата, но и на мен казаха същото, а вече от половин година съм без работа. Изтеглих си парите от застраховката и вече свършиха. Знаеш ли колко имаме в банката? Петстотин долара. Можеш ли да пресметнеш до кога ще ни стигнат, след като в „Крогер“ един хляб струва цял долар?

— Няма да е за дълго.

— Браво, пиша ти пълно шест! Дано ми излезе късметът тук. Трябва да си намеря работа. *На всяка цена.*

— Ще си намериш. И двамата ще си намерим.

Тод кимна към едрия мъжага, който сякаш стоеше на пост до спалния чувал, да не би някой случайно да настъпи майката и бебето вътре:

— Мислиш ли, че са женени?

До този момент Том не си беше задавал този въпрос.

— Може би — промърмори.

— В такъв случай и двамата са безработни. Иначе единият щеше да остане вкъщи с детето.

— Може да си мислят, че с него шансовете им за работа са по-големи.

Тод се ухили:

— Аха, тънката струна на състраданието! Идеята си я бива. — Той отново извади бутилката: — Искаш ли?

Том си каза „Ако откажа, той ще довърши уискито“, отпи малка глътка... и задряма.

Събуди го радостен възглас, посрещнат със смях и с ръкопляскания:

— Открили са живот на други планети!

Той се огледа — вече се развиделяваше. Светлината едва си пробиваше път през гъстата мъгла, но денят беше настъпил. През остъклените врати на залата чакащите зърнаха как чистач със сива униформа (късметлия, който имаше работа), тътри из фоайето кофа с бърсалка.

— Кво става? — попита Тод.

— Нищо. Цъфна някакъв чистач.

Тод погледна към Марлборо Стрийт:

— Мили божке, идват още хора!

— Да — кимна Том и си каза: „Ако бях послушал Линда, щяхме да сме най-отзад на опашка, стигаща почти до Кливланд.“ Стана му хубаво (приятно е да мислиш за предстоящото отмъщение), само дето съжеляваше, че се съблазни от уискито на Тод. Вкусът в устата му беше на котешка тоалетна. Не че беше опитвал котешка пикня, обаче...

Някой, намиращ, се няколко зигзага напред, недалеч от спалния чувал, се провикна:

— Абе, това мерцедес ли е? На туй мяза.

Том зърна на алеята откъм Марлборо Стрийт голям автомобил с включени жълти фарове. Беше спрял и не помръдваше.

— Този пък какво чака? — зачуди се Тод.

Шофьорът на колата, последвала мерцедеса, навярно си зададе същия въпрос, защото гневно занатиска клаксона — протяжен, писклив звук, от който безработните на опашката се стреснаха, ядно замърмориха и се огледаха. Колата с жълтите фарове не помръдна още секунда, после се стрелна напред. Не наляво към вече претъпкания паркинг, а право към безработните, натъпкани като сардели зад жълтите ленти.

— Хей! — провикна се някой.

Океанът от хора се развълнува и се полюшна назад. Том се блъсна в Тод, който тупна по задник. Том се опита да се задържи на крака, почти успя, но човекът пред него изкрещя, не, изпищя, и размаха ръце; задните му части улучиха чатала на Том, лакътят — гърдите му. Той падна върху приятеля си, чу счупването на малката бутилка и усети острата миризма на уискито, изтичащо на тротоара.

„Това вече е върхът! — помисли си. — Сега воня като бар в съботна вечер.“

Криво-ляво се изправи — тъкмо навреме, за да види как автомобилът — наистина беше мерцедес, голям седан, сив като мъгливото утро — се вряза в чакащите и закриволичи като пияница, разпръсквайки човешки тела. От решетката на радиатора капеше кръв. Някаква жена (обувките ѝ се бяха изхлузили) се подхлъзна и с разперени ръце се просна върху предния капак. Опита се да се хване за чистачките, не успя и се изтъркала обратно на асфалта. Жълтите ленти с надпис „НЕ ПРЕМИНАВАЙ“ се скъсаха. Метално колче се удари в големия седан, който не намали скоростта. Том видя как мерцедесът прегази спалния чувал и едрият мъжага, вдигнал ръка, сякаш да предпази жената и бебето.

Идваше право към него!

— Тод! — изкрещя! — Тод, *ставай!* — Напипа едната му ръка и го задърпа. Блъснаха го и той отново падна на колене. Чу как садистът форсира двигателя на мерцедеса. Седанът неумолимо се приближаваше. Том се опита да изпълзи встрани, но го ритнаха в слепоочието. Свитки му излязоха от очите.

— Том? — Някак си Тод се беше озовал зад него. Кога и как се беше случило? — Том, какво става?

Някой се стовари върху него, после още някой, непосилна тежест, под която щеше да стане на пихтия. Бедрата му се прекършиха като крехки пилешки кости. Тежестта изчезна, но мигом я замести силна болка.

С усилие вдигна глава и видя как задните светлини на мерцедеса изчезват сред мъглата. Видя парчетата от счупената бутилка с уиски. Видя, че Тод лежи по гръб и около главата му се е събрала локва кръв. Под колебливия светлик на зората видя алени следи от автомобилни гуми, губещи се в далечината.

Помисли си: „Линда имаше право. Трябваше да си остана вкъщи.“

Помисли си: „Ще умра и може би ще е по-добре. Защото, за разлика от Тод Пейн не си изтеглих парите от застраховката.“

Помисли си: „Въпреки че вероятно ще ми се наложи... след време.“

После го обгърна непрогледен мрак.

* * *

Том Саубърс дойде в съзнание след четирийсет и осем часа. Намираше се в болницата, Линда седеше до него и държеше ръката му. Попита я дали ще остане жив. Тя стисна дланта му и го увери, че няма да умре.

— Парализиран ли съм? Отговори ми честно.

— Не, скъпи, но имаш много счупени кости.

— Как е Тод?

Линда обърна глава и прехапа устни.

— В кома е — отговори след малко, — обаче лекарите смятат, че след време ще излезе от нея. Познавало се по мозъчната му дейност... или нещо подобно.

— Блъсна ме кола. Не успях да избягам навреме.

— Знам, скъпи. Още много хора са пострадали. Шофьорът очевидно е луд. Още не са го заловили.

На Том не му дремеше за шофьора на мерцедеса. Важното сега беше, че не е парализиран. Добра новина, обаче...

— Тежко ли ми е положението? Без лъжи, ако обичаш.

Тя го погледна, но след миг извърна очи към картичките с пожелания за бързо оздравяване, наредени на нощното шкафче, и смотолев:

— Амииии... да речем, че ще мине известно време, докато отново проходиш.

— Колко време?

Линда целуна ранената му ръка:

— Лекарите не знаят.

Том Саубърс затвори очи и зариде. Жена му послуша известно време, после не издържа, наведе се и занатиска бутона за инжектирането на морфин, докато апаратът прекрати подаването. Дотогава Том вече спеше.

Морис взе одеяло от най-горната полица на дрешника в спалнята и покри Ротстийн, който се беше килнал на креслото. Мозъкът, измислил Джими Голд, сестра му Ема и неговите родители — себични хора на крачка от алкохолизма, приличащи си като две капки вода с родителите на Морис, засъхваше върху тапетите. Вместо потрес Морис изпита изумление. Очакваше малко кръв и дупка между очите, не и противна каша от смазани хрущяли и кости. Очевидно му липсваше въображение, затова беше обречен да *чете* и да цени творбите на колосите в съвременната американска литература, но никога да *не стане* велик писател.

Фреди Доу излезе от кабинета, праметнал през раменете си по един претъпкан сак. Къртис го последва — беше навел глава, ръцете му бяха празни. Изведнъж се затича, шумугна се край Фреди и се втурна в кухнята. Вятърът подхвана вратата към задния двор и я блъсна в стената на къщата. Чуха се звуци от повръщане.

— Прилоша му — отбеляза Фреди, който притежаваше дарбата да констатира очевидното.

— Ти добре ли си? — попита Морис.

— Да. — Онзи излезе през парадния вход, без да погледне назад, само се спря за миг, за да вземе металния лост, облегал на люлката на верандата. Бяха се подготвили да влязат с взлом, обаче входната врата беше отключена. Вратата на кухнята — също. Изглежда, Ротстийн изцяло беше разчитал на сейфа. Е, на кого липсваше въображение?

Морис отиде в кабинета и разгледа подреденото бюро и пишещата машина, покрита с калъф. После — снимките на стените. На всички бяха двете бивши съпруги на писателя — с рокли и с прически по модата на петдесетте, засмени, млади и красиви. „Колко странно, че Ротстийн е оставил в кабинета си отхвърлените от него жени, за да го гледат, докато пише“ — каза си той, само че нямаше време нито да размишлява по въпроса, нито да прерови чекмеджетата на бюрото, което щеше да му достави голямо удоволствие. Обаче струваше ли си да тършува? Та нали тетрадките вече бяха в ръцете му?

Притежаваше *плодовете на ума* на Ротстийн — всичко, което беше написал, откакто преди осемнайсет престана да издава романи.

При първия курс Фреди беше натъпкал в саковете пликовете с банкноти (естествено, двамата с Къртис се интересуваха само от парите), но в сейфа имаше още много тетрадки. Тетрадки „Молескин“, на каквито е писал Хемингуей и за каквито мечтаеше Морис в изправителното (там мечтаеше и да стане писател). Само че в изправителния дом за малолетни престъпници „Ривървю“ му отпускаха седмично по пет листа вестникарска хартия „Блу Хорс“ — крайно недостатъчна дори само за започването на най-великия роман в историята на американската литература. Безсмислено беше да моли за още. Веднъж предложи на интенданта Елкинс да му направи свирка срещу още дванайсет листа хартия, но онзи го удари с юмрук в лицето. Доста забавно, като се има предвид, че през деветмесечния си престой в изправителния дом Морис беше изнасилван многократно, при това често запушваха устата му с мръсните му гащи.

Не обвиняваше *изцяло* майка си за изнасилванията, но донякъде и тя беше отговорна. Анита Белами, прочутата историчка, чиято книга за известния индустриалец Хенри Клей Фрик беше номинирана за „Пулицър“. Дотолкова прочута, че да има претенциите и за специалистка по съвременна американска литература. Една вечер след безплоден спор с нея относно трилогията за Джими Голд той се вбеси и излезе с намерението да се напие. Така и направи, въпреки че беше и изглеждаше непълнолетен.

Алкохолът не му понасяше. Като се напиеше, често вършеше щуротии, които после не си спомняше. През онази нощ щуротиите бяха влизане с взлом, вандализъм и сбиване с частния охранител, който се опита да го задържи до пристигането на официалните представители на закона.

Случи се преди шест години, но все едно беше вчера — толкова ярки бяха спомените му. Беше глупава издънка. Едно е да откраднеш кола, да се повозиш с нея из града и да я зарежеш някъде (вероятно след като се изпикаеш върху таблото). Адски е тъпо, но с малко късмет може да ти се размине. Обаче да влезеш с взлом в къща в Шугар Хайтс? Двойна тъпотия. В тази къща *нямаше* нещо, което да иска да притежава (най-малкото нещо, за което да си спомня после). А когато *наистина искаше* нещо и предложи да го чукат в устата в замяна на

няколко листа евтина хартия, получи юмрук в лицето. Той се засмя, защото тъкмо това би направил Джими Голд (разбира се, преди да улегне и да си продаде душата на Златния телец), и какво последва? Последва още един удар в лицето, този път по-силен. Чу приглушеното хрущене от счупването на носа си и се заплака.

Джими Голд никога нямаше да се заплаче.

С трепет се загледа в тетрадките и почти не забеляза Фреди Доу, който се върна с още два сака. Носеше и протрита кожена пътническа чанта.

— Намерих я в килера — обясни. — Заедно с милиард консерви с боб и с риба тон. За какво ли са му притрябвали? Шантав тип. Може да е чакал края на света. Хайде, Мори, стига си зяпал. Да тръгваме. Някой може да е чул изстрела.

— Няма такава опасност. Най-близката къща е на три километра оттук. Не се притеснявай.

— Пандизите са фрашкани с хора, дето не са се притеснявали. Искам веднага да се разкараме.

Морис засъбира тетрадките, но не издържа и прелисти една. Ротстийн *наистина* беше шантав и като нищо можеше да е натъпкал сейфа с празни тетрадки, надявайки се след време да ги използва за писане на романите си.

Страховете му се оказаха безпочвени.

Най-малкото тази тетрадка беше изписана с дребния акуратен почерк на Ротстийн; всяка страница беше запълнена от горе до долу и от край до край, полетата бяха тънки като конец.

„... не знаеше защо му пука и защо не може да заспи в празния вагон, докато нощният товарен влак препускаше през провинциалното небитие към Канзас Сити и задрямалата страна отвъд; преситената Америка спеше под обичайната завивка на нощта, но мислите на Джими Голд непрестанно се връщаха към...“

Фреди го удари по рамото, и то доста силно:

— Вдигни глава от тая тъпотия, събери си ума и тетрадките. Стига ни един безполезен женчо, дето се опитва да си изповръща червата.

Морис пусна тетрадката в единия сак и без да продума, отново грабна цял наръч — вече тръпнеше от радостно предчувствие. Забрави гадорията под одеялото, забрави Къртис Роджърс, който повръщаше в

лехите с рози, или с цинии, или с петунии... или в каквото беше засадено в задния двор. Джими Голд! Пътува на запад с товарен влак! Значи Ротстийн не е приключил с него!

— Саковете вече са пълни — каза на Фреди. — Изнеси ги. Ще сложа останалото в пътната чанта.

— Така ли й викат? Пътна чанта?

— Май да. — Знаеше, че е така. — Тръгвай. Почти приключихме.

Фреди праметна саковете през раменете си, но не излезе веднага, а попита:

— Сигурен ли си за тия неща? Щото Ротстийн каза...

— Ротстийн беше скъперник, трупащ съкровища, и за да ги спаси, беше готов да каже каквото му скимне. Тръгвай.

Фреди се подчини. Морис напъха в пътната чанта последните тетрадки и заднишком излезе от дрешника. Къртис стоеше до бюрото. И той като другите двама беше свалил скиорската маска. Беше блед като платно, йод очите му имаше почти черни сенки.

— Не се налагаше да го убиеш. Не *трябваше*. Не го бяхме планирали. Защо го гръмна?

„Защото ме накара да се почувствам като глупак. Защото наруга майка ми, а това е само моя работа. Защото ме нарече глупак и трябваше да бъде наказан, задето превърна Джими Голд в рекламен агент. Най-вече защото никой, притежаващ такъв забележителен талант, няма право да го крие от ближните си.“ Само че Къртис нямаше да го разбере.

— Защото сега тетрадките са много по-ценни и ще им вземем повече пари, като ги продадем. — Което щеше да се случи чак след като ги изчетеше от край до край, обаче Къртис нямаше да разбере и тази негова неистова потребност. Фреди — също. Морис заобяснява, опитвайки се да говори спокойно и разумно:

— Натъкнахме се на съкровище — последните работи на Ротстийн. Както се досещаш, той няма да пише повече. Тъкмо затова неиздадените му творби са още по-ценни. Сега вдяна ли?

Къртис (все още блед като платно) се почеса по страната:

— Ами... май... да.

— Най-хубавото е, че не може да ги обяви за фалшификати. Ако беше жив, като нищо щеше да го направи — ей-така, напук. Изучил

съм му житието и битието, Къртис, и знам, че е бил злобен гадняр.

— Ами...

Мори се изкушаваше да каже: „Темата е прекалено сложна за малоумник като теб“, обаче се въздържа и му подаде пътната чанта:

— Вземи я. И не сваляй ръкавиците, докато не се качим в колата.

— Да беше ни попитал, Мори. Ние сме ти *партньори*. — Къртис понечи да излезе, но спря и се обърна: — Ще те питам нещо.

— Казвай.

— Знаеш ли дали в Ню Хемпшир дават смъртни присъди?

* * *

Пътувайки по второстепенни шосета, прекосиха напомнящия тесен комин щат Ню Хемпшир и влязоха във Върмонт. Фреди шофираше стария шевролет „Бискейн“, който не се набиваше на очи. Морис седеше до него, разгърнал беше на скута си пътния атлас „Ранд Макнали“ и от време на време включваше лампичката в купето, за да се увери, че не са се отклонили от предварително набелязания маршрут. Не се налагаше да напомня на съучастника си да не превишава разрешената скорост. Това не беше първото родео на Фреди Доу.

Къртис се беше проснал на задната седалка и скоро захърка. „Щастливец — помисли си Морис. — Изглежда, заедно с храната е повърнал и отвращението си.“ Самият той още дълго нямаше да спи спокойно нощем. Пред очите му непрекъснато изникваше една и съща картина: мозъкът, стичащ се по тапетите. В съзнанието му не се беше запечатало убийството, а разплисканият по стената талант. Един живот, посветен на усъвършенстване на този талант, беше приключил за по-малко от секунда. Мозъкът, в който бяха възникнали толкова много сюжети и образи, се беше превърнал в пихтия, напомняща овесена каша. Колко нелепо!

— Сигурен ли си, че ще можем да продадем тетрадките на дядката? — Фреди, отново подхвана темата, която го вълнуваше. — За много мангизи, нали така каза?

— Да.

— Без да ни спипат, нали?

— Точно така.

Фреди Доу се умълча и Морис реши, че повече няма да го разпитва. Лъжеше се. Онзи отново заговори. Изрече само три думи, и то с равен, безучастен глас:

— Много се съмнявам.

След време, когато отново попадне зад решетките (този път в истински затвор, а не в институция за малолетни престъпници), Морис често ще си мисли: „Тъкмо тогава реших да ги убия.“

Обаче през някои нощи, когато не може да заспи и когато анусът му е хлъзгав и пари след поредното от десетките изнасилвания с помощта на сапун в общата баня, той ще признае пред себе си, че се зальгва. Двамата бяха глупаци и закоравели престъпници. От първия миг знаеше, че ще ги очисти. Скоро или след време (вероятно скоро) щяха да арестуват един от тях за друго нарушение и той надали щеше да устои на изкушението да разкаже на полицията за случилото се през онази нощ в замяна на по-лека присъда или на снемане на обвинението.

„Знаех, че ще се отърва от тях — ще си мисли през нощите в килията, когато преситената Америка спи под обичайната завивка на нощта. — Беше неизбежно.“

* * *

В северната част на щата Ню Йорк още не се беше съмнало, но първият утринен светлик очертаваше тъмния хоризонт зад тях; завиха на запад по шосе 92, прокарано почти успоредно на магистрала I-90 до Илинойс, откъдето тръгваше на юг и стигаше до индустриалния град Рокфорд. В този ранен час шосето беше пусто, въпреки че от магистралата вляво долиташе грохотът на преминаващите тежкотоварни камиони.

Подминаха табела с надпис „ЗОНА ЗА ПОЧИВКА 3 КМ“ и Морис си спомни нещо от „Макбет“: „Ако нещо трябва да се свърши, добре ще е да се извърши бърже.“ Може да не беше точният цитат, но много подходеше за сегашното положение.

— Спри на паркинга — каза на Фреди. — Искам да пусна една вода.

— Сигурно има и автомати със закуски — обади се Къртис от задната седалка. Още беше пребледнял от повръщането, косата му беше щръкнала. — Умирам за соленки с фъстъчено масло.

Морис си даваше сметка, че ще се наложи да се откаже от плана си, ако на паркинга има други коли. След изграждането на магистралата транзитният трафик се беше изнесъл на нея, но с настъпването на деня по шосето щяха да се движат доста превозни средства, пътуващи от едно смотано селище към друго.

Засега зоната за отдих беше празна — навярно заради табелата с надпис „НОЩНИЯТ ПРЕСТОЙ НА КЕМПЕРИ ЗАБРАНЕН“. Фреди паркира и тримата слязоха от колата. На клоните чуруликаха птички — навярно обсъждаха изминалата нощ и плановете си за деня. Няколко листа (в тази част на земното кълбо дърветата тъкмо бяха започнали да се обагрят с есенни краски), полетяха надолу и се разпиляха из паркинга.

Къртис отиде да разгледа асортимента на автоматите за храни и напитки, двамата му спътници тръгнаха към мъжката тоалетна. Морис не беше нервен. Може би имаше някаква истина в поговорката, че след първия път вече е по-лесно.

Задържа вратата отворена, пропусна пред себе си Фреди и със свободната си ръка извади пистолета от джоба на якето си. Онзи му благодари, без да се обърне. Морис изчака вратата да се затвори, вдигна оръжието, приближи дулото до тила на съучастника си и дръпна спусъка. Звукът от изстрела глухо отекна в облицованото с фаянсови плочки помещение, но той знаеше, че който и да го чуе отдалеч, ще си помисли, че на магистралата гърми ауспухът на мотоциклет. Къртис обаче беше наблизил и...

Напразно се тревожеше. Онзи още стоеше в нишата с автоматите под дървен навес с нескопосан надпис „КРАЙПЪТЕН ОАЗИС“ и държеше пакет соленки с фъстъчено масло.

— Чу ли някакъв гърмеж? — обърна се към Морис. Видя пистолета и с искрено учудване добави: — Това пък за какво ти е?

— За да те гръмна. — Морис го простреля в гърдите.

Къртис падна, но — какъв ужас! — не умря, дори не изглеждаше тежко ранен. Загърчи се на асфалта, а едно падащо листо се завъртя пред лицето му. Около него бавно се образува локва кръв. Без да изпуска пакета със соленките, той вдигна глава и кичури мазна черна

коса увиснаха пред очите му. Зад дърветата край шосе 92 избръмча камион, пътуващ на изток.

Морис не искаше да стреля втори път — тук, на открито, нямаше начин да се сбърка звукът с гърмеж от ауспуха на мотоциклет, пък и всеки момент някоя кола можеше да влезе в паркинга.

— Ако нещо трябва да се свърши, добре ще е да се извърши бърже — каза и се отпусна на коляно.

— Гръмна ме — избърбори Къртис. Едва дишаше и изглеждаше изумен. — Мамка му, ти ме *гръмна*, Мори.

Морис се вбеси (открай време ненавиждаше да му казват Мори, но дори учителите, които би трябвало да са наясно с този факт, използваша омразния му прякор), хвана оръжието за цевта и с ръкохватката заналага Къртис по главата. Нанесе му три силни удара, но почти без резултат. В края на краищата това беше само трийсет и осемкалибров пистолет — прекалено лек, за да предизвика фатално счупване на черепа. От главата на Къртис закапа кръв и се стече по брадясалите му страни. Той изпъшка, впери в Морис сините си очи, изпълнени с отчаяние, и се помъчи да вдигне ръка, за да се защити:

— Недей, Мори! Престани, *боли ме!*

Мамка му! Мамка му, мамка му, *мамка му!*

Морис пхна пистолета обратно в джоба си. Ръкохватката беше хлъзгава от кръвта и от полепналите косми. Той тръгна към шевролета и машинално избърса в якето дланта си. Отвори предната лява врата, видя, че ключът не е на таблото, и отново изпсува. Тихичко, сякаш казваше молитва.

По шосе 92 минаха няколко коли, после — кафяв ван на куриерската компания „Ю Пи ЕС“.

Морис изтича обратно до мъжката тоалетна, отвори вратата, коленичи и затършува из джобовете на Фреди. Ключовете бяха в левия преден джоб на панталона. Той се изправи и забърза обратно към нишата с автоматите; беше сигурен, че на паркинга вече е спряла кола, движението ставаше все по-натоварено, някой мъж или жена щеше да се отбие, за да използва тоалетната, подтикван от пълния си пикочен мехур след сутрешното кафе, и щеше да му се наложи да убие и него (или и нея), както и следващия. В съзнанието му изплува образ — свързани помежду си хартиени фигурки.

Обаче още нямаше никого.

Седна зад волана на шевролета, купен законно, но с откраднати мейнски регистрационни номера. Къртис Роджърс бавно пълзеше по циментираната алея към тоалетната — помагаше си с ръце и с крака, оставяйки подпре си диря от кръв, напомняща криволичещата диря от слуз, оставяна от охлюв. Морис не можеше да прочете мислите му, но беше убеден, че онзи се мъчи да стигне до телефонния автомат на стената между мъжката и дамската тоалетна.

„Другояче го бях намислил“ — каза си и включи двигателя. Импулсивната му постъпка беше адски глупава и навярно щеше да му струва скъпо. Спомни си какво му беше казал Ротстийн малко преди да умре: „*Всъщност на колко си? На двасет две? На двасет и три? Какво знаеш за живота?*“

— Знам, че не съм се продал — промълви. — Ето какво знам.

Включи на скорост и бавно потегли към човека, който пълзеше като змиорка по циментираната алея. Искаше да се махне оттук, мозъкът му *заповядваше* да се махне, само че трябваше да действа предпазливо и без излишни рискове.

Къртис се огледа, очите му, надничачи иззад гъсталака от мръсни кичури, бяха ококорени от страх. С усилие вдигна ръка — *спри!* — след секунда Морис виждаше само предния капак на шевролета. Шофираше внимателно и бавно. Колата премина през бордюра и предницата подскочи, освежителят за въздух с боров аромат, закачен на огледалцето за обратно виждане, се залюля.

Не се случи нищо... пак нищо... после шевролетът отново подскочи. Чу се приглушен пукот, все едно малка тиква беше експлодирала в микровълнова фурна.

Морис завъртя волана наляво и колата подскочи за трети път, връщайки се на паркинга. Той погледна в огледалцето и видя, че главата на Къртис я няма.

Не, всъщност си беше на мястото, но беше размазана на цимента. „В тази каша никога не е имало талант, който сега е погубен“ — помисли си Морис.

Потегли към изхода и като се увери, че на шосето няма други превозни средства, натисна газта. Наложително беше да спре някъде и да огледа предницата на автомобила и най-вече гумата, премазала главата на Къртис, но първо искаше да се отдалечи с трийсетина километра от паркинга. Минимум с трийсетина.

— Виждам в бъдещето си автомивка — каза. Стори му се забавно, *прекомерно* забавно (ето още една дума която нито Фреди, нито Къртис щяха да разберат) и той гръмко се засмя. Шофираше, стриктно спазвайки ограничението за скоростта. Често поглеждаше километража и макар да се движеше с деветдесет километра в час, му се струваше, че всяко превъртане на брояча отнема минимум пет минути. Беше сигурен, че на излизане от паркинга след шевролета е оставала червена диря, но кръвта отдавна беше престанала да се стича от колата. Въпреки това беше време отново да завие и да пътува по второкласни, дори по третокласни шосета. Ако следваше гласа на разума, трябваше да спре и да изхвърли в гората тетрадките и парите. Само че нямаше да го направи. За нищо на света.

„Шансовете ми са петдесет на петдесет — казваше си. — Може би дори по-добри. В крайна сметка никой не видя колата. Нито в Ню Хемпшир, нито на зоната за отдих.“

Отдалеч видя някакъв изоставен ресторант, спря на паркинга встрани от сградата и огледа предницата и предната дясна гума на шевролета. В общи линии нямаше поражения, само на бронята имаше малко кръв. Отскубна малко плевели и я избърса. Отново седна зад волана и потегли на запад. Очакванията му да се натъкне на блокади на шосето не се оправдаха.

Прекоси границата с Пенсилвания и в Гаунда намери автомивка, работеща с монети. Четките се завъртяха, мощните водни струи обляха колата и тя излезе от мивката блестяща от чистота — отгоре и отдолу.

Морис продължи на запад към мръсно градче, наричано от жителите си „Бисерът на Големите езера“. Известно време щеше да се крие в миша дупка, освен това искаше да се види със стар приятел. „Домът е там, където ако влезеш, ще те приютят“ — така пишеше в евангелието от Робърт Фрост и беше съвсем вярно, особено когато в този дом нямаше кой да се заяжда със завърналия се блуден син. Скъпото татенце беше духнало преди години, скъпата маминка беше поканена в Принстън за есенния семестър, за да чете лекции за крупните капиталисти от Позлатената ера, наричани барони крадци, и къщата на Сикамор Стрийт щеше да е само на негово разположение. Въпросната къща беше доста скромна за прочута университетска преподавателка (камо ли за писателка, номинирана за „Пулицър“), но

вината изцяло беше на скъпото татенце. На Морис му харесваше да живее там; не той, а скъпата му маминка негодуваше.

По радиото не съобщаваха за убийството на писателя, който според водещата статия в „Тайм“ „подканваше децата от петдесетте (наричани «немите години») да се събудят и да надигнат глас“. Радиомълчанието беше добра новина, но не и неочаквана; според източника на Морис в изправителния дом жената, грижеща се за домакинството на Ротстийн, идвала само един път седмично, а общият работник посещавал уединената къща само когато го повикали. Със съучастниците му се бяха съобразили с тази информация, когато избираха времето за нападението, следователно можеше да се надява, че ще открият трупа чак след шест дни.

Следобед, докато пътуваше по третокласните шосета в Охайо, той подмина крайпътен вехтошарски магазин и направи обратен завой. Поогледа изложените стоки и купи пътнически сандък. Беше вехт, но добре запазен. Морис реши, че струва много повече от двайсетте долара, които плати за него.

Сега родителите на Пит Саубърс се караха много често. Сестра му наричаше скандалите *ав-ав джаф*. Според него названието беше доста находчиво, защото гласовете на родителите им наистина приличаха на лая на джафкаци се кучета. Понякога се изкушаваше да излезе на горната площадка на стълбището и да им кресне да престанат, да престанат веднъж завинаги. „*Плашите децата — искаше да извика. — Забравихте ли, че в тази къща живеят деца, деца, глупаци такива?*“

Беше си у дома, защото след следобедните извънкласни занимания за подготовка разрешаваха на отличниците да си тръгват по-рано от съучениците си. Вратата на стаята му беше отворена и той чу как тупкайки с патериците си, баща му прекоси кухнята, щом зърна жена си да паркира на алеята пред къщата. Знаеше, че днешното празненство ще започне с подмятането на Том „Я виж ти, днес сме подранили.“ Линда ще го упрекне, задето той все забравя, че сега всяка сряда тя се прибира по-рано. Том ще заяви, че още не е свикнал да живее тук, говорейки с горчивина, сякаш са били принудени да се преместят в най-мизерното кътче на Лоутаун, вместо в покрайнините на Нортфийлд. След тази загрявка двамата щяха да преминат към същинското *ав-ав джаф*.

И Пит не харесваше квартала, но и не можеше да си криви душата — все пак тук не беше отвратително, а и макар да беше само на тринайсет, сякаш по-добре от баща си осъзнаваше истинското материално положение на семейството си. Може би защото, за разлика от него не гълташе по четири таблетки оксиконтин дневно.

Преместиха се тук, понеже прогимназията „Грей Джонсън“, в която майка му преподаваше, беше закрыта от общинския съвет като част от програмата за съкращаване на разходите. Повечето учители останаха без работа. Линда извади късмет — назначиха я в общинското начално училище, където едновременно отговаряше за библиотеката и за дисциплината по време на извънкласните занимания. В сряда си тръгваше по-рано, защото през този ден

библиотеката (като всички други училищни библиотеки) работеше само до обяд — поредната мярка за намаляване на разходите. Мярка, която вбесяваше Том Саубърс — той изтъкваше, че общинарите не са намалили *своите заплати*, и ги наричаше гадни лицемери от Чаената партия.

Пит не знаеше тези подробности. Знаеше само, че напоследък баща му се вбесява от всичко.

* * *

Фордът „Фокус“ — само този автомобил им беше останал — спря пред къщата, Линда слезе и взе от предната седалка охлузеното си дипломатическо куфарче. Тръгна към къщата, заобикаляйки участъка, който все се заледяваше заради водата от капчука до верандата. Беше ред на Тина да го посипе със сол, но както обикновено беше забравила. Линда бавно се изкачи по стъпалата, отново се беше прегърбила. На Пит му ставаше гадно, като я гледаше да върви така, сякаш носи на гърба си чувал с тухли. В дневната патериците на Том затупкаха два пъти по-бързо.

Външната врата се отвори. Пит наостри уши. Надяваше се баща му да каже нещо мило, например „Здрасти, скъпа, как мина в работата?“

Надаваше се, макар да знаеше, че е невъзможно.

Не искаше да подслушва джафканията, само че къщата беше малка и той неволно чуваше всичко... освен ако не излезеше — стратегическо отстъпление, което тази зима предприемаше все по-често. Понякога си казваше, че като по-голямото дете в семейството *носи отговорността* да слуша. Господин Джейкъби, учителят по история, казваше, че знанието е сила, може би затова Пит се чувстваше длъжен да следи задълбочаващата се словесна битка между родителите си. Защото след всяко ав-ав джаф тъканта на брака им излиняваше и много скоро щеше да се прокъса. Трябваше да е подготвен.

Да е подготвен, но за какво? За развод? Най-вероятно. Мисълта още не беше изкристализирала в ума му, обаче той интуитивно усещаше, че ще е по-добре родителите му да се разделят, но какво означаваше развод в *контекста на реалността* (още една любима

фраза на господин Джейкъби). Кой ще остане в къщата и кой ще се изнесе? Ако баща му напусне, как ще се справя без кола, след като се придвижва толкова трудно? Всъщност нито единият, нито другия можеха да си позволят да живеят отделно. И без това вече бяха много закъсали.

Поне на Тина беше спестена днешната размяна на любезности между родителите им; още беше в училище, а след часовете навярно нямаше да се прибере право у дома. Може би щеше да се върне чак за вечеря. Най-после си беше намерила приятелка — момиче с щръкнали предни зъби на име Елън Бригс, което живееше на ъгъла на „Сикамор“ и „Елм“. Според Пит тази Елън имаше мозък на врабче, но пък Тина вече не стоеше само вкъщи, тъгувайки и ронейки сълзи за приятелките си от предишния квартал. Ставаше му криво, когато тя плачеше.

Междувременно следва предупреждение:

„Изключете мобилните си телефони и пейджърите си, приятели. Лампите угасват, започва следобедната прожекция на филма «Затънали сме до шията».“

ТОМ: Здравсти, рано се прибиращ.

ЛИНДА: (въздиша уморено) Том, днес е...

ТОМ: Сряда, знам. Библиотеката работи само до обяд.

ЛИНДА: Пак си пушил вкъщи. Вони на цигари.

ТОМ: (прави кисела физиономия): Изпуших само една. В кухнята, на отворен прозорец. Стъпалата към задния двор са заледени, страхувах се да не падна. Пит пак е забравил да ги поръси със сол.

ПИТ: (обръща се към публиката): След като самият той изготви графика, би трябвало да знае, че тази седмица е ред на Тина да изпълнява това задължение. Явно таблетките оксиконтин не са обикновени обезболяващи, а причиняват оглупяване.

ЛИНДА: Така или иначе мирише на цигарен дим; много добре знаеш, че според договора пушенето е строго заб...

ТОМ: Добре, добре, разбрах. Следващия път ще се опитам да изляза — голямо чудо, че може да се пребия с тези патерици.

ЛИНДА: Не е само договорът, Том. Превръщаш децата в пасивни пушачи. Говорили сме по този въпрос.

ТОМ: О, да, говорили сме най-малко сто пъти...

ЛИНДА (нагазвайки в още по-дълбоки води): Освен това колко струва един пакет цигари? Четири долара и петдесет цента? Или пет?

ТОМ: Един пакет ми стига за цяла седмица, да му се не види!

ЛИНДА: (прегазва защитата му като танк, прилагайки просто аритметично действие): При цена пет долара за пакет харчиш двайсетачка на месец. И тези двайсет долара са от моята заплата, понеже само тя...

ТОМ: Леле, започна се...

ЛИНДА: ... ни остана.

ТОМ: Непрекъснато ли ще ми го натякваш? Сигурно си мислиш, че нарочно се оставих да ме прегазят, за да се излеждам вкъщи.

ЛИНДА: (след дълго мълчание): Остана ли малко вино? Половин чаша ще ми успокои нервите.

ПИТ: (настрани): Кажу ми, че има, татко. Кажу ми, че има.

ТОМ: Изпих го. Може би ще пожелаеш да изкуцукам с патериците до супермаркета и да купя още една бутилка. Но първо ще ми дадеш аванс, който ще приспаднеш от полагаемите ми се джобни.

ЛИНДА: (гласът ѝ трепери, тя сякаш всеки миг ще се разридае): Държиш се така, сякаш съм виновна за осакатяването ти.

ТОМ: (изкрещява): Няма виновни и тъкмо това ме подлудява! Не разбираш ли? Мръсникът, който ни прегази, до ден-днешен е на свобода!

В този момент Пит реши, че не му се слуша повече. Може би родителите му не разбираха колко тъпа е пиесата, но той беше наясно. Затвори учебника по литература. Довечера щеше да прочете текста от някой си Джон Ротстийн, даден им за домашно. Сега жадуваше да се махне от тази къща и да подиша въздух, незамърсен от размяната на отровни реплики.

ЛИНДА: (почти шепнешком): Поне остана жив.

ТОМ: (започва да се държи като герой от сапунен сериал): Понякога си мисля, че щеше да е по-добре да не бях оцелял. Погледни ме — тъпча се с оксиконтин, който вече не ми действа, освен ако не взема конска доза, дето може да ме погуби. Жена ми ме издържа със заплата си, която ебаните републиканци орязаха с хиляда долара...

ЛИНДА: Не псу...

ТОМ: Къщата ни? Няма я вече. Електрическата инвалидна количка? И нея я няма. Спестяванията ни? Почти свършиха. И като капак не ми е позволено да изпуша една шибана цигара!

ЛИНДА: Ако си мислиш, че с хленчене ще оправиш положението, мрънкай колкото си искаш, обаче...

ТОМ: (крясва): Хленчене ли е според теб? Аз го наричам реалност! Искаш ли да си сваля панталона, та хубавичко да разгледаш жалките останки от краката ми?

Пит слезе по чорапи на долния етаж. Дневната беше до стълбището, обаче родителите му не го видяха; бяха се изтъпанили един срещу друг и бяха твърде заети с ролите си в скапаната пиеса, която никой не би пожелал да гледа. Баща му — брадясал и със зачервени очи, се облягаше на патериците, майка му държеше като щит чантата пред гърдите си и си хапеше устните. Беше ужасно, но още по-ужасното беше, че той ги обичаше.

Том не беше споменал фонда за извънредни ситуации, основан един месец след кръвопролитие то пред Общинския център от собственика на единствения останал градски вестник със съдействието на трите местни телевизионни станции. Дори Брайън Уилямс беше направил репортаж по „Вечерни новини“ на Ен Би Си за жителите на градчето, които не оставят на произвола съгражданите си, изпаднали в беда: „Толкова много добри сърца, толкова много протегнати ръце, толкова много... ала-бала-ала-бала... а сега няколко думи от нашия спонсор.“ Създаването на фонда приспа гузната съвест на оцелелите за около шест дни. Обаче медиите не споменаха колко малко пари са постъпили в сметката въпреки организираните благотворителни маратони и велосипедни състезания, въпреки концерта на участник в телевизионното шоу „Американски идол“. Постъпленията бяха нищожни, защото времената бяха тежки за всички. Пък и събраната сума трябваше да се подели сред толкова много пострадали. Първият чек, получен от семейство Саубърс, беше за хиляда и двеста долара, вторият — за петстотин, третият — за двеста. Последният, пристигнал преди месец и с печат „ПОСЛЕДНА ВНОСКА“, беше само за петдесет долара.

Какъв майтап!

* * *

Пит на пръсти отиде в кухнята, взе си обувките и якето и тихо излезе. Първото, което забеляза, беше, че стълбите към задния двор не са заледени — баща му беше измислил опашата лъжа. Беше доста топло, особено на слънце, и нямаше как ледът да се задържи. До официалното настъпване на пролетта оставаше месец и половина, но затоплянето беше започнало преди седмица и от снега в задния двор бяха останали само няколко купчинки под дърветата. Пит прекоси двора и излезе през вратичката в оградата.

Единственото хубаво на живота в този квартал беше празният парцел отвъд Сикамор Стрийт, разпростиращ се на цели пет акра земя, обрасла с храсталаци и с ниски дръвчета, и спускащ се към замръзнал поток. Бащата на Пит обясни, че мястото пустее отпреди много време и сигурно ще остане така още дълги години заради безкрайните съдебни дела за определяне на собствеността и за правото на строеж.

— В крайна сметка печелят само адвокатите — завърши поучително. — Запомни го, момчето ми.

„Не само те — помисли си Пит. — Печелят и хлапета, които искат поне за малко да се отърват от родителите си, за да не превъртят напълно.“

Между дърветата с голи клони криволичеше пътека, която стигаше до Младежкия център на Бърн Стрийт, чиито дни вече бяха преброени. При хубаво време много младежи се навъртаха наоколо — пушеха цигари или марихуана, пиеха бира, може би чукаха гаджетата си, — но през зимата не се вясваха тук. Отсъствието им означаваше, че по-малките хлапета са в безопасност.

Понякога Пит взимаше със себе си сестра си, най-вече когато между родителите им се разгаряше ожесточена свада (което напоследък се случваше все по-често). В Младежкия център гледаха видео и играеха шах или баскетбол. Той се питаше къде ще я води, когато затворят тази институция. Нямаше избор, оставаше им само минимаркетът „Зоуни“. Когато беше сам, отиваше до потока и хвърляше камъни в него, а зиме, когато водата замръзнеше, замеряше леда. Наблюдаваше дали камъкът ще пробие дупка и се радваше на тишината и спокойствието.

Джафканията бяха ужасни, но повече от скандалите го плашеше мисълта, че баща му, невинаги надрусан с оксиконтин, някой ден ще посегне на майка му. Тогава почти сигурно излинялата тъкан на брака

им щеше да се прокъса. Ами ако не се случеше? Ако майка му се примиреше с побоите? Щеше да е още по-лошо.

„Няма да се случи — каза си. — Татко никога няма да я удари.“
Ами ако го стореше?

* * *

През този следобед поточето още беше заледено, но ледът беше като прогнил, тук-там се виждаха големи жълтеникави петна, сякаш великан се беше спрял да се облекчи. Пит не смееше да прекоси поточето. Нямаше да се удави, ако ледът се пропукаше — водата му стигаше само до глезените, — обаче не искаше да се прибере вкъщи и да обяснява защо панталонът и чорапите му са мокри. Седна на едно повалено дърво, хвърли няколко камъка (малките отскочиха и се изтъркаляха, големите пропаднаха през жълтеникавите участъци), после се загледа в небето. По безкрайната му шир се носеха големи пухкави облаци — от онези, които подсказват приближаването на пролетта, — движещи се на запад. Един приличаше на старица с гърбица (или с раница на гърба), друг — на заек, трети на дракон, следващият на...

Вляво нещо изшумоля и го изтръгна от съзерцанието. Обърна се и видя, че под напора на топящия се вече цяла седмица сняг почвата от брега се е свлякла, откривайки корените на дърво, което и без това се беше наклонило. На мястото на откъсналото се парче земя се беше образувала голяма кухня и освен ако не го лъжеха очите (може да беше само сянка), вътре имаше нещо.

Пит се приближи до дървото, хвана се за един гол клон и се наведе да огледа по-добре кухнята. Да, вътре наистина имаше нещо, при това доста голямо. Какво ли беше?

Той предпазливо слезе по насипа, като забиваше токовете на обувките си в разкаляната пръст, издълбавайки плитки стъпала. Клекна, щом се озова под мястото, от което се беше откъснало парчето земя. Видя напукана черна кожа и метални ленти с нитове. В единия край имаше дръжка с големината на стреме. Беше сандък. Някой го беше заровил под дървото.

Пит се развълнува, загриза го любопитство — хвана дръжката и задърпа. Сандъкът не помръдна. Беше здраво заклещен в кухината. Момчето отново се опита да го извади, но без да си дава много зор. Знаеше, че няма да успее. Не и без инструменти.

Отново клекна и отпусна ръце между бедрата си, както правеше баща му, когато още можеше да клечи, и се втренчи в сандъка, подаващ се от черната пръст, захапана от корените. Сигурно беше налудничаво тъкмо сега да се сети за „Островът на съкровищата“ (както и за „Златният бръмбар“ — разказ, който миналата година бяха чели в часа по литература), обаче *си мислеше* тъкмо за тези две произведения. Налудничаво ли? Наистина ли беше налудничаво? Освен че все повтаряше „Знанието е сила“, господин Джейкъби често подчертаваше важността на логическото мислене. Не беше ли логично да си мислиш, че ако някой зарови сандък в гората, сигурно вътре има нещо ценно?

Личеше си, че сандъкът е тук отдавна. Черната кожа беше напукана и на места посивяла. Пит подозираше, че ако задърпа с все сила, дръжката ще се счупи. Металният обков беше потъмнял и прояден от ръжда.

Той се поколеба, намисли нещо и хукна обратно към къщи. Мина през портичката, приближи се до вратата на кухнята и се ослуша. Не се чуваха гласове, телевизорът не работеше. Баща му сигурно беше отишъл да подремне в спалнята (онази на първия етаж — Том и Линда бяха принудени да я използват, макар да беше твърде малка, защото на него му беше трудно да се изкачва по стълбището). Може би Линда го беше последвала — понякога се сдобряваха в леглото, — но най-вероятно беше в перилното помещение, което ѝ служеше и за кабинет, и си търсеше работа по обявите в интернет. Том май се беше отказал (и то с основание според Пит), но тя упорстваше. Искаше отново да преподава на пълен работен ден и не само заради парите.

Недалеч от къщата имаше малък гараж, където тя вкарваше форда си само ако синоптиците предвещаваха снежна буря. Там бяха складирани вещите от предишния им дом, за които нямаше място в по-малката къщичка, в която живееха под наем. Том държеше в бараката и инструментите си (беше ги обявил за продан в сайта „Крейглист“, но се отказа, защото никой не му предложи посочената от него цена), там бяха повечето играчки на Тина и на самия Пит, както и малкият варел със сол за поръсване на леда, на стената в дъното бяха облегли

няколко градински инструмента. Пит взе лопата и се затича обратно по пътеката — държеше инструмента пред гърдите си, както атакуващият войник държи пушка.

Слезе почти до потока по стъпалцата, издълбани от токовете му, и с лопатата започна да хвърля свлечената пръст обратно в дупката под дървото. Не можа да я запълни цялата, но поне скри сандъка — повече не искаше.

Засега.

* * *

По време на вечерята имаше ав-ав джаф, но не ожесточено, и Тина сякаш не се разтревожи, обаче по-късно отиде в стаята на Пит, който тъкмо довършваше домашното си. Тя беше по пижама и влачеше след себе си госпожа Бизли, последната си и най-важна за нея „кукла-утешителка“, както я наричаха психолозите. Все едно отново беше станала на пет.

— Може ли за малко да полежа в твоя креват, Пити? Сънувах кошмар.

Той смяташе да я отпрати, после си каза (мисълта за заровения сандък не му даваше покой), че ако ѝ откаже, няма да му върви. Освен това щеше да е жестоко — сестричката му и без това беше изтормозена и под красивите ѝ очи се бяха вдълбали сенки.

— Добре, обаче само за малко — кимна и добави една от любимите фрази на майка им: — Гледай да не ти стане навик.

Тина се претърколи на леглото, докато се озова до стената, където предпочиташе да спи, сякаш се канеше да остане през цялата нощ. Пит затвори учебника по естествознание, седна до сестра си и се намръщи:

— Няма място и за куклата, Тийнс. Главата на госпожа Бизли почти ми е влязла в задника.

— Ще я преместя при краката си. Ето. Така по-добре ли е?

— Ами ако се задуши?

— Тя не диша, глупчо. Обикновена кукла е и Елън казва, че много скоро щяла да ми омръзне.

— Елън е тъпачка.

— Тя ми е приятелка — промълви Тина и Пит развеселено забеляза, че сестра му не оспорва твърдението му. — Знаеш ли, може да е права. Хората порастват.

— Не и ти. Завинаги ще си останеш малката ми сестричка. И не заспивай. Връщаш се в стаята си след... пет минути.

— Десет.

— Шест.

Тя се замисли, после кимна:

— Добре.

От долния етаж се чу приглушен стон, последван от топуркане на патерици. Пит знаеше, че баща му е отишъл в кухнята, където щеше седне, да запали цигара и да издухва дима през задната врата. Отоплителната система щеше да се включи, а според майка му пещта не гълташе нафта, а купища долари.

— Според теб ще се разведат ли?

Пит беше потресен — първо от въпроса, после от равнодушието, с което беше зададен и което повече подхождаше на зрял човек с богат житейски опит. Понечи да отговори „Разбира се, че няма“, после се сети колко мрази филмите за възрастни, които лъжат децата... всъщност това се случваше почти във всички филми.

— Не знам, Тийнс. Във всеки случай няма да е тази вечер. Съдилищата вече не работят.

Тя се изкиска. Може би беше добър признак. Пит я изчака да каже нещо, но Тина не продума. Мислите му се върнаха към сандъка, закопан под наклоненото дърво на брега на потока. Беше съумял да ги прогони, докато си пишеше домашното, но...

„Не е вярно! Бяха си в ума ми през цялото време.“

— Тийнс? Не заспивай!

— Няма... — смотолевя тя — въпреки обещанието си вече се унасяше.

— Какво ще направиш, ако намериш съкровище? Закопан сандък, пълен със скъпоценни камъни и със златни дублони.

— Дублони? Какво е това?

— Старинни монети.

— Ще дам всичко на мама и на татко, за да не се карат повече. А ти няма ли да направиш същото?

— Разбира се — кимна Пит. — Сега се връщай в леглото си, преди да се наложи да те нося.

* * *

Застраховката на Том Саубърс покриваше само две терапевтични процедури седмично. Всеки понеделник и петък точно в девет го взимаше специален ван и го връщаше в четири следобед след хидротерапия и след сбирка на хора с отдавнашни тежки травми и с хронични болки, които сядаха в кръг и споделяха проблемите си. Коего означаваше, че през тези два дни в къщата нямаше да има никого цели седем часа.

В четвъртък вечерта Пит си легна по-рано под предлог, че го боли гърлото. На сутринта каза, че още има болки и че май е вдигнал температура.

— Да, наистина целият гориш — отбеляза Линда, след като допря до челото му opakото на дланта си. Той се надяваше да е така, защото преди да слезе в кухнята, беше държал лицето си на сантиметри от включената нощна лампа. — Ако не ти размине до утре, ще се наложи да повикаме лекар.

— Ама, разбира се! — възкликна Том, който седеше до масата и неохотно ровеше с вилицата бърканите яйца в чинията си. Изглеждаше така, сякаш не е мигнал през цялата нощ. — Вероятно ще повикаш специалист. Само изчакай да се обадя на шофьора Шорти. Тина си е заплюла ролс-ройса за утрешния урок по тенис в кьнтриклуба, но мисля, че лимузината е свободна.

Тина се изкиска. Линда намръщено изгледа съпруга си, но преди да се заяде с него, Пит побърза да каже, че не му е толкова зле и че вероятно ще му размине, ако през този ден си остане вкъщи. А пък ако не се оправи до петък, със сигурност ще оздравее през уикенда.

— Дано — въздъхна майка му. — Искаш ли да хапнеш нещо?

Беше гладен, но не биваше да се храни — нали уж гърлото го болеше. Притисна длан до устните си и се престори, че кашля, после измънка:

— Ще пийна само малко плодов сок. После ще се върна в леглото и ще се опитам да поспя още малко.

* * *

Тина излезе първа и се затича към кръстовището, където докато с Елън чакаха училищния автобус, щяха да си бърборят за всички шантави неща, вълнуващи деветгодишните момиченца. После Линда се качи във форда и потегли към училището. Накрая излезе и Том, който, помагайки си с патериците, доуцука до чакащия го ван. Пит гледаше баща си от прозореца на стаята си и си мислеше, че сякаш се е смалил. Косата му, стърчаща изпод бейзболната шапка, беше започнала да се прошарва.

Пит изчака ванът да потегли, навлече някакви дрехи, взе от килера здрава торба за пазаруване и отиде в гаража. Извади от сандъчето с инструменти чук и длето и ги пусна в торбата. Нарамни лопатата, понечи да излезе, но се върна за железния лост. Не беше членувал в организацията на младите скаути, обаче обичаше да е подготвен.

* * *

Отначало от устата му излизаше пара, но докато разкопа дупката под дървото дотолкова, че да се опита да измъкне сандъка, температурата се повиши и той се изпоти, затова си свали палтото. Преметна го на един нисък клон и за пореден път се озърна, за да се увери, че е сам край потока. После натърка с пръстта дланите си като батър, готвещ се за удар. Хвана дръжката на сандъка, като си напомни да внимава, защото ръждясалият метал може да се счупи. Не му се искаше да се изтърколи презглава във водата. Тогава наистина щеше да се разболе.

Хрумна му, че напразно се мъчи — вероятно ще намери само плесенявали вехти дрехи, — само че защо му е притрябвало на някого да заравя сандък със стари дрехи, вместо да ги изгори или да ги предаде на Армията на спасението?

Имаше само един начин да разбере.

Дълбоко си пое въздух, задържа го в белите си дробове и дръпна с всички сили. Сандъкът не помръдна, ръждясалата дръжка

предупредително изскърца, но Пит се окуражи — вече можеше да поразмърда сандъка. Спомни си как баща му връзваше с конец някой от млечните зъби на Тина, който не падаше от само себе си, и рязко го дръпваше.

Коленичи (напомняйки си, че трябва или да изпере панталона си, или да го забута в гардероба) и надникна в дупката. Един корен се беше увил като змия около задната част на сандъка. Пит взе лопатата и го заудря с нея. Наложил му се да спира няколко пъти, за да си почине, защото коренът беше дебел, но накрая го преряза. Захвърли лопатата, отново задърпа дръжката и усети помръдването на сандъка — изглежда, вече щеше да излезе много по-лесно. Погледна си часовника — беше десет и петнайсет. Сега в училището имаше междучасие и майка му можеше да го потърси по телефона, за да провери как е, а той не можеше да вдигне. Не беше фатално — Линда щеше да си помисли, че той спи, — но като се върнеше вкъщи, непременно трябваше да провери телефонния секретар. Взел лопатата и започнал да копае около сандъка, като преряза няколко по-малки корена. После отново хванал дръжката:

— Този път ще излезеш — промърмори. — Вече няма да ми се опъваш.

Дръпнал. Сандъкът се плъзна напред толкова леко и внезапно, че Пит щеше да падне, ако не стоеше разкراчен. Сега находката му, покрита с вейки и с буци пръст, се подаваше от дупката. Той виждаше ключалките отпред — старомодни и прилични на закопчалките на кутиите за храна, в които работниците си носят обяда. Имаше и катинар. Отново хванал дръжката и тя се счупи.

— И таз добра. — Той си погледнал дланите. Бяха зачервени и пулсираха.

Какво пък — риск печели, риск губи (още една от любимите мъдрости на майка му). Прегърнал здраво находката си и отстъпил назад. Този път целият сандък излезе от скривалището, в което вероятно беше стоял дълги години — влажна и изцапана с пръст реликва с ръждясал обков. Беше дълъг приблизително осемдесет сантиметра, височината му беше около петдесет. Може би повече. Пит повдигнал единия му край — вероятно тежеше трийсетина килограма, два пъти по-малко от самия него, — обаче нямаше как да прецени какво е теглото на съдържанието и какво — на сандъка. Едно беше сигурно — вътре

нямаше златни монети, иначе нямаше да успее да го извади, камо ли да го повдигне.

Щракна ключалките, при което изригнаха фонтанчета от пръст, после се наведе да разгледа катинара — готов беше да го разбие с чука и с длетото, а ако се заинатеше (което беше много вероятно), щеше да използва железния лост. Но първо щеше... „Не знаеш какво ще се случи, докато не се опиташ.“

Хвана капака и го вдигна, отварянето беше придружено със скърцане на ръждясалите панти. По-късно Пит щеше да предположи, че някой е купил сандъка на старо и може би на безценица, защото ключът за катинара е липсвал, но в момента само се взираше в находката си. Не виждаше пришката на дланта си, не усещаше болката в гърба и в краката си, не осъзнаваше, че потта се стича на вадички по изцапаното му лице. Не мислеше за баща си, за майка си или за сестра си. Не мислеше и за ав-ав джафканията — не и в този момент.

Отвътре сандъкът беше облицован с прозрачен найлон, за да го предпази от влагата. Под полиетилен се виждаха множество правоъгълници, приличащи на тетрадки. Пит избърса с ръба на дланта си ситните капчици от влага и върху найлона се оформи дъгообразно пространство, сякаш оставено от автомобилна чистачка. Да, онези правоъгълници наистина бяха тетрадки, и то с кожени подвързии (поне така изглеждаха на пръв поглед). Бяха най-малко сто, но имаше и още нещо — пликове като онези, които Линда носеше вкъщи, след като осребреше чек. Пит повдигна найлона и се втренчи в наполовина пълния сандък. На пликовете беше написано „БАНКА «ЩАТ НА ГРАНИТА»»^[1] и *»Твоята вярна приятелка«*. По-късно щеше да му направи впечатление, че пликовете не са точно като онези, които майка му получаваше от банка „Корн Белт енд Тръст“ — липсваха имейл и надпис, препоръчваш, използването на банкомати на „Ей Ти Ем“, — но сега само се взираше в находката. Сърцето му биеше толкова силно, че започна да му причернява и той се изплаши да не загуби съзнание.

„Я се стегни, само момичетата припадат!“

Може би наистина му се виеше свят и той си даде сметка, че отчасти замайването му е причинено от нещо нелепо: откакто отвори сандъка, беше забравил да диша. Дълбоко си пое въздух, издиша го, отново вдиша с пълни гърди. Стори му се, че живителната струя

стигна чак до петите му. Главата му се проясни, обаче сърцето му все така биеше до пръсване и ръцете му трепереха.

„Не се зальгвай, пликите от банката сигурно са празни. Само в книгите и във филмите се разказва за хора, които намират заровени пари, но в истинския живот това не се случва.“

Само че пликите не *изглеждаха* празни, а *претъркани*.

Пит посегна към един, но изплашено ахна, защото нещо изшумоля на отсрещния бряг на потока. Рязко се обърна и видя как сред сухите листа си играят две катерички, навярно решили, че щом снегът се топи цяла седмица, пролетта вече е дошла. След миг животинчетата, размахвайки опашки, ловко се изкатериха по едно дърво. Пликът не беше запечатан. Пит повдигна капачето с пръст, който сякаш се беше вцепенил от студ, въпреки че сега температурата навярно беше над пет градуса, отвори плика и погледна вътре.

Банкноти!

По двайсет и по петдесет долара.

— Мили боже! — прошепна Пит Саубърс.

Извади парите и се опита да ги преброи, само че отначало ръцете му трепереха толкова силно, че изпусна няколко банкноти, които отлетяха в тревата. Преди да ги събере, прегрелият му мозък го увери, че от една му намига Юлисис Грант^[2].

Преброи ги. Четиристотин долара. Четиристотин долара само в този плик, а в сандъка имаше *дузини*!

Напъха обратно банкнотите, което доста го затрудни, защото ръцете му трепереха като на дядо му Фред една-две години преди смъртта му. Хвърли плика в сандъка и се огледа — от възмущение се беше ококорил така, че очите му сякаш щяха да изскочат. Шумът от трафика, който преди сякаш не достигаше до буренясалия парцел, сега му се струваше оглушителен и заплашителен. Той, Пит Саубърс, не беше герой от „Острова на съкровищата“; намираще се в град с над милион жители, повечето безработни, които биха дали мило и драго да се докопат до съкровището в сандъка.

„Не се панирай, а мисли — каза си той. — *Мисли*, да му се не види. Досега не си изваждал такъв късмет и не се знае дали отново ще те споходи, затова си напрегни мозъка и измисли нещо умно.“

Първо се сети какво попита Тина, когато тя лежеше в кревата му:
— *Какво ще направиш, ако намериш съкровище?*

— Ще го дам на мама и на татко.

Ами ако мама поиска да върне парите?

Важен въпрос. На Том нямаше да му хрумне, но Линда се различаваше от съпруга си. Имаше си принципи и собствено мнение за това кое е добро и кое — лошо. Ако Пит им покажеше какво има в сандъка, вероятно щеше да се разрази най-ожесточеното досега ав-ав джафкане за пари.

— Пък и на кого да ги върне? — прошепна Пит. — На банката ли?

Беше нелепо.

Нима? Ами ако парите наистина са откраднатото съкровище, само че са заровени тук от банкови обирджии, а не от корсари? Тогава защо са в пликове, означаващи, че са били изтеглени законно? И какви са тези черни тетрадки?

По-късно щеше да разсъждава по тези въпроси, сега трябваше да *действа*. Погледна си часовника — вече беше единайсет без петнайсет. Още имаше време, обаче не биваше да се мотае.

— Използвай го или ще го пропилееш — прошепна и започна да прехвърля пликовете с парите в платнената пазарска торба, в която бяха чукът и длетото. Като свърши, я сложи върху насипа и я покри с якето си. Натъпка вътре найлона, затвори капака и изтича обратно сандъка. Спря за миг, за да избърше потта от изцапаното си чело, после хвана лопатата и като обезумял започна да хвърля пръст в дупката. Прикри доколкото можа сандъка, грабна чантата и якето си и хукна по пътеката към дома си. Първо щеше да скрие торбата в дъното на дрешника си и чак тогава да провери телефонния секретар за съобщение от майка си. Ако не го беше търсила (и ако баща му не се беше върнал по-рано от терапевтичния сеанс, което щеше да е ужасно), щеше да изтича обратно до потока и да нахвърли още пръст върху сандъка, за да го скрие целия. След време щеше да разгледа тетрадките, но докато бързаше към къщи през това слънчево февруарско утро, те не го интересуваха — питаше се само дали помежду им или под тях не са останали още пликове с пари.

„Щом скрия торбата, ще се изкъпя — помисли си. — А след това ще изчистя ваната, та мама да не ме разпитва защо съм излизал, когато съм тежко болен. Трябва много да внимавам и да не казвам на никого. На никого без изключение.“

Докато стоеше под душа, му хрумна нещо.

[1] Щат на гранита (Granite State) — другото название на Ню Хемпшир. — Б.пр. ↑

[2] Юлисис Грант (1822–1885) — генерал от армията на Съюза по време на Гражданската война в САЩ, осемнайсети президент на Съединените щати. — Б.пр. ↑

1978

Домът е там, където ако влезеш, ще те приютят, само че когато Морис застана пред къщата на Сикамор Стрийт, от прозорците не струеше светлина, разсейваща вечерния мрак, и на прага не го посрещна никой. Не беше очаквал друго. Майка му беше в Ню Джърси, за да чете лекции за това как през деветнайсети век шайка бандити са се опитали да оберат Америка. Лекциите бяха предназначени за младежи, учещи за магистратура, които докато преследваха всемогъщия долар, вероятно щяха да откраднат всичко, попаднало им в ръцете. Някои хора несъмнено биха казали, че и Морис е преследвал всемогъщия долар в Ню Хемпшир, обаче нямаше да са прави. Той не беше отишъл там заради парите.

Искаше час по-скоро да вкара в гаража шевролета „Бискейн“, за да е далеч от любопитни очи. Да му се не види, искаше шевролетът да го няма, но това щеше да почака. Първата му работа беше Полин Мълър. Повечето хора, живеещи на Сикамор Стрийт, след започването на праймтайма така засядаха пред телевизорите, че нямаше да забележат дори ако НЛО кацнеше пред дома им, но не и госпожа Мълър; съседката на семейство Белами беше превърнала шпионирането в изкуство.

— Виж ти кой ми е дошъл на гости! — възкликна тя, след като отвори вратата, сякаш не гледаше през прозореца на кухнята, когато той спря на алеята. — Мори Белами! Самият той от плът и кръв и много по-красив от преди!

Морис пусна най-чаровната си усмивка и се престори, че е смутен от комплимента.

— Благодаря, госпожо Мълър. Как сте? Как я карате?

Клюкарката го прегърна (Морис спокойно можеше да мине без тази любезност, но от немай-къде отвърна със същия жест), после тя обърна глава, при което тройната ѝ гуша се разтреса, и се провикна:

— Бърт! Бърти! Морис Белами се върна!

От дневната се чу ръмжене, което би могло да означава „Здрасти“.

— Заповядай, Мори, влез. Ей-сегичка ще сложа кафето! И ще ти издам една тайна. — Тя кокетно повдигна неестествено черните си вежди. — Имам и кейк „Сара Лий“.

— Ох, много ме съблазнявате, но току-що пристигам от Бостън. Карах дотук, без да спра, и съм капнал от умора. Отбих се да ви кажа, че съм се върнал, иначе сигурно щяхте да повикате полицията, като видехте, че в къщата свети.

Тя се изкиска, смехът ѝ приличаше на кикотене на маймуна:

— Открай време си много *съобразителен*! Как е майка ти, Мори?

— Благодаря, добре е. — Всъщност Морис нямаше представа как е родителката му. След като на седемнайсет той попадна в изправителното, а на двайсет и една го изхвърлиха за слаб успех от „Сити Колидж“, взаимоотношенията му с Анита Белами бяха сведени до епизодични разговори по телефона — студени, но вежливи. След големия скандал в нощта, когато го арестуваха за влизане с взлом и за още куп дребни престъпления, двамата вдигнаха ръце един от друг.

— Ммм, какви мускули! — възхити се госпожа Мълър. — Момичетата сигурно лудеят по теб. Преди беше прекалено *кльоцав*.

— Ами, работих здраво, строях къщи...

— Строял си *къщи*? *Ти*? Мили боже! Бърти! *Морис е строил къщи!*

От дневната отново се чу ръмжене.

— После обаче започна рецесията, работата замря и... Мама ми разреши да живея тук, освен ако не успее да даде под наем къщата, но и аз надали ще остана задълго.

Колко *пророчески* се оказаха думите му!

— Ела да се видиш с Бърт, Мори.

— Да го отложим за друг път, а? — И за да прекрати увещанията ѝ, се провикна: — *Здрасти, Бърт.*

Поредното изръмжаване почти беше заглушено от монтирания смях, придружаващ „Добре дошъл отново, Котър“^[1].

— Тогава ще те чакам утре. — Госпожа Мълър отново кокетно повдигна вежди. Изглеждаше така, сякаш имитира комика Граучо. — Ще ти запазя от кейка. Дори може да *разбия сметана*.

— Чудесно — усмихна се Морис. Не му се вярваше до утре дебеланата да пукне от инфаркт, но пък беше възможно; както е казал

друг поет „Надеждата ни съпровожда цял живот и не ни напуска дори в смъртния ни час.“[2]

Ключовете за къщата и за гаража бяха на обичайното си място — окачени под стряхата вляво от малката веранда. Морис вкара шевролета в гаража и остави на циментовия под пътническият сандък, който беше купил от вехтошарския магазин. Ръцете го сърбяха веднага да започне четвъртия роман за Джими Голд, обаче тетрадките бяха разбъркани, пък и очите му щяха да се затворят, преди да прочете дори една страница, изписана със ситния почерк на Ротстийн — наистина беше капнал от умора.

„Утре — обеща си. — Ще разговарям с Анди, за да разбере какво смята да предприеме, после ще подредя тетрадките и ще започна да чета.“

Избута под работния тезгях на баща си сандъка и го покри с парче найлон, което намери захвърлено наблизо. После влезе в къщата и я обиколи. Беше почти същата като преди, тоест отблъскваща. В хладилника се мъдреха само бурканче с туршия и кутия със сода бикарбонат, но във фризера имаше няколко опаковки на известната фирма за замразени храни „Хънгри Мен“. Морис пъкна една във фурната, включи я на триста и петдесет градуса и се качи в някогашната си стая.

„Направих го — каза си. — Успях. Притежавам всичко, написано от Джон Ротстийн през осемнайсетте години, откакто престана да публикува нови романи.“

Беше твърде уморен, за да ликува или поне да изпита задоволство. За малко не заспа под душа, после се улови, че е задрямал над чинията с гадно месно руло и с още по-гадно инстантно картофено пюре. Насили се да ги довърши и бавно се заизкачва обратно към стаята си. Заспа само секунди след като главата му се отпусна на възглавницата, и се събуди чак в девет и двацет сутринта.

* * *

Беше отпочинал, слънцето надничаше през прозореца и осветяваше леглото, на което беше спал като малък — едва сега той

изпита въодушевление и вече не го съдържаше да сподели с някого радостта си. „С някого“ означаваше „с Анди Халидей“.

Извади от дрешника спортен панталон и карирана риза, приглади назад косата си и надникна в гаража да провери дали всичко е наред. Преди да тръгне към автобусната спирка, махна наперено (надяваше се жестът да изглежда наперен) на госпожа Мълър, която както обикновено надничаше през завесите. Малко преди десет слезе на спирката в центъра на града, измина една пресечка и като стигна до Елис Авеню, се загледа в масите пред кафене „Щастливата чаша“, наредени под кокетни розови чадъри. Чудесно — Анди не беше изневерил на навика си тъкмо в този час да затваря книжарницата, за да пие кафе. А най-хубавото беше, че седеше с гръб към улицата и не видя как Морис се приближи до него.

— *Бау!* — извика и го хвана за рамото.

Старият му приятел — единственият му приятел в това смотано населено място, в тази пародия на град — се стресна и рязко се обърна. Блъсна чашата си и кафето се изплиска върху кадифеното му спортно сако. Морис отстъпи назад. Да, искаше да стресне Анди, но не *дотолюка*.

— Извиня...

— Какво си *направил*? — дрезгаво прошепна Халидей. Очите му проблясваха зад очилата, чиито рогови рамки открай време се струваха на Морис твърде претенциозни. — Какво си *направил*, мамка му?

Морис удивено го зяпна — друго посрещане очакваше.

— Какво ли? Каквото двамата с теб намислихме. — Седна, изгледа стария си приятел и забеляза, че за първи път изражението му не е на човек, осъзнаващ интелектуалното си превъзходство над другите. Анди беше изплашен. От какво се страхуваше? От Морис? Може би. Боеше се за живота си? Да, почти сигурно.

— Не искам да ме виждат с теб, чу...

От кафявия хартиен плик, който беше намерил в кухнята, Морис извади една от тетрадките на Ротстийн и я сложи на масата, внимавайки да не я изцапа с разляното кафе.

— Ето ти мостра. Общо са около сто и петдесет. Още не съм ги преброил, но това е целият джакпот.

— Прибери я! — Анди отново шепнеше като герой от долнопробен шпионски филм. Очите му се стрелкаха насам-натам, но

винаги се връщаха на тетрадката. — Кретен такъв! Сензационната новина за убийството на Ротстийн е на първата страница на „Ню Йорк Таймс“, по всички телевизии говорят само за него.

Информацията потресе Морис. Предполагаше, че ще открият трупа на писателя най-малко след три дни, може би дори след шест. Поведението на Анди беше още по-шокиращо — държеше се като плъх в капан.

Усмихна му се, опитвайки се да подражава на обичайното му насмешливо изражение от типа „толкова съм умен, че чак си доскучавам“:

— Успокой се, ако обичаш. В този квартал е обичайно да видиш хлапета с тетрадки под мишница. — Посочи отсрещния тротоар. — Ето, погледни.

— Да, ама не са тетрадки „Молескин“! Господи! Жената, която се е грижила за домакинството на Ротстийн, е знаела какви тетрадки е използвал, а във вестника пише, че сейфът в спалнята му е бил отворен и изпразнен. Скрый... я... веднага!

Морис обаче побутна тетрадката към него, все така внимавайки да не я изцапа с разлятото кафе. Анди все повече го дразнеше — от него му „кипваха лайната“, както би казал Джими Голд, същевременно изпитваше извратено удоволствие, като го гледаше как се гърчи на стола, сякаш тетрадката е стъкленница с чумни бактерии.

— Хайде де, разгледай я. Съдържа най-вече стихове. Прелистих я в автобуса...

— В автобуса ли? Ти ненормален ли си?

— ... и не ми се сториха интересни — продължи Морис, сякаш не го беше чул, — обаче няма спор кой е авторът. Почеркът е същият като в другите тетрадки. Безценни са. С теб няколко пъти разговаряхме за тях. Измислихме как...

— Прибери я веднага!

Морис неохотно призна пред себе си, че параноята на Анди започва да се предава и на него. Върна тетрадката в хартиения плик и намръщено изгледа стария си приятел (*единствения си приятел*):

— Стига де! Държиш се така, сякаш предложих да организираме гаражна разпродажба...

— Къде са другите? — прекъсна го Халидей и без да изчака отговора му, добави: — Няма значение. Не искам да знам. Не разбираш

ли колко опасни са тетрадките? И колко опасен е *контактът с теб?*

— Не съм заразен — промърмори Морис, въпреки че в момента се чувстваше като връхлетян от тежък грип — лицето и шията му внезапно пламнаха. Анди се държеше с него като с хлапе, напълнило гащите, а не като с герой, извършил обираща на века. — И да, знам за какво говориш, обаче никой не може да направи връзка между мен и убийството на Ротстийн. Знам, че се налага да изчакаме, преди да предложим ръкописите на частен колекционер. Не съм глупак.

— Да ги продадем на колек... Мори, *чуваш ли се* какво говориш?

Морис скръсти ръце и се втренчи в приятеля си... в човека, който *навремето* беше негов приятел:

— Държиш се така, сякаш не сме го обсъждали. Сякаш не го планирахме.

— Нищо не сме *планирали!* Само си фантазирахме — мислех, че си наясно!

Тъкмо това щеше да каже Анди на полицията, ако заловяха Морис. И той *очакваше* това да се случи. За първи път Морис си даде сметка, че Халидей не е исполин на мисълта, изгарящ от желание да бъде негов съучастник в екзистенциално престъпление, а страхлив неудачник. Продавач в книжарница, който беше само с няколко години по-голям от него.

„Не ми се прави на литературен критик, момченце! — просъска му Ротстийн две минути преди да умре. — Ти си само най-обикновен апаш, драги.“

Слепоочията му запулсираха.

— Наистина съм глупак! Големите ти приказки за частни колекционери, филмови звезди, саудитски принцове и бог знае още какви персони са били бълнувания на един неудачник. Ти си нафукан празноглавец, *драги*.

Думите му попаднаха право в целта и поддействаха като силен удар. Морис се зарадва както когато успя на два пъти да затапи майка си по време на „прощалния“ им скандал.

Анди почервеня като домати, приведе се, но преди да заговори, до масата изникна сервитьорка с пакет хартиени салфетки.

— Чакайте да почистя — каза и се наведе да избърше разляното кафе. Беше млада, русокоса и привлекателна, дори красива, но красотата ѝ не се набиваше на очи. Усмихна се на Халидей, а той

направи кисела гримаса и се отдръпна като опарен, както се беше отдръпнал от тетрадката.

„Обратен е! — удивено си помисли Морис. — Тлъст, мазен педал. Да му се не види, как не съм забелязал досега? Все едно му е написано на челото.“

Всъщност не беше забелязал доста подробности, свързани с Анди. Спомни си любимата фраза на един тип от строителната бригада: *„Тоя е въздух под налягане.“*

Анди изчака сервитьорката да се отдалечи и след като се освободи от отровната атмосфера на жена, отново се приведе:

— Колекционери бол — с лопата да ги ринеш. Купуват картини, скулптури, първи издания... един нефтен магнат в Тексас притежава колекция от звукозаписи върху восъчни цилиндри, която струва един милион, друг е събрал всички списания с уестърни, фантастика и с ужаси, излизали между 1910 и 1955. Мислиш ли, че всичко това е купено и продадено законно? Как ли пък не! Колекционерите са безумци, най-запалените не се интересуват дали жадуваните от тях вещи са откраднати, или са притежавани законно, и нямат намерение да ги излагат на показ.

Морис беше чувал и преди същата тирада и явно не успя да прикрие отегчението си, защото Анди се приведе още повече към него. Сега носовете им почти се допираха. От Халидей лъхаше на „Инглиш Ледър“ и Морис се запита дали това е любимият афтьршейв на всички хомосексуалисти. Таен знак или нещо подобно.

— Мислиш ли обаче, че някой от тях ще се заинтересува от *мое* предложение? — процеди Анди.

Морис Белами, който сега го гледаше с други очи, отговори отрицателно.

Онзи издаде долната си устна:

— Някой ден ще проявят интерес. Бъди сигурен! След като притежавам собствен магазин, ще си създам голяма клиентела. Обаче дотогава ще минат *години*.

— Говорихме да изчакаме пет.

— Пет ли? — Анди дрезгаво се изсмя, все едно излая, и се облегна назад. — Може би до пет години ще отворя собствена книжарница — хвърлил съм око на едно магазинче за фабрични стоки на Лейсмейкър Лейн, което скоро ще фалира, — но ще ми е

необходимо много повече време да намеря богати клиенти и да спечеля доверието им.

„Много «но» и «обаче» — помисли си Морис. — Преди не правеше такива уговорки.“

— Колко време? — попита.

— Ами, донеси тетрадките в началото на следващия век, ако още са у теб. Дори *вече да имах* списък на частните колекционери, даже най-запаленият от тях не би докоснал толкова опасна стока.

Морис изумено се втренчи в него и в първия момент си глътна езика, после промърмори:

— Защо не ми го каза, когато замисляхме...

Шишкото запуши с длани ушите си:

— *Нищо* не сме замисляли! И не се опитвай да ме натопиш! Да не си посмял, ясно? Познавам те, драги. Не си ги откраднал, за да ги продадеш... не и докато не ги прочетеш. Едва след това може би ще склониш да извадиш някои на бял свят, стига да ти предложат добра цена. Истината обаче е, че си смахнат на тема Джон Ротстийн.

— Я не ме наричай смахнат! — озъби се Морис. Болката в слепоочията му беше по-силна от всякога.

— Ще те наричам, защото е вярно. Смахнат си и по Джими Голд. Заради него попадна зад решетките.

— Тикнаха ме в пандиза заради майка ми. Все едно ме заключи там със собствените си ръце.

— Няма значение. Вече е в миналото. Да се върнем към настоящето. Ако не извадиш късмет, полицаите много скоро ще те потърсят и вероятно ще носят заповед за обиск. И като намерят тетрадките... работата ти ще е спукана.

— Защо да ме търсят? Никой не ме видя, а съучастниците ми... — Той намигна. — Ще се изразя така: „Мъртвите не говорят.“

— Ти... сериозно ли? *Убил* си ги, така ли? *Убил* си *и тях* ли? — повтори Анди и лицето му се изкриви от ужас.

Морис съжали, че се е изпуснал, но (странно как това *но* непрекъснато му се натрапваше) онзи го предизвика с идиотското си високопарно бръцолевене.

— Как се нарича градчето, в което живееше Ротстийн? — Очите на Анди шареха неспокойно, все едно очакваше всеки момент да приближат полицаи с извадени оръжия. — Талбот Корнърс, нали така?

— Всъщност в района има предимно ферми, доста отдалечени една от друга. Местните наричат Корнърс мястото, на което се пресичат две шосета и където има само закусвалня, бакалница и бензиностанция.

— Колко пъти си ходил там?

— Мисля, че бяха пет — излъга Морис. В периода между 1976 и 1978 навести Корнърс почти дузина пъти. Отначало сам, после с Еди или с Къртис, или и с двамата.

— Разпита ли местните за най-известния им съгражданин?

— Разбира се. Разговарях с един-двама души. Голямо чудо. Сигурно всеки, който се отбива в онази закусвалня, се интересува от...

— Грещиш. Повечето приходящи пет пари не дават за Джон Ротстийн. Разпитват само кога започва ловният сезон и каква риба може да се улови в тамошното езеро. Въобразяваш си, че местните няма да си спомнят за теб, когато полицаите ги попитат дали са ги навестявали непознати, интересувачи се от автора на „Беглецът“, така ли? Любопитни непознати, които няколко пъти са идвали в градчето. Освен това ти имаш *досие*, Мори!

— За провинение като непълнолетен. Засекретено е.

— Заради престъпление от такъв мащаб ще го разсекретят. Ами съучастниците ти? Имат ли досиета в полицията?

Морис не отговори.

— Не знаеш кой те е видял, не знаеш дали „партньорите“ ти не са се изфукали пред някого за големия обир, който ще извършат. Даваш ли си сметка, че полицаите могат да те спипат още *днес*, кретен такъв? Ако те арестуват и споменеш името ми, ще отрека, че сме се виждали. Един съвет в името на старото ни приятелство: отърви се от *това*. — Той посочи хартиения плик. — И от другите тетрадки. Скрый ги някъде. Закопай ги! Само така може би ще отървеш кожата. Стига с онези юнаци да не сте оставили пръстови отпечатъци или други улики.

„Не сме — помисли си Морис. — Не съм тъпак. Не съм и страхливец, лъжлив педал такъв!“

— Може би някога отново ще поговорим по този въпрос — продължи Анди, — но след време, и то ако не те арестуват. — Той се изправи. — Дотогава не припарвай до мен, или ще повикам полицията. — Обърна се и си тръгна; вървеше с наведена глава и нито веднъж не погледна назад.

Морис не помръдна. Хубавичката сервитьорка отново се появи и го попита желае ли още нещо. Той поклати глава. Изчака я да се отдалечи, взе плика с тетрадката и също си тръгна. В обратната посока.

* * *

Знаеше какво означава метафора — приписване на неодушевен предмет качествата на човек — и смяташе, че е трик, използван от второкласни писатели за създаване на определено настроение, но днес определението за тази фигура на речта изглеждаше вярно. Яркото утринно слънце беше като отражение на еуфорията му и я подсилваше, но към обяд то вече представляваше мъжделива окръжност, надничаща между застрашителните облаци, а в три следобед, сякаш в синхрон с неприятностите, трупаци се на главата на Морис, небето притъмня и запряска дъжд.

С шевролета отиде до търговския център край аерогарата, като непрекъснато се оглеждаше за полицейски коли. На булевард „Еърлайн“ го застигна патрулка с включени сини лампи и с ревящ мотор; стомахът му се сви на топка, сърцето му за малко не изскочи от гърдите. Колата го задмина, без да намали скоростта, но той не изпита облекчение.

По радио БАМ-100 предаваха новини. Водещата беше за мирните преговори между Садат и Бегин в Кемп Дейвид („Ще се споразумеят на *куково лято*“ — разсеяно си помисли той), но веднага след това съобщиха за убийството на известния американски писател Джон Ротстейн. Според полицията престъплението било извършено от „шайка апаша“, следователите вече разполагали с улики и работели по няколко версии. Морис си каза, че може би изявлението на полицейския шеф е само евтин рекламен трик за заблуда на населението.

А може и да не беше.

Не вярваше в твърдението на Анди, че куките ще попаднат на следите му, след като разпитат почти глухите дъртаци в закусвалнята „Вкусничко“ в Талбот Корнърс, но имаше нещо, което наистина го тревожеше. Заедно с Фреди и Къртис бяха работили за компанията „Донахю Констракшънс“, строяща къщи в Данвърс и в Норт Бевърли.

Работниците бяха разделени на две бригади и през шестнайсетте месеца, през които Морис влачеше дъски и забиваше гвоздеи в Данвърс, Къртис и Фреди се трудеха на другия обект на осем километра от неговия. Само че известно време тримата бяха в една и съща бригада и дори след като ги разделиха, обикновено обядваха заедно.

Този факт беше известен на мнозина.

Спря шевролета сред около хилядата подобни автомобили на паркинга откъм мола, където се намираще магазинът на „Джей Си Пени“, старателно избърса с кърпа всички повърхности, които беше докосвал, и остави ключа на таблото. Вдигна си яката, нахлупи пониско бейзболната си шапка и забързано се отдалечи. Седна на скамейка пред главния вход на търговския център, изчака пристигането на автобуса за Нортфийлд и пусна петдесет цента в апарата за самотаксуване. Дъждът се беше усилил, затова автобусът пъплеше като костенурка, но Морис не се подразни. Тъкмо щеше да има повече време за размисъл.

Анди беше себичен страхливец, обаче беше прав за едно: той, Морис, трябваше час по-скоро да скрие тетрадките въпреки непреодолимото си желание да започне да ги чете, започвайки с романа за Джими Голд, за чието съществуване никой не подозираше. Дори ченгетата да го издиреха, щяха да останат с пръст в устата... нали? Можеха да го подозират, но нямаше да намерят доказателства.

Нали?

* * *

Като никога госпожа Мълър не надничаше през завесите, което спести на Морис необходимостта да разговаря с нея и може би да ѝ обясни, че си е продал колата. Дъждът вече се лееше като из ведро — сякаш като по поръчка. Нямаше опасност някой да се разхожда из незастроения парцел между „Сикамор“ и „Бърч“. Особено след залез-слънце.

Извади всичко от пътническия сандък, едва устоявайки на порива да прелисти тетрадките. Не биваше да го прави, колкото и да му се искаше, защото започнеш ли да чете, нямаше да спре. „По-

късно — помисли си. — Отлагай удоволствията, Мори.“ Чудесен съвет, но произнесен с гласа на майка му, от който той отново получи силно главоболие. Единствената му утеха беше, че няма дълго да отлага удоволствието; ако от полицията не го потърсеха до три седмици или най-много до месец, можеше да се смята в безопасност и да започне да търси подходящ клиент.

Постла полиетилен в сандъка, за да предпази от влага съдържанието му, и отново сложи вътре тетрадките, включително онази, която беше показал на Анди. Отгоре нахвърли пликовете с парите. Затвори сандъка, позамисли се и пак го отвори. Отметна полиетилена, взе един от пликовете и извади няколко стотачки. Сумата не беше голяма и дори да се стигнеше до обиск, надали щеше да се стори подозрителна на ченгетата. Спокойно можеше да каже, че парите са обезщетение при съкращаването му от работа или нещо подобно.

Шумът на дъжда го изнервяше. Струваше му се, че скелет барабани с пръсти по покрива на гаража, и от звука главоболието му се усили. Вцепеняваше се при всяко преминаване на кола по улицата, очаквайки ярки фарове и въртящи се сини лампи да осветят алеята към къщата. „Майната му на Анди Халидей — наговори ми куп тъпотии и сега се тревожа напрасно. Майната му на тлъстия педерунгел!“

Дали обаче тревогите му бяха безпочвени? Към края на деня възможността полицаите да направят връзка между него и съучастниците му Къртис и Фреди започна да му се струва по-реална. Проклетата зона за почивка! Защо поне не беше скрил трупове в гората? Не че това щеше да забави ченгетата — първият шофьор, който спреше на паркинга и видеше кръвта, щеше да се обади на 911. Полицаите щяха да доведат кучета...

— Освен това — каза на сандъка — много бързах. Нали?

Багажната количка на баща му още стоеше в единия ъгъл на гаража заедно с ръждясала кирка и с две ръждясали лопати. Морис изправи сандъка, натовари го на количката, пристегна ремъците и надникна през прозорчето на гаража. Още беше много светло. Сега, когато беше на крачка да се раздели с тетрадките и с парите („Временно — казваше си, — само временно“) — увереността му, че полицаите ще довтасат всеки момент, нарастваше. Ами ако госпожа Мълър го беше наклеветила, че се държи подозрително? Надали, тя беше тъпа като галош, но пък знае ли човек?

Насили се да изяде още една замразена порция храна, мислейки, че после главоболието му ще премине, само че болката стана още по-нетърпима. Надникна в аптечката на майка си за аспириин или за адвил и... вътре нямаше нищо. „Майната ти, майко! — помисли си. — Проклета да си!“

Видя ехидната усмивка, разтягаща тънките ѝ устни.

В седем вечерта още беше светло — проклетото лятно часово време, кой идиот го беше измислил? — но прозорците на, съседната къща бяха тъмни. Чудесно, само че съпрузите Мълър можеха да се приберат всеки момент. Освен това той беше толкова изнервен, че ме можеше да чака повече.

Изкара количката през задната врата на гаража и я забута, прекосявайки поляната зад къщата. Беше му трудно, защото почвата под мократа трева също беше подгизнала. Заради надвисналите дървета пътеката, по която като малък беше минавал толкова често на път за Младежкия център на Бърч Стрийт, беше суха и той можеше да се движи по-бързо. Докато стигна до потока, прекосяващ по диагонал големия празен парцел, вече беше паднал мрак. Той носеше фенерче, но не смееше да го държи включено за дълго — осветявайки брега през няколко секунди, намери подходящо място по-далеч от пътеката и започна да копае. Почвата беше размекната и му беше лесно, докато не се натъкна на преплетените корени на надвиснало дърво. Хрумна му да потърси друго място, обаче дупката вече беше достатъчно голяма да побере сандъка, пък и беше адски тъпо да започне отново да копае, след като съкровището му щеше да остане тук само временно. Сложи вътре фенерчето, подпря го на голям камък, насочвайки лъча към корените, и ги преряза с кирката.

Избута сандъка в дупката, после бързо нахвърли отгоре и около него изкопаната пръст, накрая я отгъпка с лопатата. Реши, че се е справил добре. Брегът не беше затревен и голото парче земя нямаше да се набива на очи. Важното беше, че сандъкът вече не е в дома му, нали така?

Нали?

Затътри количката обратно по пътеката, обаче не изпита облекчение. Нищо не вървеше според предвижданията. Абсолютно нищо. Сякаш злонамерената съдба се опитваше да го раздели с тетрадките, както беше разделила Ромео и Жулиета. Сравнението

изглеждаше едновременно нелепо и много уместно. Той *беше* влюбен. Проклетият Ротстийн му беше изневерил с „Беглецът уляга“, ала това не променяше нищо.

Любовта му беше истинска.

* * *

Щом се върна вкъщи, веднага отиде да се изкъпе, както момче на име Пит Саубърс щеше да стори след много години в същата баня, връщайки се от същото място на брега, запомнящо се заради надвисналото над водата дърво. Остана под душа, докато кожата на пръстите му се набръчка и горещата вода свърши, после се избърса с голяма хавлиена кърпа и извади чисти дрехи от гардероба в спалнята си. Бяха прекалено младежки и старомодни, обаче още му ставаха, макар че не му стояха идеално. Пъхна в пералнята изцапаните с пръст джинси и тениската — след години Пит Саубърс щеше да направи същото.

Включи телевизора, настани се на любимото кресло на баща си (майка му твърдеше, че не го е изхвърлила, за да ѝ е като обица на ухото, ако се изкуши да направи някоя глупост) и изгледа поредната порция идиотски реклами. Представи си, че някои от тях — танцуващи шишенца с очистително, накипрени мамчета, пеещи хамбургери — биха могли да са измислени от Джими Голд, и главоболието му стана още по-нетърпимо. Налагаше се да отскочи до „Зоуни“ за анацин. И за една-две бири. От бирата нямаше да му стане нищо. Твърдият алкохол го подтикваше да върши щуротии, а той вече си беше взел поука и не посягаше към нищо по-силно от бира.

Купи си анацин, но настроението му още повече се развали, като си представи как пие бира сред книги, които не желае да прочете, седнал пред телевизор, който не иска да гледа. Особено след като онова, което *копнееше* да прочете, беше толкова влудяващо близо. Рядко пиеше в барове, обаче изведнъж почувства, че ще превърти напълно, ако не си намери компания и не послуша игрива музика. Знаеше, че в тази дъждовна вечер все някъде ще намери млада хубавица, на която ѝ се танцува.

Плати лекарството и престорено нехайно попита младежа на касата дали с автобуса може да отиде до бар с жива музика.

Младежът отговори утвърдително.

[1] Комедиен сериал за духовит гимназиален учител и неговия разнороден клас, излъчван в периода 1975–1979, в който участва и Джон Траволта — това е първото стъпало в звездната му кариера. — Б.пр. ↑

[2] Поетът е англичанинът Александър Поуп (1688–1744), а произведението — „Есе за човека“. — Б.пр. ↑

2010

Като се прибра у дома в този петъчен следобед, Линда Саубърс завари сина си да седи в кухнята и да пие какао. Очевидно се беше къпал и косата му още беше влажна. Тя окачи палтото си на закачалката до задната врата, приближи се до Пит и отново притисна до челото му опакото на дланта си:

— Вече не гориш. По-добре ли си?

— Да. Тина се върна от училище и беше гладна, затова й дадох крекери, намазани с фъстъчено масло.

— Чудесен брат си, моето момче. Къде е сестра ти?

— У Елън, къде другаде?

Линда забели очи и той се засмя.

— Света Богородице, сушилнята ли бръмчи?

— Да. Намерих дрехи в коша и ги изпрах. Не се безпокой, прочетох указанията на вратичката и не съм скапал нищо.

Тя се наведе и го целуна по слепоочието:

— Какъв си ми работлив — същинска пчеличка.

— Старая се. — Пит стисна в юмрук дясната си ръка, за да скрие мехура на дланта си.

* * *

Първият плик пристигна след по-малко от седмица през един четвъртък, когато валеше силен сняг. Адресът „До господин Томас Саубърс, Сикамор Стрийт №23“ беше напечатан на пишеща машина. В горния десен ъгъл беше залепена марка от четирийсет цента, посветена на годината на Тигъра. Нямаше адрес на подателя. Том, единственият от семейство Саубърс, който си беше у дома по това време, отвори плика още в коридора, очаквайки да види рекламна листовка или поредното предупреждение за просрочена сметка. Уви, напоследък все по-често получаваха такива уведомления. Само че в

плика нямаше нито рекламна листовка, нито „честитка“ за дължими суми.

Вътре имаше пари.

Всичко друго, извадено от пощенската кутия — каталози за скъпи стоки, които Саубърс не можеха да си позволят, и рекламни проспекти, изпратени до „живущия на този адрес“, — изпадна от ръката му и се разпиля на пода, но той дори не забеляза.

— *Мамка му, това пък какво е?* — промърмори — гласът му беше толкова предрезгавял, че приличаше на ръмжене.

* * *

Линда се върна от работа и първото, което видя, бяха парите по средата на кухненската маса. Том, подпрял брадичка на скръстените си ръце, се взираше в малката купчинка. Приличаше на генерал, обмислящ плана за поредната битка.

— Какво е това? — попита тя.

— Петстотин долара — отговори Том, без да откъсне поглед от банкнотите — осем по петдесет долара и пет по дващсет. — Пристигнаха по пощата.

— Кой ги изпраща?

— Не знам.

Линда остави чантата си, приближи се до масата и взе парите. Преброи ги, ококори се и възкликна:

— Господи, Томи! Какво се казва в писмото?

— В плика нямаше писмо. Само банкнотите.

— Кой би...

— Нямам представа, Лин. Обаче за едно съм сигурен.

— Така ли? И какво е то?

— Че парите са ни добре дошли.

* * *

— Баси! — възкликна Пит, когато му казаха. Беше останал след часовете, за да играе волейбол в училищната зала, и се прибра вкъщи

малко преди вечерята.

— Не бъди вулгарен — смъмри го майка му, но машинално, сякаш мислеше за друго. Парите още бяха на масата в кухнята.

— Каква е сумата? — попита Пит и след като Том му отговори, продължи да разпитва: — Кой е изпратил парите?

— Чудесен въпрос. Преминаваш във втори кръг на нашето телевизионно състезание и имаш шанс да спечелиш крупна сума — пошегува се Том... за пръв път от много, много време.

Тина влезе в кухнята и веднага се включи в разговора:

— Според мен татко има кръстница вълшебница. Ей, хора, вижте ми ноктите! Елън ми позволи да използвам нейния лак с блясък.

— Стои ти много шик, мъничката ми — отбеляза Том.

Първо се беше пошегувал, после направи комплимент на дъщеричката си — две събития, които доказаха на Пит, че е постъпил правилно. Абсолютно правилно. Не можеха да върнат парите, нали? Не, не можеха, защото липсваше адресът на подателя. Между другото, кога за последно баща им беше нарекъл Тина „мъничката ми“?

Линда подозрително изгледа сина си:

— Знаеш ли нещо повече по този въпрос?

— Не, но ще ми отпуснете ли скромна сума?

— Ще има да чакаш... — Линда сложи ръце на кръста си и се обърна към съпруга си: — Том, очевидно е станала грешка.

Той се позамисли, после отговори, но спокойно, без ав-ав джаф:

— Надали. — Побутна към нея плика и посочи с пръст името си и адреса.

— Да, но...

— Без „но“, Лин. Не сме платили на фирмата за доставка на гориво, а и спешно трябва да внесем дължимото по кредитната ти карта, иначе ще ти я отнемат.

— Да, но...

— Тогава ще загубиш и кредитния си рейтинг — прекъсна я той. Продължаваше да говори спокойно, разумно и убедително. Пит си помисли, че баща му се държи така, сякаш много дълго е изгарял от висока температура, която чак сега е поспаднала. Том дори се усмихна и докосна ръката на съпругата си. — Засега този рейтинг е единственото, което имаме, затова трябва да го пазим. Пък и Тина може би позна. Може да имам кръстница вълшебница.

„Не — помисли си Пит. — Имаш *син* вълшебник.“

— Момент! *Знам* кой е изпратил парите! — възкликна Тина.

Тримата се втреничиха в нея. Пит пламна. Нямаше как да знае, нали така? Беше невъзможно. Само дето се беше изпуснал пред нея за заровеното съкровище и...

— Кой, съкровище? — попита Линда.

— Онзи фонд... как беше... за извънредни ситуации. Сигурно са получили още пари и сега ги раздават.

Пит облекчено въздъхна и едва тогава осъзна, че за секунди е престанал да диша.

Том разроши косата на дъщеричката си:

— Те „раздават“ само чекове и никога пари в брой, миличко. Освен това изпращат куп формуляри за подпис.

Пит се приближи до печката:

— Ще сваря какао. Искат ли някой?

Оказа се, че всички искат.

* * *

Пликовете продължиха да пристигат.

Цената на пощенските марки се повиши, но не и изпращаната сума. Саубърс получаваха около шест хиляди долара годишно — не много крупна сума, но достатъчна, за да не затынат в заеми.

Съпрузите накараха децата да обещаят, че няма да кажат на никого за тайнствените пратки.

Една вечер Линда промърмори:

— Тина няма да удържи обещанието си, Том, и ти го знаеш. Ще сподели с приятелката си, онази глупачка Елън, която ще го разгласи на куцо и сакато.

Обаче Тина запази тайната отчасти защото брат й, когото обожаваше, я предупреди, че ако се изпусне пред някого, повече няма да стъпи в стаята му, но най-вече защото не беше забравила скандалите между родителите им.

Пит беше скрил пликовете в обвита с паяжини дупка зад разхлабения перваз в дрешника си. Веднъж в месеца изваждаше петстотин долара и ги пяхаше в ученическата си раница заедно с

адресиран плик — един от няколкото дузини, които беше подготвил на компютъра в кабинета по теория и практика на бизнеса, издебвайки вечерта след училищното спортно състезание, когато в стаята нямаше никого.

Пускаше писмата, адресирани до господин Томас Саубърс, живущ на Сикамор Стрийт 23, в различни пощенски кутии, извършвайки животоспасяващото за семейството му благотворително дело с вещината на закоравял престъпник. Непрекъснато го измъчваше страх, че майка му ще разбере откъде идват парите, ще запротестира (вероятно ожесточено) и фамилия Саубърс ще се върнат към предишния си живот, белязан от оскъдицата. И сега положението не беше съвсем розово и от време на време родителите му пак се караха, обаче той предполагаше, че свършени семейства има само в старомодните ситкоми по „Ник ет Найт“.

Сега можеха да гледат „Ник ет Найт“, „Картуун Нетуърк“, Ем Ти Ви и всички други канали, защото, дами и господа, кабелната телевизия се беше *върнала*.

През месец май настъпи още една положителна промяна: от новосъздадена агенция за недвижими имуществва назначиха Том на непълен работен ден като „предпродажбен проучвател“. Пит не знаеше какво означава това, но изобщо *не му дремеше*. Важното беше, че баща му може да упражнява тази дейност вкъщи — по телефона и чрез компютъра — и че получаваше някаква заплата.

През месеците, последвали първия „транш“ от петстотин долара, се случиха още две важни събития. Първо, здравословното състояние на Том се подобри. През юни 2010 (когато виновникът за кръвопролитие пред Общинския център най-сетне беше заловен) той започна да изминава кратки разстояния без патериците и да пие по-малко розови хапчета. Второто събитие не беше така очевидно, обаче Пит знаеше, че се е случило. Тина също го знаеше. Родителите им се чувстваха... благословени и когато се спречкваха, изглеждаха гузни, сякаш се страхуваха, че се подиграват с неочаквания и мистериозен дар от съдбата. Понякога прекъсваха спора и заговаряха за друго, преди размяната на горчиви думи да причини непоправими последствия. Често обсъждаха парите и кой би могъл да ги изпраща, но винаги стигаха до задънена улица и това беше хубаво.

„Няма да разберат, че аз съм незнайният благодетел — казваше си Пит. — Не бива и няма да разберат.“

* * *

През един августовски ден същата година родителите му заведоха Тина и Елън в зоопарка за домашни животни „Хепидейл Фарм“. Той отдавна чакаше тази възможност и щом заминаха, взе куфара и се върна край потока.

Огледа се и след като се увери, че наоколо няма никого, откопа сандъка и прехвърли тетрадките в куфарите. Изтика обратно сандъка, зарови го отново, после се върна вкъщи със съкровището си. Качи се на втория етаж, издърпа подвижната стълба и занесе куфарите на тавана — малко, ниско помещение, в което зиме беше адски студено, а лете — нетърпимо задушно. Използваха го рядко, защото повечето им вещи, донесени от предишната къща, още бяха складирани в гаража. Няколкото „реликви“ — мърлява бебешка количка с липсващо колело, лампа с абажур, изрисуван с тропически птици, стари броеве на списания за домакинята, завързани с канап, куп одеяла, вонящи на мухъл — навярно бяха оставени тук от предишни обитатели на Сикамор Стрийт 23.

Пит натрупа тетрадките в дъното на помещението, но преди да ги покрие с одеялата, взе една напосоки, седна под слабата крушка, висяща на кабел от тавана, и отвори на първата страница. Текстът беше написан на ръка, а почеркът — много дребен, но четлив. Нямахше задраскани думи или изречения, което само по себе си беше забележително. Въпреки че момчето гледаше първата страница, най-горе се виждаше числото 482, което наведе Пит на мисълта, че написаното тук е продължение на текста, съдържащ се не само в една от другите тетрадки, ами най-малко в половин дузина.

ГЛАВА 27

Задната стаичка на „Каубоя“ изглеждаше също като преди пет години; и сега киселата миризма на бира се

смесваше с вонята от оборите и с едва доловимия мирис на дизелово гориво от паркингите за камиони, отвъд които се простираше безкрайната пустош на Небраска. И Стю Лоуган не се беше променил — същата бяла престилка, същата неестествено черна коса, дори същата вратовръзка с щамповани папагалчета, усукана около дебелия му врат.

— Кого виждат очите ми — самият Джими Голд от плът и кръв! — възкликна и си лепна гадничката усмивка, сякаш казваща „С теб не се дишаме, ама нека се правим на първи дружки.“ — Дошъл си да ми се издължиш, така ли?

— Позна. — Джими опипа задния си джоб, в който беше пистолетът — малък, но ефикасен и способен да плати всички дългове, стига стрелецът да има смелост и точен мерник.

— Заповядай тогава — ухили се Лоуган. — Пийни нещо. Като те гледам, доста път си бил — целият си в прах и май си капнал от умора.

— Тъй си е и пак позна — едно питие ще ми разкваси гърлото.

На улицата някой натисна клаксон. Пит подскочи и гузно се озърна, все едно не четеше, а мастурбираше. Ами ако родителите му се бяха върнали по-рано, понеже на тъпачката Елън ѝ е прилошало в колата, или поради друга причина? Ами ако го завареха тук с тетрадките? Тогава планът му отиваше по дяволите.

Пъхна тетрадката при другите под одеялата (уф, че смърдяха тези плесенявали одеяла!) и пропълзя обратно до вратата в пода, без да погледне куфарите. Сега не му беше до тях. Докато слизаше по стълбата, го втресе, защото на тавана беше горещо като в пещ, а температурата в къщата беше нормална за месец август. Сгъна стълбата, избута я нагоре и потрепери от скърцането на ръждясалия ѝ механизъм.

Отиде в стаята си и надникна през прозореца.

Колата на родителите му не беше на алеята. Фалшива тревога.

Слава богу.

Качи се обратно на тавана, взе куфарите, върна ги в килера на долния етаж, изкъпа се (отново си напомни старателно да измие ваната), облече чисти дрехи и се просна на леглото си.

„Роман е — помисли си. — Иначе страниците нямаше да са толкова много. И не е един, а няколко, понеже няма толкова дълъг роман, че да запълни толкова много тетрадки. Дори Библията няма да ги запълни.“

Освен това... му беше любопитно. Как му се искаше да прерови тетрадките и да намери онази с началото на романа, за да разбере дали наистина е интересен. Защото не можеш да прецениш стойността на литературно произведение само от една страница, нали така?

Пит затвори очи и почувства, че се унася. По принцип не спеше през деня, обаче тази сутрин се беше преуморил, вкъщи беше тихо и спокойно, можеше да подремне. Защо не? Положението на семейство Саубърс се беше подобрило, и то благодарение на него. Заслужил беше този лукс.

Нещо обаче го човъркаше. Джими Голд... откъде му беше познато това име? Готов беше да се закълне, че вече го е чувал. Може би го е споменала учителката по литература госпожа Суидровски — често им разказваше за авторите, чиито произведения изучаваха.

„Може после да погледна в Гугъл — каза си. — Да, така ще направя. Може да наме...“

Той заспа.

1978

Морис, облечен с оранжев затворнически гащеризон, седеше с наведена глава (която се пръскаше от болка) на металния нар, провесил беше ръце между бедрата си и се опитваше да не вдишва отровния въздух, вонящ на урина, на повръщано и на дезинфектант. Стомахът му беше като оловна топка, която продължи да се уголемява, докато го изпълни от чатала до адамовата ябълка. Очите му пулсираха в кухините си. В устата си усещаше такъв вкус, сякаш беше погълнал съдържанието на контейнер смет. Коремът го болеше, лицето го смъдеше. Синусите му бяха запушени. Отнякъде се чуваше как хриплив и отчаян глас монотонно напява:

— Искам гадже, ама да не ме *побъърква*, искам гадже, ама да не ме *побъърква*, искам гадже, ама да не ме *побъърква*^[1]...

— Трай, бе! — извика някой. — Ти ме побъркваш, кретен такъв!

Другият замълча, после отново подхвана:

— Искам гадже, ама да не ме *побъърква*!

Оловото в стомаха на Морис се втечни и забълбука. Той се свлече от нара, падна на колене (при което силната болка отново прониза главата му) и се надвеси над металната тоалетна чиния. Отначало не се случи нищо. После сякаш някой сграбчи в юмрук вътрешностите му и той повърна десетина литра гъста каша, наподобяваща жълта паста за зъби. За миг главоболието му стана толкова силно, че той си представи как главата му експлодира, и пожела наистина да се случи. Да става каквото ще, стига болката да престане.

Само че не умря, а отново повърна, този път много по-малко, обаче гадната каша опари небцето и устата му. Третия път само повърна, но от устата му като паяжини се проточиха лиги и той ги избърса с опакото на дланта си.

— Май тоя е *махмурлия*! — провикна се някой.

„Остроумието“ беше възнаградено с истерично кикотене. Морис си помисли: „Все едно съм затворен в зоопарк“ и не беше далеч от истината, само дето тези клетки не бяха за животни, а за хора.

Оранжевият гащеризон — „костюмът“ на американските затворници — доказваше уместността на сравнението му.

Как беше попаднал тук?

Нямаше представа. Нямаше представа и как е влязъл в къщата в Шугър Хайтс, която разпердушени. Помнеше само своята къща на Сикамор Стрийт. И сандъка, разбира се. Как го закопа... но преди това пъкна в джоба си двеста долара от парите на Ротстийн. После отиде да си купи бира от „Зоуни“, понеже имаше главоболие и се чувстваше самотен. Беше сигурен, че е разменил няколко думи с младежа на касата, обаче хабер си нямаше за какво са разговаряли. За бейзбол? Надали. Той притежаваше бейзболна шапка, но всъщност не се интересуваше от този спорт. После... останалото му се губеше. Знаеше само едно — че нещо адски се е изкофтило. Всеки, който се е събудил в оранжев затворнически гащеризон, би стигнал до това гениално умозаключение.

Пропълзя обратно на нара, седна със свити колене и ги обгърна с ръце. В килията беше студено. Втресе го.

„Май попитах касиера кой му е любимият бар и дали мога да стигна дотам с автобус. После отидох, нали? Отидох и се напих. Макар да съм наясно как ми действа алкохолът, не обърнах едно-две питиета, а се натрясках до козирката.“

Да, май тъкмо това беше направил, макар да знаеше, че не носи на пиене. Беше кофти, но още по-кофти беше, че не помнеше буйстването си после. След третото питие (понякога се случваше след второто) пропадеше в черна дупка и излизаше от нея чак когато се събудеше — с тежък махмурлук, но изтрезнял. Хората бяха измислили название за това състояние — напиване до безпаметност. И докато беше в това състояние на безпаметност, почти винаги се отдаваше на... да го наречем „щур купон“. Така се озова в изправителния дом за малолетни престъпници „Ривървю“, несъмнено така се беше озовал и тук. Където и да се намираше тук.

Проклети щури купони!

Надяваше се да е участвал в най-обикновено кръчмарско сбиване, а не да е повторил влизането с взлом. С други думи, да не се е повторило приключението в Шугър Хайтс. Защото вече не беше малолетен и нямаше да го изпратят в изправителното, не, сър. Така или иначе щеше да си излежи присъдата, ако беше нарушил закона. Стига

да не го изправеха пред съда за убийството на един гениален американски писател. „Моля те, господи, не и за това, моля те.“ Защото в този случай щеше да остане зад решетките за дълго. Може би завинаги. Понеже не беше очистил само Ротстийн, нали? Сега в замъглената му памет *изплува спомен* — как Къртис Роджърс го беше попитал дали в Ню Хемпшир дават смъртни присъди.

Просна се на тясното метално легло, треперейки като лист. „Невъзможно е да съм тук заради това. *Няма начин.*“

Няма ли?

Беше напълно възможно, и то не само защото ченгетата биха могли да направят връзката между него и двамата мъртъвци в зоната за отдих. Представи си как той, Морис Белами, зарязал следването и провъзгласил се за изследовател на американската литература, седи в стриптийз бар, налива се с бърбън и преживява поредното излизане от тялото си. Някой заговаря за убийството на прочутия писател Джон Ротстийн — гений, живеещ в отшелничество, — и Морис Белами, пиян до козирката и раздиран от гнева, който обикновено държи в клетка — този зъл черен, жълтоок звяр — се обръща към говорещия и изтърсва: „Не приличаше на гений, след като му пръснах мозъка.“

— Не, *не съм* го направил — прошепна. Главоболието му беше по-силно от всякога, лявата половина на лицето му гореше. — *Невъзможно е!*

Нима? Напиеше ли се, всичко ставаше възможно. Черният звяр излизаше на свобода. В юношеството му този звяр беше вилнял в къщата в Шугър Хайтс и когато ченгетата пристигнаха, предупредени от безшумната аларма, Морис отчаяно се съпротивлява, докато единият не го удари по главата с палката; при последвалия обиск полицаите откриха, че джобовете му са натъпкани с бижута — повечето фалшиви, но някои, безгрижно неприбрани в сейфа от господарката на дома, много ценни, в резултат младият Белами беше изпратен в „Ривървю“, където щяха да му пръснат нежния задник и щеше да завърже интересни приятелства.

„Даваш си сметка, че олигофрен, способен на такава грандиозна тъпотия, спокойно може да се натряска и да се изфука, че е убил създателя на Джими Голд, нали така?“

От друга страна, имаше вероятност ченгетата да са го идентифицирали и да са го включили в списъка на издирваните

престъпници.

— Искам гадже, ама да не ме *побъърква!*

— Млък! — опита се да извика той, обаче от възпаленото му от повръщането гърло излезе само немощен хрип. Ох, колко го болеше главата! И *лицето*. Прокара длан по лявата си страна и озадачено се втренчи в люспите от засъхнала кръв, полепнали по дланта му. Отново докосна болното място, този път напипа най-малко три дълбоки драскотини. Следи от нечии нокти. До какво заключение стигаме, ученици? По принцип — въпреки че всяко правило си има изключение — мъжете удрят, а жените драскат. Вместо с юмруци дамите действат с нокти, понеже обикновено имат дълъг маникюр, идеален за причиняване на дълбоки рани по нечие лице.

„Дали съм се опитал да ѝ погаля котенцето и тя ме е издраскала?“

Опита се да си спомни, но удари на камък. Помнеше дъжда и фенерчето, осветяващо корените. Помнеше кирката. Бегло си спомняше как му се прииска да послуша игрива музика и как поговори с касиера в „Зоуни“. А останалото? Останалото тънеше в мрак.

„Може да е колата. Проклетият шевролет. Може би някой го е видял, когато излизах от зоната за отдих, и е забелязал окървавената предница, може би съм забравил нещо в жабката. Нещо, на което е написано името ми.“

Не, този вариант изглеждаше неправдоподобен. Фреди купи колата от полупияна бардама в някаква кръчма в Лин и я плати с парите, които тримата събраха помежду си. Договорът за продажбата беше на името на Харолд Финеман, най-добрия приятел на Джими Голд в „Беглецът“. Жената не видя Морис Белами, който благоразумно не се появи, докато вървяха преговорите по сделката. Освен това на излизане от търговския център той нарочно остави шевролета на видно място, малко оставаше да напише на предното стъкло „МОЛЯ, ОТКРАДНИ МЕ.“ Не, този автомобил — вече разглобен на части — сигурно гниеше на празен парцел или в Лоутаун, или край езерото.

„Добре де, как съм се озовал тук? — Отново се връщаше на този въпрос като хамстер на бягащо колело. — Ако някаква жена ме е издраскала с нокти, дали съм я нападнал? Дали не съм ѝ счупил челюстта?“

Нещо сякаш се провидя иззад черната завеса на забравата. Ако предположението му беше вярно, вероятно щяха да го обвинят в насилие, да го качат на големия зелен автобус с телена мрежа на стъклата и да го върнат в „Уейнвил“. Доста нерадостна перспектива, но ако се наложеше, щеше да излежи няколко години за нападение. Нападението не беше убийство.

„Господи, дано не са ме прибрали заради Ротстийн — помисли си — Изгарям от нетърпение да изчета тетрадките, които са на сигурно място и ме чакат. А най-хубавото е, че мога да си позволя да не работя, защото имам повече от двайсет хиляди долара в небелязани двайсет и петдесетдоларови банкноти. Ще ми стигнат за доста време, ако живея скромно. Затова те моля, Боже, нека да не е обвинение в убийство.“

— Искам гадже, ама да не ме *побъърква!*

— Изпей го още веднъж, шибаняко! — провикна се някой. — Само пробвай и ще ти изкарам задника през устата!

Морис затвори очи.

* * *

До обяд гаденето му попремина, обаче той отказа помията, която му пробутваха за храна: макарони, плаващи в нещо, напомнящо кървав сос. След около два часа в коридора между килиите се появиха четирима надзиратели; единият гледаше в бележника си и извикваше различни имена:

— Белами! Халоуей! Макгайвър! Райли! Рузвелт! Титгардън! Крачка напред!

— Името ми е Тийгардън, сър — поправи го чернокожият в килията, съседна на килията на Морис.

— Не ми дреме, даже да се казваш Джон Кенеди, шибаняко. Ако искаш да разговаряш със служебния си адвокат, мърдай по-живо. Ако ли не, гний си в пандиза.

Шестимата затворници излязоха напред. Само те бяха останали, поне в този коридор; другите, доведени предишната вечер (за щастие сред тях беше нещастникът, съсипващ песента на Джон Меленкамп), бяха освободени или закарани в съда за сутрешното заседание. Бяха дребни риби. От опит Морис знаеше, че следобед се разглеждат по-

сериозните обвинения. След невинното му приключение в Шугър Хайтс го изправиха пред съда следобед. И то пред онази гадина, съдия Буковски.

Той продължи мислено да се моли на Бог, в чието съществуване не вярваше. Вратата на килията се отвори. „Нека е нападение, Боже, става ли? Всичко друго, но не и да ме обвинят в убийство. Господи, дано не са разбрали какво се случи в Ню Хемпшир или на една зона за отдих в северната част на щата Ню Йорк! Ще ми помогнеш ли, Боже?“

— Излезте от килиите, момчета — нареди надзирателят с бележника. — Излезте и се обърнете надясно. Тръгнете по коридора, всеки да върви на една ръка разстояние от достойния американец пред себе си, без да се опитва да го опипа. Не се ебавайте с нас и ние няма да ви преебем.

* * *

Слязоха с асансьор, който беше толкова обширен, че можеше да побере малко стадо крави, тръгнаха по друг коридор, минаха през детектор за метали (бог знае защо — нали бяха по сандали, а затворническите гащеризони нямаха джобове) и влязоха в стаята за посетители — помещение с осем кабинки, напомнящи онези в обществените библиотеки. Надзирателят с бележника нареди на Морис да влезе в номер три. Морис седна и се загледа в служебния си адвокат през плексигласовото стъкло — често зацапвано и рядко почиствано. Човекът от другата страна — страната на свободните хора, беше галфон с грозна подстрижка и с пърхот. Под едната му ноздра имаше херпес, на скута си държеше очукано куфарче. Изглеждаше на не повече от деветнайсет.

„Какъв кретен ми се е паднал! — помисли си Морис. — Господи, какъв кретен!“

Адвокатът посочи телефона в кабинката, отвори куфарчето и извади един лист хартия и задължителния бележник. Остави ги на плота пред себе си, сложи куфарчето на пода и вдигна слушалката на своя телефон. Гласът му не беше колебливият тенор на юноша, а самоуверен баритон, твърде мощен за хилавите му гърди под лилавата вратовръзка.

— Много сте загазили, господин... — погледна листа хартия върху бележника си. — Господин Белами. Мисля, че ви очаква дълъг престой в затвора. Освен ако не предложите нещо в замяна.

„Намеква за тетрадките“ — помисли си Морис. Побиха го студени тръпки, сякаш по гърба му тичаха зли феи с ледени стъпала. Ако го бяха арестували за убийството на Ротстийн, значи знаеха, че е очистил и Къртис, и Фреди. Което означаваше доживотен затвор без право на помилване. Никога нямаше да откопае сандъка с тетрадките, никога нямаше да разбере каква е била съдбата на Джими Голд.

— Казвайте! — тросна се адвокатът, сякаш говореше на куче.

— Първо ми кажете с кого разговарям.

— Елмър Кафърти, временно на вашите услуги. Ще ви повдигнат обвинение след... — погледна си часовника „Таймекс“, поевтин дори от костюма му — ... след петнайсет минути. Съдия Буковски е прочута с точността си.

Силна болка, непредизвикана от махмурлука, проряза главата на Морис.

— Не! Не може да бъде! Тази гадина е пристигнала в Америка с Ноевия ковчег!

Кафърти се усмихна:

— Репликата ви подсказва, че и преди сте имали вземане-даване с великата Буковски.

— Проверете си документацията — промърмори Морис, макар да се съмняваше, че олигофренът ще намери нещо. Информацията за „купона“ в Шугър Хайтс беше засекретена, както беше казал на Анди.

„Скапаният Анди Халидей! Той е виновен за всичко, а не аз!“

— Педал.

Адвокатчето свъси вежди:

— *Какво* казахте?

— Нищо. Карайте нататък.

— Моята документация съдържа информация за снощния ви арест. Имате късмет, че на процеса съдбата ви ще се решава от друг съдия. А пък добрата новина за мен е, че тогава ще ви представлява друг адвокат. Със съпругата ми се преселваме в Денвър и вие, господин Белами, ще останете само бегъл спомен.

На Морис не му пукаше дали олигофренът се преселва в Денвър или в ада.

— В какво ме обвиняват?

— Не помните ли какво сте направили?

— Бил съм в състояние на безпамятност.

— Така ли?

— Точно така — заяви Морис. Умът му заработи на по-бързи обороти. Може би щеше да извърънка по-лека присъда в замяна на тетрадките, въпреки че само от мисълта да се раздели с тях му призляваше. Но дори да предложеше този вариант (или убедеше Кафърти да го предложи), дали прокурорът щеше да си даде сметка какво съкровище представляват въпросните тетрадки? Надали. Адвокатите не са литератори. Навярно за прокурорите най-великият романист е Ърл Стенли Гарднър. Пък и дори прокурорът да осъзнаеше ценността на тетрадките, на прекрасните тетрадки „Молескин“, какво щеше да спечели той, Морис? Една доживотна присъда вместо три ли? Ура за светлото бъдеще!

„Каквото и да стане, не мога да се разделя с тях. Няма да им ги дам!“

Да, Анди Халидей беше педал, вонящ на „Инглиш Ледър“, обаче много точно беше преценил мотивацията на стария си приятел. Къртис и Фреди участваха в обира заради парите и повярваха на Морис, когато ги увери, че старецът вероятно държи вкъщи най-малко сто хиляди долара. А ръкописите? За двамата тъпаци осребряването на написаното от Ротстийн след 1960 беше мираж като намирането на изоставена златна мина. Ръкописите имаха стойност само за Морис. Ако събитията се бяха развили другояче, щеше да предложи на съучастниците си своя дял от парите срещу правото да запази тетрадките и те щяха да се съгласят. Ако сега предложеше на прокурора безценните ръкописи — безценни, защото бяха продължение на сагата за Джими Голд, — щеше да остане с пръст в устата.

Кафърти почука с телефонната слушалка по плексигласа и отново я притисна до ухото си:

— Кафърти вика Белами, Кафърти вика Белами, обади се, Белами.

— Извинете, бях се замислил.

— Малко късничко е за мислене, нали така? Бъдете така добър да не се разсейвате. Ще ви обвинят по три параграфа. Моят съвет — ако

го приемете, разбира се, — е да твърдите, че сте невинен и по трите обвинения. В съда можете да се признаете за виновен, ако се окаже, че е във ваша полза. Не си и помисляйте да ви пуснат под гаранция, защото съдия Буковски не се смее, а се киска като вещицата Хейзъл — нали се сещате за анимацията за Бъгс Бъни?

На Морис не му беше до анимационни филмчета; онова, от което най-много се страхуваше, щеше да го сполети. Ротстийн, Доу и Роджърс. Три предумишлени убийства.

— Господин Белами? Времето лети и започвам да губя търпение.

Ръката на Морис затрепери, но той се насили отново да притисне слушалката до ухото си. Всичко беше загубено, обаче адвокатът с детинската физиономия на Ричи Кънингам от ситкома „Щастливи дни“ и с шантавия баритон на зрял мъж продължаваше да бръщолеви в ухото му и постепенно думите му започнаха да добиват смисъл.

— Ще степенуват обвиненията, господин Белами — от най-лекото към най-тежкото. Номер едно — съпротива при арест. Ще твърдите, че сте невинен. Номер две — причиняване на тежка телесна повреда не само на жената, но и на полицаия, който пръв е пристигнал на местопроизшествието и се е опитал да ви сложи белезници. Отново няма да се признаете за виновен. Номер три — изнасилване, придружено с тежка телесна повреда. По-късно могат да ви лепнат и убийство, но засега сте обвинен *само* в изнасилване... ако приемем, че изнасилването е леко престъпление. Няма да се признаете...

— Момент — прекъсна го Морис. Докосна дълбоките драскотини по лицето си и се почувства... обнадежден. — *Изнасилил съм някого, така ли?*

— О, да — потвърди Кафърти. Изглеждаше доволен, може би защото май клиентът му най-сетне го слушаше внимателно. — След като госпожица Кора Ан Хупър... — Извади от куфарчето си лист хартия, прочете нещо и продължи: — Случило се е малко след като тя излязла от закусвалнята, където работи като сервитьорка. Госпожицата твърди, че тръгнала към автобусната спирка на Лоуър Марлборо, но вие сте я издебнали, хванали сте я и сте я завлекли зад бар „Шутърс“, където преди това сте се наливали с „Джак Даниелс“, после сте ритнали джубокса и са ви помолили да напуснете. Кора Ан носела в чантата си електронно устройство за свързване с полицията и успяла да натисне бутона. Освен това издраскала страната ви. Вие сте й

счупили носа, повалили сте я на земята и сте вкарали вашия Джон Хопкинс в нейната Сара Лорънс^[2] При пристигането на полицай Филип Елентън вие още сте работили върху взаимното опознаване с колежката.

— Изнасилване. Защо да я из...

Тъп въпрос. Защо цели три часа беше вилнял в къщата на Шугър Хайтс, спирайки само колкото да се изпикае на скъпия килим?

— Нямам представа — каза Кафърти. — Изнасилването ми е чуждо.

„И на мен — помисли си Морис. — По принцип. Само че се напих с бърбън и пак съм превъртял.“

— Колко ще ми дадат?

— Прокурорът ще поиска до живот. Ако на делото признаете вината си, може би съдът ще прояви снизхождение и ще се отървете само с два̀сет и пет години.

* * *

Морис се призна за виновен. Заяви, че съжалява за стореното, че е бил под въздействие на алкохола и че моли за снизхождението на съда.

Дадоха му доживотна присъда.

[1] I need a lover that won't drive me crazy (англ.) — песен, изпълнявана от Джон Меленкамп и от Пат Бенатар. — Б.пр. ↑

[2] Заигравка с названията на две прочути американски учебни заведения — университета „Джон Хопкинс“ и колежа „Сара Лорънс“. — Б.пр. ↑

2013–2014

През втората си година в гимназията Питър Саубърс вече знаеше каква ще е следващата му стъпка — престижен колеж в Нова Англия, където не чистотата, а литературата е пътят към светостта. Започна да търси информация в интернет и да събира рекламни брошури. Предпочиташе да учи в „Емерсън“ или в Бостънския колеж, но можеше да опита и в „Браун“. Родителите му се опитваха да укротят амбициите му, съветваха го да не храни големи надежди, обаче той не ги слушаше. Смяташе, че ако в юношеските си години нямаш надежди и не си амбициозен, по-късно със сигурност те чакат провал и съдбата на неудачник.

Нито за миг не се съмняваше, че специалността му ще е английска литература. До известна степен убедеността му беше свързана с Джон Ротстийн и с романите за Джими Голд; доколкото му беше известно, беше единственият човек в света, който е прочел последните два, и те бяха преобърнали живота му.

Хауард Рикър, който му преподаваше литература в десети клас, също допринесе за промяната в живота му, въпреки че повечето ученици му се подиграваха и му викаха Хипи Рики заради ризите му на цветя и клош панталоните му. (Гаджето на Пит, Глория Мур, го беше кръстила пастор Рики заради навика му да вдига ръце и да ги размахва, когато се разпали на някаква тема.) Никой обаче не бягаше от часовете му. Беше забавен, ентузиазмът му увеличаше всички и за разлика от повечето си колеги той обичаше учениците и ги наричаше „мои млади дами и господа“. Младите дами и господа подигравателно забелваха очи, като видеха ретроодеждите му и чуеха пискливия му смях, но... странното му облекло беше оригинално, а странният му писклив смях — толкова непринуден и сърдечен, че действаше заразително.

На първия си час при десетокласниците той влетя в стаята като полъх на прохладен вятър, поздрави ги и написа на черната дъска нещо, което Пит Саубърс запомни завинаги:

— Е, дами и господа, според вас какво означава тази фраза? — попита.

Учениците мълчаха.

— Тогава ще ви я разтълкувам. Така най-често се изразяват младите дами и господа като вас, принудени да изкарат курс по литература, започващ с откъси от „Беоулф“ и завършващ с Реймънд Карвър, и влизащи в ролята на критици. Ние, преподавателите, понякога наричаме тези обзорни курсове ГПС — Галопиране по Пътя на Славата.

Жизнерадостно се изкиска и разпери ръце, сякаш казваше: „Хитро, нали?“ Повечето ученици се засмяха, Пит също се усмихна.

— Мнението на класа за „Скромно предложение“ от Джонатан Суифт? Абсолютна тъпотия! „Младият Гудман Браун“ от Натаниел Хоторн? Абсолютна тъпотия! „Издигане на стена“ от Робърт Фрост? Тъпотия! Задължителният откъс от „Моби Дик“? Тъпотия *на куб!*

Учениците отново се засмяха. Никой не беше чел „Моби Дик“, но всички знаеха, че книгата е трудна и скучна. Казано с други думи — абсолютна тъпотия.

— Внимание! — възкликна господин Рикър, вдигна пръст и с драматичен жест посочи думите на черната дъска. — Понякога, мои млади дами и господа, *отрицателното мнение за дадено произведение е напълно заслужено*. Ето, сега с ръка на сърцето ще ви призная нещо. Принуден съм да преподавам архаични произведения, които според мен не си струва да се четат. Виждам как въодушевлението в погледите ви помръква и душата ми стене. Точно така! *Стене!* Обаче стисвам зъби и продължавам, защото знам, че повечето от онова, което преподавам, не е абсолютна тъпотия! Дори безнадеждно остарелите четива, които не разбирате и никога няма да разберете напълно, всъщност са свързани с настоящето и вие рано или късно ще проумеете този факт. Да ви осветля ли как да различавате не-тъпотията от тъпотията? Да споделя ли с вас тази велика тайна? Смятам да го направя, тъй като до края на часа остават четирийсет минути, а още не сме дали храна на нашите умове.

Приведе се, опря длани на бюрото и вратовръзката му се залюля като махало. На Пит му се стори, че господин Рикър гледа само него, сякаш знаеше (или най-малкото интуитивно усещаше) каква поразяваща тайна се крие под одеялата на тавана в дома на този ученик. Тайна с неоценима стойност.

— По време на този курс — може би още довчера — ще прочетете труден пасаж, който няма напълно да разберете, и веднага ще отсечете: „Абсолютна тъпотия!“ Ще се опитам ли да ви оборя на следващия ден, когато изразите мнението си в клас? Защо да се впускам в безсмислени спорове? И без това разполагаме с твърде малко време, само с трийсет и четири седмици, и аз няма да го пропиляя в спорове за достойнствата на даден разказ или на дадено стихотворение. Не виждам смисъл, след като всяко мнение е субективно и няма да стигнем до категоричен извод, до единомислие.

Повечето ученици, включително Глория, изглеждаха объркани, обаче Пит отлично разбра за какво говори господин Рикър, наричан още Хипи Рики, защото откакто се беше захванал с тетрадките, беше изчел доста анализи на произведенията на Джон Ротстийн. Някои критици го нареждаха сред най-великите американски писатели през XX век заедно с Фицджералд, Хемингуей, Фокнър и Рот. Други (които бяха малцинство, но пък доста напористи) твърдяха, че романите му са второразредни и безсмислени. Авторът на статия в списание „Салон“ наричаше Ротстийн „цар на шегичките и светец покровител на глупците“.

— Времето е най-справедливият съдник — заяви господин Рикър по време на първото занятие с класа на Пит. Крачеше напред-назад, крачолите на старомодните му клош панталони се развяваха и плющяха, от време на време размахваше ръце. — Да! Времето безмилостно отсява тъпотията от не-тъпотията. Нещо като естествения подбор, описан от Дарвин. Ето защо във всички големи книжарници се предлагат творбите на Греъм Грийн, но не и на Съмърсет Моъм — разбира се, романите на Моъм още са в продажба, обаче трябва да си ги поръчате, което ще направите само ако са ви известни. Повечето съвременни читатели не познават този автор. Вдигнете ръка, ако сте чували за него — ще ви улесня, като произнеса името му буква по буква.

Никой не вдигна ръка.

Господин Рикър кимна. Доста безрадостно, както се стори на Пит.

— Времето е отсъдило, че романите на Греъм Грийн не са тъпи, докато произведенията на Съмърсет Моъм са... е, не са тъпи, но лесно се забравят. Не отричам, че е написал няколко великолепни романа — „Луна и грош“ е забележително произведение, млади дами и господа, *забележително*, — както и много чудесни разкази, но нито един не е включен в учебника ви. Да се разплача ли? Да размахвам ли гневно юмруци и да крещя, че е несправедливо? Не, няма да го направя. Защото това пресяване е естествен процес. И вие ще стигнете до същото заключение, мои млади дами и господа, въпреки че когато се случи, аз ще съм във вашето огледалце за обратно виждане. Да ви кажа ли *как* ще се случи? Ще прочетете нещо, да речем „*Dulce et Decorum est*“ от Уилфред Оуен^[1]. Да го вземем ли за пример? Защо не? — После с по-гърлен глас (Пит почувства как го побиват тръпки и буца засяда в гърлото му), зарецитира: — „Като просяци, превити под тежестта на торбите,/ плетяхме крака, кашляхме до изнемога,/ проклинахме съдбата и газехме в калта, забравени от Бога...“ И тъй нататък, и тъй нататък. Някои от вас ще кажат „Това е абсолютна тъпотия!“ Ще наруша ли обещанието си да не споря, макар да смятам, че стиховете на господин Оуен са най-реалистичното и потресаващо описание на Първата световна война? Не! Защото това е само мое мнение, а мнението е като задника — всеки го има.

Всички прихнаха — и младите дами, и младите господа.

Господин Рикър изпъна рамене:

— Мога да накажа когото си пожелаеш с оставане след часовете, ако ми пречи да проведе урока — окото няма да ми мигне, защото държа на дисциплината, — но *никога* няма да оспоря мнението ви. Обаче! Обаче! — Той отново вдигна пръст. — Времето лети. *Темпус фугит!* Стихотворението на Оуен може да се заличи от паметта ви, което ще означава, че основателно сте го нарекли „абсолютна тъпотия“. Обаче някои няма да го забравят. Вие, млади дами и господа, ще си го припомняте отново и отново и съчетано с равномерното темпо на съзряването, то ще ви въздейства все по-силно. Всеки път, когато стихотворението за пореден път се прокрадне в ума ви, то ще ви се струва все по-малко „тъпо“ и все по-значимо. Докато не *засияе*, млади дами и господа. Докато не *засияе*. С това завършвам

встъпителната си реч и ви моля да отворите на шестнайсета страница превъзходния учебник „Език и литература“.

* * *

Един от разказите, които господин Рикър възложи за четене през този срок, беше „Печелившият с дървеното конче“ от Д. Х. Лорънс и повечето „негови“ млади дами и господа (включително Глория Мур, която започваше да омръзва на Пит въпреки разкошните ѝ едри гърди) го обявиха за абсолютна тъпотия. Само Пит беше на обратното мнение отчасти защото животът го беше принудил да съзрее по-бързо от връстниците си. В началото на 2014, годината на прословутото полярно застудяване, когато отоплителните инсталации в северния участък на Средния Запад преминаха на максимален режим, поглъщайки купища долари, Пит често мислеше за този разказ, който все по-силно отекваше в сърцето му.

Описаното от автора семейство наглед притежаваше всичко, каквото може да се желае, но всъщност не беше така — все нещо не достигаше на тези хора и главният герой, момче на име Пол, често чуваше как къщата шепне: „Трябват още пари! Трябват още пари!“ Пит Саубърс разбираше защо разказът се е сторил глупав на мнозина негови съученици. Те бяха късметлии, които никога не са били принудени да слушат нощните ав-ав джафканици за неплатените сметки. Или за цената на цигарите.

Младият главен герой в разказа на Лорънс открива свръхестествен начин за печелене на пари. Докато с дървеното си конче препуска към въображаемата страна на късмета, Пол разбира кои ще са победителите на конните надбягвания в действителния свят. Спечелва хиляди долари, но къщата продължава да шепне: „Трябват още пари! Трябват още пари.“

След поредната изнурителна езда и прибирането на поредната печалба Пол умира от кръвоизлив в мозъка или от нещо подобно.

След намирането на сандъка Пит не страдаше дори от главоболие, но все пак скритото съкровище беше неговото дървено конче, нали? Точно така. Собственото му дървено конче. Обаче през 2013, когато в живота му се появи господин Рикър, кончето вече

препускаше много по-бавно. Парите от пътническия сандък привършваха.

Беше помогнал на родителите си да превъзмогнат най-тежкия и опасен период, когато бракът им заплашваше да се разпадне; той го осъзнаваше и нито веднъж не съжали, задето е изиграл ролята на ангел-хранител. Както се казваше в онази стара песен, намерените пари бяха изградили мост над придошла река^[2], а на отсрещния бряг положението беше много по-стабилно. Рецесията беше към края си. Линда отново преподаваше на пълен работен ден, сега заплатата ѝ беше с три хиляди долара по-висока от предишната. Том вече имаше малка фирма — не за продажба на недвижимо имущество, а за издирване на евентуални продавачи на имоти, и няколко агенции в града му бяха клиенти. Пит не беше съвсем наясно каква е системата, обаче знаеше, че баща му вече е на печалба и че ще печели още повече, ако пазарът на имоти продължи да се разраства. Освен това неколцина собственици бяха възложили на Том да уреди продажбата на къщите им и той щеше да получи процент от цената. А най-хубавото беше, че вече не се тъпчеше с лекарства и че ходеше нормално. Патериците му бяха прибрани в килера преди повече от година и той се подпираше на бастуна само през дъждовните дни и при силен снеговалеж, когато имаше силни болки в костите и в ставите. Нещата се бяха подредили добре. Даже чудесно.

Обаче... както господин Рикър казваше най-малко веднъж по време на всеки учебен час. Обаче!

Едно голямо *обаче*, защото трябваше да мисли и за Тина. Повечето ѝ приятелки от предишния квартал, включително Барбара Робинсън, която тя обожаваше, посещаваха „Чапъл Ридж“ — престижно частно училище, за чиито възпитаници бяха отворени вратите на всички добри колежи. Линда обясни на дъщеря си, че няма да имат възможност да я изпратят да учи там веднага след прогимназията, и я обнадежди, че може би ще я запишат през втората година, ако финансовото положение на семейството продължи да се подобрява.

— Ама тогава няма да познавам *нито едно* момиче! — разплака се Тина.

— Не е вярно, познаваш Барбара Робинсън — опита се да я успокои Линда и Пит (който беше в съседната стая) позна по гласа ѝ,

че и тя всеки момент ще зариде. — Хилда и Бетси — също.

Само че Тийнс беше по-малка от другите момичета и Пит знаеше, че сестра му беше близка само с Барбс през онези далечни дни в Уест Сайд. Хилда Карвър и Бетси Деуит вероятно дори не я помнеха. Барбара също щеше да я забрави след година-две. Линда май не помнеше, че гимназистките се имат за голяма работа и че не им е до момиченцата, с които са дружили в прогимназията.

Тина каза нещо, което със забележителна точност обобщи мислите му:

— Да, обаче *те не ме познават!*

— Тина...

— Имате пари! — възкликна момичето. — Онези, дето някой ви праща всеки месец! Защо да не платите таксата ми в „Чапъл Ридж“?

— Защото още не можем да си стъпим на краката след лошия период, слънчице.

Тина не възрази, защото беше вярно.

На Пит също предстоеше постъпване в колеж — поредното *обаче*. Знаеше, че за някои негови приятели, може би за повечето от тях, колежът изглежда далечен като другите планети от Слънчевата система. Обаче ако искаше са го приемат в престижно учебно заведение (*В „Браун“* — нашепваше вътрешният му глас, — *английска литература в „Браун“*), беше наложително да кандидатства още преди да е завършил гимназията. Подаването на документи беше свързано с разходи, пари трябваша и за летния курс, който трябваше да посещава, за да изкара на теста SAT поне 679 точки по математика. Работеше почасово в обществената библиотека на Гарнър Стрийт, обаче трийсет и пет долара седмично бяха доста мизерна сума.

Фирмата на баща му се беше разраснала дотолкова, че да му е необходим офис в центъра на града и това беше третото *обаче*. Да, ако Том си осигуреше помещение срещу минимален наем, па макар и на последния етаж, работата му щеше да потръгне още повече, но пак щяха да трябват пари, а Пит си даваше сметка (въпреки че вкъщи не се говореше на тази тема), че баща му разчита на загадъчните парични преводи, за да издържа семейството през критичния период. Свикнали бяха да разчитат на тези пари и само той, Пит, знаеше, че те ще свършат до края на 2014.

Вярно, че отдели малко за себе си. Неголяма сума (в противен случай щяха да възникнат въпроси откъде има пари), но си позволи да похарчи стотина-двеста долара; купи си блейзер и мокасини за училищната екскурзия до Вашингтон, няколко компактдиска... и книги! Беше се запалил по книгите, след като изчете тетрадките и обикна Джон Ротстийн. Започна със съвременниците на Ротстийн, които бяха от еврейски произход — Филип Рот, Сол Белоу и Търуин Шоу (според него „Младите лъвове“ беше страхотна книга — странно защо не беше обявена за класика), после разшири обсега на литературните си интереси. Купуваше само издания с меки корици, обаче и те струваха по дванайсет-петнайсет долара, освен ако не ги намереше на старо.

Да, „Печелившият с дървеното конче“ наистина беше оказал въздействие върху него, оставил беше незаличим отпечатък в душата му и той чуваше как неговото дървено конче нашепва: *„Трябват още пари“* ... а парите скоро щяха да свършат. Обаче в сандъка имаше *още нещо*, нали?

Поредното *обаче*. Напоследък Пит Саубърс все по-често мислеше за него.

* * *

В края на учебната година всеки трябваше да предаде доклад за курса на господин Рикър „Галопиране по Пътя на Славата“; Пит анализира (изписвайки шестнайсет страници) трилогията за Джими Голд, цитирайки отзивите на различни литературни критици и добавяйки фрази от малкото интервюта, които Ротстийн беше дал, преди да заживее като отшелник във фермата в Ню Хемпшир. Завърши доклада с описание на обиколката на Ротстийн на германските лагери на смъртта в качеството си на репортер на „Ню Йорк Хералд“, която беше предприел четири години преди публикуването на първия роман за Джими Голд:

„Според мен това е най-значимото събитие в живота на господин Ротстийн. Със сигурност е най-значимото в писателската му кариера. Джими търси смисъла на живота и диренето му неизменно го връща към видяното от Джон Ротстийн в

концентрационните лагери, тъкмо затова когато Голд се опитва да заживее като обикновен американски гражданин, непрекъснато се чувства опустошен. Мисля, че най-силният момент, отразяващ душевното му състояние, е в «Беглецът уляга», когато той замеря с пепелник телевизора, докато тече филм на Си Би Ес за Холокоста.“

След няколко дни господин Рикър им върна докладите; на тетрадката на Пит, редом със сканираната снимка на младия Ротстийн, седнал в „Сарди“ с Хемингуей, беше оценката — шест плюс. Отдолу учителят беше написал още нещо: „Остани след часовете.“

След като другите ученици си тръгнаха, господин Рикър загледа толкова втрещено Пит, че момчето се изплаши да не би любимият му учител да го обвини в плагиатство. После Рикър се усмихна:

— Твоят доклад, млади ми господине, е най-добрата ученическа работа, която съм чел през двайсет и осемте си години като преподавател. Защото е написан уверено и изразява силни чувства.

Пит се изчерви от удоволствие:

— Благодаря. Вашата оценка означава много за мен.

— Само че не съм съгласен със заключението. — Господин Рикър се облегна назад и склочи пръсти на тила си. — Наричаш Джими „благороден американски герой като Хък Фин“, което противоречи на случващото се в последната книга от трилогията. Да, той замеря с пепелник телевизора, обаче постъпката му не е героична. Както знаеш, логото на Си Би Ес представлява око и поведението на Джими е равнозначно на ритуално ослепяване на вътрешното му око, онова, което вижда истината. Тълкуването не е мое, а почти дословен цитат от есето на Джон Кроу Рансъм „Беглецът се огъва“. Лесли Фийлдър казва почти същото в „Любов и смърт в американския роман“.

— Но...

— Не се опитвам да омаловажа труда и съжденията ти, Пит, казвам само, че трябва да следваш сюжета на всяка книга, *независимо* накъде води, а това означава да не пропускаш най-важните моменти, които в случая противоречат на твоята теза. Какво прави Джими, *след като* счупва с пепелник екрана на телевизора и жена му произнася култовата реплика „Боклук такъв, как сега децата ще гледат Мики Маус?“

— Купува нов приемник, обаче...

— Не какъв да е приемник, а първия цветен телевизор в квартала. А след това?

— Измисля безумно успешната реклама за домакински препарат „Чисти с лекота“. Обаче...

Господин Рикър повдигна вежди в знак, че е любопитен да чуе аргументирано опровержение. Само че Пит не можеше да каже, че след една година Джими Голд се вмъква посред нощ в рекламната агенция с туба нафта и с кибрит. Че Ротстийн предсказва избухването на протестите срещу войната във Виетнам и в защита на гражданските права, като принуждава героя си да причини пожар, който почти изпепелява сградата, наричана „Храм на рекламата“. Че Джими зарязва семейството си, напуска на автостоп Ню Йорк, без да се обърне назад, става скитник като Хък и Джим. Не можеше да спомене тези събития, защото бяха описани в „Беглецът поема на запад“ — в роман, съществуващ само в седемнайсет гъсто изписани тетрадки, престояли повече от трийсет години в пътнически сандък, закопан под едно дърво.

— Хайде, изложи възраженията си — любезно каза учителят. — Умирам да разисквам книга с човек, който е в състояние да се аргументира. Предполагам, че вече си изпуснал училищния автобус, но на драго сърце ще те закарам до вас. — Потупа с длан корицата на тетрадката, на която Джони Р. и Ърни Х. — двама титани на американската литература — бяха вдигнали за наздравица големи чаши с мартини. — Ако оставим настрана неубедителното заключение, което отдавам на трогателното ти желание да видиш надежда в края на безкрайно потискащия последен роман от трилогията, работата ти е отлична. Изключителна! Затова говори, аргументирай своите *но* и *обаче*.

— Всъщност май имате право — смотолеви Пит.

Само че господин Рикър грешеше. Всяко съмнение в намерението на Джими да се върне към истинското си аз, предизвикано от края на „Беглецът поема на запад“, се разсейваше от последния и най-дълъг роман от поредицата „Беглецът вдига знамето“. Пит не беше чел по-хубава книга. И по-тъжна.

— Не си написал нито дума за трагичната смърт на Ротстийн.

— Да.

— Ще ми кажеш ли защо?

— Може би защото не пасваше на темата, а и докладът щеше да стане твърде дълъг. Пък и... колко нелепо е да умре по този начин, да стане жертва на някакви си крадци.

— Трябвало е да остави парите си в банката — възрази учителят, без да се горещи, — обаче ги е държал вкъщи и това е било известно на много хора. Не го съди прекалено строго. Мнозина писатели са боравили глупаво или безразсъдно с парите. Чарлс Дикенс издържал цял куп роднини лентяи, сред които бил и баща му. Самюъл Клемънс едва не се разорил заради неуспешни сделки с недвижимо имущество. Артър Конан Дойл пръснал хиляди долари за мошеници, представящи се за медиуми, и още толкова — за фалшиви снимки на феи. Ротстийн поне е завършил трилогията, донесла му толкова пари и слава. Освен ако и ти като някои хора не мислиш, че той...

Пит си погледна часовника:

— Ъъъ, господин Рикър... ако побързам, ще успея да хвана автобуса.

Учителят разпери ръце:

— Разбира се, тръгвай, няма да те задържам повече. Само исках да ти благодаря за великолепното есе... и да ти дам приятелски съвет: когато в единайсети клас и в колежа ти възложат написването на подобен материал, не позволявай на доброто си сърце да замъгли критичния ти поглед, който трябва да е ясен и безпристрастен.

— Да... добре — измънка Пит и побърза да излезе от класната стая.

Не му се искаше да обсъжда с господин Рикър възможността злодеите, отнели живота на Джон Ротстийн, да са откраднали заедно с парите куп неиздадени ръкописи и може би да са ги унищожили, решавайки, че нямат никаква стойност. Един-два пъти му хрумна да предаде на полицията тетрадките, макар че така родителите му щяха да разберат кой е загадъчният благодетел. Да, ръкописите бяха литературна съкровищница, но и доказателство за престъпление. От друга страна, престъплението беше извършено преди много години, безсмислено беше да се разравя тази престара история.

Нали?

* * *

Разбира се, беше изпуснал автобуса и му предстоеше да измине пеш трите километра до дома си. Нямаше нищо против. Още беше в чудесно настроение от похвалите на господин Рикър, а и тъкмо щеше да има време да подреди разбърканите си мисли. Всъщност умът му беше зает най-вече с неиздадените творби на Ротстийн. Разказите бяха неравностойни — само няколко си струваха да бъдат прочетени, — а стиховете (според скромното му мнение) бяха доста нескопосани. Обаче двете книги за Джими Голд бяха... бяха истинско съкровище. Съдейки по събитията в тях, Пит предполагаше, че последният роман, в който по време на антивоенния протест във Вашингтон Джими вдига запалено знаме, вероятно е бил написан през 1973, защото завършваше по времето, когато Никсън още е президент. Умът му не го побираше — защо Ротстийн не е издал продълженията на поредицата за Джими Голд (плюс още един роман, но за Гражданската война)? Бяха гениални!

* * *

Вземаше от тавана само по една тетрадка „Молескин“, затваряше се в стаята си и четеше написаното, като се заслушваше, особено когато вкъщи бяха и родителите му, и сестра му. За всеки случай държеше под ръка някаква книга и ако чуеше приближаващи се стъпки, пъхаше тетрадката под възглавницата си и грабваше книгата. Само веднъж Тина, която имаше противния навик да ходи по чорапи вкъщи, го завари неподготвен.

— Какво е това? — попита от вратата.

— Не е твоя работа. — Той пъхна тетрадката под възглавницата.
— Лошо ти се пише, ако ме изпортиш на нашите.

— Ей, какво четеше? Порнописание ли?

— Не! — възмутено възкликна Пит, въпреки че в романа на Ротстийн имаше доста пикантни сцени (чак да не повярваш, че са съчинени от толкова възрастен човек) — например епизода с Джими и двете хипарки.

— Тогава защо го скри?

— Защото е нещо лично!

Очите ѝ заблестяха:

— Ей, ти ли си го писал? *Книга* ли пишеш?

— Може би. И какво, ако е така?

— Жестоко! За какво се разказва?

— За буболечки, които правя секс на Луната.

Тина се изкиска:

— Нали каза, че не е порно? Ще ми дадеш ли да я прочета, като я довършиш?

— Ще си помисля. А ти си дръж езика зад зъбите, ясно?

Тя кимна и удържа обещанието си. Оттогава бяха минали две години и Пит смяташе, че е забравила тайнствената тетрадка.

От мислите му го изтръгна Били Уебър, яхнал нов-новеничък велосипед с десет скорости.

— Здравсти, Собърс! — Като всички други (с изключение на господин Рикърс) Били го наричаше Собърс вместо Саубърс, обаче на Пит не му пукаше. Така или иначе името беше скапано. — Какво ще правиш през лятото?

— Ще работя в библиотеката на Гарнър Стрийт.

— Ще продължиш да бачкаш там, така ли?

— Разрешиха ми да работя двайсет часа седмично.

— Срамота — да те експлоатират така!

— Не ми тежи — отговори Пит и това беше самата истина. Работата в библиотеката имаше ред предимства, сред които бяха безплатният достъп до компютър и луксът никой да не ти наднича през рамото, когато сърфираш в интернет. — А ти какво ще правиш?

— С нашите заминаваме за вилата ни в Мейн. Да знаеш само какъв плаж има край езерото Чайна! И страхотни гаджета по оскъдни бански. Тия мацки от Масачузетс са много отворени.

„Ами, дано отворят и теб“ — подигравателно си помисли Пит, но когато Били вдигна ръка за поздрав, плесна длан в неговата и докато го гледаше как се отдалечава, изпита лека завист. Велосипед с десет скорости, скъпи маратонки „Найк“, вила в Мейн... Изглежда, някои хора напълно бяха преодолели последствията от кризата. Или рецесията ги беше подминала. За разлика от семейство Саубърс, които сега се бяха пооправили финансово, обаче... „Трябват още пари“ — нашепва къщата в разказа на Д. Х. Лорънс. Пит вече разбираше какво е имал предвид господин Рикър, когато говореше за *въздействието* на литературата.

Възможно ли беше да получи пари срещу тетрадките? Имаше ли начин да ги продаде? Дори не искаше да си представи, че ще се раздели с тях, същевременно си даваше сметка колко несправедливо е да ги крие на тавана. Творбите на Ротстийн, особено двата романа, завършващи поредицата за Джими Голд, трябваше да станат достояние на читателите по целия свят. Щяха да възстановят репутацията на автора (която всъщност не беше помрачена), но по-важно беше друго: хората щяха да ги харесат. Дори да ги обикнат, ако като Пит бяха запалени по сагата за Джими.

Само че ръкописите не бяха като небелязани банкноти от двайсет и петдесет долара, които не могат да бъдат проследени. Пит беше наясно, че има опасност да го арестуват и да го изпратят в затвора. Не знаеше в какво могат да го обвинят (във всеки случай не и в укриване на откраднатото имущество, защото никой не му беше дал тетрадките, беше ги намерил), обаче беше сигурен, че е престъпление да се опиташ да продадеш нещо, което не ти принадлежи. Можеше да дари тетрадките на университета, чийто възпитаник е бил Ротстийн, но анонимно, иначе истината щеше да излезе наяве и родителите му щяха да научат, че синът им ги е подкрепял с откраднатите парите на убит човек. А и анонимните дарители не получаваха пукната пара.

* * *

Пит не беше написал в курсовата си работа нито дума за убийството на Ротстийн, но на компютъра в библиотеката беше изчел цялата информация за престъплението. Знаеше, че писателят е бил прострелян в главата, сякаш са го ексекутирали. Знаеше, че полицаите са открили на двора достатъчно отпечатъци от подметки, за да смятат, че нападателите са били двама, трима, дори четирима, и то най-вероятно мъже. Смятаха и че малко след това двама са били убити на паркинга на зона за отдих близо до Ню Йорк.

Малко след убийството на писателя първата му съпруга Маргарет Бренан, живееща в Париж, беше дала интервю за пресата.

„Хората в онова забутано градче говореха само за него. Че и какво друго да обсъждат? Крави? Новата тороразпръсквачка на някой фермер? За местните Джон беше важна персона. Въобразяваха

си, че писателите изкарват колкото директорите на финансови корпорации, и бяха убедени в едно: че в онази съборетина той държи стотици хиляди долари. Кой го е убил ли? Някой, който на минаване през градчето се е отбил в задръстения магазин и е чул бръщолевенията за несметното богатство на отшелника. Янките били затворени и необщителни, а? Дръжки! Според мен местните селяндури са виновни колкото бандитите, извършили престъплението.“

Запитана дали е възможно Ротстийн да е криел в къщата не само пари, а и свои ръкописи, Пеги Бренан се изсмяла — от цигарите смехът ѝ стържел като гласпапир, както се изразяваше интервюиращият.

„Поредният слух, миличък. Джони се скри от всички само и единствено поради една причина. Талантът му беше изчерпан, а той беше твърде горд, за да си признае.“

„Много ти разбира главата! — ядно си помисли Пит. — Сигурно се е развел с теб, защото му е призлявало от гадния ти смях.“

Във вестниците и в списанията бяха публикувани различни версии и предположения за извършителите, но той предпочете да се довери на „бръснача на Окам“, за който беше научил от господин Рикър и според който в повечето случаи верен се оказваше най-елементарният и най-очевидният отговор. Крадците са били трима, единият е убил съучастниците си, за да не поделат с тях ограбеното. Пит не знаеше защо после убиецът е дошъл в Нортфийлд, нито защо е закопал сандъка, но в едно беше напълно сигурен — че онзи тип никога няма да се върне.

Не го биваше по математика (тъкмо затова се налагаше да изкара летен курс, за да се подготви за приемния изпит в колежа), обаче не е задължително да си Айнщайн, за да извършваш елементарни математически действия и да анализираш възможностите. Ако бандитът, убил съучастниците си, е бил на трийсет и пет през 1978 (беше доста вероятно), значи е бил на шейсет и седем през 2010, когато Пит намери сандъка, а сега приближаваше седемдесетте и навярно беше грохнал старец. Дори да се появеше да търси закопаното си съкровище, най-вероятно щеше да се придвижва с проходилка.

Пит се усмихна и зави по Сикамор Стрийт.

Беше измислил три версии, обясняващи защо крадецът не се е върнал за плячката си, и трите му изглеждаха правдоподобни. Номер едно — бандитът лежи в затвора за друго престъпление. Номер две — мъртъв е. Номер три — умрял е в затвора. Пит не се вълнуваше от съдбата му — важното беше, че повече няма да стъпи в Нортфийлд. Тетрадките обаче го вълнуваха... по-точно не му даваха покой. Притежанието им беше като да имаш няколко прекрасни крадени картини, които никога не можеш да продадеш.

Или като да седиш на сандък с динамит.

* * *

През септември 2013 — почти трийсет и пет години след убийството на Джон Ротстийн — Пит пъкна в плик, адресиран до баща му, последните пари от сандъка — триста и четирийсет долара. И понеже знаеше, че няма нищо по-жестоко от измамените надежди, добави и кратка бележка: „Последните са. Съжалявам, няма повече.“ Отиде с автобуса до търговския център „Бърч Хил“ и се приближи до пощенската кутия между магазина „Дискаунт Електроникс“ и павилиона за замразен йогурт. Огледа се, за да се увери, че никой не го наблюдава, целуна плика, пусна го в процепа и си тръгна. Също като Джими Голд — без да погледне назад.

* * *

Една-две седмици след Нова година, докато беше в кухнята и си приготвяше сандвич с фъстъчено масло и с конфитюр, Пит чу как родителите му разговарят с Тина в дневната.

— Смятах, че ще можем да си го позволим — каза баща му. — Безкрайно съжалявам, че измавих очакванията ти, Тийнс.

— Не можете да си го позволите, понеже вече не получавате загадъчните пликове с пари, нали? — попита тя.

Линда се намеси:

— Права си, но не съвсем. Баща ти се опита да вземе заем от банката, обаче му отказаха. Прегледаха финансовите отчети на

фирмата му и изготвиха... как го нарекоха...

— Проекция на ръста на печалбата през следващите две години — промърмори Том и едновременно горчивина отново се прокрадна в гласа му. — Обсипаха ме с комплименти, понеже са безплатни, после ме уведомиха, че ще ми отпуснат заема през 2016, ако приходите на фирмата се увеличат с пет процента. Всичко бях предвидил, но не и проклетия полярен студ — разорихме се със сметките за отопление. Също като всички хора от Мейн до Минесота, макар че това надали ти е утеха, Тина.

— Много, много съжаляваме, миличка — тихо каза Линда.

Пит очакваше сестра му да изпадне в истерия, както правеше доста често с приближаването на „фаталната“ ѝ тринайсетгодишнина, — обаче това не се случи. Каза само, че разбира всичко и че не съжалява много, защото вероятно „Чапъл Ридж“ е снобско училище. После влезе в кухнята и помоли Пит за един сандвич, понеже неговият изглежда много апетитен. Той ѝ направи, отидоха в дневната, заедно с родителите си гледаха „Теория за големия взрив“ и доста се посмяха.

Обаче по-късно чу как сестра му плаче в стаята си и много му домъчня за нея. Затвори се в своята стая, извади изпод дюшека една от тетрадките „Молескин“ и се захвана да препрочете „Беглецът поема на запад“.

* * *

През този срок се беше записал за курса по творческо писане, воден от госпожа Дейвис, и макар да получаваше отлични оценки, до февруари разбра, че никога няма да стане писател. И без госпожа Дейвис да му каже (въпреки че тя често му го повтаряше), знаеше, че умело борави с думите, обаче знаеше и друго — че не притежава онази творческа искра, която отличава твореца от обикновения драскач. Най му допадаше да чете, после да анализира прочетеното, вписвайки го в по-широк контекст. Беше развил вкус към тази „детективска“ работа, докато пишеше есето за Ротстейн. Намери в библиотеката на Гарнър Стрийт една от книгите, спомената от господин Рикър — „Любов и смърт в американския роман“ от Фидлър — и тя толкова му допадна, че си я купи от книжарница, за да си подчертава отделни пасажии и да

си води бележки в белите полета. Повече от всякога му се искаше да стане специалист по литература, да преподава като господин Рикър (само че в университет вместо в гимназия) и да напише книга като Лесли Фидлър, с която да плюе на фасона на „традиционните“ критици и да обори закостенелите им схващания.

Обаче!

Трябваша още пари. Господин Фелдман, училищният консултант, му каза, че е „малко вероятно“ да получи пълна стипендия за университет от Бръшляновата лига, и Пит знаеше, че с този евфемизъм Фелдман се опитва да го предупреди да не храни големи надежди. Но той и така си знаеше, че шансовете му са почти нищожни — беше момче, което не се отличава с изключителни способности, учи в посредствена провинциална гимназия, работи почасово в градската библиотека и участва в няколко непрестижни занимания като списването на училищния вестник и съставянето на годишника. А дори и да се случеше чудо и да го приемеха, Тина му беше голяма грижа. Тя живееше като по инерция, ходеше неохотно на училище, получаваше предимно петици и четворки и напоследък май повече се интересуваше от гримове, обувки и попмузика. Необходима ѝ беше промяна, ново начало. Макар и още ненавършил седемнайсет, Пит разбираше, че дори ако сестра му бъде приета в „Чапъл Ридж“, надали проблемите ѝ ще се разрешат, но... можеше да се случи и обратното. Най-вече защото не беше отчаяна и обезнадеждана. Засега.

„Трябва да измисля нещо, някакъв план“ — казваше си, но всъщност му беше необходимо друго — да измисли правдоподобна история; въпреки че никога нямаше да стане гениален писател като Джон Ротстийн или като Д. Х. Лорънс, умееше да измисля сюжети. Само че всеки сюжет се основава на някаква идея, обаче колкото и да си блъскаше главата, нищо не му хрумваше.

* * *

Започна да виси с часове в книжарницата на Уотър Стрийт, където кафето беше евтино и даже книгите с меки корици се продаваха с трийсет процента отстъпка. Един мартенски следобед отново се отби там на път за библиотеката, където работеше след училище —

намислил беше да си купи книга от Джоузеф Конрад. В едно от малкото си интервюта Ротстийн наричаше Конрад „първия велик писател на двайсети век, макар и създал най-добрите си творби преди хиляда и двестотната година“.

Под тентата на книжарницата беше изнесена дълга маса. Надписът на табелата гласеше: „ГОЛЯМО ПРОЛЕТНО ПОЧИСТВАНЕ. ВСИЧКО НА ТАЗИ МАСА — СЪС 70% ОТСТЪПКА!“ Отдолу имаше още едно изречение: „Може пък да се натъкнете на скрито съкровище“, а под него бяха нарисувани жълти усмихнати емотикончета, изписващи, че това е шега, обаче на Питър не му се стори смешно.

Най-последно му беше хрумвало нещо.

* * *

Една седмица по-късно остана след часовете, за да поговори с господин Рикър.

— Радвам се, че намина да се видим. — Днес учителят носеше шарена риза с широки ръкави и психеделична вратовръзка. Пит си каза, че това съчетание обяснява защо хипарското движение се е провалило. — Госпожа Дейвис не може да се нахвали от теб.

— И аз я харесвам. Научих много нови неща — излъга Пит, който се съмняваше, че и друг от курса е научил нещо от уроците. Госпожа Дейвис беше симпатична, разказваше увлекателно и често на интересни теми, но той все повече се убеждаваше, че творческото писане не може да се преподава, а само да се изучава.

— Какво те води при мен?

— Помните ли как ни обяснихте че в наши дни ръкопис на Шекспир би струвал милиони?

Рикър се усмихна:

— Винаги давам този пример в средата на седмицата, когато учениците ги наляга умора и им доскучава. Споменаването на несметно богатство е най-сигурното средство за привличане на вниманието. Да не си открил Първото фолио^[3], Малволио^[4]?

Пит вежливо се усмихна и подхвана обяснението, което си беше намислил:

— Не, обаче през зимната ваканция гостувах на чичо Фил в Кливланд и в гаража му намерих цял куп вехти книги. Повечето бяха за Том Суифт, един малък изобретател...

— Известен ми е — прекъсна го учителят. — И аз навремето съм чел романите за Том и за приятеля му Нед Нютън. „Том Суифт и мотоциклета“, „Том Суифт и вълшебния фотоапарат“... като бях малък, често се майтапехме с „Том Суифт и електрическата баба“.

Пит вежливо се усмихна и добави:

— Имаше и романи за момичета детективи — главната героиня в едната поредица се казваше Трикси Белден, а другата — Нанси Дрю.

— Разбирам накъде биеш, но за съжаление ще те разочаровам. Книгите за Том Суифт, Нанси Дрю, братя Харди и Трикси Белден са интересни реликви от отминала епоха и прекрасен еталон за това какво се е променило през последните осемдесет години в юношеската литература, обаче нямат антикварна стойност дори да са в идеално състояние.

— Да, знам. По-късно проверих в блога „Хубави книги“. Обаче докато разглеждах романчетата, чичо Фил влезе в гаража и ми каза, че притежава нещо, което ще ми е още по-интересно (вече бях споделил с него колко харесвам книгите на Джон Ротстийн). Знаете ли какво ми подаде? „Беглецът“ с твърди корици и с автограф. Без посвещение, само с подпис. Обясни, че преди петдесетина години я спечелил на покер от някой си Ал, който му дължал десет долара. Прегледах карето на втората страница и се уверих, че това е първо издание.

Господин Рикър престана да се люлее и краката на стола му издумкаха на пода:

— Стига, бе! Вероятно знаеш, че Ротстийн е мразел да дава автографи.

— Знам. Казвал, че така се съсипва хубавата книга.

— Да, в това отношение е приличал на Реймънд Чандлър. Навярно ти е известно още нещо — че книгите са по-ценни, ако са само с подпис на автора, без посвещение.

— Известно ми е. Научих го от онзи блог.

— Първо издание на най-прочутата книга на Ротстийн, и то с автограф, може би струва куп пари. — Рикър се позамисли и добави: — Не „може би“, а „сигурно“. В какво състояние е?

— Има няколко петна на форзаца и на титулната страница, но иначе е добре запазена.

— Ооо, много професионален отговор. Явно си чел по въпроса.

— И преди се интересувах, обаче ми стана още по-любопитно, след като чичо Фил ми показа романа на Ротстийн.

— Доколкото разбирам, още не притежаваш книгата. Така ли е?

„Притежавам нещо много по-ценно — помисли си Пит. — Само ако знаехте!“ Понякога това знание му тежеше, а днес бремето беше още по-непосилно заради необходимостта да лъже симпатичния Хипи Рики.

„Тази лъжа е невинна — каза си. — Освен това е за благородна кауза.“

— Още не е у мен — отговори, — обаче чичо предложи да ми я подари, стига да я искам. Казах му, че ще си помисля, понеже той не... — сецате се.

— Не знае истинската ѝ стойност ли?

— Да. После започнах да се питам...

— Какво?

Пит извади от задния си джоб сгънат лист хартия и го подаде на господин Рикър:

— Потърсих в интернет антиквари, които купуват и продават редки издания, и намерих тези трима души. Знаем, че и вие сте колекционер, затова...

— Е, чак пък колекционер... с тази моя заплата не мога да си позволя подобен лукс, обаче притежавам стихосбирка на Теодор Ръотке с негов автограф, която ще завещая на децата си. Нарича се „Пробуждане“, а стиховете са невероятни. Имам и книга с подписа на Вонегът, обаче не е толкова ценна — за разлика от Ротстийн татко Кърт е умирал да дава автографи.

— Да, ясно. Все пак ще ми помогнете ли? Интересувам се дали познавате някой от тези трима книжари и кого ще ми препоръчате. В случай, че взема от чичо онази книга и после... после реша да я продам.

Рикър разгъна листа, прочете написаното, после отново вдигна очи. Пит се почувства неловко от погледа му — едновременно изпитателен и изразяващ съчувствие. Май се беше издънил... знаеше си, че не го бива в съчиняването на истории... но вече беше късно за

отстъпление, трябваше да измисли как да се измъкне от капана, в който се беше вкарал сам.

— По една случайност познавам и тримата. Обаче ми се струва, че действаш прибързано. Знам какво означава за теб Ротстийн — разбрах го не само от миналогодишното ти есе. Ани Дейвис каза, че много често цитираш творбите му в курса по творческо писане. И че трилогията за Джими Голд е твоята Библия.

Сигурно беше вярно, но... Пит за първи път си даде сметка, че е бил прекалено разговорлив. „Престани да дърдориш за Ротстийн! — заповяда си. — Опасно е. Някой може да си спомни какво си говорил, ако...“

Ако.

— Няма лошо да издигнеш на пиедестал някой автор, да имаш кумири сред писателите, особено след като възнамеряваш да изучаваш литература в колежа. Ротстийн е твоят кумир — засега — и онази книга може да постави началото на твоя букинистична колекция. Наистина ли искаш да я продадеш?

На този въпрос Пит можеше да отговори съвсем честно, макар че не ставаше въпрос за роман с автограф от автора.

— Да, искам. Напоследък нашите са притеснени за пари и...

— Знам колко тежко е пострадал баща ти в мелето пред общинския център и искрено му съчувствам. Слава богу, че заловиха ненормалника, преди да убие още хора.

— Татко вече е по-добре и с мама отново работят, обаче ще ми трябват пари за колежа и...

— Разбирам.

— Засега колежът ще почака. Сестра ми иска да учи в „Чапъл Ридж“, а нашите не могат да ѝ платят таксата. И тя ще се размине с частното училище. Както казват собствениците на стрелбища, „почти улучи, но не печели пура“. А пък аз знам, че е много, много важно за нея. Защото в момента... как да се изразя? Сега ходи неохотно на училище, развали си успеха, интересуват я други неща... Накратко, безнадеждно изостава.

Господин Рикър, който несъмнено имаше опит с изоставаци ученици, се намръщи и кимна.

— Обаче ако е сред амбициозни момичета — като например Барбара Робинсън, с която се познават от стария ни квартал — може би

ентузиазмът им ще ѝ подейства заразително.

— Похвално е, че милееш за сестра си. Дори благородно.

Пит примигна — не му беше хрумвало, че подбудите му са благородни.

Рикър забеляза смущението му и за да не го притеснява, отново погледна хартийката с имената на букинистите:

— Щях да те посъветвам да отидеш в „Книгите на Грисъм“, ако Теди Грисъм още беше жив, обаче сега книжарницата се управлява от сина му, а той, честно казано, е стиснат. Почтен е, но е голям дзифтар. Оправдава се с трудните времена, но според мен си е такъв по характер.

— Да, добре...

— Предполагам, че си проверил в интернет колко може да струва първото издание на „Беглецът“ с автограф и в добро състояние.

— Да. Две-три хиляди долара. Няма да стигнат дори за едногодишното обучение в „Чапъл Ридж“, но все пак е някакво начало. И парите ще са „честни“, както се изразява татко.

Рикър кимна:

— Струва ми се, че оценката е правилна. Синът на Теди ще ти предложи осемстотин. Може да се спазариш за хиляда, обаче ако настояваш за повече, той ще те отреже и ще те изгони. Номер две в твоя списък — „Хубава книга за теб“ — е книжарницата на Бъди Франклин. Той също е готин — имам предвид почтен, — но не се интересува от книги, написани през дваисети век. Има си по-доходен бизнес — продава стари географски карти и географски атласи от седемнайсети век на богатите от Брансън Парк и от „Шугър Хайтс“. Ако го склониш да оцени твоята книга, може би синът на Теди ще развърже кесията и ще вдигне до хиляда и двеста. Не казвам, че ще ги даде, а че е възможно.

— Ами „Редки издания — Андрю Халидей“?

Учителят се намръщи:

— На твое място не бих стъпил при него. Книжарницата му е в търговския център на Лейсмейкър Лейн — помещението е тясно като железопътен вагон, обаче на дължина заема почти една пресечка. Наглед нещата му вървят добре, обаче ми се струва, че има нещо гнило. Чувал съм, че не е много придирчив относно произхода на предлаганите му книги. Знаеш ли какво означава това?

— Не се интересува дали са крадени.

— Точно така. Не иска документ, доказващ, че продавачът е законен собственик. Единственото, което знам със сигурност, е, че преди петнайсетина години пробутал на клиент работно копие на романа „Да прославим известните“ от Джеймс Ейджи, а впоследствие се оказало, че книгата е открадната от къщата на Брук Астор — богатата дърта клюкарка от Ню Йорк, чийто управител се оказал мошеник. Халидей показал разписка от продавача, а версията му за начина, по който се е сдобил с книгата, изглеждала правдоподобна, затова не му повдигнали обвинение. Само че разписката може да е била фалшифицирана. Повтарям — на твоето място не бих се обърнал към него.

— Благодаря, господин Рикър — каза Питър и си каза, че ако реши да продаде тетрадките, първо ще отиде при този Халидей. Само че много ще внимава и ще се откаже, ако антикварят откаже да му плати в брой. Още по-важно е Халидей да не установи самоличността му. Няма да е зле да се дегизира, но без да се увлича.

— Няма за какво, Питър. Честно казано, тази история не ми харесва.

Пит го разбираше. И той изпитваше същото.

* * *

След месец още не беше решил как да постъпи и вече започваше да си мисли, че опитът да продаде дори само една тетрадка, ще означава да рискува много, за да получи твърде малко. Нямахше да има угризения, ако ръкописите на Ротстийн попаднеха в ръцете на частен колекционер (беше чел за хора, които купуват ценни картини и ги окачват в тайна стая, където само те ще им се любуват). Само че как да е сигурен, че ще се случи тъкмо това? Везните все повече натежаваха в полза на идеята да направи анонимно дарение, например да изпрати тетрадките на библиотеката в Нюйоркския университет. Несъмнено директорът ще разбере колко са ценни. Не, невъзможно е. Не е като да пускаш пликосе с пари в улични пощенски кутии, нали? Ами ако служителят в пощенската станция го запомни?

През една дъждовна вечер през април 2014 Тина отново надникна в стаята му. Отдавна се беше разделила с госпожа Бизли и вместо пижама носеше развлечена фланела с емблемата на любимия си футболен отбор, но за Пит беше същото разтревожено момиченце, което в епохата на *ав-ав джаф* го беше попитало дали родителите им ще се разведат. Косата ѝ беше сплетена, беше махнала лекия грим, разрешен ѝ от Линда (той подозираше, че в училище Тина слага още един слой фон дьо тен и повечко руж), и изглеждаше на не повече от десет, а не като тринайсетгодишна тийнейджърка. „Тийнс е почти госпожица“ — удивено си помисли той.

— Може ли да вляза за малко?

— Разбира се.

Той лежеше на кревата и четеше „А беше толкова добра“ от Филип Рот. Тина седна на въртящия се стол до бюрото, придърпа фланелката върху коленете си и духна кичура коса, паднал на челото ѝ, по което бяха избили младежки пъпки.

— Нещо май те тревожи, а? — подхвърли Пит.

— Амиии... да — промърмори тя и млъкна.

— Давай, изплюй камъчето. Да не би някой, в когото си влюбена, да ти е отрязал квитанцията?

— Ти си изпращал парите — изтърси Тина. — Нали?

Той втрещено я зяпна. Опита се да каже нещо и не можа. Опита се да си внуши, че не я е разбрал, но и това не можа.

Сестра му кимна, сякаш си беше признал:

— Да, ти си бил. Написано ти е на лицето.

— Грещиш, Тийнс. И ти ще изглеждаш така, ако ти хвърлят такава бомба. Я си размърдай мозъка — откъде бих могъл да взема толкова много пари?

— Не знам, обаче помня как една вечер ме попита какво ще направя, ако намеря заровено съкровище.

— Така ли? — промърмори той и си помисли: „Тогава беше полузаспала. Невъзможно е да помниш разговора ни.“

— Попита ме, да. Дори помня, че говореше за старинни монети, наречени дублони. Казах, че ще дам всичко на нашите, за да престанат да се карат, и ти тъкмо това направи. Само че не си намерил пиратско съкровище, а пари.

Пит остави книгата:

— Не споделяй с нашите конспиративната си теория. Току-виж ти повярвали.

Тя не се усмихна:

— Никога няма да те издам. Имам само един въпрос — наистина ли няма повече пари?

— Така пишеше в бележката, придружаваща последната пратка — отвърна той, внимателно подбирайки думите си. — И тъй като пликовете престанаха да пристигат, вероятно парите наистина са свършили.

— Да, и аз така си помислих — въздъхна Тина. — Обаче бях длъжна да попитам. — Стана и тръгна към вратата.

— Тина?

— Какво?

— Много съжалявам за „Чапъл Ридж“. И че няма повече пари.

Тя отново седна:

— Да се договорим: няма да издам тайната ти, ако ти си мълчиш за нещо, което сега ще ти доверя.

— Дадено.

— През ноември мама ме заведе в „Чан“ — така го наричат момичетата, — когато имаха ден на отворените врати. Не каза на татко, за да не го ядоса, обаче ме заведе, защото се надяваше да съберат пари за таксата, особено ако получа стипендия като крайно нуждаеща се. Знаеш ли какво означава това?

— Да.

— Тогава обаче пликовете с пари пристигаха всеки месец и още не беше настъпило необичайното застудяване през декември и януари... С мама разгледахме класните стаи и лабораториите. Имат поне един милион компютри. Разгледахме и физкултурния салон, който е грамаден, и банята. Представяш ли си, там всяко момиче разполага с кабинка за преобличане — не е като съблекалнята в нашето училище, която прилича на конюшня. Имахме си и нещо като екскурзоводка. Познай коя беше.

— Барбара Робинсън ли?

Тина се усмихна:

— Много се зарадвах, като я видях. — Усмивката ѝ помръкна. — Поздрави ме, прегърна ме и попита как съм, но разбрах, че почти ме е забравила. Кое то си е съвсем нормално, нали? Знаеш ли, че тя заедно с

Хилда, Бетси и с още две момичета от стария квартал са били на концерта на „Раунд Хиър“? Когато онзи тип, дето прегази татко, се е опитал да взриви залата.

— Да. — Пит знаеше и още нещо — че братът на Барбара Робинсън има голям принос за спасяването на момичетата и вероятно на още хиляди зрители. Бяха му дали медал за храброст и май му бяха връчили символичен ключ за града. Да, постъпката му беше геройска. А той, Пит Саубърс, не беше герой, а най-обикновено момче, което тайно изпраща откраднати пари на родителите си.

— Знаеш ли, че и аз щях да съм в онази зала?

— Какво? Не!!!

— Да. Момичетата ме поканиха да отида с тях, обаче аз отказах под предлог, че съм болна. Всъщност мама ми каза, че не може да ми даде пари за билет. След няколко месеца напуснахме онзи квартал и се преместихме тук.

— Леле, какъв късмет!

— Да, пропуснах големия купон.

— Разкажи още нещо за „Чапъл Ридж“.

— Ами, всъщност не е нещо особено. Нортфийлдската гимназия е чудесна. А щом учителите разберат, че съм сестра на отличника Питър Саубърс, ще ми пишат шестици по милост.

Внезапно Пит се натъжи, малко оставаше да заплаче. Колко трогателна беше вродената доброта на сестра му, съчетана с грозните пъпки на челото ѝ. Дали в училище ѝ се подиграваха за акнето? Рано или късно щеше да се случи.

Разпери ръце, а когато тя се приближи, я прегърна. После я хвана за раменете и я погледна в очите:

— А за онези пари... не ги пращах аз.

— Да, бе, да. Последен въпрос — тетрадката, която онази вечер пъкна под възглавницата си, при парите ли беше? — Изкиска се и добави: — Изглеждаше толкова гузен!

Той завъртя очи:

— Бягай в леглото, малката.

— Добре. — На вратата тя се обърна. — Обаче отделните кабинки за преобличане ми харесаха. И още нещо... Да го споделя ли? Сигурно ще ме помислиш за откачена.

— Казвай.

— В „Чапъл Ридж“ униформите са задължителни. Момчетата носят сиви поли, бели блузи и три четвърти чорапи. Също и пуловери — сиви като полите и тъмночервени. Барбара каза, че този цвят се наричал ловджийско червено.

— Униформи! *Искаш да носиш* униформа, така ли?

— Знаех си, че ще ме помислиш за откачена. Защото вие, момчетата, не разбирате момчетата. Момчетата ще те скъсат от подигравки заради лошо съчетани дрехи и аксесоари, а пък ако се обличаш с вкус, но прекалено често носиш едни и същи дрехи, подигравките пак са ти в кърпа вързани. Можеш да носиш различни блузки, да си сменяш прическите, но скоро те — гадните момчета — ще разберат, че притежаваш само три жилетки и шест свестни поли. Нямах представа какво се случва тогава. Обаче ако всички са с униформи... — Тя отново духна от челото си немирния кичур. — Надали ще ме разбереш, момчетата нямат тези грижи...

— Разбирам те.

— Мама обеща да ме научи да си шия дрехи по кройки от модни списания — „Симплисити“, „Батърик“ — и тогава ще имам по-богат гардероб. А и в сегашното училище имам много приятелки.

— Например Елън.

— Елън е сваятна.

„И след гимназията ще стане сервитьорка — помисли си Пит, но си премълча. — Разбира се, ако не забременее на шестнайсет.“

— Всъщност дойдох да ти кажа да не ме мислиш. Така де, ако се тревожиш за мен.

— Не се безпокоя. Знам, че нещата ще се подредят. И не аз изпращам парите. Честна дума.

Тина се усмихна — едновременно печално и затворнически — и внезапно се състари:

— Ясно. Разбрах. — Излезе от стаята и тихо затвори вратата.

Тази нощ Пит дълго не можа да заспи. Не след дълго направи най-голямата грешка в живота си.

[1] Стихотворение от Уилфред Оуен (1893–1918), написано по време на Първата световна война и публикувано след смъртта на автора. Латинското заглавие е заимствано от римския поет Хораций и

означава „Славно и достойно е“ (следвано от „pro patria mori“ — „да умреш за родината“). — Б.пр. ↑

[2] Bridge Over Troubled Water — прочута песен на рокдуета Саймън и Гарфънкъл, включена в едноименния албум, издаден през 1970. — Б.пр. ↑

[3] The First Folio (англ.) — така наричат първото издание на сборник с пиесите на Шекспир, публикуван през 1623, седем години след смъртта му. Книгата била в голям формат, илюстрирана и много скъпа. — Б.пр. ↑

[4] Герой от Шекспировата комедия „Дванайсета ноц“ — Б.пр. ↑

1979–2014

На 11 януари 1979 Морис Белами беше осъден на доживотен затвор; отначало събитията се развиваха бързо, после — бавно, все по-бавно. Въдворяването му в щатския затвор „Уейнсвил“ приключи до шест вечерта в деня на прочитане на присъдата. Съкилийникът му Рой Олгуд, тикнат зад решетките за убийство, го изнасили за първи път след изключване на осветлението. Изнасилва го в продължение на четирийсет и пет минути.

— Не шавай и гледай да не ме насереш, малкия — прошепна му в началото. — Иначе ще ти отхапя носа. Ще замязаш на свиня, гризана от алигатор.

Морис, когото бяха изнасилвали и друг път, не помръдна, само захапа ръката си, за да не закрещи. Мислеше си за Джими Голд, но не за онзи, дето „уляга“, а за Джими, какъвто беше, преди да си продаде душата за еснафско благополучие. Мислеше си за Харолд Файнман, приятелят на Джими от гимназията (самият Морис нямаше приятели сред съучениците си), и за думите му, че всичко хубаво рано или късно свършва, намекващи за обратното — на всичко лошо рано или късно му идва краят.

Тъкмо това „лошо“ продължи твърде дълго, междуременно Морис непрекъснато си повтаряше мантрата на Джими Голд от „Беглецът“: „Заеби, хич да не ти пука, заеби, хич да не ти пука, заеби, хич да не ти пука...“ Мантрата помогна.

Донякъде.

През следващите седмици Олгуд го изнасилваше всяка нощ ту отзад, ту в устата. Морис предпочиташе да го чукат в задника, защото там няма вкусови рецептори. Така или иначе ако Кора Ан Хупър, жената, която беше нападнал в състояние на безпаметност, знаеше какво му се случва, щеше да си каже, че си е получил заслуженото. Не беше честно — тя беше изнасилена само веднъж, да му се не види!

Към затвора имаше фабрика за джинси и работни облекла. Морис беше изпратен в бояджийския цех. На петия ден един приятел

на Олгуд го хвана за китката, заведе го зад казана със синята боя и му заповяда да си свали панталона.

— Стой мирно — каза му, — другото е моя работа. — А като свърши, добави: — Не съм педал, ама и на мен ми се чука. Само да си гъкнал, че съм обратен, и ще ти светя маслото.

— Няма — изпъшка Морис. „Заеби, хич да не ти пука — помисли си. — Хич да не ти пука.“

Един ден в средата на март 1979, когато затворниците бяха на спортната площадка, до Морис се приближи един як, татуиран мъжага, приличащ на рокер от „Ангелите от ада“.

— Моеш ли да пишеш? — попита, говорейки провлечено като южняк. — Чух, че моеш.

— Да. — С крайчеца на окото си Морис зърна Олгуд, който видя кой върви до него и на бърза ръка се отклони към коша за баскетбол в другия край на площадката.

— Аз съм Уорън Дъкуърт, ама ми викат Дък.

— Казвам се Морис Бе...

— Знам кой си. Разпааят, че пишеш хуаво.

— Вярно е — отсече Морис без престорено скромничене. Беше впечатлен от това как Рой Олгуд побърза да се изпари.

— Моеш ли да драанеш едно писъмце на жената, ако ти светна кво да напишеш? Ама да е... някак... тъй, по-засукано.

— Мога и ще го напиша, обаче си имам ядове.

— Знам кви са ти ядовете. Ти драани едно готино писмо на жената, че да спре да мрънка за развод, и не бери грижа за кльоцавия ебалник в твоя кафез.

„Аз съм кльоцавият ебалник“ — помисли си Морис, обаче мъничко се обнадежди.

— Господине, жена ти ще получи най-прекрасното писмо, което е чела досега — каза.

Втренчи се в мощните бицепси на Дъкуърт и си спомни нещо, което беше гледал по канал за природонаучни филми: птичка, която живее в устата на крокодил и преживява, като кълве от зъбите му останките от храната. Като се замисли човек, тая тарикатка добре си беше уредила живота.

— Ще ми трябва хартия — добави и се сети за изправителния дом, където му отпусаха само по пет мижави листа долнокачествена

хартия, осеяна с черни точки, напомнящи предракови бенки.

— Ше я имаш. Коолкото ти душа иска. Ти само напиши онуй писмо, накрая речи, че сяка дума съм я рекъл аз, а ти само си я записал.

— Добре. Според теб какво най-много ще я разчувства?

Дък се замисли и лицето му грейна:

— Че се шибва страхотно?

— Тя си го знае. — Сега пък Морис се замисли. — Споменавала ли е какво би променила, ако може да си направи пластична операция?

Онзи сбърчи вежди:

— Де да знам, да я ебеш... все разпрая, че задникът ѝ е мноо голям. Ама ти да не земеш да го напишеш, че съвсем ще пощурее.

— Ще напиша, че обожаваш да стискаш сочното ѝ дупе.

Дък доволно се ухили:

— Ей, внимаай, че току-виж съм ти скочил.

— Има ли си любима рокля?

— Ъхъ, една такава, зелена, от коприна. Майка ѝ ѝ я подари миналата година, малко преди да ме окошарят. Слага си я, кат ходим на танци. — Огледа се и добави: — Мамка ѝ, ако пак ходи да танцува... обаче сигур ходи. Да, ходи. Не моа даже името да си напиша, ама не съм глупак.

— Искаш ли да напиша колко обичаш да докосваш дупето ѝ, когато тя е със зелената рокля? И че пламваш от страст?

Дък се втренчи в него — погледът му изразяваше нещо, което Морис виждаше за първи път в „Уейнсвил“ — уважение.

— Мааму стара. Харесва ми.

Морис продължаваше да разсъждава: жените не мислят само за секс, в секса няма романтика.

— Какъв цвят ѝ е косата?

— Абе, знам ли къв е сеа? Тя бръонетка, когат не се вапцва.

„Брюнетка! Нищо романтично — каза си Морис, — но може да минем и без цвета на косата.“ Внезапно му хрумна, че разсъждава като рекламен агент, опитващ се да си пробута стоката, и побърза да прогони тази мисъл. Оцеляването преди всичко!

— Ще напиша, че мед ти капе на душата, като видиш как слънцето блести в косата ѝ, особено сутрин.

Дък не продума. Отново беше свъсил бухлатите си вежди и се взираше в Морис.

— Какво? Не ти ли харесва?

Онзи хвана ръката му и Морис ужасено си помисли: „Ей-сега ще я счупи като съчка.“ Макар да беше скован от страх, забеляза, че на кокалчетата на здравеняка е татуирана думата „ГНЯВ“.

— Туй е цяла пуема! — благоговейно прошепна Дък. — Утре ще я имаш хартията. Има сума ти листя в библиотеката.

Вечерта, когато Морис се върна в своя блок, след като шест часа беше боядисвал джинси във фабриката, килията му беше празна. Ролф Венциано от съседната килия го осведоми, че закарали Рой Олгуд в лазарета. На другия ден насилникът се върна — очите му бяха насинени, носът му беше гипсиран. Легна на нара, изгледа съкилийника си, после се обърна с лице към стената.

Уорън Дъкуърт беше първият клиент на Морис. През следващите трийсет и шест години броят им се увеличи многократно.

* * *

Понякога през безсънните ноци, докато лежеше по гръб в килията си (в началото на деветдесетте вече беше в единична, с полица с често препрочитани книги на стената), Морис се утешаваше със спомена как беше открил Джими Голд. Беше като ярка слънчева светлина, проникнала в обърканата, гневна тъма на юношеството му.

През този период родителите му непрекъснато се караха и макар че той вече ги мразеше в червата, майка му беше най-надеждният щит срещу заобикалящия го свят, затова започна да ѝ подражава — възприе ироничната ѝ усмивка, задължително придружавана от надменен, пренебрежителен поглед. В училище му пишеха предимно четворки, получаваше шестици (когато пожелаеше) само по английски език и литература. В резултат в края на всеки срок Анита Белами изпадаше в бяс и гневно размахваше бележника му. Той нямаше приятели, но пък имаше много врагове. Три пъти го спугаха от бой. Двата пъти побойниците бяха негови съученици, които не го дишаха — ей-така, просто им беше антипатичен, — третият бой изяде от якия

дванайсетокласник и звезда на футболния отбор Пит Уомак, задето бил оглеждал гаджето му в ученическия стол.

— Какво зяпаш, бе, плъх такъв? — озъби му се Уомак и всички на околните маси притихнаха (както обикновено Морис седеше сам, никой не искаше да му прави компания).

— Нея — посочи Морис. Беше изплашен, но когато умът му беше бистър, страхът донякъде го обуздаваше, само че той открай време не можеше да устои на съблазънта да е център на вниманието.

— Съветвам те да гледаш другаде — спокойно каза Уомак, давайки му възможност да се измъкне. Беше як исполин с тегло, надвишаващо сто и двайсет килограма, а кльоцавият сополанко с червените устни сигурно тежеше седемдесет кила с мокри дрехи, и той може би осъзна, че „зрителите“, включително сконфузената му приятелка, ще забележат колко неравностойни противници са двамата.

— Ако не иска да я зяпат, защо се облича така? — Морис смяташе, че ѝ прави комплимент (макар и дебелашки), обаче футболистът беше на друго мнение. Стисна юмруци и се втурна към дребния нахал. Морис успя да го удари само веднъж, но силно, и му насини окото. Разбира се, после Уомак го смля от бой (съвсем заслужено), обаче този удар отвори очите на Морис за нещо много важно: ако се наложи, ще се съпротивлява.

Наказаха ги с временно отстраняване от училище, вечерта майката на Морис му изнесе двайсетминутна лекция за пасивната съпротива, накрая ехидно добави, че „бой в училищната столова“ не е сред извънкласните дейности, които правят добро впечатление на приемните комисии в престижните колежи.

Зад гърба ѝ баща му вдигна за тост чашата си с мартини и му намигна: намек, че макар Джордж Белами да е под чехъл, при определени обстоятелства ще се съпротивлява. Само че бягството си остана любимата резервна тактика на милия татко и когато Морис започна втория си срок като деветокласник в нортфийлдската гимназия, Джорджи Порджи избяга от брака си, отбивайки се пътьом в банката, за да изпразни сметките на семейство Белами. Инвестициите, с които непрекъснато се фукаше, или не съществуваха, или се бяха провалили. За Анита Белами останаха купчината неплатени сметки и непокорният четиринайсетгодишен син.

Всъщност не — след отпътуването на съпруга ѝ в неизвестна посока за госпожа Белами останаха две ценности: поставеният в рамка документ за номинирането ѝ за наградата „Пулицър“ и къщата в най-престижния район на Норт Сайд, в която беше израснал Морис. За щастие имотът не беше ипотekiран, защото Анита твърдо отказа да подпише банковите документи, поднесени от съпруга ѝ, за първи път устоявайки на възторженото му описание на невероятно изгодната сделка. След бягството му продаде къщата и със сина ѝ заживяха на Сикамор Стрийт.

— Несъмнено е падение — призна на Морис през лятото, предшествашо втората му година в гимназията, — но финансовият извор отново ще бликне. Е, поне тук живеят само бели. — Позамисли се и добави: — Не че съм расистка.

— Ама разбира се, че не си, майко — иронично подхвърли той. — Извън всяко съмнение е.

Мразеше да ѝ казва „майко“, но този път не му се сопна, затова през целия ден той беше в отлично настроение. Винаги беше в добро разположение на духа, когато съумееше да я уязви. За съжаление се случваше доста рядко.

В началото на седемдесетте писмените анализи на литературни произведения влизаха в задължителната програма на десетокласниците от нортфийлдската гимназия. Всеки получаваше разпечатан на циклостил списък на одобрените заглавия, за да си избере книга. Според Морис повечето творби бяха глупави и както обикновено той безцеремонно изрази мнението си.

— Еха! — провикна се от най-задния чин, на който винаги седеше. — Четирийсет вкуса американска овесена каша!

Няколко души от класа се изкискаха. Той умееше да ги размива и не му пукаше, че не го харесват. Всички без изключение бяха неудачници, обречени на задръстени бракове и на задръстени професии. Щяха да отглеждат задръстени деца и да дундуркат задръстени внуци, после да угаснат в задръстени болници и старчески приюти, отправяйки се в отвъдното с убеждението, че са постигнали американската мечта и че Исус ще ги посрещне пред райските порти заедно с представителка на „Уелкъм Уегън“^[1] За разлика от тях той, Морис, беше обречен на успех, чакаха го велики дела. Само дето не знаеше къде го чакат.

Госпожица Тод — тогава на същата възраст като Морис, когато със съучастиците му проникнаха в къщата на Джон Ротстийн — го помоли да остане след часовете. Съчениците му се изнизаха, а той се разкрачи и се облегна назад, очаквайки учителката да му връчи бележка до родителите, информираща ги за лошото му поведение в клас. Нямахше да му е за първи път, но досега не му се беше случвало в часа по английски и му беше малко кофти. Мярна му се мисъл, сякаш изречена с гласа на баща му: „Твърде много мостове изгаряш след себе си, Мори“, и след миг се изпари.

Вместо да му напише забележка, госпожица Тод (която не беше красавица, но имаше страхотно тяло) извади от голямата си чанта книга с меки червени корици. Отпред беше нарисувано момче, което се обляга на тухлена стена и пуши цигара, над него беше заглавието — „Беглецът“.

— Не пропускаш възможност да покажеш колко си умен, а? — Тя седна до него. Полата ѝ беше къса, бедрата — дълги, чорапогащникът ѝ — прозрачен.

Морис не продума.

— Подозирах какво ще се случи, затова днес донесох тази книга. Ще ти съобщя една добра и една лоша новина, многозначко. Няма да ти пиша забележка, но ще те лиша от правото да си избереш роман. Ще прочетеш този и никой друг. Не е в списъка на книгите, одобрени от учителския съвет, и може да загазя, задето съм ти го дала, обаче разчитам на доброто у теб, което, убедена съм, съществува, колкото и да е минимално.

Морис погледна книгата, после се загледа в бедрата на госпожицата, без да прикрива интереса си.

Тя забеляза, че я зяпа, и се усмихна. За миг Морис си представи съвместното им бъдеще, прекарвано предимно в леглото. Беше чувал, че се е случвало. „Привлекателна учителка търси тийнейджър за извънкласни занимания по сексуално образование.“

Балонът на фантазиите му просъществува около две секунди. Госпожицата го спуска, продължавайки да се усмихва:

— С Джими Голд ще си паснете. Той е саркастичен, изпълнен с омраза към себе си келеш. Също като теб. — Стана от чина и полата ѝ се смъкна до обичайното ниво — пет сантиметра над коленете. — Успех с домашното. И следващия път, когато зяпаш под полата на

някоя жена, спомни си думите на Марк Твен: „Всеки сиромас безделник може да гледа, гледането е без пари.“

Морис наведе глава и се измъкна от класната стая; беше се изчервил като домати, защото за първи път го бяха сложили на мястото му... не, не го бяха сложили, а го бяха забили като с чук. Щом слезе от автобуса на ъгъла на „Сикамор“ и „Елм“, му се прииска да запрати в канавката червената книга, но все пак не я хвърли. Не защото се страхуваше от забележка или от временно отстраняване от занятията — нахаканата Тод не можеше да му направи мръсно, понеже романчето не беше в списъка на одобрените. Задържа книгата заради момчето на корицата. То гледаше през облак от цигарен дим, изражението му беше едновременно отегчено и безочливо.

„Той е саркастичен, изпълнен с омраза към себе си келеш. Също като теб.“

Майка му не беше у дома, щеше да се прибере чак в десет. Преподаваше на курс за възрастни в „Сити Колидж“, за да припечели допълнително. Морис знаеше, че тя ненавижда тази работа — смяташе, че е под достойнството ѝ, — и това го радваше. „Да го духаш, майко“ — помисли си.

Фризерът беше претъпкан със замразени храни; той взе първата опаковка, която му попадна под ръка, пъкна я в микровълновата фурна и си каза, че ще почете, докато вечерята се стопли. После щеше да отиде в стаята си, да измъкне изпод леглото някой от оставените от баща му броеве на „Плейбой“ („Моето наследство от дъртия“ — казваше си понякога) и да полъска бастуна.

Забрави да нагласи таймера на фурната и вдигна глава от книгата чак след час и половина, когато усети противната миризма на изгоряло говеждо. Беше прочел първите сто страници и вече не се намираше в гадния, евтин апартамент в квартала с улици, наречени на дървета, а заедно с Джими Голд бродеше из Ню Йорк. Като насън отиде в кухнята, сложи си специални ръкавици, извади от фурната овъгленото парче месо, хвърли го в коша за смет и пак грабна „Беглецът“. „Непременно ще я прочета отново — каза си. Лицето му гореше, сякаш беше вдигнал температура. — Следващия път обаче ще подчертавам с маркер. Толкова много неща си струва да запомня. Толкова много.“

Сред най-вълнуващите открития в живота на читателите е фактът, че са читатели, което означава не само да умееш да четеш, но и да обичаш книгите. Да си влюбен в тях страстно и безнадеждно. Никога не забравяш първата, вдъхнала това чувство, а всяка следваща страница е ново откровение, което разпалва въодушевлението и те предизвиква да възкликнеш: „Да! Вярно е! Да! И аз го видях! — И, разбира се, още нещо: — И аз мисля така! И АЗ ЧУВСТВАМ същото!“

Морис написа цели десет страници върху „Беглецът“. След ден-два госпожица Тод му върна домашното — оценката ѝ беше 6+, добавила беше и лаконичното „*Знаех, че ще ти хареса.*“

Искаше му се да ѝ каже, че не е харесване, а любов. *Искрена.* А искрената любов е вечно жива.

„Беглецът отива на война“ по нищо не отстъпваше на „Беглецът“, само дето Джими вече не беше чужденец в Ню Йорк, а в Европа: сражаваше се на фронта в Германия, виждаше как умират приятелите му, накрая, вцепенен от ужас, няма се вираше през бодливата тел, ограждаща един концлагер. „*Скелетоподобните същества отвъд оградата бяха доказателство за онова, което Джими подозираше от доста време — пишеше Ротстийн. — Че тази война е една голяма грешка.*“

Използвайки шаблони, Морис преписа с готически шрифт този цитат и с кабарчета прикрепил листа хартия на вратата на стаята си — същата стая, която след много години щеше да е обитавана от момче на име Пит Саубърс.

Анита Белами видя надписа, иронично се подсмихна, но не го коментира. Не и веднага. Спорът им за трилогията за Джими Голд се разрази две години по-късно, след като и тя изчете романите. Скараха се жестоко, Морис се напи, проникна с взлом в една къща и оказа съпротива на полицията, в резултат го изпратиха за девет месеца в изправителния дом за малолетни „Ривървю“.

Само че тези събития бяха предшествани от „Беглецът уляга“ — книга, която го потресе от дън-душа. Джими се ожени за симпатично момиче. Джими започна работа в рекламна агенция. Джими започна да напълнява. Жена му забременя с първото от трите им деца и семейството се премести в предградията. Джими се сприятели със съседите и със съпругата му започнаха да ги канят на барбекю. Той печеше пържоли и наденици, препасал престилка с надпис

„ГОТВАЧЪТ ВИНАГИ ИМА ПРАВО“. Започна да изневерява на жена си и тя му изневеряваше. Пиеше алка зелцер против киселини и някакви таблетки „Милтаун“ против махмурлук. И най-важното — Джими се продаде за пари!

Марис четеше и се чувстваше все по-объркан и гневен. Навярно така се почувствала майка му, откривайки, че съпругът, когото уж държи под чехъл, е източвал семейните банкови сметки, докато покорно е изпълнявал нарежданията ѝ, без нито веднъж да я зашлеви, та да заличи от лицето ѝ — самодоволното лице на твърде „културна“ жена — проклетата иронична усмивка.

Беше се надявал Джими да се осъзнае. Да си спомни кой е — най-малкото кой е бил — и да зарече безсмисления, празен живот. Само че „Беглецът уляга“ завършваше с празненството на Голд по случай най-успешната му рекламна кампания — за някакъв тъп перилен препарат, представете си! — на финала на което той възкликваше: „Ще паднете, като разберете каква ще е следващата!“

В изправителния дом два пъти седмично Морис се срещаше с психотерапевт, чисто име беше Къртис Ларсън, но всички му викаха Кърт Смърт. Кърт Смърт неизменно завършваше сеанса с въпроса: „По чия вина си тук?“

Повечето младежи, дори най-тъпите, знаеха какво трябва да отговорят. Морис също знаеше, обаче всеки път казваше:

— По вина на майка ми!

По време на последния сеанс малко преди освобождаването на Морис Кърт Смърт скръсти ръце на бюрото си и безмълвно се втренчи в младежа. Морис знаеше, че онзи го чака да сведе поглед. Не го направи.

— В психиатрията съществува термин за твоето поведение — *избягване на вината* — накрая каза Къртис Ларсън. — Ще се върнеш ли тук, ако продължиш да прехвърляш вината другиму? Надали. След няколко месеца ще навършиш осемнайсет, затова при следващото ти развихряне — а следващо безспорно ще има, — ще те съдят като пълнолетен. Питам те за последен път: кой е виновен, че си тук?

— Майка ми — без колебание отговори Морис. Не защото избягваше да си признае вината, а понеже това беше самата истина.

В периода между петнайсетата и седемнайсетата си годишнина той прочете още безброй пъти първите два романа от трилогията за

Джими Голд — подчертаваше цели пасажии и пишеше в белите полета бележки, изразяващи мнението му. Само веднъж препрочете „Беглецът уляга“ и почти се насили да я довърши. Щом вземеше книгата, сякаш в корема му натежаваше оловна топка, защото знаеше какво ще се случи. Омразата му към създателя на Джими Голд все повече се усилваше. Кой е дал право на Ротстийн да съсипе главния си герой? Защо поне не му позволи да загине, обгърнат от ореола на славата, а го остави *жив*, за да прави компромиси, да мошеничества на дребно и да си въобразява, че е бунтар, защото чука шавливата съседка, продаваща козметичните продукти на „Амуей“?

Мислеше да пише на Ротстийн и да го помоли — не, да го принуди да даде обяснение, обаче в статията в „Тайм“ се споменаваше, че мръсникът не чете писмата от почитателите си, камо ли да им отговаря.

След много години Хипи Рики щеше да каже на Пит Саубърс, че повечето младежи и девойки, запалили се по книгите на определен автор — Вонегът, Хесе, Бротиган, Толкин, — рано или късно си намират нови кумири. Вероятно същото щеше да се случи и с Морис, ако не беше скандалът с гадината, решена да му съсипе живота, понеже вече не можеше да си го върне на онзи, който беше съсипал нейния живот. Анита Белами с тъпата номинация за „Пулицър“, поставена в рамка, с тъпата изрусена, тупирана и обилно напръскана с лак коса и с проклетата иронична усмивка!

През 1973, по време на февруарската ваканция, тя прочете за един ден трите романа за Джими Голд. А те принадлежаха само на *него*, на Морис, и тя без разрешение ги беше взела от полицата в *неговата* стая. Прибирайки се у дома, той влезе в дневната и първото, което видя, бяха книгите на масичката; върху „Беглецът отива на война“ имаше кръгла влажна следа — явно там беше стояла чаша с вино. Той не можа да продума — нещо, което му се беше случвало само няколко пъти през краткия му живот.

За разлика от него Анита беше много словоохотлива:

— Повече от година говориш за тези книги и ми стана интересно защо толкова ги хвалиш. — Отпи от виното и добави: — Тази седмица съм в отпуска, та реших да ги прегледам. Смятах, че ще ми е необходимо повече време, обаче ги прочетох за един ден. Не са кой знае колко големи, нали?

— Ти... — Той се задави. — Влизала си ми в стаята!

— Не възразяваш, когато влизам да ти сменя спалното бельо или да ти подредя изпраните и изгладени дрехи. О, да, сетих се — сигурно си си мислил, че за теб се грижи вълшебна фея!

— Книгите са мои! Бяха на моята специална полица! Не биваше да ги вземаш!

— С удоволствие ще ги върна на мястото им. Не бой се, не съм пипала списанията под леглото ти. Наясно съм, че момчетата трябва да... се развличат.

Морис тръгна към масичката, пристъпвайки на вдървените си крака, сякаш изведнъж превърнали се в кокили, и протегна към книгите ръцете си, внезапно превърнали се в куки. Погледна влажното петно на задната корица на „Беглецът отива на война“ и си помисли: „Поне да беше съсипала с тъпата си чаша «Беглецът уляга».“

— Признавам, че тези книжки представляват любопитно четиво — отново подхвана Анита Белами, говорейки поучително, сякаш четеше лекция. — Най-малкото защото показват израстването на неособено талантлив писател. Разбира се, първите две са доста скучни, както например романът „Том Сойер“ е по-скучен от „Хъкълбери Фин“, но последната — макар да не е равностойна на „Хъкълбери Фин“ — говори за *творческа зрялост*.

— Последната е пълен боклук! — кресна Морис.

— Не повишавай тон, ако обичаш. Можеш да се аргументираш и без истерични крясъци. — Устните ѝ се разтегнаха в ироничната усмивка, която той ненавиждаше. — С теб обсъждаме литературните качества на...

— Нищо не обсъждаме! — прекъсна я той.

— Обаче се налага. — Анита отново се усмихна. — Все пак прекарах един ден — няма да кажа, че загубих един ден, — опитвайки се да проумея какво се случва с моя егоистичен син, който се смята за интелектуалец, а в училище му пишат само четворки.

Зачака отговора му, но Морис не продума. Навсякъде го дебнеха капани. Стига да пожелаеше (както в момента), Анита Белами можеше да го обори по всички параграфи.

— Направи ми впечатление, че първите две книги почти се разпадат — явно са препрочитани много пъти, — а подчертаните абзаци и бележките в полетата свидетелстват за наченки — не казвам

на „разцвет“, защото засега това определение ще е неуместно — на гъвкав аналитичен ум. Третата книга обаче е почти нова и няма нито един подчертан пасаж. Не ти се нрави съдбата на Джими, нали? Престанал си да го харесваш, след като успоредно със самия автор се е превърнал в зрял човек.

— Той се продаде! — Морис сви юмруци. Лицето му гореше, слепоочията му пулсираха както в деня, когато Уомак му се нахвърли в училищния стол пред очите на всички. Тогава обаче успя да нанесе силен удар на противника — ех, как му се искаше да стори същото и сега! Изпитваше необходимост да го направи. — Ротстийн *допусна* Джими да се продаде. Ако не го проумяваш, значи си *кръгла глупачка!*

— Грещиш, драги. — Анита вече не се усмихваше. Приведе се и без да откъсва поглед от сина си, остави чашата на масичката. — Тъкмо в това се корени заблудата ти. Опитният романист не води героите си, а ги следва. Опитният романист не измисля събитията, а наблюдава случващото се и после го записва. Той си дава сметка, че е само секретар, а не Господ Бог.

— Джими не беше такъв! Проклетият Ротстийн го промени. Превърна го в посмешище. Превърна го в... обикновен човек! — кресна Морис; ядоса се, че не съумява да обори майка си и задето се хвана на въдицата ѝ, и се хвърли да защитава нещо, което беше очевидно за всеки, надарен с капка разум и с чувства.

— Морис — кротко промълви тя. — Навремето мечтаех да съм като Джими Голд (само че „женската“ му версия), както сега ти мечтаеш да си като него. Да се превъплътиш в Джими или в човек, подобен на него, защото той е обитаемият остров, на който повечето тийнейджъри изчакват настъпването на зрелостта. Сега най-важното е да разбереш — както е разбрал Ротстийн, макар и едва след написването на третата книга, — че повечето от нас се превръщат в най-обикновени хора. Както се случи и с мен. — Тя се огледа. — Иначе защо щяхме да живеем на Сикамор Стрийт?

— Защото си тъпа и позволи на баща ми да ни обере до шушка!

Анита потрепери (Морис със задоволство отбеляза, че ударът му е бил доста силен и е попаднал право в целта), но след миг устните ѝ се извиха — като късче хартия, горящо в пепелник — в познатата и противна иронична усмивка.

— Не отричам, че до известна степен си прав, въпреки че е доста нелюбезно да прехвърляш върху мен цялата вина. Обаче задавал ли си си въпроса *защо* баща ти ни обра до шушка?

Той не отговори.

— Защото не пожела да порасне. Скъпият ти татко беше шишкав Питър Пан, който намери някаква госпожица, наполовина по-млада от него, да му се прави на Тинкър Бел в леглото.

— Върни книгите ми на полицата или ги изхвърли — процеди Морис и се ужаси — гласът не беше неговият, а на баща му. — Все ми е едно. Махам се от тук и повече няма да се върна.

— О, ще се върнеш — възрази майка му и беше права, само че това се случи почти след година и тогава тя не го позна. Сякаш някога го беше познавала... — Съветвам те още няколко пъти да прочетеш третата книга. — Наложил ѝ се да повиши глас, защото той вече тичаше към външната врата, почти заслепен от гняв. — Бъди по-милостив! Джон Ротстийн е проявил съчувствие и тъкмо заради това *последната книга е най-добрата* от поредицата!

Вратата се тресна.

Морис наведе глава, забърза по алеята и щом излезе на улицата, се затича. През три пресечки имаше малък търговски център и в един от магазините се продаваше алкохол. Той седна на стойката за велосипеди пред „Всичко за вашето хоби“ и зачака. Първите двама му отказаха (единият — с толкова гадна усмивка, че на Морис го засърбяха ръцете да му я изтрие от лицето), но третият — накуцваш тип с вехти дрехи — се съгласи да му купи малка бутилка уиски от два долара или голяма — за пет. Морис избра голямата и я надигна, щом стигна до потока, течащ през незастроения парцел между „Сикамор“ и „Бърч“. Слънцето вече залязваше. После... той не помнеше какво се е случило после: как е откраднал кола и как е шофирал до Шугар Хайтс, обаче наистина се беше „вихрил“ там, както се изрази Кърт Смърт.

„По чия вина си тук?“

До известна степен вина имаше и куцията бродяга, който купи на непълнолетен бутилка уиски, но главната виновница беше Анита Белами и в цялата гадна история имаше нещо положително: когато му прочетоха присъдата, от противната усмивка на майка му не остана и следа. Най-после я беше изтрил от лицето ѝ.

В затворническия карцер, където попадеше минимум един път в месеца, Морис се просваше на нара, слагаше ръце на тила си и си мислеше за четвъртия роман за Джими Голд, питайки се дали в него се случва нещо, което да заличи гадното впечатление от „Беглецът уляга“. Възможно ли е Джими да си е възвърнал мечтите и надеждите, предишния си плам? Ех, ако тетрадките бяха останали у него още два дни... даже само един, щеше да разбере. Само дето се съмняваше, че дори Джон Ротстийн може да придаде правдоподобност на ситуация, при която героят му си възвръща идеалите. От собствените си наблюдения (най-показателният пример бяха родителите му) знаеше, че угасне ли огънят, повече не се разпалва. От друга страна, някои хора се променяха. Спомни си как навремето подхвърли тази възможност на Анди Халидей, докато разговаряха по време на обедната почивка в „Щастливата чаша“ срещу книжарницата на Грисъм, където работеше Анди; малко преди това Морис беше напуснал „Сити Колидж“, решавайки, че онова, което му пробутват там като виеше образование, е абсолютно безсмислено.

— Никсън се промени — каза тогава на Халидей. — Дъртакът, който мрази комунистите, сложи началото на търговските връзки с Китай. А Линдън Джонсън прокара в Конгреса законопроекта за гражданските права. Щом стара расистка хиена като него се „пребоядиса“, значи всичко е възможно.

— Политици! — Анди подсмръкна, сякаш беше усетил неприятна миризма. Беше кльоцав, късо подстриган младеж само с няколко години по-голям от Морис. — *Те* се променят само заради авантата, а не в името на никакви идеали. *Обикновените хора* са лишени от тази възможност. Ако се бунтуват срещу системата, ги наказват, после те стават големи послушковци: *да, сър, слушам, сър, тъй вярно, сър*. Виж какво се случи с протестиращите срещу войната във Виетнам: сега повечето принадлежат към средната класа — затлъстели, доволни от живота, гласуващи за републиканците. Онези, които не се огънаха, са зад решетките. Или в нелегалност като Катрин Ан Пауър.

— Как смееш да твърдиш, че Джими е *обикновен*? — възкликна Морис.

Анди снизходително го изглежда:

— Я се стегни. Цялата му история е епично бягство от изключителността. Целта на американската култура е да създава *норми*, драги, което означава необикновените хора да бъдат мацкани и поставяни под един знаменател с другите, както се случва с Джими. Накрая той постъпва в *рекламна агенция*, представяш ли си? А има ли по-обикновена професия от тази в нашата преобана страна? Тъкмо това е главната идея на Ротстийн. — Той поклати глава. — Ако търсиш оптимизъм, купи си любовно романче от поредиците на „Арлекин“.

Морис си помисли, че Халидей спори само защото му доставя удоволствие. Зад грозните му очила с рогови рамки проблясваше погледът на фанатик, но още тогава младият Белами разбра, че приятелят му е страстен любител на книгите, обаче като предмети за продажба, а не заради историите, описани в тях.

Веднъж-два пъти седмично обядваха заедно, обикновено в „Щастливата чаша“, понякога на скамейките на Гъвърнмент Скуеър срещу книжарницата на Грисъм. Веднъж Анди цитира упорития слух, че Джон Ротстийн е продължил да пише, но според завещанието му всички ръкописи трябвало да бъдат изгорени след смъртта му.

— Не! — възкликна Морис, все едно го бяха проболи с нож. — Невъзможно е, нали?

Халидей сви рамене:

— Ако дъртият е пожелал така, всичко, написано от него, ще се превърне в пепел.

— Измисляш си.

— Признавам, че историята със завещанието може да е измислена, обаче книжарите твърдят, че Ротстийн не е преставал да пише.

— Книжарите... — Морис недоверчиво свъси вежди.

— Не ни подценявай, драги. Имаме си собствени източници. Онзи може да се прави на отшелник, обаче жената, която се грижи за домакинството му, трябва да пазарува, нали? И не само продукти. През месец или през месец и половина тя отива в книжарница „Уайт Ривър“ в Берлин — най-близкия до фермата град — за да вземе книгите, които Ротстийн е поръчал по телефона. Та тя каза на хората от персонала, че той пише всеки ден от шест сутринта до два следобед. По време на бостънския панаир на книгата собственикът на книжарницата споделил с колеги и слухът се разпространил.

— Егати! — благоговейно възкликна Морис. Разговорът се проведе през юни 1976. Последният разказ на Ротстийн „Съвършеният бананов пай“ беше публикуван през 1960. Ако казаното от Халидей отговаряше на истината, излизаше, че цели шестнайсет години Джон Ротстийн не е преставал да твори. Дори да е писал по осемстотин думи на ден, това правеше... не можеше да го пресметне на ум, но беше много.

— Да, егати — кимна Анди.

— Онзи сигурно е *смахнат*, ако наистина е пожелал след смъртта му да изгорят всичките му ръкописи.

— На повечето писатели им хлопа дъската — ухили се Халидей, сякаш беше казал нещо духовито. Може би беше вярно. Най-малкото според него. — Ето какво мисля — някой трябва да организира спасителна операция. Например ти, приятелю. Все пак си най-верният му почитател, нали така?

— Вече не съм. Не и след като съсипа Джими Голд.

— Споко, бе. Не можеш да обвиниш твореца, че е последвал музата си.

— Мога, разбира се.

— Тогава открадни ръкописите — предложи Анди, без да престава да се усмихва. — Всъщност няма да е кражба, а протест от името на всички книгомани. Донеси ми ги, аз ще ги задържа за малко, после ще ги продам. Може и за един милион, стига да не представляват малоумни старчески бръщолевения. Ще делим поравно, петдесет на петдесет.

— Ще ни пипнат.

— Надали — отговори Халидей. — Има начини да го избегнем.

— Колко ще чакаме, преди да ги предложиш за продан?

— Няколко години. — Анди махна с ръка, сякаш говореше за няколко часа. — Може би пет.

След един месец Морис реши, че повече не издържа в къщата на Сикамор Стрийт, пък и мисълта за ръкописите на Ротстийн не му даваше покой. Сложи най-необходимото в багажника на раздрънканото си волво и отпраши за Бостън, където се хвана на работа в строителна фирма, изграждаща жилищни блокове в предградията. Отначало тежкия физически труд едва не го уби, после обаче позаякна (разбира се, никога нямаше да е мускулест като Дък Дъкуърт) и нещата

потръгнаха, дори се сприятели с двама души — Фреди Доу и Къртис Роджърс.

Веднъж телефонира на Анди:

— Наистина ли можеш да продадеш неиздаван ръкопис на Ротстийн?

— Разбира се. Не веднага, както ти споменах, но какво от това? Ние сме млади, а той не е. Времето работи за нас.

„Да, тъкмо ще имам време да прочета всичко, написано от Ротстийн след «Съвършеният бананов пай». — Печалбата от половин милион не беше толкова важна. — Не съм продажник — казваше си Морис. — Парите не ме интересуват, не ми пука за тях. Стига ми да имам достатъчно, за да преживявам — нещо като рента, — и ще съм щастлив и доволен. Аз съм учен“.

През уикендите започна да пътува с колата до Талбот Корнърс в Ню Хемпшир. През 1977 вече вземаше със себе си Къртис и Фреди. Постепенно в главата му започна да се оформя план, който сигурно щеше да успее, защото беше елементарен, класическото „удряй и граби“.

* * *

Векове наред философите спорят за смисъла на живота, но рядко стигат до един и същ извод. В затвора Морис посвети доста време за проучване на този въпрос, обаче неговите изследвания бяха с практическа цел. Интересуваше го мнението на юристите и по-точно — какво разбират под *до живот*. Онова, което установи, беше шизофрено. В някои щати значението беше буквално. Осъденият нямаше право на предсрочно освобождаване и оставаше в затвора до края на живота си. В други имаше право да подаде молба за пробация след две години, а в някои — след пет, седем, десет или петнайсет. В Невада разрешаваха (или не разрешаваха) предсрочно освобождаване въз основа на сложна точкова система.

През 2001 американските престъпници с доживотни присъди прекарваха в затвора средно трийсет години и четири месеца.

В щата, в който се намираше „Уейнвил“, законодателите бяха създали своя тайна система, основаваща се на демографските данни.

През 1979, когато присъдата на Морис влезе в сила, средната продължителност на живота при мъжете в Америка беше седемдесет години. По това време Морис беше на двацет и три, следователно щеше да заплати изцяло дълга си към обществото след четирийсет и седем години.

Освен ако не го освободяха предсрочно.

За първи път получи това право през 1990. Кора Ан Хупър се яви на изслушването. Носеше елегантен син костюм, прошарената ѝ коса беше прибрана на стегнат кок. Влезе в залата, седна и сложи на коленете си голямата си черна чанта. Разказа на петчленната комисия как Морис Белами я сграбчил, когато минавала край бара на „Шутър“, и ѝ просъскал, че иска да я изчука. Как я удрял и ѝ счупил носа, щом успяла да натисне бутона на специалното устройство за сигнализиране на полицията, което носела в чантата си. Разказа още, че вонял на алкохол и че като ѝ свалял бельото, издраскал с нокти корема ѝ.

— Продължаваше да ме души и да ми причинява болка с члена си, когато инспектор Елентън пристигна и ме спаси — каза, после допълни, че през 1980 направила опит за самоубийство и още редовно посещавала психиатър. Състоянието ѝ леко се подобрило, когато приела Исус Христос за свой спасител, обаче още сънувала кошмари.

— Не, така и не се омъжих — обясни на комисията, — защото при мисълта за секс ме обзема панически страх.

Отказаха на Морис да го освободят предсрочно. Вечерта надзирателят му подаде през решетките лист зелена хартия, на който бяха изложени аргументите за отказа. Списъкът беше дълъг, но причината, поставена на първо място, очевидно се беше оказала решаваща за комисията: „*Потърпевшата заявява, че още страда.*“

Гадина!

Хупър се яви пред комисията и през 1995, и пет години по-късно. През деветдесет и пета беше със същия син костюм, а през две хилядната (дотогава беше наддала минимум двацет килограма) костюмът ѝ беше кафяв. През 2005 беше в сиво, на мощните ѝ гърди висеше голямо бяло разпятие. При всяко явяване слагаше на скута си черна чанта, която или беше същата, или копие на предишните. Най-вероятно държеше вътре устройството за сигнализиране на полицията, може би и лютив спрей за самозащита. Не я задължаваха да свидетелства пред комисията, явяваше се по собствено желание.

Винаги разказваше версията си.

Комисията винаги отхвърляше молбата на Морис за предсрочно освобождаване. На зеления лист хартия винаги пишеше: „Потърпевшата заявява, че още страда.“

„Заеби, хич да не ти пука — повтаряше си Морис. — Хич да не ти пука.“

Хубава мантра, но... ах, колко съжеляваше, че не е пречукал тлъстата мръсница!

* * *

Приблизително по времето на третия отказ Морис вече си беше създал голяма клиентела сред желаещите да използват уменията му; в малкия свят на „Уейнвил“ той беше автор на бестселъри. Пишеше любовни послания до съпруги и приятелки. Пишеше писма до децата на осъдените: трогателни шедьоври, които потвърждаваха съществуването на Дядо Коледа. По молба на затворници с изтичащи присъди пишеше заявления за постъпване на работа. Съчиняваше теми за други осъдени, каращи онлайн курсове, или явяващи се на тест за получаване на гимназиална диплома. Нямаше юридическо образование, но от време пишеше от името на затворници, излагайки пред адвокати фактите по всеки случай и основанията за обжалване. Мнозина юристи бяха впечатлени от писмата му и (имайки предвид тлъстите хонорари, които се печелят при успешно обжалване на несправедлива присъда) идваха на изслушванията. След като ДНК започна да играе важна роля при вземане на решенията, той често пишеше на Бари Шек и на Питър Нюфелд, създателите на „Проект «Невинност»“. Едно от писмата доведе до освобождаването на автомеханик на име Чарлс Робърсън — крадец на дребно, — който беше в „Уейнвил“ вече двайсет и седем години. Робърсън спечели свободата си, Морис спечели само вечната му признателност... не, всъщност не беше капо — стана още по-популярен сред „колегите“ си, което хич не беше малко. Отдавна бяха престанали да го изнасилват. През 2004 съчини писмо, което (след четири чернови) се превърна в истински шедьовър, адресиран до Кора Ан Хупър. Той признаваше, че се разкайва и че мисълта за онова, което ѝ е причинил, тегне като

непосилно бреме върху плещите му; обещавахе ако го освободят предсрочно, до края на земните си дни да изкупва единствената си жестока постъпка, която е извършил в състояние на безпамятност, причинено от изпития алкохол.

„Тук, в затвора, четири пъти седмично посещавам сбирките на Анонимните алкохолици и вече съм настойник на половин дузина алкохолици и наркомани, които са на път да се отърват от вредния навик. След като изляза от затвора, ще продължа да помагам на горките изгубени души в приюта «Сейнт Патрик» в Норт Сайд. Претърпях духовно пробуждане, госпожице Хупър, и прегърнах Исус. Ще разберете колко е важно, защото знам, че вие също сте приели Христос за ваш спасител. «И прости нам дълговете ни — казал е Той, — както и ние прощаваме на нашите длъжници» Ще ми простите ли прегрешението спрямо вас? Вече не съм човекът, който през онази нощ ви причини толкова страдания. Душата ми се прероди. Моля ви, моля ви, отговорете на писмото ми.“

След десет дни получи отговора ѝ. Нямаше обратен адрес, но отзад с печатни букви беше написано „К. А. Хупър“. Не му се наложи да отваря плика: кретен от администрацията, назначен да проверява пощата на затворниците, вече го беше скъсал. Вътре имаше само един лист хартия. В горния десен ъгъл и в долния ляв бяха нарисувани пухкави котенца, играещи със сиви кълбета прежда. Нямаше обръщение. В средата на листа (отново с печатни букви) беше написано: *„Дано изгниеш там!“*

Мръсницата се яви на изслушването му и следващата година; сега носеше медицински чорапогащник, подутите ѝ глезени преливаха като превтасало тесто върху обувките ѝ с нисък ток. Приличаше на затлъстяла, отмъстителна лястовичка, която се завръща в затворническата версия на Сан Хуан Капистрано.^[2] Отново разказа версията си и комисията отново отказа предсрочното освобождаване. Тъй като Морис беше образец затворник, на зеления лист хартия беше написана само една причина за отказа: *„Потърпевшата заявява, че още страда.“*

Морис си каза: „Заеби, хич да не ти пука“ и се върна в килията си. Е, не беше разкошен апартамент, а малка клетка, но пък беше пълна с книги. Книгите бяха спасение, бягство от действителността. Книгите бяха свобода. Той се просна на леглото (сега имаше легло, а не нар) и

си представи колко хубаво ще е да прекара петнайсет минути насаме с Кора Ан Хупър и с електрическа бормашина.

Вече работеше в библиотеката — забележителна промяна с положителен знак. Надзирателите не се интересуваха за какво харчи мизерната си заплата и не му попречиха да се абонира за информационния бюлетин на американските библиографи, който му осигури много безплатни каталози на антиквари, търгуващи с редки издания. Книгите на Ротстийн често се предлагаха за продажба и цената им непрекъснато се увеличаваше. Морис започна да им стиска палци, както другите затворници стискаха палци на любимите си отбори. След смъртта на повечето писатели творбите им поевтиняваха, но романите на неколцина щастливци започваха да се продават поскъпо. Ротстийн беше сред късметлиите. От време на време някой антиктвар предлагаше книга на прочутия отшелник с автограф. В коледния каталог на Бауман за 2007 екземпляр от „Беглецът“ с посвещение за Харпър Ли се продаваше за 17 000 долара.

Морис следеше и новините в местния вестник, а с напредъка на технологиите през двайсет и първи век започна да следи и градските информационни сайтове. Парцелът между „Сикамор“ и „Бърч“ още пустееше заради безкрайните съдебни спорове, което беше чудесно. Рано или късно той щеше да излезе от затвора и сандъкът, обвит от дебелия корени на дървото, надвиснало над потока, щеше да е там. Чакаше го. Фактът, че цената на ръкописите сигурно беше станала астрономическа, все по-малко го вълнуваше.

На младини сигурно щеше да се блазни от всичко, за което мечтаят мъжете, когато краката им са здрави, а пишките — твърди: пътешествия и жени, коли и жени, разкошни къщи като онези в Шугър Хайтс и жени. Сега дори не сънуваше подобни глупости, а последната жена, с която беше правил секс, беше причината за оставането му зад решетките. Съдбата се беше изгаврила с него, обаче не му пукаше. Желанието за материални придобивки и похотта умират, ставаш муден, зрението ти отслабва, вече не можеш да вдигаш самолета, обаче литературата е вечна — предстоеше му пътуване в непознат свят, видян само от създателя му. Ако не го зърне преди седемдесетата си годишна, значи такава е била волята на съдбата... В сандъка имаше и пликосе с пари. Не представляваха несметно богатство, обаче бяха достатъчни за охолен живот — бели пари за черни дни.

„Има за какво да живея — мислеше си. — Колко мъже могат да кажат същото, особено когато кожата им се сбръчка и увисне, а оная им работа се надървя само като им се пикае?“

Няколко пъти писа на Анди Халидей, който беше осъществил амбицията си да притежава собствена книжарница — Морис беше научил този факт от бюлетина на американските библиографи. Научил беше и че старият му приятел най-малко веднъж е сгазил лука, опитвайки се да продаде откраднат екземпляр от най-прочутата книга на Джеймс Ейджи, обаче се беше измъкнал сух от водата. За съжаление. С безкрайно удоволствие щеше да посрещне в „Уейнсвил“ този вонящ на одеколон педал! Много от тукашните обитатели охотно щяха да му причинят болка заради Мори Белами. Ех, мечти... Дори да докажеха вината на дебелия Халидей, той най-вероятно щеше да се отърве само с глоба. В най-лошия случай щяха да го експедират в кънтриклуба на западната граница на щата, където изпращаха мошениците с бели якички.

Анди не отговори на нито едно писмо.

През 2010 „личната“ му лястовичка отново се върна в Канистрано — този път беше с черен костюм, все едно се беше облякла за собственото си погребение. „Което ще е в скоро време — ехидно си помисли Морис, — ако свинята не отслабне.“ Сега бузите ѝ бяха провиснали като месести торби, очичките ѝ бяха като стафиди, боднати в бухнало тесто, кожата ѝ беше жълтеникава. Беше заменила черната чанта със синя, но показанията ѝ пред комисията бяха същите. Кошмарни сънища! Безкрайни посещения при психотерапевт! Живот, съсипан от звяра, който я беше насиллил през онази нощ! И тъй нататък, и тъй нататък. На Морис му идваше да ѝ кресне: „Не го ли забрави вече това изнасилване? Все на него ли ще циклиш? Не искаш ли да започнеш нов живот?“

Докато вървеше обратно към килията, непрекъснато си повтаряше: „Заеби, хич да не ти пука! Заеби, хич да не ти пука!“

През тази година навърши петдесет и пет.

* * *

През един мартенски ден на 2014 служител от охраната дойде в библиотеката, където Морис седеше зад голямото бюро и за трети път четеше „Американски пасторал“ (според него най-хубавата книга на Филип Рот). Надзирателят му съобщи, че го викат в дирекцията.

— Защо? — попита Морис и стана. Обикновено посещенията в дирекцията не вещаеха нищо добро. Най-често там чакаха ченгета, които искаха да изпортиш някого и ти отправяха грозни заплахи, ако откажеш.

— Комисията по пробациите — лаконично отговори онзи.

— Не може да бъде. Има някаква грешка. Следващото ми изслушване е догодина.

— Правя каквото ми наредят — намръщи се надзирателят. — Ако не искаш да береш ядове с мен, намери някой да те замести и бъди така добър да си вдигнеш задника.

Комисията за предсрочните освобождавания (сега състояща се от трима мъже и три жени), се беше събрала в залата за конференции. Юрисконсулт Филип Даунс, който допълваше бройката за щастлива седмица, прочете писмо от Кора Ан Хупър. Морис беше поразен. Мръсницата беше болна от рак. Новината беше чудесна, но следващата беше изумителна. Гадината съобщаваше, че оттегля възраженията си за предсрочното освобождаване на Морис Белами, и добавяше, че съжالياва, задето не го е направила по-рано. Следващото писмо, което Даунс прочете, беше от Центъра за култура и изкуства, наричан от местните ЦКИ. Години наред там приемаха мнозина бивши затворници и бяха готови да назначат и Морис Белами на половин работен ден като компютърен оператор, ако през месец май той бъде освободен предсрочно от „Уейнсвил“.

— Предвид примерното ви поведение през изминалите трийсет и пет години и писмото на госпожица Хупър — каза Даунс — прецених, че е редно вашият случай да бъде разгледан с една година по-рано от определената дата. Госпожицата ни съобщава, че не ѝ остава много време, и съм уверен, че иска да приключи тази история. — Обърна се към комисията и попита: — Какво решавате, дами и господа?

Морис вече знаеше какво ще е решението на дамите и господата, иначе нямаше да го повикат тук. Шестимата единодушно гласуваха за предсрочното му освобождаване.

— Доволен ли сте, господин Белами? — попита Даунс.

Морис, който обикновено не взимаше уста на заем, сякаш си беше глътнал езика, но и не се налагаше да отговори. Той се разрида.

Два месеца по-късно след консултациите, задължителни за всички затворници, подлежащи на освобождаване, и малко преди деня, в който трябваше да започне работа в ЦКИ, той излезе от „Уейнсвил“ и се върна в света на свободните хора. В джоба му бяха парите, спечелени за трийсет и пет години работа в бояджийския цех, цеха за мебели и в библиотеката — общо две хиляди и седемстотин долара, плюс няколко цента.

Още малко търпение и тетрадките на Ротстийн щяха да са негови.

[1] Организация, основана през 1928. По онова време и чак до 1998 нейни представителки, наричани „хазяйки“, посещавали новодомците и новодошлите в града, връчвайки им кошница с мостри, талони за намаления на стоки и рекламни материали. — Б.пр. ↑

[2] Град в Калифорния, където всяка година скални лястовички, мигриращи от Аржентина, се заселват в руините на едноименната мисия. — Б.пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ
СТАРИ ПРИЯТЕЛИ

1.

Кърмит Уилямс Ходжис (за приятелите си просто старият Бил) шофира към летището. Свалил е стъклата до долу, надул е радиото и припява заедно с Дилан „Пътувам с пощенския влак“. Вече не е младок, чукнал е шейсет и шест, но изглежда доста добре за човек, прекарал инфаркт. След аварията с „помпичката“ е свалил двайсетина килограма и вече не хапва от нездравословните боклуци, които го убиваха с всеки залък.

— Искаш ли да доживееш до седемдесет и пет? — попита кардиологът на първия контролен преглед две седмици, след като му сложиха пейсмейкър. — Ако искаш, зарежи пръжките и поничките. Сприятели се със салатите.

Макар такъв съвет да не е от ранга на „Обичай ближния си както себе си“, Ходжис го прие сериозно и сега на седалката до него стои кутийка със салата в бял хартиен плик. Ще има време да я изяде и да я полее с вода „Дасани“ преди кацането на самолета на Оливър Мадън. Ако той изобщо се появи. Холи Гибни провери в сайта „Еър Тракър“ и го увери, че Мадън пътува насам, но съществуваше възможността онзи да надуши нещо гнило и да духне в друга посока. От години мръсникът върти нечисти сделки, а такива като него имат много остро обоняние.

Ходжис подминава отклонението към главните терминали и паркинга за кратък престой и следи указателните табели с надписи „ТОВАРНИ ПОЛЕТИ“, „СИГНЪЧЪР ЕЪР“ и „ТОМАС ЗЕЙН АВИЕЙШЪН“. При последната завива. „Томас Зейн“ е независим летищен оператор, сгушен — почти буквално — в сянката на съседния и много по-голям „Сигнъчър Еър“. Малкият паркинг с прораснала трева в пукнатините на асфалта е почти празен. Зает е само първият ред, запазен за дузината автомобили под наем. Сред евтините модели се откроява черен линкълн „Навигатор“ със затъмнени стъкла. Ходжис се обнадеждава. Знае, че Мадън обича лукса, което е типично за боклуци като него. А въпреки хилядадоларовите костюми този човек определено е боклук.

Подминава паркинга, завива към обръщалото и спира пред табела с надпис „САМО ЗА ТОВАРО-РАЗТОВАРНА ДЕЙНОСТ“.

Ходжис се надява да товари.

Поглежда часовника си. Единайсет без петнайсет. Спомня си как майка му го поучаваше „При важни случаи винаги отивай по-рано, Били“ и се усмихва. Откачва от колана си айфона и набира номера на „Търси се“. Холи вдига още след първото позвъняване:

— Детективско бюро „Търси се“. — Винаги изчуруликва името на агенцията, независимо кой се обажда — един от симпатичните ѝ словесни тикове. Има още куп тикове и не всички са симпатични. — Къде си, Бил? На летището ли си?

С изключение на тиковете Холи Гибни коренно се различава от жената, която преди четири години беше пристигнала за погребението на леля си, и промените са положителни. Е, все още изпушва тайно по една цигара. Ходжис го усеща по дъха ѝ.

— Пристигнах — отговаря. — Ще ми излезе ли късметът?

— Не става въпрос за късмет — сериозно отговаря тя. — „Еър Тракър“ е отличен уебсайт. Знаеш ли, че в момента във въздушното пространство на САЩ има шест хиляди четиристотин и дванайсет самолета? Интересно, нали?

— О, да, вълнуващо. Потвърждават ли, че самолетът на Мадън пристига в единайсет и трийсет?

— В единайсет и трийсет и седем. Оставил си обезмасленото мляко на бюрото си. Прибрах го в хладилника. Разваля се много бързо в горещините. Дори в офиси с климатици, какъвто е и нашият. Найсетне. — Беше успяла да го придума да монтират климатик. Бива я да опява, докато извърънка каквото си е навила на пръста.

— Изпий го ти, Холи — предлага ѝ той. — Купих си минерална вода.

— Не, благодаря, имам си диетична кока-кола. Обади се Барбара Робинсън. Искаше да говори с теб. Стори ми се притеснена. Предложих да ѝ позвъниш или тя да те потърси по-късно следобед. — В гласа ѝ се промъква колебание. — Правилно ли постъпих? Реших, че е добре телефонът ти да е свободен в следващия час.

— Точно така, Холи. Каза ли какво я тревожи?

— Не.

— Обади й се и й кажи, че ще й звънна веднага щом приключи тук.

— Ще внимаваш, нали?

— Винаги внимавам.

Холи обаче знае, че това не е съвсем вярно. Преди четири години Ходжис без малко не загина при експлозия заедно със самата нея и с Джером, брата на Барбара. Както братовчедка й Джейни загина няколко дни по-рано. Джейни Патерсън, в която Ходжис беше почти лудо влюбен и която още не може да прежали. Заради която не престава да се самообвинява. Ако напоследък се грижи повече за себе си, то е и защото знае, че Джейни щеше да е доволна.

Заръчва на Холи да управлява отговорно в негово отсъствие и закачва айфона обратно на колана си — там, където държеше пистолета „Глок“, преди да стане ДВО. След като се пенсионира, редовно забравяше мобилния си телефон, но този период е в миналото. Сегашната му работа не е като редовна полицейска служба, обаче не е лоша. Даже му харесва. В мрежите на „Търси се“ попадат най-вече дребни риби, но днешната е доста едра — риба тон — и Ходжис изпитва радостно предчувствие. Очаква солидно възнаграждение, но това не е най-важното. Важното е, че *има работа*, с която запълва времето си. Житейското му призвание е да закопчава гадове като Оливър Мадън и той възнамерява да го прави, докато има сили. Ако има късмет, може да изкара още осем-девет години и е решен да ги използва пълноценно. Вярва, че и Джейни щеше да иска същото.

— Да — чува я да казва и вижда как присмехулно бърчи нос.

Барбара Робинсън също беше на косъм да загине преди четири години. Беше на фаталния концерт заедно с майка си и с няколко приятелки. Тогава беше щастлива, жизнерадостна хлапачка, а сега е щастлива, жизнерадостна девойка. Ходжис се вижда с нея, когато семейство Робинсън го канят на обяд или на вечеря, но по-рядко, откакто Джером замина за Харвард. Дали пък не се е върнал за лятната ваканция? Като се чуе с Барбара, ще я попита. Дано не се е забъркала в някаква неприятност. Едва ли. Тя е типичното добро дете — от онези, които помагат на стариците да пресекат улицата.

Ходжис изважда кутийката от плика, полива салатата с нискокалоричен френски дресинг и я нагъва. Гладен е. Хубаво е да си гладен. Гладът е признак за добро здраве.

2.

Морис Белами не е гладен. На обед ще си вземе малко хлебче със сирене крема и надали ще изяде цялото. През първите си дни на свобода се тъпчеше като прасе с големи хамбургери, бухтички и пици — всичко, за което копнееше в пандиза, но злополучното посещение на „Сеньор Тако“ в Лоутаун, когато се скъса да повръща, сложи край на безумието. На младини нямаше проблеми с мексиканската храна (струваше му се, че сякаш само преди часове беше млад), но нощта, прекарана на колене пред порцелановия олтар, му отвори очите за истината: той, Морис Белами, е на петдесет и девет, на прага на старостта. Най-хубавите години от живота му бяха минали в боядисване на джинси, в лакиране на маси и столове, които се продаваха в магазина на „Уейнсвил“, и в съчиняване на писма по молба на безкраен поток обезсърчени мъже в затворнически униформи.

Сега е в почти непознат свят, в който филмите се прожектират на грамадни екрани, наречени АЙМАКС, и хората по улиците или са със слушалки в ушите, или са забили погледи в малки екранчета. Във всеки магазин има камери за видеонаблюдение, а цените на основните продукти — например при влизането му в затвора хлябът струваше петдесет цента — са се повишили толкова много, че му се струват нереални. Нищо не е като преди и той се чувства заслепен от промените. Изостанал е безнадеждно и си дава сметка, че мозъкът му, настроен за живота в затвора, никога няма да навакса. Нито пък тялото му. Сутрин като стане, целият е схванат, вечер като легне, кокалите го болят — сигурно има ревматизъм. А след нощта, която прекара в повръщане (когато не кензаше кафява слуз), апетитът му изчезна.

Най-малкото апетитът за храна. Чат-пат му се приисква секс — как иначе при толкова разголени момичета в тази подранила лятна жега? — но на неговата възраст ще му трябва нещо младо, под трийсет години, а ако отиде на някое от местата, където се предлага платена любов, ще наруши условията на изпитателния срок. Пипнат ли го, ще го тикнат обратно в „Уейнсвил“, а тетрадките на Ротстийн ще си

останат закопани на онова запустяло място, непрочетени от никого, освен от самия автор.

Мисълта, че още са там, не му дава покой. Желанието да ги изкопае го побърква като тъпа песен (Искам гадже, ама да не ме побъърква!), която упорито ти се загнездва в главата, но засега той много внимава — нека инспекторът по пробацията се увери, че е примерен, и да поохлаби контрола. Тази мъдрост е из „евангелие от Уорън («Дък») Дъкуърт“ и той му я предаде, когато Морис за първи път получи правото да подаде молба за предсрочно освобождаване.

— Отначало трябва да си адски предпазлив — поучаваше го Дък. Беше преди първото явяване на Морис пред комисията и преди първата поява на отмъстителната мръсница Кора Ан Хупър. — Все едно стъпваш по тънък лед. Защото надзорникът ще цъфне тъкмо когато най-малко го очакваш. Никога не го забравяй. Ако ти скимне да направиш нещо, за което копелдакът ще ти лепне „подозрително поведение“ — това е една от тъпите им категории, — изчакай, докато те провери. После ще си горе-долу в безопасност. Загря ли?

Морис загря.

Оказа се, че Дък е имал право.

3.

Преди да прекара и сто часа като свободен човек (е, полусвободен), Морис се върна в скапания жилищен блок, в който беше въдворен, и завари надзорника да седи отвън и да пуши цигара. Нашареният с графити куб от цимент и тухли, наричан от обитателите си „Резиденция «Дървеница»“, беше субсидирана от държавата воняща мизерна кочина, наблъскана с наркомани в рехабилитация, алкохолици и предсрочно освободени затворници като самия Морис. Надзорникът го беше навестил същия ден по обед и след няколко рутинни въпроса си тръгна, подмятайки:

— Чао до след седмица.

Обаче ето го *отново*, въпреки че не беше минал един ден, камо ли седмица.

Елис Макфарлънд беше едър чернокож с голямо шкембе и с лъскаво плешиво теме. Сега беше с джинси, навярно ушити от цял топ плат, и с тениска размер XXL с логото на „Харли Дейвидсън“. Оставил беше до себе си вехта прокъсана раница.

— Здравсти, Мори! — Той потупа с длан цимента до внушителното си бедро. — Настани се удобно.

— Здравейте, господин Макфарлънд.

Морис седна. Сърцето му биеше до пръсване, чак го болеше. „Господи, дано ми се размине само със «подозрително поведение» — помоли се наум, макар да не се сецаше да е извършил нещо подозрително. — Моля те, не ме връщай в затвора! Не и сега, когато съм толкова близо до целта!“

— Къде се скиташ, готин? Свършваш работа в четири, а вече минава шест.

— Ами... отбих се в „Щастливата чаша“ да си взема сандвич. Не е за вярване, че закусвалнята още съществува, ама си е там... — Дава си сметка, че бръцолевеи несвързано. Не може да се спре, макар да знае, че бръцолевенето е типично за надрусаните.

— Два часа ли го яде тоя сандвич? Шибанякът ще да е бил еднометров.

— Не, обикновен беше. С шунка и с кашкавал. Седнах на скамейка на Гъвърнмент Скуеър и хвърлях корички на гълъбите. В доброто старо време с един приятел често ги хранехме. И както си седях... загубих представа за времето.

Беше вярно, но звучеше като нескопосана лъжа.

— Значи си седеше на въздух и се кефеше на свободата, а? Тъй ли беше?

— Да.

— Знаеш ли, готин, май трябва да отскочим до горе да пуснеш една вода. Малък тест на урината, за да се уверим, че не си се кефил на *непозволена* свобода. — Той потупа раницата. — Всичко си нося. Ако пикнята ти не се боядиса в синьо, ще ти се махна от главата и ще те оставя да се кефиш на вечерята. Нали не възразяваш, братле?

— Не. — На Морис почти му премаля от облекчение.

— И да знаеш, че ще те гледам, докато пикаеш в пластмасовата чашка. Нещо против?

— Не. — Повече от трийсет и пет години Морис беше уринирал пред хора. Беше му станало навик. — Няма проблем, господин Макфарлънд.

Чернокожият хвърли цигарата си в канавката, взе раницата си и стана:

— В такъв случай ще пропуснем теста.

Морис зяпна.

Макфарлънд се ухили:

— Чист си, Мори. Поне засега. Е, какво ще кажеш?

Морис не се сети веднага какъв отговор се очаква от него, но след миг зацепи:

— Благодаря, господин Макфарлънд.

Чернокожият разроши косата му, все едно беше дете, а не мъж с двайсет години по-възрастен от него, и каза:

— Добро момче. Хайде, чао до след седмица.

По-късно в стаята си Морис превърташе в главата си отново и отново снизходителната реплика „*Добро момче*“ докато неவிждащо се взираше в оскъдната мебелировка и в няколкото книги, които му бяха позволили да вземе от „чистилището“, и слушаше животинското трополене и мучене на съквартирантите си. Питаше се дали Макфарлънд има представа как неистово го мрази... да, май имаше.

„Добро момче. Скоро ще стана на шейсет, но съм доброто момче на Елис Макфарлънд.“

Полежа известно време, после стана и закрачи из стаята, мислейки си за „евангелието от Дък“: „Ако ти скимне да направиш нещо, за което копелдакът ще ти лепне «подозрително поведение» — това е една от тъпите им категории, — изчакай, **докато** те провери. После ще си горе-долу в безопасност.“ Морис взе решение и навлече си яке. Слезе до партера с вонящия на пикня асансьор, повървя триста-четиристотин метра до най-близката спирка и зачака автобус с табела „НОРТФИЙЛД“ на предното стъкло. Сърцето му пак биеше до пръсване. Не можеше да се отърве от мисълта, че господин Макфарлънд е някъде наблизо и си мисли: „Аха, приспах вниманието му и сега ще се върна, да видя какви наистина ги върши това лошо момче.“ Което, разбира се, не беше много вероятно. Господин Макфарлънд сигурно си беше вече вкъщи и вечеряше с жена си и трите си деца, исполини като него. И все пак Морис не можеше да си избие от ума, че онзи тип е наоколо и го дебне.

„Ами ако *наистина* се върне и попита накъде съм тръгнал? Ще кажа, че ми е домъчняло за родния дом. В този район на Нортфийлд няма кръчми и стриптийз барове — само два-три магазина, неколкостотин къщи, построени след Корейската война, и улици с имена на дървета. Обикновен занемарен квартал със стари постройки. Плюс един буренясал парцел, впримчен в безкраен съдебен спор като в роман на Дикенс.“

Морис слезе на Гарнър Стрийт до библиотеката, където като малък беше прекарал толкова много време. Беше неговото убежище, защото яките момчета, които налитаха на бой, я избягваха така, както Супермен избягва криптонит. Извървя деветте пресечки до Сикамор Стрийт и след това наистина се помота около бившата си къща. Изглеждаше западнала като всички в тази част на града, но беше боядисана сравнително скоро и моравата отпред беше окосена. Хвърли поглед към гаража, където преди трийсет и шест години държеше своя шевролет „Бискейн“, далеч от шарещите очи на госпожа Мълър. Спомни си как застла с найлон вехтия пътнически сандък, купен от магазин за употребявани вещи, за да предпази от влага тетрадките. Оказа се че е постъпил разумно, без да предполага, че ще останат там дълги години.

В къщата на номер 23 светеше. Обитателите — казваха се Саубърс според справката в интернет, която направи в затворническата библиотека — си бяха вкъщи. Морис вдигна поглед към прозореца на втория етаж, гледащ към асфалтираната алея, и се запита кой ли е сега в бившата му стая. Сигурно някакво хлапе, което в сегашните времена на упадък вероятно се интересува много повече от игрите в телефона си, отколкото от книги.

Отмина къщата, зави по Елм Стрийт и продължи към „Бърч“. Стигна до Младежкия център (затворен от две години поради бюджетни съкращения — още нещо, което научи от интернет), спря, огледа се и щом се увери, че на улицата няма жив човек, бързо заобиколи сградата. Щом се озова зад нея, тромаво се затича, прекоси баскетболните игрища — занемарени, но, изглежда, все още използвани, после — обраслия в плевели бейзболен терен.

Наближаваше пълнолуние и светлината беше така силна, че изглеждаше, сякаш сянката на Морис тичаше редом с него. Напред се простираше джунгла от шубраци и нискостеблени дървета, сплели клони едно в друго в борба за жизнено пространство. Къде е пътеката? Мислеше, че е някъде тук, но не я виждаше. Заснова напред-назад по дясното поле на някогашното бейзболно игрище като куче, което се мъчи да надуши изплъзваща се миризма. Сърцето му отново галопираше, в пресъхналата си уста усещаше бакърен вкус. Едно беше да навести някогашния си квартал, съвсем друго — да се шляе тук, зад затворения Младежки център. Със сигурност беше „подозрително поведение“.

Канеше се да се откаже, но зърна в един храст опаковка от чипс, пърхаща под вятъра. Отмести сплетените клони и — бинго! — ето я пътеката, въпреки че почти не си личеше, но това беше обяснимо. Навярно и сега оттук минаваха деца, обаче много по-малко, след като бяха затворили Младежкия център. Чудесно! „Само дете — помисли си обезсърчено — през повечето време, докато бях в затвора, центърът е работил.“ Много хора са минавали край заровеното му съкровище.

Тръгна по пътеката; вървеше бавно, спираше, когато луната се скриеше зад облак, и я чакаше да се покаже, преди да продължи нататък. След пет минути чу тихото ромолене на потока — още го имаше, също като пътеката.

Застана на брега. Тук нищо не закриваше небето, луната беше точно над него и на светлината ѝ водата блестеше като черна коприна. Той веднага позна дървото на отсрещния бряг, под което беше заровил сандъка. Сега беше по-високо и се беше наклонило към водата, няколко изкривени корена се подаваха от земята и отново се губеха под пръстта, но, общо взето, нямаше големи промени.

Той прекоси потока, както правеше навремето, стъпвайки от камък на камък, и почти не си намокри обувките. Огледа се само веднъж (знаеше, че е сам, защото ако имаше човек наблизо, щеше да чуе стъпките му, обаче след дългите години в затвора навикът да се озърта му бе станал втора природа) и коленичи до дървото. Чуваше хрипливото си дишане, докато с една ръка изтръгваше бурените, а с другата се държеше за щръкналия корен, за да пази равновесие.

Разчисти неголямо кръгло пространство и започна да копае с длан, хвърляйки настрани пръстта и камъчетата. Ръката му влезе в дупката почти до лакътя, когато напипа нещо твърдо и гладко. Облегна парещото си чело на изкривения, стърчащ от земята корен, и затвори очи.

„Тук е.“

Сандъкът още беше тук.

„Благодаря ти, Боже.“

Това му беше достатъчно — поне засега. Не можеше да направи повече, но и така чувстваше неописуемо облекчение. Зарина дупката и я покри с изсъхнали листа, разпилени по брега още от есента. Бурените щяха пак да избуят — плевелите растат бързо, особено в топло време — и щяха да довършат работата му.

Навремето, когато беше млад и не подозираше, че ще прекара дълги години в затвора, щеше да продължи по пътеката до Сикамор Стрийт, защото оттам се стигаше по-бързо до спирката на автобуса, но не и сега, понеже пътеката свършваше в задния двор на семейство Саубърс. Ако някой от тях го видеше и позвънеше на 911, той щеше да осъмне в „Уейнвил“ с бонус от още пет години, прибавен към първата присъда.

Ето защо се върна до Бърч Стрийт, увери се, че улицата още е безлюдна, и закрачи към спирката на Гарнър Стрийт. Краката му бяха отмалели, дланта му, която беше използвал вместо лопата, беше разранена и го болеше, но се чувстваше с петдесет килограма по-лек.

Сандъкът беше на мястото си! Беше сигурен, че ще е там, но потвърждението беше *толкова* въодушевяващо!

В „Резиденция «Дървеница»“ си изми ръцете, съблече се и си легна. В общежитието беше по-шумно от всякога, но не чак колкото в крило Д в затвора „Уейнвил“, особено в нощи като тази, когато имаше пълнолуние. Той заспа почти веднага.

Последната му мисъл беше, че сега, след като се увери, че сандъкът е на мястото си, трябва много да внимава.

Да внимава повече от всякога.

4.

Почти дял месец внимаваше *много*. Всяка сутрин се явяваше на работа точно навреме; всяка вечер се прибираще навреме в „Резиденция «Дървеница»“. Не се срещна с нито един бивш обитател на „Уейнсвил“, видя се само с Чарли Робърсън, на когото беше помогнал да излезе от кафеза след ДНК анализ, обаче Чарли не се броеше за криминално проявен, защото беше признат за невинен. Поне за престъплението, за което беше опандизен.

Шефът на Морис в Центъра за култура и изкуство — ЦКИ — е тлъст, самодоволен задник с почти нулева компютърна грамотност, но със заплата шейсет бона годишно. Минимум шейсет. А колко получава Морис? Единайсет гуцера на час. Купува си храна с купоните, отпускани по програмата за оказване на продоволствена помощ, и разполага със стаичка на деветия етаж, не по-голяма от килията, в която прекара така наречените „най-хубави години от живота си“. Не е сигурен дали в работната му кабина са монтирани бръмбари, но не би се изненадал. Струва му се, че в днешно време *всеки* в Америка е подслушван.

Животът му е скапан, но по чия вина? Пред комисията за предсрочно освобождаване той повтаряше като грамофонна плоча, че сам си е виновен. Беше се научил на „играта с вината“ от лекциите на Кърт Смърт. „Трябва да признаеш, че си сгрешил. Ако не им пробуташ изтърканата *меа кулпа*^[1], никога няма да излезеш, колкото и да те защитава в писмата си някоя болна от рак тъпа кучка, надявайки се да спечели благосклонността на Исус.“ Не се налагаше Дък да го поучава. Морис може да е в пандиза, но не беше вчерашен.

Но *наистина* ли вината беше негова?

Или на онзи задник отсреща?

От отсрещната страна на улицата, недалеч от пейката, на която Морис седи, забравил остатъка от нежелания сандвич, плешив шишко излиза от книжарницата „Редки издания — Андрю Халидей“, след като е обърнал табелата на вратата от „ОТВОРЕНО“ на „ЗАТВОРЕНО“. Вече трети вторник Морис наблюдава този обеден ритуал, защото

вторник е денят, в който е на работа следобед. И днес ще отиде в ЦКИ в един часа и до четири следобед ще се опитва да актуализира допотопната картотечна система. (Сигурен е, че шефовете на центъра са специалисти по изкуство, музика и драма, но бъкел не разбират от „Офис Мениджър“ на „Макинтош“) В четири ще се качи на автобуса и ще се върне в скапаното си стайче на деветия етаж.

Сега обаче е тук.

Наблюдава стария си приятел.

Ако Анди Халидей спази „графика“ от предишните два вторника (Морис няма основание да се съмнява в това, тъй като старият му приятел открай време е човек на навика), ще се заклатушка като паток по Лейсмейкър Лейн към бистро, наречено „Жаме Тужур“^[2]. Тъпо и безмозъчно название, но пък претенциозно. Също като самия Анди, нали?

Анди — старият приятел, с когото навремето Морис обсъждаше творбите на Камю, Гинсбърг, Ротстийн през много обедни почивки на кафе и сандвич, — е качил най-малко петдесет килограма. Цайсите с кръгли рогови рамки са заменени от скъпи дизайнерски очила. Обувките му струват повече отколкото всичко, спечелено от Морис за трийсет и пет годишния му труд в затвора, но той е сигурен, че се е променила само външността на приятеля му. Както казват хората, какъвто си се родил, такъв ще умреш, и претенциозният задник завинаги си остава претенциозен задник.

Собственикът на „Редки издания — Андрю Халидей“ не тръгва към скамейката, а в обратна посока, но дори да беше прекосил улицата и да се беше приближил, Морис нямаше да се притесни. Защото какво щеше да види Дрю? Хърбав, застаряващ мъж с торбички под очите и с оредяла побеляла коса, „издокаран“ с евтино спортно яке и с още по-евтин сив панталон, купени от магазин за дрехи втора ръка. Старият му приятел щеше да го отмине, предшестван от изпъкналото си шкембе, без дори да го удостои с поглед, камо ли да се вгледа в него.

„Казах пред комисията каквото искаха да чуят — мисли си Морис. — Бях принуден, иначе още щях да гния в кафеза, но всъщност виновникът за изгубените ми години си ти, надут жалък педерунгел! Нямаше да ти имам зъб, ако ме бяха арестували, задето очистих и Ротстийн, и съучастниците си. Само че нито веднъж не ме разпитаха за господата Ротстийн, Доу и Роджърс. Изгубих толкова години от живота

си заради гадно полово сношение, което забравих минути след това. А защо насилих гадината? Да върнем лентата назад: защо бях в тъмната алея вместо в бара, когато онази мръсница Хупър мина покрай мен? Не бях в бара, защото ме изхвърлиха. Изхвърлиха ме, защото изритах джубокса, а пък аз го изритах по същата причина, поради която влязох в бара: защото *ти* ме беше вбесил.“

„Ами, донеси тетрадките в началото на следващия век, ако още са у теб.“

Морис наблюдава как Анди се отдалечава със смешната си патешка походка, свива юмруци и си мисли: „Държеше се като тъпа фуста през онзи ден. Като девствена, разгонена хлапачка на задната седалка на колата, която се лигави: *“Да, миличък, о, да, о, да, обичам те безумно.”* Обаче като ѝ запретиш полата, си стисва коленете толкова силно, че може да ти счупи китката, и хленчи: *„Не, не, недей, за каква ме мислиш?“*“

„Можеше поне да си малко по-дипломатичен — продължава да реди наум Морис. — С капчица дипломатичност щеше да ми спестиш пропилените години. Но не си направи дори този труд, нали? Дори едно «браво» не ти излезе от устата, защото те хвана шубето. Вместо да ме похвалиш, изтърси: *«И не се опитвай да ме натопиш!»*“

Старият му приятел, явно безкрайно горд със скъпите си обувки, царствено влиза в „Жаме Тужур“, където метр д’отелът несъмнено ще го целуне по все по-разрастващия се задник. Морис поглежда сандвича си и си помисля, че трябва да го довърши, или поне да обере крема-сиренето, но стомахът му е свит на топка и отказва да приеме каквато и да била храна. Майната му! Ще тръгне към ЦКИ, където целия следобед ще виси пред компютъра, опитвайки се да вкара малко ред в скапаната, объркана дигитална картотека. Знае, че не биваше да идва на Лейсмейкър Лейн, която вече не е улица, а пешеходна зона със скъпарски магазини, забранена за превозни средства. Знае също, че следващия вторник вероятно пак ще е на същата пейка. И последващия. Освен ако дотогава не си е взел тетрадките. Така ще развали магията. И ще тегли една майна на стария си „приятел“.

Става и хвърля сандвича в кошчето за боклук. Поглежда към „Жаме Тужур“ и шепне:

— Скапаняк си, стари приятелю. Скапаняк пар екселанс. За два цента бих те...

Но не.

Не.

Само тетрадките са важни. Ако Чарли Робърсън се навие да му помогне, утре вечер ще са в ръцете му. А Чък *ще* се навие, защото му е длъжник. Дава си сметка, че е по-разумно да изчака още малко — докато Елис Макфарлънд се увери, че Морис е от добрите, и се фиксира върху друг нещастник, — но не може да устои на съблазънта — сандъкът и тетрадките го привличат като с магнит.

С удоволствие щеше да отмъсти на тлъстия копелдак, който сега се тъпче с изискана храна, но отмъщението не е важно колкото четвъртия роман за Джими Голд. Може дори да има пети! Надали, но все пак е възможно. Тетрадките бяха много и бяха изписани от кора до кора. Тръгва към спирката на автобуса, но се обръща за миг, злобно поглежда към „Жаме Тужур“ и си помисля: „Никога няма да разбереш какъв късмет извади. *Стари приятелю.*“

[1] Mea culpa (лат.) — по моя вина — формула на покаяние и изповед в католическата църква. — Б.пр. ↑

[2] Jamais Toujours (фр.) — (букв.) никога винаги. — Б.пр. ↑

5.

Приблизително в момента, в който Морис Белами изхвърля сандвича и тръгва към автобусната спирка, Ходжис привършва салатата си и си мисли, че би могъл да изяде още две. Пъха стиропорената кутия и пластмасовата вилица обратно в хартиения плик и го пуска пред съседната седалка, напомняйки после си да го изхвърли. Харесва новата си тойота „Приус“, още ненавъртяла сто и петдесет хиляди километра, и се старее да я поддържа чиста. Холи я избра.

— Харчи по-малко и щади околната среда — така му каза. Жената, която преди рядко си подаваше носа от къщи, сега дирижира много страни от живота му. Нямахте да се занимава толкова с него, ако си имаште приятел, но Ходжис знае, че това едва ли ще се случи. Приятелството ѝ с него е максимумът, до който би могла да стигне в отношенията си с другия пол.

„Добре че те обичам, Холи — казва си. — Иначе трябваше да те убия.“

Чува грохота на приближаващ се самолет, поглежда си часовника и вижда, че е единайсет и трийсет и четири. Изглежда, Оливър Мадън ще кацне точно на минутата, което е чудесно. Самият Ходжис винаги е точен. Взима от задната седалка спортното си сако и слиза от колата. Дрехата му стои смешно, защото предните джобове са увиснали от тежките предмети.

Над входните врати има триъгълна козирка и под сянката ѝ е поне с десет градуса по-хладно. Ходжис изважда от вътрешния джоб на сако новите си очила и се взира в небето на запад. Машината прави последен заход преди кацане и от малка точка се превръща в самолет като на снимките, които Холи му е разпечатала: „Бийчкрафт Кинг Еър 350“, модел 2008, червен с черни кантове. Само хиляда и двеста летателни часа и осемстотин и пет приземявания. След минута Ходжис ще наблюдава осемстотин и шестото. Предполагаема цена — над четири милиона.

От главния вход излиза мъж с работен гащеризон. Поглежда колата на Ходжис, после самия него и отсича:

— Тук паркирането е забранено!

— Като гледам, днес нямате много клиенти — кротко казва Ходжис.

— Правилата са си правила, господине.

— След малко тръгвам.

— Не „след малко“, а веднага. Спрял си на мястото за пикапи и за доставки. Използвай паркинга.

Самолетът „Кинг Еър“ се снишава и е вече само на метри от майката Земя. Ходжис го посочва с палец:

— Виждате ли го, сър? Човекът, който го управлява, е прочут бандит и голям мръсник. Сума народ го издирва от години, а сега ще кацне тук.

Човекът с работния гащеризон обмисля думите на Ходжис, докато „големият мръсник“ елегантно приземява самолета. От гумите се вдига само малко сиво-синьо облаче дим. Двамата мъже го наблюдават как рулира и се скрива зад сградата на „Зейн Авиейшън.“ Работникът — вероятно механик — отново поглежда Ходжис:

— Ченге ли си?

— Не точно, но нещо подобно. Освен това познавам всички президенти. — Протяга ръката си, леко свита в юмрук с дланта надолу. Между кокалчетата наднича петдесетачка.

Механикът посяга да я вземе, но се разколебава.

— Ще има ли патаклама?

— Не — отвърща Ходжис.

Човекът с гащеризона взема петдесетачката.

— Имам поръчение да изкарам от паркинга ей онзи линкълн „Навигатор“ и да го оставя точно на твоето място. Затова ти се изрепчих.

Ходжис се замисля и съобразява, че това е изгодно за него.

— Ами, действай. Паркирай го плътно зад моята кола, после за петнайсет минути си намери работа другаде.

— В хангар А винаги има какво да се свърши — кимва механикът. — Хей, нали не си въоръжен?

— Не съм.

— А онзи в самолета?

— И той не е.

Навярно е така, а ако все пак Мадън *има* оръжие, което не е особено вероятно, то ще е в ръчната му чанта. Дори да е в джоба му, няма да има възможност да го извади, камо ли да стреля. Ходжис се надява да запази докрай младежката си страст към високия адреналин, но не си пада по престрелки като в Дивия Запад.

Вече чува ритмичното боботене на витлата, докато самолетът рулира към сградата.

— Хайде, докарай линкълна. А след това...

— Хангар А, ясно. Стискам ти палци.

Ходжис кима:

— Приятен ден, сър.

6.

Ходжис стои вляво от вратите, пъхнал ръка в джоба на спортното сако, и се наслаждава на сянката и на топлия летен въздух. Сърцето му бие малко по-бързо от обикновено, но той не се притеснява. Нормално е. Оливър Мадън е от престъпниците, които не се занимават с вържени обири, а крадат чрез компютър (Холи откри, че този социално активен шибаняк има осем Фейсбук профила с различни имена), но човек не бива да се осланя на това, защото може да пострада. Ходжис чува как Мадън изключва двигателя на самолета и си го представя как влиза във фойето на малката, световнонеизвестна авиокомпания. Не, не влиза, а влетява с напета крачка и в добро настроение. Отива на гишето и нарежда скъпото му самолетче да бъде закарано в хангара. И заредено с гориво? Може би не днес. Има работа в града. Тази седмица ще купува лицензи за казина. Поне така си мисли.

Линкълнът спира пред портала. Никелираните части блестят под слънцето, в опушените гангстерски стъкла се отразяват фасадата на сградата и... Ходжис. Опа! Той бързо отстъпва вляво. Човекът с работния гащеризон слиза от колата, махва му и се запътва към хангар А.

Ходжис чака и се пита защо го е търсила Барбара и какво е толкова важно, че да накара хубаво момиче с много приятели да иска да говори с човек, който може да ѝ бъде дядо? Няма значение — ще направи всичко възможно да ѝ услужи, каквото и да поиска от него. Може ли да ѝ откаже? Обича я почти колкото брат ѝ и Холи. Четиримата са стари бойни другари.

„Остави го за после — казва си. — Сега най-важният е Мадън. Не се отплесвай.“

Вратите се отварят и онзи излиза. Подсвирква си и да, походката му е напета като на преуспял човек. Извисява се поне с десет сантиметра над Ходжис, който не е от ниските — все пак е метър и осемдесет и пет. Мадън е широкоплещест, носи лек летен костюм и риза с разкопчана яка, вратовръзката му е разхлабена. Красавец с

изваяни черти — нещо средно между Джордж Клуни и Майкъл Дъглас. Носи дипломатическо куфарче, през рамото му е праметнат малък сак. Подстрижката му е като от салон, в който трябва да си запазиш час една седмица по-рано.

Ходжис пристъпва към него. Не може да реши дали да го поздрави с „Добро утро“ или с „Добър ден“, затова казва „Здравейте“.

Мадън се обръща и се усмихва:

— Здравейте, сър. Познаваме ли се?

— Не, господин Мадън — отговаря Ходжис и също се усмихва.
— Дошъл съм за самолета.

Усмивката на онзи леко помръква. Между добре оформените му вежди се вдълбава бръчка.

— Моля?

— Идвам за самолета — повтаря Ходжис. — „Бийч Кинг Еър 350“. Десетместен. Идентификационен номер Ен 114 Ди Кей. Със законен собственик Дуайт Крам от Ел Пасо, Тексас.

Мадън още се усмихва, но очевидно с голямо усилие.

— Бъркаш ме с някого, приятелю. Името ми не е Мадън, а Джеймс Малън. Самолетът ми наистина е Кинг, но номерът му е Ен 426 Ел Ел и собственикът съм аз и никой друг. Вероятно търсиш компанията в съседния салон — „Сигначър Еър“.

Ходжис кимва, сякаш се съгласява с него. После с лявата си ръка сваля телефона от колана си, дясната остава пъхната в джоба му.

— Ще позвъня на господин Крам, за да изясним въпроса. Доколкото ми е известно, миналата седмица си бил в неговото ранчо. Дал си му чек за двеста хиляди долара. Издаден от Първа независима банка, град Рио.

— Не знам за какво говориш. — Усмивката му се е изпарила.

— Всъщност Крам те знае под името Джеймс Малън вместо истинското Оливър Мадън, но когато му изпратих половин дузина снимки, веднага те посочи.

Сега лицето на Мадън е безизразно и Ходжис осъзнава, че онзи не е красавец. Нито пък е грозен. Въпреки високия си ръст е *незабележим*, тъкмо затова е оцелял толкова дълго време и е въртял един след друг мошеническите си номера. Успял е да подхлъзне дори стара лисица като Дуайт Крам. Защото е *незабележим*, защото е *никой*. Напомня на Ходжис за Брейди Хартсфийлд, който неотдавна за малко

не взриви концертна зала, претъпкана с хлапета. По гърба му полазват тръпки.

— Полицай ли си? — пита Мадън и го измерва с поглед от главата до петите. — Едва ли, твърде стар си. Но ако случайно си ченге, дай да видя документите ти.

Ходжис повтаря същото, което каза на работника с гащеризона:

— Не точно, но нещо подобно.

— Тогава хубав ден и чао, господин Нещо Подобно. Имам делови срещи и вече закъснявам.

Запътва се към линкълна — не на бегом, но с бърза крачка.

— Напротив, точен си като часовник — дружелюбно отбелязва Ходжис и тръгва след него. В периода непосредствено след пенсионирането си щеше да му е трудно да го следва. Тогава се тъпчеше само с мазни наденици и с чипс и след първите десетина крачки щеше да се запъхти. Сега навърта по пет километра на ден — или се разхожда, или тренира на бягащата пътека.

— Остави ме — изръмжава Мадън — или ще извикам истинските полицаи.

— Само две-три думи — настоява Ходжис и си мисли: „Мамка му, говоря като някой тип от «Свидетелите на Йехова».“

Мадън заобикаля линкълна. Сакът на рамото му се люлее като махало.

— Никакви две-три думи! — отсича. — Ти си куку.

— Да, ама симпатично — подхвърля Ходжис, докато онзи посяга към шофьорската врата. — Като кукувичка от стенен часовник.

Мадън отваря вратата. „Нещата се развиват чудесно“ казва си Ходжис и изважда от джоба на самото си Бияча — чорап на разноцветни ромбове, чието стъпало е натъпкано с метални топчета. На глезена е направен възел, за да не се изсипят топчетата. Замахва с него и го стоварва върху лявото слепоочие на Мадън. Това е удар „Златокоска“ — нито много силен, нито много слаб — тъкмо какъвто трябва.

Онзи залита и изпуска куфарчето. Краката му се подкосяват, но преди да се строполи на земята, Ходжис го сграбчва над лакътя — хватка, усъвършенствана по време на работата му в щатската полиция, — и го натиква на лявата предна седалка на линкълна. Мадън го гледа

като боксьор, който е замаян от силно кроше и се моли рундът да свърши, преди противникът му да го свали в нокаут.

— Опалянка! — Ходжис го намества на седалката, после се навежда и напъхва в колата отпуснатия му навън ляв крак. Пресяга се, изважда белезниците от левия джоб на сакото си и ловко закопчава едната му ръка за волана. Ключовете за линкълна, закачени на голям жълт ключодържател с логото на фирма „Херц“, са в една от поставките за чаши. Той ги взима, затръшва шофьорската врата, грабва куфарчето от земята и бързо отива до другата врата. Преди да я отвори, хвърля ключовете в тревата до табелата с надпис „САМО ЗА ТОВАРО-РАЗТОВАРНА ДЕЙНОСТ“ Оказва се, че е постъпил благоразумно, защото Мадън се е посъзвел и удря с юмрук старт бутона на колата. При всеки удар на таблото се изписва съобщение „НЯМА КЛЮЧ“.

Ходжис се настанява на седалката, хлопва вратата и любезно казва:

— Е, Оливър, виж колко ни е уютно тук. Като на бълхи в юрган.

— Как си позволяваш?! — изръмжава онзи. Говори доста наперено за човек, който прилича на анимационен герой, около чиято глава кръжат птички. — Това е насилие. Ще те съдя до дупка! Къде ми е куфарчето?

Ходжис го вдига и му го показва:

— Ето го, цяло и невредимо.

Мадън посяга със свободната ръка:

— Дай ми го!

Ходжис го пуска до краката си и стъпва върху него:

— Засега го изземвам.

— Какво искаш, задник? — Гаменският език е в ярък контраст със скъпия костюм и с шикозната подстрижка.

— Стига, Оливър, не те ударих толкова силно. Искам самолета. Самолета на Крам.

— Той ми го продаде. Имам разписка.

— На името на Джеймс Малън.

— Това ми е името. Смених го напълно законно преди четири години.

— Оливър, ти отдавна си скаран със закона. Но това е друга тема. Важното е, че чекът ти е без покритие. Изгърмял е като пробита гума.

— Не може да бъде! — Онзи се опитва да вдигне окованата си ръка. — Махни ги тези белезници!

— Ще обсъдим и този въпрос, но първо ще поговорим за чека. Браво, извъртял си хитър номер. В Рино наистина има „Първа независима банка“ и когато Крам се обадил да провери валидността на чека, видял на екранчето на телефона идентификационния код на тази банка. Изслушал записаните съобщения: „Добре дошли в «Първа независима»“ в Рано, където клиентът е цар, дрън-дрън-дрън... след това натиснал необходимия бутон и се свързал с някого, който се представил за шеф на отдела „Работа с клиенти“. Но знаеш ли какво си мисля? Мисля, че този някой е бил твоят зет Питър Джеймисън, арестуван рано тази сутрин във Фийлдс, Вирджиния.

Мадън примигва и се свива, сякаш Ходжис внезапно го е зашлевил. Джеймисън наистина е зет на Мадън, но не е арестуван. Поне според информацията на Ходжис.

— Джеймисън се представил под името Фред Долинг и уверил Крам, че имаш над дванайсет милиона долара в няколко различни сметки. Сигурен съм, че е бил убедителен, но гвоздеят в програмата е кодът за идентификация на банката — хитринка, осъществена чрез *незаконна* компютърна програма. Асистентката ми е царица на компютрите и веднага разгада фокуса. Дори само заради това може да си осигуриш от шестнайсет до двацет месеца почивка в някой полуксозен затвор. Само че има още — много повече. Преди пет години с Джеймисън сте хакнали масивите на Сметната палата и сте откраднали почти четири милиони долара.

— Ти си луд.

— Повечето хора биха се задоволили да поделят четири милиона със съучастника си. Ти обаче не си човек, който почива на лаврите си. Ти си авантюрист, вечно търсиш нова тръпка, нали, Оливър?

— Край на разговорите с теб. Нападна ме и ще отидеш в затвора.

— Дай ми портфейла си.

Мадън се ококорва от изненада — наистина е потресен. Сякаш никога не е обирал банковите сметки на бог знае колко хора. „Не ти харесва да си от другата страна на барикадата, нали? — мисли си Ходжис. — Кофти тръпка, а?“

— Дай го — повтаря и протяга ръка.

— Майната ти.

Ходжис му показва Бияча, който е увиснал под тежестта на сачмите като зловеща сълза:

— Давай го, мръсно, или ще те фрасна така, че да ти причернее, и ще си го взема сам. Избирай.

Мадън го поглежда в очите, за да прецени доколко е сериозен. После бръква във вътрешния джоб на сакото си — бавно, неохотно — и изважда обемист портфейл.

— Брей — възкликва Ходжис. — От щраусова кожа ли е?

— Да, за твое сведение.

Ходжис разбира, че онзи го чака да посегне към портфейла. Понечва да му каже да го остави на конзолата между седалките, но се отказва. Изглежда, Мадън схваща бавно и му е необходим опреснителен урок, за да научи кой командва парада. Затова наистина посяга към портфейла и Мадън мигом го сграбчва за ръката с такава сила, че едва не счупва кокалчетата му, но Ходжис стоварва Бияча върху опакото на дланта му. Онзи веднага отпуска хватката си.

— Ох! Ох! Мамка ти!

Притиска длан към устните си, невярващо се визира в нападателя, очите му се насълзяват от болката.

— Човек не бива да захваща нещо, което не е лъжица за неговата уста — мъдро отбелязва Ходжис. Посяга към портфейла и му хрумва нелепа мисъл: дали щраусът не е застрашен вид? Не че на това говедо му дреме за застрашените животински видове.

Обръща се към въпросното говедо:

— Това беше второто ми любезно предупреждение, а две са ми лимитът. С теб не сме полицаи и заподозрян — този филм е друг. Ако ми посегнеш още веднъж, ще те съдера от бой като чуждо магаре. Нищо че си окован за волана. Разбра ли ме?

— Да — процежда онзи през все още стиснатите си от болка устни.

— ФБР те търси заради аферата със Сметната палата. Известно ли ти е?

Мадън дълго мълчи, забил поглед в Бияча. Накрая отново казва „да“.

— Обявен си за издирване и в Калифорния за задигнат ролс-ройс „Сребърен дух“, и в Аризона за кражба на строителни съоръжения на

стойност половин милион долара, които после си препродал в Мексико. Известно ли ти е и това?

— Носиш ли бръмбар?

— Не.

Мадън няма избор, освен да му повярва.

— Е, добре, така е — промърморва. — Но за челните товарачи и булдозерите ме прекараха, платиха ми мизерно. Измамиха ме...

— Щом казваш, сигурно е било така, нали си абсолютен спец по измамите — прекъсва го Ходжис и отваря портфейла. Вътре има само няколко банкноти — може би общо осемдесет долара, — на Мадън не са му необходими пари в брой. Разполага с най-малко две дюзини кредитни карти с поне шест различни имена. Поглежда го с неподправено любопитство:

— Как се оправяш в тази бъркотия?

Мадън не отговаря.

Със същото любопитство Ходжис му задава друг въпрос:

— Никога ли не изпитваш срам?

Все така загледан в една точка, онзи отговаря:

— Дъртият копелдак в Ел Пасо е натрупал сто и петдесет милиона долара, повечето от концесии за добив на нефт от изчерпани кладенци. Да, свих му самолета. Останаха му само „Чесна 172“ и с „Лиър 35“. Жив да го ожалиш, бедничкият.

„Ако този тип има морален компас — си казва Ходжис, — сигурно сочи винаги на юг.“ Нямаше смисъл да спори с престъпници... но кога ли е имало?

Преглежда съдържанието на портфейла и намира подробно описание на сделката със самолета „Кинг Еър“: капаро от двеста хиляди долара в брой, а остатъкът — гарантиран с депозити в „Първа независима“ в Рино, — ще бъде изплатен след пробен полет, удовлетворяващ купувача. Документът няма правна стойност — покупката е извършена под фалшиво име и с несъществуващи пари, — но Ходжис не е толкова одъртял, че да не се изкуши да прибави към колекцията си от трофеи скалпа на противника си.

— Заклучи ли самолета, или остави ключа на рецепцията, за да го заключат, след като го приберат в хангара?

— На рецепцията е.

— Добре. А сега слушай много внимателно, Оливър, защото следва най-важното. Платили са ми да намеря самолета и да го извеза. Това е, няма друго. Не съм от ФБР, не съм от щатската полиция, дори не съм частен детектив. Източниците ми обаче са надеждни и знам, че си на крачка да финализираш сделка, с която ще станеш притежател на контролния пакет акции на две казина — едното на остров Гранд Бел Кьор, а другото на Пти Гранд Кьор. — Той потупва с крак по куфарчето. — Убеден съм, че документите са тук, както и че ако искаш да останеш на свобода, няма да ги подпишеш.

— Чакай-чакай, чакай малко...

— Млъкни! На гишето на „Делта“ е запазен билет на името на Джеймс Малън. До Лос Анджелис, едноръчен. Полетът е... — Той си поглежда часовника. — ... след около деветдесет минути. Ще имаш достатъчно време да минеш през всички шибани контроли. Гледай да си на този самолет, иначе до вечерта ще си в пандиза. Ясно ли е?

— Не мога да...

— Ясно ли е?

Мадън — известен още като Малън, Мортън, Мейсън, Дилън, Калън и бог знае още колко още други, — преценява възможностите да се изплъзне, решава, че такива няма, и унило кимва.

— Прекрасно! Сега ще те отключва, ще си взема белезниците и ще слеза от колата. Ако се опиташ да ме нападнеш, така ще те фрасна, че ще се свестиш другата седмица. Ясен ли съм?

— Да.

— Ключовете от колата са в тревата. Няма как да не видиш големия жълт ключодържател „Херц“. А сега — ръцете на волана! И двете. На десет и на два часа, както те е учил баща ти.

Мадън се подчинява. Ходжис отключва белезниците, мушва ги обратно в левия си джоб и слиза от колата. Онзи не помръдва.

— Пожелавам ти приятен ден. — Ходжис затваря вратата.

7.

Качва се в своята тойота „Приус“, закарва я до обръщалото на „Зейн Авиейшън“ и спира. Наблюдава как Мадън намира в тревата ключа и го взема. Махва му дружелюбно, когато онзи минава покрай него с линкълна. Мадън не отговаря на поздрава му, което ни най-малко не натъжава Ходжис. Той потегля след линкълна и го следва плътно — не чак залепен за задницата му, но достатъчно близо. Изчаква го да завие към терминалите на големите авиокомпаниии и му светва с фаровете за довиждане.

След около километър спира на паркинга на „Мидуест Еърмотив“ и се обажда на бившия си партньор Пийт Хънтли. Чува едно достатъчно любезно, но не особено възторжено „Здрасти, Били, как си?“ Откакто Ходжис се впусна в соло акция по случая с Убиеца с мерцедеса (и в резултат без малко не си навлече сериозни неприятности със закона), отношенията му с Пийт доста охладняха. Може би това е шанс да се затоплят. Определено не чувства угризения, че подлъга онова говедо да отиде на терминала на „Делта“ — каквото повикало, такова се обадило, нали, Оливър Мадън?

— Искаш ли да изпържиш вкусна едра риба, Пийт?

— Вкусна, вкусна, колко да е вкусна? — Пийт се старае да говори равнодушно, но в гласа му се долавя леко любопитство.

— Например човек, включен в списъка с десетте най-издирвани от ФБР личности. В момента се чекира на терминала на „Делта“. За полет 119 за Лос Анджелис в два без петнайсет. Представя се за Джеймс Малън, но истинското му име е Оливър Мадън. Преди пет години задигна куп пари от държавната хазна под името Оливър Мейсън, а ти знаеш, че чичо Сам не обича да му пребъркват джобовете — обяснява Ходжис и прибавя още няколко интересни подробности от биографията на Мадън.

— Откъде знаеш, че е в терминала на „Делта“?

— Аз му купих билета. Тъкмо излизам от аерогарата, след като му иззех самолета. Който не беше негов, защото е платил капарото с

чек без покритие. Холи ще се обади в „Зейн Авиейшън“ и ще им съобщи подробностите. Това задължение много ѝ харесва.

Пийт дълго мълчи, после промърморва:

— Никога ли няма да се оттеглиш в заслужена почивка, Били?

Тази реплика малко жегва Ходжис.

— Да беше се насилил да кажеш едно благодаря. Нищо нямаше да ти стане.

Бившият му партньор въздъхва:

— Ще се обадя на охраната на летището и ще тръгна веднага. — Пак замълчава, после добавя: — Благодаря ти. *Кърмит*.

Ходжис се ухилва. Не е кой знае какво, но може да е първата крачка към възстановяването на едно ако не разбито, то сериозно накърнено приятелство.

— Благодаря на Холи. Тя му хвана дирите. Все още трудно общува с непознати, обаче пред компютъра задръжките ѝ падат и няма равна на себе си.

— Непременно ще ѝ благодаря.

— Много поздрави на Изи. — Изабел Джейнс — интелигентна и отракана червенокоса фурия — е партньорка на Пийт, откакто Ходжис се оттегли от активна служба. Изведнъж му хрумва почти шокиращата мисъл, че скоро това момиче ще работи с нов човек, защото не след дълго самият Пийт ще „се оттегли в заслужена почивка“.

— Ще ѝ предам. Дай ми описание на онзи тип да предупредя колегите.

— Набива се на очи. Метър и деветдесет и пет, бежов костюм, може би изглежда леко замаян в момента.

— Халоса ли го?

— *Успокоих* го.

Пийт се засмива и на Ходжис му става хубаво — радва се да чуе смеха на бившия си партньор и приятел. Затваря телефона и потегля обратно към града, за да забогатее с двайсет хиляди долара благодарение на свадливо старче от Тексас на име Дуайт Крам. Ще му се обади да му съобщи радостната новина, но първо ще разбере защо го е търсила Барбара.

8.

Дрю Халидей (Дрю е името, с което сега предпочита да бъде наричан от малцината си приятели) похапва яйца „Бенедикт“ на обичайната си ъглова маса в бистро „Жаме Тужур“. Нарочно се храни бавно, макар че би могъл да излапа цялата порция на четири големи хапки, а после да надигне чинията и с език да обере вкусния жълт сос като куче, облизващо паничката си. Няма близки роднини, любовният му живот приключи преди петнайсет години и (в интерес на истината) малцината му приятели всъщност са само негови познати. Единствените неща, които го вълнуват сега, са книгите и храната.

Всъщност не.

Напоследък има още едно.

Тетрадките на Джон Ротстийн отново се появиха в живота му.

Сервитьорът — младеж с бяла риза и с впит черен панталон — безшумно и грациозно се приближава до масата. Дългата му тъмноруса коса е вързана на опашка и изваяните му скули се набиват на очи. Дрю участва в малка театрална труппа вече трийсет години (странно как времето лети... и все пак не съвсем), и си мисли, че Уилям е идеален за ролята на шекспировия Ромео, стига да го бива в актьорското изкуство. Всъщност добрите сервитьори винаги си падат малко и актьори.

— Желаете ли още нещо, господин Халидей?

„Да! — мислено отговаря Дрю. — Още две такива порции, плюс два крема брюле и маслен ягодов сладкиш!“ Обаче казва:

— Само чаша кафе.

Усмивката на Уилям разкрива зъби, свидетелстващи за редовните му посещения при първокласен специалист:

— Нося го след две секунди.

Дрю неохотно отмества чинията си, устоявайки на изкушението да оближе соса. Изважда бележника си — естествено марка „Молескин“, джобен формат. Прелиства страниците, изписани с бележки от последните четири месеца — адреси, задачи за деня, цени на книги, които е поръчал или ще поръча за различни клиенти. Към

края на отделна празна страница са написани две имена. Първото е Джеймс Хокинс. Дрю се пита дали младежът съзнателно или случайно е избрал този псевдоним. Днешните хлапаци четат ли книгите на Робърт Луис Стивънсън? Склонен е да мисли, че този ги е чел. Все пак твърди, че следва литература, а Джеймс (Джим) Хокинс е герой-разказвач от „Островът на съкровищата“.

Името, написано под Джеймс Хокинс, е Питър Саубърс.

9.

Саубърс — представящ се като Хокинс — влезе за първи път в книжарницата преди две седмици; под носа му се мъдреха нелепи, рехави тийнейджърски мустачки, вероятно пуснати наскоро за камуфлаж. Беше с кръгли очила с черни рогови рамки, подобни на онези, които Дрю (по онова време Анди) носеше, когато Джими Картър беше президент. В книжарницата рядко влизаха тийнейджъри и това радваше Халидей. Младите момчета все още го привличаха понякога — като например сервитьорът Уилям, — обаче тийнейджърите се отнасяха небрежно с ценните книги, пипаха ги с мръсни ръце, връщаха ги на рафта обърнати наопаки, понякога дори ги изпускаха на пода. Освен това имаха непростимата склонност към кражби.

Този изглеждаше готов да се въртне и да хукне към вратата, ако Дрю извика „бау“. Въпреки че беше доста топло, носеше яке с емблемата на „Сити Колидж“. Халидей, който беше изчел доста романи за Шерлок Холмс, прибави този факт към мустаците и „професорските“ очила, и заключи, че хапльото се опитва да мине за по-възрастен — все едно, че иска да влезе в нощен бар, а не в книжарница за редки издания.

„Искаш да те взема поне за двацет и една годишен — помисли си Дрю, — обаче се басирам, че нямаш и седемнайсет. Не си дошъл само да позяпаш, нали? Сигурен съм, че си тук с определена цел.“

Хлапакът носеше под мишница голяма книга и светложълт плик. Отначало Дрю си помисли, че ще го помоли да оцени някоя плесенясала вехтория, която е намерил на тавана, но когато господин Мустачко колебливо се приближи, забеляза върху гръбчето на книгата лилав стикер и веднага го позна.

Понечи да каже „Здрасти, синко“, но се въздържа. Нека малкият си мисли, че се е дегизирал сполучливо като по-голям. Няма лошо.

— Добър ден, сър. Мога ли да ви бъда полезен?

Младият господин Мустачко не отговори веднага. Рехавите му тъмнокафяви мустаци, пуснати наскоро, контрастираха с бледността на

лицето му. Сигурно се питаше дали да не измънка „Не, благодаря“ и да се изниже. Една дума щеше да е достатъчна да го отпрати, но Дрю страдаше от типичната за повечето антиквари болест: любопитство. Затова удостои момчето с най-благата си усмивка тип „не бих убил даже муха“, скръсти ръце и зачака.

— Ами... — смотолеви най-сетне момчето. — Може би.

Дрю повдигна вежди.

— Вие купувате и продавате редки издания, нали? Така пише в сайта ви.

— Така е. Купувам, ако преценя, че мога да ги продам с печалба. В това е същността на бизнеса.

Момчето събра кураж — Халидей сякаш видя как го прави — и пристъпи към бюрото, където старовремска настолна лампа хвърляше кръг от светлина върху разхвърлени книжа, които някой неуспешно се беше опитал да подреди. Дрю му подаде ръка:

— Андрю Халидей.

Момчето се здрависа, после бързо пусна дланта му, сякаш се страхуваше, че Дрю може да го награби.

— Аз съм Джеймс Хокинс.

— Приятно ми е да се запознаем.

— Да... Вижте... мисля, че притежавам нещо, което може да ви заинтересува. За което един колекционер би дал много пари. Ако е колекционер на място.

— Не става дума за книгата, която носите, нали? — Сега Дрю успя да прочете заглавието: „Депеши от Олимп“. Подзаглавието го нямаше на гръбчето, но той отдавна притежаваше копие от тази книга и знаеше какво гласи: „Писма от 20 велики американски писатели, написани собственоръчно“.

— О, не, разбира се. — Джеймс Хокинс нервно се засмя. — Тази е само за сравнение.

— Добре, слушам ви.

За момент Джеймс Хокинс се поколеба — явно се питаше как да продължи. После притисна по-здраво плика под мишницата си и бързо запрелиства гланцираните страници на „Депеши от Олимп“, пропускайки бележка, в която Фолкнър хока някаква фирма за фураж в Оксфорд, Мисисипи, за неизпълнена поръчка, прочувствено писмо до Ърнест Хемингуей от Юдора Уелти, драсканици по някакъв въпрос от

Шъруд Андерсън и списък за покупки, който Робърт Пен Уорън беше разкрасил с рисунки на два танцуващи пингвина, единият пушец цигара.

Най-после стигна до страницата, която търсеше, сложи книгата на бюрото и я обърна към Дрю:

— Ето. Погледнете.

Халидей прочете написаното най-горе и сърцето му подскочи: „*Джон Ротстийн до Фланъри О’Конър.*“ Прецизно отпечатаното факсимиле представляваше бележка, написана на лист хартия с редове. Листът беше нагъбен от лявата страна — явно откъснат от обикновена ученическа тетрадка. Дребният, прилежен почерк на Ротстийн, толкова различен от неразбираемите драсканици на много писатели, не можеше да се сбърка.

19 февруари 1953

Скъпа моя Фланъри О’Конър,

Получих прекрасния ви роман „Мъдра кръв“, който така любезно сте подписали и адресирали до мен. Заявявам, че е прекрасен, защото си го купих още щом излезе и го прочетох незабавно. За мен е удоволствие да притежавам копие с вашия автограф, както, предполагам, и за вас е удоволствие да получите възнаграждение за още един продаден екземпляр! Възхищавам се от начина, по които сте съставили мозайка от ярки персонажи, а най-много ми допаднаха Хейзъл Моутс и пазачът в зоологическата градина Инок Емъри, с когото, сигурен съм, моят Джими Голд би се сприятелил и общувал с радост. Наричат ви „познавач на гротеската“, госпожице О’Конър, но това, което критиците пропускат — може би защото липсва у самите тях, — е вашето смахнато, безпощадно чувство за хумор. Знам, че не сте в добро физическо здраве, но се надявам въпреки това да продължите да работите и да творите. Важно е за света! Отново ви благодаря.

Джон Ротстийн

ПП: Още се смее на историята с прочутото пиле!!!

След като прочете писмото, Дрю дълго се взира в него, за да се успокои, след това погледна хлапака, представил се като Джеймс Хокинс:

— Знаете ли какво означава забележката за прочутото пиле? Ще ви обясня, ако желаете. Историята е хубав пример за „смахнатото“, както го нарича Ротстийн, чувство за хумор на Фланъри О’Конър.

— Стана ми интересно и проверих. Когато госпожица О’Конър била на шест-седем години, имала (поне така твърди) пиле, което вървяло заднишком. Екип от някакво филмово студио заснел куриоза и пилето станало звезда в кинопрегледите. О’Конър пише, че това бил върхът в живота ѝ, а всичко по-нататък било движение надолу.

— Точно така. А сега, след като се разбрахме за прочутото пиле, ще изложите ли целта на посещението си?

Хлапакът дълбоко си пое въздух и отвори плика. Извади лист с фотокопиран текст и го постави до писмото на Ротстийн в „Депеши от Олимп“. С учтиво любопитство Халидей погледна единия лист, после другия и макар лицето му да остана безизразно, той склучи пръсти под бюрото толкова силно, че подрязаните му нокти се забиха в опакото на дланите му. Мигновено разбра какво има пред себе си. Беше очевидно: завъртените ченгелчета на буквите У, разстоянията между Б-тата и останалите букви, по-едрите букви Н и по-дребните Г. Въпросът беше какво знае „Джеймс Хокинс“. Може би не много, обаче със сигурност знаеше нещо. Иначе нямаше да се състарява с тези рехави мустаци и да се дегизира с очила, подозрително напомнящи очилата без диоптри, продавани в дрогериите и в магазините за карнавални костюми.

Най-горе на листа беше написано числото 44, оградено с кръгче, а под него — строфи от стихотворение.

*Самоубийството е кръг, поне така си мисля;
ти може би си на друго мнение.
Междувременно поразсъждавай върху това.*

Един площад при изгрев-слънце

*в Мексико да речем.
Или в Гватемала, ако предпочиташ.
Някъде, където в стаите все още има
дървени вентилатори на тавана.*

*Всичко там е бяло чак до синьото небе,
освен пищните корони на палмите
и розовите храсти пред кафенето,
където полузаспало момче мие плочника.
На ъгъла, в очакване на първия*

Тук текстът свършваше. Дрю погледна младежа.

— Нататък се говори за първия тролей за деня — обясни Джеймс Хокинс. — От онези, електрическите, които се движат по жици. Нарича го „тролейбус“ — испанската дума за тролей. Жената на разказвача или може би приятелката му, седи мъртва в ъгъла на стаята. Застреляла се е. Той току-що я е открил.

— Според мен не е гениално — отбеляза Дрю. Изумлението му беше толкова голямо, че това беше единствената реплика, която му хрумна. Пет пари не даваше дали стихотворението е пример за безсмъртна поезия, важното беше, че е първата творба на Джон Ротстийн, излязла на бял свят след повече от половин век. Никой не я беше чел освен самият автор, хлапакът и самият него. Може би и Морис Белами я беше зърнал, което изглеждаше невероятно предвид твърдението му, че откраднатите тетрадки са много.

Страшно много.

„*Боже мой, страшно много тетрадки.*“

— Е, не е поезията на Уилфред Оуен или Т. С. Елиът, но според мен друго е по-важно. Как мислите?

Дрю изведнъж си даде сметка, че „Джеймс Хокинс“ внимателно го наблюдава. И какво е забелязал? Може би прекалено много. Дрю беше свикнал да се прикрива — нещо наложително в бизнес, в който да предложиш по-ниска цена на продавача беше по-важно, отколкото да я надуеш за потенциалния купувач. Но появата на това произведение беше като „Титаник“, изплувал неочаквано на

повърхността на Атлантическия океан — разнебитен и ръждясал, но истински!

„Няма как, признай“ — каза си.

— Да, вероятно е така. — Фотокопието и писмото до О'Конър бяха едно до друго и Дрю посочи с дебелия си пръст някои от приликите в почерка. — Ако е фалшификат, то е много майсторски.

— Не е фалшификат — уверено отсече хлапакът.

— Къде го намерихте?

Момчето зараказва скалъпена история, която Дрю слушаше с половин ухо — как някакъв си чичо Фил в Кливланд починал и завещал на младия Джеймс колекцията си от книги, а сред изданията с мека подвързия и томчетата от абонаментния цикъл „Книга на месеца“ — виж ти изненада! — се оказали шест тетрадки „Молескин“, пълни с интересни неща — предимно стихове, но имало и няколко есета и незавършени разкази, — които били написани от Джон Ротстийн.

— Как разбрахте, че той е авторът?

— Разпознах стила му — дори в стихотворенията — отговори Хокинс. Явно беше подготвен за такъв въпрос. — Следвам американска литература в „Сити Колидж“ и съм чел повечето негови произведения. И не само това. Например стихотворението, което прочетохте, е за Мексико, а Ротстийн е прекарал там шест месеца след отбиването на военната си служба.

— Също като още дузина изтъкнати американски писатели, включително Ърнест Хемингуей и мистериозния Б. Травен.

— Съгласен съм, но погледнете още нещо. — Хлапакът извади от плика второ фотокопие. Дрю си каза да не посяга хищно към него... и все пак посегна хищно. Държеше се така, сякаш не е в този бизнес от повече от трийсет години, а само от три, но кой можеше да го вини? Пред очите му беше истинска находка. *Безценна*. За съжаление май „Хокинс“ също беше наясно, че е попаднал на съкровище.

„Може би, обаче не е наясно какво знам аз — помисли си Дрю, — включително историята на тези тетрадки. Освен ако Мори не го използва за маша, което е невъзможно, защото той гние в затвора «Уейнвил».“

Текстът на второто фотокопие несъмнено беше написан от същия човек, макар и да не беше толкова прегледен. По листа с

недовършеното стихотворение нямаше задрасквания и бележки в полетата, докато тук изобилстваха.

— Възможно е да го е писал на пияна глава — предположи хлапакът. — Той е пиел много, но после е отказал алкохола от раз. Прочетете текста и ще разберете за какво става дума.

Номерът на страницата, ограден с кръгче, беше 77. Първият ред под него беше продължение на изречението от предния лист:

никога не е очаквано. Въпреки че добрите рецензии се поглъщат като вкусен десерт, в крайна сметка водят до лошо храносмилане, безсъние, кошмари, дори проблеми с все по-важния ритуал на следобедното ходене по голяма нужда. А глупостта е още по-очевадна в положителните, отколкото в отрицателните коментари. Да разглеждаш Джими Голд като модел за подражание, дори като ГЕРОЙ, е все едно да наречеш американска икона Били Хлапето^[1] (или неговия еквивалент през 20 век Чарлз Старкуедър^[2]). Джими си е Джими — обикновен човек като нас двамата; не е подобие на Хък Фин, а на Етиен Лантие — най-великия персонаж в литературата на 19 век! Заживях като отшелник, защото очите ми са инфектирани и е безсмислено да ги насилвам с повече матрjali. Както би казал моят Джими, заеби

Тук текстът свършваше, но Дрю знаеше какво следва и беше сигурен, че и Хокинс е наясно. Следваше прочутото мото на Джими, което дори след толкова години все още се виждаше тук-там, написано на тениски.

— Думата *глупостта* е написана погрешно — промърмори Халидей — друго не му хрумна.

— Ъхъ. Също и *материал*. Грешки, неизчистени от редактор. — Очите на момчето блестяха от вълнение. Дрю често беше виждал подобен блясък, но никога у толкова млад човек. — Този текст е истински, така мисля! *Жив и дишащ!* Прочетохте ли за сравнението между Джими Голд и Етиен Лантие? Лантие е главният герой в

„Жерминал“ на Емил Зола. Авторът ни дава нещо ново! Разбирате ли? Нов поглед върху толкова известен герой, и то от самия му създател! Обзалагам се, че някои колекционери биха дали купища пари за оригинала на това, което виждате, както и за останалото, което притежавам.

— Казахте, че разполагате с шест тетрадки.

— Тъхъ.

Шест. Не сто или повече. Щом у хлапака имаше само шест тетрадки, със сигурност не беше изпратен от Белами, освен ако поради някаква причина Морис не беше решил да поделити плячката. Само дето Дрю не можеше да си представи, че старият му приятел би приел да дели парите с някого.

— Тетрадките са среден формат, по осемдесет страници всяка, общо четиристотин и осемдесет. Не всички са изписани от край до край — при стихотворенията винаги остава празно място, — но има и разкази. Единият е за детството на Джими Голд.

Дрю мълчеше; питаше се дали да *повярва*, че у малкия има само шест тетрадки. Да не би тарикатът да премълчаваше, че притежава всички? И ако е така, с каква цел? За да ги продаде по-късно или защото иска да ги запази за себе си? Според Дрю блясъкът в очите му подсказваше втория вариант, макар че бе възможно момчето да не си дава сметка какво мотивира постъпките му.

— Сър? Господин Халидей?

— Извинете. Опитвам се да приема мисълта, че може наистина да са непубликувани творби на. Ротстийн.

— Бъдете сигурен, че не са фалшификати — без колебание отсеке момчето. — И така, колко?

— Колко бих платил ли? — Дрю реши, че щом минаха към пазаренето, обръщението „синко“ вече е уместно и че може да говори на „ти“. — Синко, не рина парите с лопата. Нито съм напълно убеден, че не ми пробутваш фалшификати. Искам да видя оригиналите.

Видя как хлапакът с наскоро пуснатите мустаци нерешително хапе устната си.

— Не питам колко ще платите *вие*, а колко биха дали частните колекционери. Сигурно познавате хора, които са готови да дадат голяма сума за по-специални... стоки.

— Познавам двама-трима. — Познаваше над десетима. — Обаче не бих се свързал с тях, докато разполагам само с две фотокопирани страници. Да, можем да поискаме графологична експертиза, но е много рисковано. Както знаеш, Ротстийн беше убит, тоест могат да ни обвинят в притежание на откраднати вещи.

— Не и ако ги е дал на някого, преди да бъде убит — парира го момчето и Дрю отново си напомни, че малкият е дошъл на срещата добре подготвен. „Аз пък имам голям опит, който ми дава предимство — помисли си. — Опит и хитрост.“

— Синко, това не може да се докаже.

— Но и обратното не може.

И така — задънена улица.

Внезапно момчето грабна двете фотокопия и ги пхна в плика.

— Чакай! — стреснато извика Дрю. — Чакай, не бързай толкова.

— Сгреших, че дойдох при вас. В Канзас Сити има книжарница „Оригинални и редки издания — Джарет“. Разбрах, че е най-голямата в страната. Ще опитам там.

— Ако изчакаш една седмица, ще позвъня тук-там — каза Халидей. — Но само при условие, че ми оставиш фотокопията.

Момчето се двоумеше. Накрая промърмори:

— Колко пари могат да се вземат?

— За почти петстотин страници непубликувани — дори *невиждани* — ръкописи на Ротстийн? Купувачът сигурно ще иска поне компютърен графологичен тест — има няколко добри програми, които ще свършат работа — и ако наистина предлагаш оригинали, може би ще получиш... — Пресметна наум най-минималната цена, която би могъл да му подхвърли за примамка, без да е абсурдно ниска. — Може би петдесет хиляди долара.

Джеймс Хокинс или му повярва, или се престори, че приема думите му за чиста монета.

— Колко ще е комисионата ви?

Дрю учтиво се засмя:

— Синко... Джеймс... никой търговец не очаква *комисиона* при подобна сделка. При положение, че творецът — или на юридически език, собственикът на откраднатата вещь, е бил убит. Ще делим поравно.

— Не! — заяви малкият без нито миг колебание. Може да не беше успял да си пусне мустаци като на каубой в уестърн, но имаше топки, а и ум в главата. — Седемдесет на трийсет. В моя полза.

Халидей можеше да се съгласи да продаде за около четвърт милион шестте тетрадки и да даде на хлапака седемдесет процента от петдесет бона, но нали „Джеймс Хокинс“ очакваше от него да се пазари поне малко? Нямаше ли да се усъмни, ако антикварят приемеше веднага?

— Шейсет на четирийсет. Това е окончателното ми предложение, и то при условие, че намеря купувач. Ще вземеш трийсет хиляди за нещо, което си намерил в кашон с вехти романчета като „Челюсти“ и „Мостовете на Медисън“. Според мен никак не е зле.

Хлапакът запристъпва от крак на крак и не продума. Очевидно се двоумеше.

Дрю пак си лепна благата усмивка на човек, който не би убил дори муха:

— Остави ми фотокопията. Ела след седмица и ще ти кажа как вървят нещата. И чуй един съвет — стой по-далеч от Джарет. Този тип ще те обере до шушка.

— Искам парите в брой.

„Всички искаме в брой“ — помисли си Дрю и промърмори:

— Изпреварваш събитията, синко.

„Джеймс“ явно взе решение и остави плика на бюрото, отрупано с книжа:

— Добре, ще дойда пак.

„О, да, несъмнено — каза си Халидей. — Мисля, че тогава ще съм в много по-изгодна позиция да преговарям.“

Подаде му ръка. Младежът я хвана и я задържа съвсем за кратко, колкото да не изглежда невъзпитан. Сякаш се страхуваше да не остави пръстови отпечатъци. Което в известен смисъл вече бе направил.

Дрю го изчака да излезе, после се тръсна на стола си (който примирено изпъшка) и събуди задрямалия макинтош. Над входната врата имаше две охранителни камери, гледащи в двете посоки на Лейсмейкър Лейн. Халидей проследи на екрана как момчето зави по Кросуей Авеню и изчезна от погледа му.

Ключът към този пъзел беше лилавият стикер на гръбчето на „Депеши от Олимп“. Означаваше, че книгата е взета от обществената

библиотека, а Дрю знаеше всички клонове в града. С лилаво маркираха справочните издания в библиотеката на Гарнър Стрийт и изнасянето им от читалните беше забранено. Ако момчето беше пъхнало книгата под якето си, на бариерата на изхода щеше да се чуе пищене, защото стикерът беше и електронен чип за предотвратяване на кражби. Той свърза това с познанията за литература, демонстрирани от момчето, и като същински Шерлок Холмс, използващ дедуктивния метод, стигна до определено заключение.

Влезе в сайта на библиотеката на Гарнър Стрийт и разгледа менютата: ЛЯТНО РАБОТНО ВРЕМЕ, ДЕЦА И УЧЕНИЦИ, ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ, КЛАСИЧЕСКИ ФИЛМИ и последно, но съвсем не маловажно: НАШИЯТ ЕКИП.

Кликна на тази иконка и не му се наложи да търси по-нататък, поне засега. Над полетата с биографични справки за служителите имаше тяхна обща снимка — двайсетина човека, застанали на моравата пред библиотеката. Над групата се извисяваше статуята на Хорас Гарнър, държащ отворена книга. Всички се усмихваха широко, включително „Хокинс“ (без мустаци и без бутафорни очила), третият отляво надясно на втория ред. Според биографичните бележки младият Питър Саубърс беше ученик в местната гимназия, назначен на почасово работно време. Мечтата му беше да следва литература с втора специалност библиотекознание.

Дрю продължи да търси информация за момчето, улеснен от доста необичайното му фамилно име. Беше плувнал в пот, и то с основание. Шестте тетрадки вече му се виждаха като трохи — лек ордьовър, изострящ апетита. Но *всичките* — сред които вероятно беше и четвъртият роман за Джими Голд, ако смахнатият му приятел не го беше излъгал преди години — за *всичките* можеше да получи петдесет милиона, ако ги раздели и продаде на различни колекционери. Само от четвъртия роман от поредицата за Джими Голд можеше да гушне двайсет милки! А с Мори Белами извън играта, затворен за дълго в пандиза, единствената пречка за спечелването на джакпота беше някакво си гимназистче, което дори не можеше да си пусне мустаци като мустаци.

[1] Американски престъпник, бандит и убиец от XIX век, превърнал се в емблематична фигура на Дивия Запад. — Б.пр. ↑

[2] Деветнайсетгодишен американски сериен убиец от петдесетте години на XX век. — Б.пр. ↑

10.

Сервитърът Уилям се връща със сметката и Дрю пъхва в кожената папчица картата си „Американ Експрес“. Сигурен е, че няма да бъде отхвърлена. Не е толкова уверен за другите две, но гледа да погасява задълженията си по тази, защото я използва при бизнес трансакциите си.

Напоследък бизнесът му не върви добре, макар че би трябвало да е обратното, да му се не види. Би трябвало да процъфтява, особено между 2008 и 2012, когато американската икономика се срива и оттогава не може да стъпи на крака. При такива кризи стойността на ценните стоки — *реалните* неща за разлика от компютърните битове и байтове на Нюйоркската фондова борса — винаги се вдига. Злато, диаманти, да, но също и произведения на изкуството, антики, редки книги. Конкурентът му в Канзас Сити — шибанякът Майкъл Джарет — си е купил порше и се фука с него във Фейсбук.

Мислите му се насочват към втората среща с Питър Саубърс. Ще му се хлапакът да не беше научил за третата ипотека. Беше повратен момент. Може би *повратният* момент.

Финансовите тегоби на Дрю започнаха с онази проклета книга на Джеймс Ейджи „Да прославим известните“. Разкошно томче, отлично запазено книжно тяло, с автографите на Ейджи и на Уокър Еванс, фотографа, чието дело са снимките в книгата. Откъде можеше да знае, че този екземпляр е краден?

Добре де, *досещаше се*, защото видя предупредителни сигнали, които трябваше да му подскажат да не се захваща с тази работа, обаче продавачът нямаше представа за реалната стойност на книгата и Дрю прояви непредпазливост. Не дотам (слава богу), че да го глобят или да го тикнат в затвора, но имаше последствия, и то дългосрочни. От 1999 насам от него сякаш се разнася неприятна миризма и на всеки конгрес, симпозиум или търг за книги почтените дилъри и купувачи го избягват, освен ако — каква ирония! — самите те не разполагат с опасна стока, от която искат бързо да се отърват. Понякога, когато го налегне

безсъние, Дрю си мисли: „Те ме тласкат към тъмни сделки. Вината не е у мен. Аз съм жертвата.“

Тъкмо заради това Питър Саубърс е още по-важен.

Уилям се връща с кожената папчица. Изглежда прекалено сериозен и сърцето на Дрю се свива. Може би картата му все пак е била отхвърлена. После любимият му сервитьор се усмихва и Дрю, който е затаил дъх, облекчено въздиша.

— Благодаря, господин Халидей. Винаги е удоволствие да ви видя.

— И за мен, Уилям, и за мен е удоволствие. — Подписва се със замах на касовата бележка и пъха обратно в портфейла си картата „Американ Експрес“ — поошушкана, но все още валидна.

Докато върви към книжарницата (и през ум не му минава, че се поклаща като паток), отново се замисля за второто посещение на младежа, което мина доста добре, но не колкото той се надяваше. Първия път хлапакът беше толкова притеснен, че Дрю се безпокоеше да не би да му скимне да унищожи безценните ръкописи, на които се е натъкнал. Но блясъкът в очите му — особено когато извади втория лист с пиянските излияния за критиците, — отричаше този вариант.

„Този текст е истински, така мисля! Жив и дишащ!“ — беше казал Саубърс.

„Способен ли е да го убие? — пита се Дрю, като влиза в книжарницата и обръща табелата от ЗАТВОРЕНО на ОТВОРЕНО. — Не мисля. Нито ще предаде съкровището на властите, както заплашва.“

Следващият ден е петък. Саубърс беше обещал да дойде веднага след часовете, за да приключат сделката. Въобразява си, че ще преговарят. Въобразява си, че още държи козове. Може би, но Дрю ще го надцака.

Лампичката на телефонния секретар примигва. Вероятно някой иска да му продаде застраховка или удължена гаранция за смотаната му кола (мисълта как Джарет кара новото си порше из Канзас Сити отново жегва егото му), но знае ли човек, може да е клиент. Очертава се да спечели милиони, но докато не са в ръцете му, всичко трябва да върви рутинно.

Натиска копчето, за да провери кой го е търсил, докато е обядвал в бистрото, и веднага разпознава гласа на Саубърс.

Изслушва съобщението и свива юмруци.

11.

Когато тарикатът, представил се като Хокинс, дойде отново в петък, мустаците му бяха малко по-гъсти, но стъпките му бяха все така предпазливи — като на плахо животинче, приближаващо към вкусна примамка. През изминалата седмица Дрю бе научил много за него и семейството му. Както и за фотокопията. Три различни компютърни програми потвърдиха, че текстовете са от същия човек, написал писмото до Фланъри О'Конър. Две от тези програми анализираха почерка. Третата — макар и тестът да не бе съвсем надежден поради малкия обем на материала — посочи някои стилистични сходства, повечето от които хлапакът вече беше забелязал. Тестовете бяха част от арсенала, който Дрю подготвяше за преговорите с бъдещите купувачи. Самият той нямаше съмнения, защото преди трийсет и шест години на маса пред кафенето „Щастливата чаша“ със собствените си очи беше видял една от въпросните тетрадки.

— Здравей — каза. Този път не подаде ръка.

— Здравейте.

— Не носиш тетрадките...

— Първо искам да назовете сумата. Казахте, че ще се обадите тук-там.

Дрю не се беше обадил на никого. Беше твърде рано.

— Ако си спомняш, вече ти казах, че би могъл да получиш трийсет хиляди долара.

Момчето поклати глава:

— Малко са. И не съм съгласен да получа шейсет процента от сумата. Искам седемдесет. Не съм глупак. Знам какво притежавам.

— Аз също знам това-онова, синко. Истинското ти име е Питър Саубърс. Не следваш в „Сити Колидж“, а си ученик в местната гимназия и работиш почасово в библиотеката на Гарнър Стрийт.

Момчето се ококори и зяпна. Олюля се и за миг Дрю помисли, че ще припадне.

— Как...

— По книгата, която носеше. „Депеши от Олимп“. Познах защитния стикер, който поставят на справочните издания. После беше лесно. Знам дори къде живееш — на Сикамор Стрийт. — Връзваше се идеално с другите факти. Морис Белами също беше живял на Сикамор Стрийт, и то в същата къща! Дрю никога не му беше гостувал — подозираше, че Морис не желае да го запознае с майка си, която според него била вампирка, — обаче намери информацията в градските архиви. Дали тетрадките са били скрити в стена в мазето, или са били заровени под гаража? Обзалагаше се, че е или едното, или другото.

Той се приведе, доколкото позволяваше шкембето му, и впери поглед в преbledнялото лице на момчето:

— Знам и още. Баща ти е бил тежко ранен в мелето пред Общинския център през 2009. Отишъл е на временната борса, защото е останал без работа заради кризата, започнала през 2008. Преди две години в неделния вестник имаше обширна статия за някои от оцелелите и какво се е случило с тях. Намерих я и научих много любопитни подробности. Преместили сте се в Норт Сайд след нещастieto с баща ти, което е било падение за семейството ви, но така или иначе сте се справили някак си. Карали сте само на заплатата на майка ти, трябвало е да пестите, обаче мнозина са били по-зле от вас. История на американския успех. Повален си на земята? Стани, изтупай прахта и хайде пак в надбягването! Само че в статията не се споменава как сте успели да се закрепите. Нали?

Момчето навлажни с език устните си, опита се да каже нещо, не можа, прокашля се и опита отново:

— Отивам си. Сбърках, че дойдох при вас. — Извърна се и тръгна към вратата.

— Питър, ако сега излезеш, ти гарантирам, че до довечера ще бъдеш в затвора. Ще е много жалко — млад си, животът е пред теб.

Саубърс се обърна и се втренчи в него — беше се облецил и трепереше.

— Проучих също фактите около убийството на Ротстийн. Полицията е убедена, че тетрадките са откраднати случайно само защото са били в сейфа. Заключение е, че крадците са търсели обичайното: пари. Мнозина местни разправяли, че старият писател държи пари вкъщи, и то доста. Години наред в Талбот Корнърс се

носели слухове за скритото богатство на Джон Ротстийн. Накрая някои *недобронамерени* хора решили да проверят дали клюките са верни. И се оказало, че са, нали така?

Саубърс тръгна обратно към бюрото. Бавно. Стъпка по стъпка.

— Знаеш ли какво си мисля? Че заедно с откраднатите тетрадки си намерил и пари. Достатъчно, за да си плащате сметките, докато баща ти отново си стъпи на краката. И в прекия, и в преносния смисъл, защото в статията пише, че е останал инвалид. Вашите знаят ли за срещите ни, Питър? Мама и татко ли те пратиха да продадеш тетрадките, след като парите свършиха?

Общо взето, подхвърляше предположения — не помнеше Морис да спомена за пари по време на разговора пред „Щастливата чаша“, — но с удоволствие наблюдаваше как догадките попадат точно в целта като силни удари в лицето и в корема. Изпитваше удоволствие като детектив, попаднал на вярна следа.

— Не ви разбирам. — Хлапакът говореше като телефонен секретар, а не като жив човек.

— А колкото до това, че тетрадките са били само шест, сметката не излиза. Ротстийн публикува последния си разказ в списание „Ню Йоркър“ през 1960, след което се скри от света. Убиха го през 1978. Трудно е да се повярва, че за тези осемнайсет години е изписал само шест тетрадки от по осемдесет страници. Басирам се, че са били повече. *Много* повече.

— Не можете да го докажете — пророни Саубърс със същия монотонен глас като на робот. Беше на ръба да рухне. Още два-три удара и щеше да е повален. Дрю изпита приятна тръпка.

— Какво ли ще намери полицията в дома ти, ако дойде със заповед за обиск, млади приятелю?

Вместо да се предаде, Саубърс се овладя. Ако не беше вбесен, Дрю щеше да се възхити от смелостта му.

— Не ме плашете с полиция, господин Халидей! Защото вече сте имали неприятности със закона заради продажбата на крадени вещи.

Да, беше попадение... но ударът беше лек. Дрю любезно кимна:

— Затова дойде при мен, нали? Разбра за случая с книгата на Ейджи и реши, че мога да ти помогна да извършиш нещо незаконно. Само че ръцете ми тогава бяха чисти, както и сега. — Той демонстративно разтвори длани. — Ще обясня, че ми е трябвало

известно време да проуча дали ръкописите, които ми предлагаш, са автентични, и след като съм се уверил, че не са фалшификати, съм изпълнил гражданския си дълг и съм се обадил на полицията.

— Не е вярно! Измисляте си!

„Добре дошъл в реалността, Питър“ — помисли си Дрю, но не възрази, а остави момчето да осъзнае, че се е вкарало в капан.

— Мога да ги изгоря — Саубърс говореше по-скоро на себе си, отколкото на Халидей, сякаш обмисляше идеята на глас. — Ще отида вк... там, където са, и ще ги изгоря.

— Колко са? Осемдесет? Сто и двама? Сто и *четирийсет*? Ще останат следи, синко. Следователите ще намерят пепелта. А дори да не намерят, ще им покажа фотокопираните страници. Ще започнат да разпитват как семейството ви е свързвало двата края през голямата рецесия, особено предвид разходите за лечение на баща ти. Може би един добър счетоводител ще установи, че харчовете ви значително са надхвърляли доходите.

Дрю не знаеше дали е вярно, но и момчето нямаше представа как работи полицията. Беше на ръба на паниката, което беше добре. Паниката замъглява разсъдъка.

— Няма доказателства — немощно прошепна Саубърс. — Парите свършиха.

— О, да, сигурен съм. Иначе нямаше да си тук. Но винаги остават следи. Кой освен полицията може да тръгне по тях? Данъчните! Знае ли човек, може майка ти и баща ти също да попаднат в затвора за данъчна измама. И тогава сестричката ти — Тина, нали така? — ще остане сам-сама, но може би ще се намери някоя добра леля, при която да живее, докато родителите ти излязат.

— Какво искаш? — сопна се хлапакът, преминавайки на „ти“.

— Не се прави на глупав. Искам тетрадките. *Всичките*.

— Какво ще получа, ако ти ги дам?

— Ще си свободен и с чисто досие. Което в твоето положение е безценно.

— Ти *сериозно* ли?

— Синко...

— Не ме наричай „синко“! — Момчето стисна юмруци.

— Питър, размисли. Ако откажеш да ми предадеш тетрадките, аз ще те предам. На полицията. Ако обаче ми ги донесеш, не мога да ти

направя мръсно, защото самият аз съм уязвим — приел съм крадена собственост. Тогава ще си в безопасност.

Докато Дрю говореше, показалецът му почти докосваше бутона на безшумната аларма под бюрото му. За нищо на света не искаше да го натисне, обаче тези стиснати юмруци го плашеха. На паникьосания Саубърс можеше да му скимне и друг начин да запуши устата на Дрю Халидей. Охранителната камера работеше, но дали момчето знаеше, че всичко се записва?

— А ти ще гушнеш стотици хиляди долари — каза Саубърс с горчивина. — Може би дори милиони.

— Ти пък си помогнал на семейството си в трудни времена — заяви Дрю. Без малко да добави „*Да не ставаме алчни*“, но при сегашните обстоятелства щеше да прозвучи малко... не на място. — Мисля, че това е твоята награда.

Момчето направи красноречива физиономия: „*Лесно ти е да говориш.*“

— Дай ми време да си помисля — измънка.

Дрю кимна, но не за да изрази съгласие.

— Разбирам как се чувстваш, обаче отговорът е не. Ако излезеш сега, знай, че пред дома ти ще те чака полицейска кола.

— А ти ще изпуснеш огромната печалба.

Халидей сви рамене:

— Няма да ми е за първи път. — Да, и друг път беше губил пари, но никога толкова много.

— Знаеш ли, че баща ми е брокер на недвижими имоти?

Внезапният обрат обърка Дрю.

— Да, направи ми впечатление, когато те проучвах — промърмори. Вече има собствена фирма — браво на него. Подозирам, че парите на Джон Ротстийн са му дали начален тласък.

— Помолих го да ми събере информация за всички книжарници в града — продължи Саубърс. — Обясних, че пиша доклад за това как електронните книги влияят на продажбата на „традиционните“. Беше преди първото ми посещение тук, докато още се колебаех дали да рискувам. Баща ми откри, че миналата година си ипотекирал книжарницата за трети път. Отпуснали са ти кредит само заради местоположението на магазина — Лейсмейкър Лейн е тузарска улица.

— Не мисля, че има нещо общо с темата на разгово...

— Да, имаш право, семейството ни преживя трудни времена, но знаеш ли какво? Това изостря сетивата. Усещаш, когато някой срещу тебе е закъсал. Дори да си малък. Може би най-вече когато си малък. Мисля, че си страшно закъсал.

Дрю отмести пръста си от бутона за алармата и го размаха пред Саубърс.

— Не се ебавай с мен, малкия!

По бледото лице на Саубърс избиха червени петна и Дрю разтревожено осъзна, че го е вбесил — не беше имал такова намерение.

— Знам, опитваш се да ме притиснеш — продължи хлапакът, — но няма да ти се получи. Да, тетрадките на Ротстийн са у мен. И са сто шейсет и пет! И повечето са изписани докрай. Ще ти открехна още нещо — романите за Джими Голд не са трилогия, а цяла *поредица*. Ротстийн е написал още два. В тетрадките са. Не са редактирани, но са напълно завършени.

Говореше все по-бързо, разсъждавайки логично, без да се изплаши или да се обърка.

— Скрил съм ги на сигурно място, но ти си прав, полицаите сигурно ще ги намерят, ако ме издадеш. За нашите обаче не позна, те не знаят нищо и мисля, че следователите ще се убедят в невинността им. А пък аз... аз съм малолетен. — Той се поусмихна, сякаш току-що го осъзна. — Няма да пострадам, защото не аз съм откраднал парите и тетрадките на Ротстийн. По онова време още не съм бил роден. Ти също няма да пострадаш, обаче ще загубиш тлъстата печалба и когато банката ти вземе книжарницата — баща ми казва, че рано или късно ще се случи — и отворят на нейно място френска пекарна, ще я посетя и ще хапна един кроасан в твоя чест.

— Впечатляваща реч — процеди Дрю.

— Е, свърших. Довиждане.

— Постъпваш глупаво, предупреждавам те.

— Казах ти, искам време да размисля.

— Колко време?

— Една седмица. Моят съвет е също да размислиш, господин Халидей. Може пък да стигнем до взаимноизгодно решение.

— Дано, синко. — Дрю умишлено го нарече така. — Иначе наистина ще се обадя в полицията. Не блъфирам.

Дръзката самоувереност на Саубърс изведнъж се срина. Очите му се напълниха със сълзи. Преди да потекат, момчето се обърна и излезе.

12.

А сега наглото хлапе му е оставило съобщение на телефонния секретар! Дрю го изслушва с гняв, но и със страх — момчето говори спокойно, обаче под сдържаността му прозира отчаяна дързост:

„Обещах да дойда утре, но не мога. Забравих, че трябва да присъствам на тридневно заседание на ученическия парламент, защото съм избран за вицепрезидент на следващия випуск. Знам, че звучи като скалъпено извинение, но не е. Онзи ден така ме шашна със заплахите за затвора, че забравих за заседанието.“

„Веднага го изтрий!“ — заповядва си Дрю и ноктите му се забиват в дланите му.

„Парламентът ще заседава в комплекса «Ривър Бенд Ризорт». Заминаваме с автобус в осем сутринта. Утре е поредният ден за квалификация на учителите и няма да има занятия. Връщаме се в неделя вечерта. Ще бъдем двайсет души. Смятах да си измисля оправдание и да не отида, но нашите са обезпокоени за мен. Сестра ми — също. Ако не замина с другите, ще решат, че нещо не е наред. Мама май си мисли, че някое момиче е забременяло от мен.“

Пийт се засмива — смехът му граничи с истерията. Дрю си казва, че няма нищо по-опасно от седемнайсетгодишен пубер. Нямаш представа какво може да му скимне.

„Ще дойда в понеделник следобед — продължава пуберът. — Изчакай дотогава и може би ще стигнем до компромисно решение. Имам идея. Ако се съмняваш, че те будалкам, позвъни в «Ривър Бенд Ризорт» и питай дали имат резервация за ученическия парламент на гимназията в Нортфийлд. Е, може би ще се видим в понеделник. Ако не, ти губиш. Дочу...“

Тук записът — настроен на максимална дължина заради клиентите от Западния бряг, които се обаждат в извънработно време, — свършва. *Бийп.*

Дрю се тръшва на стола си (без да забележи обичайното отчаяно изскърцване) и почти една минута се визира в телефонния секретар. Не смята да телефонира в комплекса „Ривър Бенд“, който по ирония на

съдбата е само на десет-единайсет километра от затвора, в който крадецът на тетрадките — първият — излежава присъдата си. Убеден е, че Саубърс не лъже за заседанието на тъпия ученически парламент, защото лесно може да се провери. Не е толкова сигурен обаче, че не лъже относно причината да не го пропусне. Може би го предизвиква да изпълни заканите си за полицията, за да се увери, че блъфира. Само че Дрю не блъфира. Няма намерение да позволи на младия Саубърс да притежава нещо, което той не може да има. Копеленцето ще му даде тетрадките... каквото и да става.

„Добре де, ще изчакам до понеделник — казва си. — Мога да си позволя да изчакам дотогава, но в понеделник следобед въпросът ще бъде уреден... по един или по друг начин. Прекалено дълго позволих на това келешче да си разиграва коня.“

Замисля се за стария си приятел Морис Белами и за Саубърс и му хрумва, че много си приличат по отношение на тетрадките на Ротстийн, макар да се намират в противоположни точки на възрастовия спектър. И двамата ламтят за *написаното* в тях. Затова хлапакът му предложи само шест — навярно шестте, които е преценил като най-безинтересни. За разлика от тях Дрю е безразличен към Джон Ротстийн. Прочете „Беглецът“ само защото Мори го превъзнасяше до небесата, но дори не прелисти следващите два романа и сборника с разкази.

„Това е ахилесовата ти пета, синко — мисли си. — Ламтежът на колекционера. Мен ме интересуват само парите, което опростява нещата. Отиди в курорта, поиграйте си на парламент. А като се върнеш, ще поиграем насериозно — по моите правила.“

Привежда се, доколкото му позволява шкембето, и изтрива съобщението.

13.

Шофирайки обратно към града, Ходжис усеща, че мирише на пот, и решава да се отбие вкъщи, за да вземе душ и да хапне един вегетариански бургер. И да се преоблече, разбира се. Харпър Роуд му е почти на път, няма да се забави много, пък ще се чувства по-удобно с джинси. Според него едно от главните предимства да имаш собствена фирма е да можеш да ходиш на работа по джинси.

Тъкмо излиза от дома си, когато Пийт Хънтли позвънява, за да информира бившия си партньор, че Оливър Мадън вече е в ареста. Ходжис го поздравява, сяда зад волана на тойотата и в този момент мобилният му отново извънява. Този път е Холи.

— Къде си, Бил?!

Ходжис си поглежда часовника и вижда, че неусетно е станало три и петнайсет. „Как лети времето, когато се забавляваш“ — казва си.

— Пред къщи съм. Тръгвам за офиса.

— Какво правиш *там*?

— Отбих се да взема душ. Не исках да подлагам на изпитание деликатното ти обоняние. Не съм забравил за Барбара. Ще ѝ се обадя веднага щом...

— Няма нужда, тя е тук. С една приятелка на име Тина. Дойдоха с такси.

— С *такси*? — Обикновено хлапетата дори *не помислят* за такси. Може би въпросът, по който Барбара го търси, е по-сериозен, отколкото предполагаше.

— Да. Поканих ги в кабинета ти. — Холи снижава глас. — Барбара е притеснена, а другото момиче изглежда ужасено. Мисля, че се е забъркало в някаква каша. Не се бави, Бил.

— Дадено.

— Моля те, побързай. Знаеш, че не умея да се справям със силните емоции. Работя върху това с психоаналитика си, но тъкмо сега не съм в състояние.

— Вече съм на път. До двацет минути ще съм при теб.

— Да отскоча ли да им купя кока-кола?

— Не знам. — Светофарът превключва на жълто. Ходжис натиска газта и префучава през кръстовището. — Прецени сама.

— Трудно ми е — проплаква Холи и преди той да ѝ отговори, отново му повтаря да побърза и затваря телефона.

14.

Докато Бил Ходжис обясняваше нещата от живота на замаяния Оливър Мадън, а Дрю Халидей чакаше да му сервират яйцата, Пит Саубърс беше в лекарския кабинет в гимназията — оплака се от силно главоболие и помоли да го освободят от следобедните занимания. Сестрата не се поколеба да му даде бележка, защото Пит беше от добрите ученици: в списъка с отличниците, активен в извънкласните мероприятия (макар и не в спортните), с много малко отсъствия. Освен това *наистина* изглеждаше измъчван от мигрена. Беше пребледнял, с тъмни кръгове под очите. Тя го попита иска ли някой да го закара до дома му.

— Не, благодаря — отвърна Пит. — Ще взема автобуса.

Сестрата му предложи адвил — единственото, което имаше право да дава срещу главоболие, — но той поклати глава и каза, че са му предписани специални хапчета за мигрената. Днес ги бил забравил, но щял да изпие едно веднага щом се прибере у дома. Наистина имаше силно главоболие. Само че не в буквалния смисъл. Андрю Халидей беше неговото главоболие, което нямаше да мине от таблетките зомиг на майка му (всъщност *тя* страдеше от мигрена).

Знаеше, че трябва да се излекува сам.

15.

Няма намерение да чака автобуса. Следващият ще дойде чак след половин час, а пък ако тича, след петнайсет минути ще е на Сикамор Стрийт. Така и ще направи, защото разполага само с този следобед. Баща му и майка му са на работа и няма да се върнат преди четири. Тина също няма да е къщи. *Твърди*, че е поканена да погостува два-три дни на приятелката си Барбара Робинсън на Тийбъри Лейн, но според него се е самопоканила. Ако е така, значи не се е отказала от мечтата си да учи в „Чапъл Ридж“. Той още мисли, че ще може да ѝ помогне, но само ако днешният следобед мине гладко. Много голямо ако, но трябва да *предприеме нещо*. Иначе ще полудее.

Отслабна, откакто така глупаво се замеси с Андрю Халидей, пъпките от ранния му пубертет избиха отново и, разбира се, под очите му се появиха тъмни сенки. Напоследък го мъчи безсъние, а когато задреме, го връхлитат кошмари. Събужда се в поза на зародиш, пижамата му е подгизнала от пот, лежи в кревата и си блъска главата как да се измъкне от капана, в който е попаднал.

Наистина беше забравил за заседанието на ученическия парламент и когато вчера организаторката госпожа Гибсън му напомни за предстоящото събитие, мозъкът му заработи на по-бързи обороти. Разговаря с нея в междучасието след часа по френски и преди да влезе в кабинета по математика, който беше само през две врати, планът му вече беше оформен в общи линии. Изпълнението донякъде зависи от стара червена триколка и в по-голяма степен — от връзка ключове.

След като се отдалечава от училището достатъчно, за да не го види някой, той се обажда в книжарницата „Редки издания — Андрю Халидей“. Искането му се никога да не беше записвал този номер в мобилния си! От срещнатата страна се включва телефонен секретар — това поне ще му спести поредното ав-ав-джаф. Остава дълго съобщение. Машината автоматично го прекъсва на последната дума, но това е без значение.

Ако изнесе тетрадките от къщата, полицаите — със или без заповед за обиск — може да ровят колкото си искат — няма открийт

нищо. Убеден е, че родителите му ще си мълчат за загадъчните парични пратки, както си мълчаха досега. Пъхва телефона в задния джоб на панталона и внезапно се сеца за фраза, научена в началния курс по латински. Стряскаща е на всеки език, но идеално пасва на ситуацията.

Alea iacta est.

Жребият е хвърлен.

16.

Преди да влезе вкъщи, Пит се отбива в гаража, за да се увери, че старата триколка „Кетлер“ на сестра му още е там. Преди да се изнесат от предишната къща, родителите им разпродадоха повечето непотребни вещи, но Тийнс вдигна такава врява за количката със старомодна дървена каросерия, че Линда се смили и я остави. В първия момент той не вижда триколката и изпада в паника, но след миг я зърва в единия ъгъл на гаража и облекчено въздъхва. Спомня си как Тина слагаше в нея плюшените си играчки (разбира се, почетното място беше отредено на госпожа Бизли) и ги разхождаше из двора, като им говореше, че отиват на *ник-ник* в гората, където, ако са послушни дечица, ще похапнат сандвичи с шунка и меденки с джинджифил. Бяха хубави времена, после психопатът с крадения мерцедес преобърна живота им.

После нямаше *ник-ници*.

Влиза в къщата и отива направо в малкия кабинет на баща си. Сърцето му бие до пръсване, защото без ключовете планът му е обречен. Дори и с тях нещата може да се объркат, но ако не ги намери, всичко приключва, преди да е започнало. Няма план Б.

Отначало Том Саубърс се занимаваше предимно с издирване на перспективни имоти, които представяше на малки агенции и на независими брокери, но полека-лека започна да продава и сам, макар и само в обсега на Норт Сайд. До 2012 печелеше много малко, но през последните две години получи няколко прилични комисиони, освен това има договори за изключителните права върху десетина имота в квартала с улиците, назовани на дървета. По ирония на съдбата един от тези имоти е къщата на Елм Стрийт 49, принадлежала на Дебора Хартсфийлд и сина ѝ Брейди, наричан още „Убиеца с мерцедеса“.

— Продажбата на тази къща може да се закучи — подхвърли веднъж по време на вечеря, после се засмя.

На стената отляво на компютъра му има коркова дъска, на която с разноцветни пинове са прикрепени връзките с ключовете от имотите, поверени му за продажба. Пит нетърпеливо разглежда дъската, вижда

каквото търси — каквото му е *необходимо* — и победоносно вдига юмрук. Надписът на ключодържателя гласи: „МЛАДЕЖКИ ЦЕНТЪР — БЪРЧ СТРИЙТ“.

— Надали ще намеря купувач за тухления мастодонт — каза Том Саубърс по време на друга семейна вечеря, — но ако се подкваси морето, ще се сбогуваме с този квартал и ще се върнем в страната на джакузитата и на беемветата. — Така винаги нарича Уест Сайд.

Пит пъха ключовете при телефона в задния си джоб, изтичва на горния етаж и взема куфарите, с които преди време беше донесъл вкъщи тетрадките. Този път ще ги използва за по-късо разстояние. Качва се на тавана по сгъваемата стълба и (много внимателно, въпреки че бърза) подрежда тетрадките в куфарите. Един по един ги сваля на долния етаж, оставя тетрадките на леглото си, връща куфарите в дрешника на родителите си, после се втурва към мазето. Плувнал е в пот и сигурно смърди на пор, но сега няма време за душ. Наложително е обаче да си смени ризата. Сеща се за блуза с къс ръкав и с емблемата на „Кий Клъб“^[1], която ще е идеална за следващата му мисия. Доброволците от „Кий Клъб“ постоянно щъкат из квартала по обществени задачи.

Майка му държи в мазето много празни кашони. Пит грабва два по-големи и се връща на горния етаж, но преди да влезе в стаята си, се отбива в кабинета на баща си, за да вземе флумастер. „Не забравяй да го върнеш заедно с ключовете — напомня си. — Не забравяй да върнеш *всичко* на мястото му.“

Подрежда в кашоните тетрадките без шестте, които още се надява да продаде на Андрю Халидей, и сгъва капациите. Върху всеки написва с флумастера с печатни главни букви: „КУХНЕНСКИ ПРИБОРИ“. Поглежда си часовника. Има достатъчно време... стига на Халидей да не му е скимнало да го изпорти на полицията, след като е чул съобщението му. Не му се вярва, но знае ли човек? Това е непозната територия. Преди да излезе от стаята си, скрива шестте отделени тетрадки зад разхлабения перваз в дрешника си. За щастие се побират, пък и ако всичко се развие по план, няма да останат дълго там.

Пренася кашоните в гаража, подрежда ги в триколката на Тина и я изважда на алеята към улицата, но изведнъж се сеща, че е забравил да си сложи блузата на „Кий Клъб“, и на бегом се качва в стаята си.

Тъкмо я нахлузва, с ужас осъзнава, че е зарязал тетрадките на алеята. Ценни ръкописи за милиони, оставени на видно място, където всеки може да мине и да ги вземе.

„Идиот! — наругава се. — Идиот, идиот, шибан идиот!“

Изтичва надолу по стълбището, блузата вече е залепнала от пот на гърба му. Триколката е на същото място — ама, разбира се, кой ще открадне кашони с кухненски прибори? Никой! Все пак беше тъпо, че ги остави, защото има хора, готови да откраднат всичко, което не е заковано — заключение, водещо до логичния въпрос колко още глупости е направил.

„Не биваше да се забърквам в тази история — мисли си. — Трябваше да повикам полицията и да предам и парите, и тетрадките още щом ги намерих.“

Тъй като обаче има неприятния навик да е честен със себе си (е, през повечето време), знае, че ако можеше да върне лентата назад, вероятно щеше да постъпи по същия начин, защото родителите му бяха на път да се разделят, а той ги обича твърде много, та поне да не се опита да им попречи.

„И успех. Глупавото беше, че не се отказах, докато ми вървеше.“

Обаче.

Вече е твърде късно.

[1] Key Club International — една от най-старите средношколски организации за общественополезна дейност в САЩ и в Канада, основана през 1925, в която са членували известни личности като Елвис Пресли, Бил Клинтън, Том Круз, Брад Пит и др. — Б.пр. ↑

17.

Първата му мисъл беше да върне тетрадките в сандъка, заровен под дървото, но почти веднага я отхвърли. Ако полицаите довтасат със заповед за обиск, както го заплаши Халидей, и не намерят тетрадките в къщата, къде ще ги търсят? Стигаше само да влязат в кухнята и да видят незастроения парцел отвъд задния двор. Идеалното място да скриеш нещо — на кого ще му хрумне да търси там? Ще тръгнат по пътеката, ще забележат, че наскоро някой е копал край потока и... край на играта. Не, сегашният му план е по-добър.

Но и по-рискован.

Тръгва по тротоара, бутайки триколката на Тина, и завива по Елм Стрийт. Джон Тай от ъгловата къща на „Сикамор“ и „Елм“ коси моравата си. Синът му Бил подхвърля фризби на домашното им куче. Фризбито прелита над животното и тупва между два кашона в количката.

— Хвърли ми го! — извиква Били Тай, затичва се през тревата и кестенявата му коса се развява. — Засили го здраво!

Пит подхвърля фризбито, но когато момчето се кани да му го подаде отново, му прави знак, че не му се играе. Завива по Бърч Стрийт, чува, че някой му бибитка от една кола, и сърцето му за малко не изхвърква от гърдите, обаче не са ченгета, а Андрея Келог, фризьорката, при която Линда Саубърс ходи веднъж месечно. Вдига палец и весело (надява се да изглежда весел) се усмихва. „Слава богу, поне тя не иска да играе на фризби.“

Най-сетне е пред Младежкия център: триетажна тухлена сграда с табела на фасадата, на която пише: „ПРОДАВА СЕ ОТ АГЕНЦИЯ ЗА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ «ТОМАС САУБЪРС»“. Написан е и телефонният номер на Том. Прозорците на първия етаж са заковани с шперплат, за да не ги изпотрошат вандали, но иначе сградата изглежда прилично. Разбира се, тук-там по стените има графити, но още преди да го затворят, Младежкия център беше поле за изява на майсторите на това изкуство. Моравата отпред е окосена. „Баща ми се е погрижил

— с известна гордост си помисля Пит. — Сигурно е платил на някое момче. Аз щях да свърша работата без пари, ако ме беше помолил.“

Оставя триколката до стълбите към входа и един по един пренася кашоните до вратата. Тъкмо когато изважда ключовете от джоба си, отпред спира раздрънкан датсун. Зад волана е господин Еванс, треньор по бейзбол на младежите от Малката лига, когато в този район още имаше такива отбори. Пит беше играл в „Зебрите на Зоуни“ под неговото ръководство.

— Здравсти, аутфилдер! — Еванс се накланя към дясното стъкло, за да го свали.

„Мамка му! — изругава наум момчето. — Мамка му, мамка му, мамка му!“

— Здравейте, треньор Еванс — промърморва.

— Какво правиш? Да не се канят отново да отворят Центъра?

— Май не. — Пит си беше намислил какво да каже, ако се наложи да обяснява присъствието си тук, но се беше надявал да мине без обяснения. — Другата седмица ще има някакво политическо мероприятие. На Дружеството на жените-гласоподавателки. Дебат или нещо от този род. Не знам точно.

Звучи правдоподобно, защото изборите приближават. Първичните са само след две седмици и общинските проблеми са темата на деня.

— О, да, има върху какво да поспорят. — Господин Еванс — пълничък и добродушен, не беше особено умел стратег, обаче нямаше равен в сплотяването на отбора. След мачове и тренировки черпеше всички с газирани напитки. И сега носи шапката с емблемата на „Зебрите на Зоуни“, вече избеляла и зацапана с петна от пот.

— Искаш ли помощ?

„О, не! Не, моля те, боже, само не това!“

— Не, благодаря.

— Абе, я да ти помогна, тъкмо ще се поразкърша. — Еванс изключва двигателя на датсуна и тронаво се прехвърля на другата седалка, готов да слезе от колата.

— Честно, тренер, ще се справя сам. Ако сме двама, ще свършим много бързо и ще трябва да се върна в час.

Господин Еванс се засмива и се намества обратно зад волана.

— Аха, ясно. — Завърта стартера и от ауспуха на датсуна излиза син дим. — Да не забравиш да заключиш после, чу ли?

— Няма. — Ключовете се изплъзват от потните пръсти на Пит и падат на земята. Той се навежда да ги вдигне и когато се изправя, датсунът вече потегля.

„Благодаря ти, боже. И моля те, не позволявай да се обади на баща ми, за да го похвали за примерния му син.“

Първият ключ не пасва в ключалката. Вторият влиза леко, но не се превърта. Пит го вкарва и изкарва няколко пъти, по лицето му се стичат струйки пот и парят очите му. Егати късметът! Мисли си, че май все пак ще се наложи да изрови пътническият сандък, което означава да се върне в гаража за лопата, но изведнъж ключалката престава да се инати. Пит отваря вратата, внася кашоните и се връща за триколката. Не иска някой да я види и да се запита защо е оставена тук.

Просторните стаи на Младежкия център са почти разчистени от мебелите и сега изглеждат още по-големи. Горещо е, защото климатикът не работи, въздухът е спарен и запрашен. Заради шперплатите на прозорците цари полумрак. Стъпките на Пит отекват в тишината, докато пренася кашоните до кухнята, минавайки през големия салон, където хлапетата играеха на настолни игри и гледаха телевизия. Мазето също е заключено, но първият ключ, който пробва, го отваря. Добре че има ток, защото не му дойде наум да вземе фенерче.

Сваля в мазето първия кашон и с радост вижда, че помещението е претърпано с вехтории. Десетки масички са струпани до едната стена, отсреща са облеgnати един върху друг минимум сто сгъваеми стола, има старомодни касетофони и конзоли за видеоигри и — най-хубавото от всичко — много кашони, приличащи на неговите. Надниква в някои и вижда стари спортни трофеи, рамкирани снимки на училищни отбори от осемдесетте и деветдесетте години, опърпана екипировка за бейзболен кетчър, блокчета от „Лего“. О, боже, на някои кашони даже пише „КУХНЯ“! Пит подрежда своите кашони до тях, където няма да се набиват на очи.

„Дотук ми провървя — мисли си. — Ако се измъкна, без някой да ме сгащи и да ме разпитва какви ги върша тук, всичко ще е наред.“

Заклучва мазето и тръгва обратно към главния вход. Чува ехото от стъпките си и си спомня колко често водеше тук Тина, когато

родителите им се караха — бягаха, за да не станат свидетели на поредния скандал.

Надниква навън, установява, че Бърч Стрийт е безлюдна, и сваля по стълбите триколката на Тина. Връща се, заключва входната врата и се отправя към къщи, като не пропуска да махне на господин Тай. Този път му е по-лесно да се прави на непукист, дори разменя няколко подхвърляния с Били Тай. На второто кучето улавя фризбито и всички се размиват. След като тетрадките вече са в мазето на затворения Младежки център, незабележими сред другите кашони, му е лесно да се смее. Чувства се олекнал с двайсет килограма.

Даже с петдесет.

18.

Ходжис влиза в предния офис на апартаментчето на седмия етаж на Търнър Билдинг на Марлборо Стрийт и заварва Холи нервно да обикаля помещението, захапала химикалка „Бик“. Като го вижда, се спира и възкликва:

— Най-сетне!

— Холи, разговаряхме по телефона само преди петнайсет минути. — Ходжис внимателно измъква химикалката от устата ѝ и разглежда резките от зъби по капачката.

— Стори ми се, че беше преди часове. В твоя кабинет са. Приятелката на Барбара е плакала, очите ѝ бяха зачервени, когато им занесох кока-колите. Хайде, Бил. Отиди при тях, моля те.

Холи явно е на ръба на истерията и Ходжис не смее да я докосне, защото ще я стресне. Все пак в сравнение с времето, когато се запознаха, тя е много по-добре. Под търпеливото ръководство на Таня Робинсън, майката на Джером и Барбара, даже е започнала да се облича с повече вкус.

— Ей-сега отивам — казва той, — но няма да е зле да съм подготвен. Имаш ли представа за какво става въпрос?

Вероятностите са много, защото примерните тийнейджъри не са примерни *постоянно*. Възможно е малката да е откраднала нещо дребно от някой магазин, може да е пушила трева. Може да е била подложена на тормоз в училище или някой чичко да я е опипал. Поне е сигурно (*почти*, защото нищо не е изключено), че не е убила човек.

— С брат ѝ има някакъв проблем. Братът на Тина. Тя се казва Тина, казах ли ти? — Холи не забелязва кимването му, защото с копнеж гледа химикалката и след като не я получава обратно, започва да хапе долната си устна.

— Тина мисли, че брат ѝ е откраднал пари.

— Колко е голям този брат?

— Гимназист е. Повече не знам. Ще ми върнеш ли химикалката?

— Не. Излез и изпуши една цигара.

— Вече не пуша. — Тя поглежда нагоре и наляво, издайнически знак, който Бил е наблюдавал много пъти в практиката си на полицай. Сега се, че Оливър Мадън също се изпусна и два-три пъти завъртя очи, а този тип е изпечен лъжец. — Отказах ги.

— Само една. Ще те успокои. Взе ли им нещо за хапване?

— Не се сетих. Съжалявам.

— Няма нищо. Бягай да им купиш нещо сладко. Десертчета „Нутра Бар“ или каквото избереш.

— „Нутра Бар“ са за *кучета*, Бил.

— Енергийни десертчета тогава — казва търпеливо той. — Нещо здравословно. Без шоколад.

— Добре.

Тя се врътва на ниските си токове, при което полата ѝ се развява, и тръгва към магазина. Ходжис дълбоко си поема въздух и влиза в кабинета си.

19.

Момичетата седят на дивана. Барбара е чернокожа, приятелката ѝ Тина е бяла. „Като солница и пиперница — развеселено си помисля Ходжис, — само че от различни комплекти.“ Да, и двете имат почти еднакви конски опашки. Да, и двете носят почти еднакви маратонки по последния писък на тийнейджърската мода. И да, взели са от масичката пред дивана по един брой от „Пърсют“ — списание, предназначено за хора, които се занимават с издирване на криеци се длъжници, и едва ли е подходящо четиво за млади момичета, но всъщност е без значение, защото явно и двете не поглеждат текста.

Барбара е с училищна униформа и изглежда сравнително спокойна. Другото момиче е с черен панталон и със синя тениска с избродирана пеперуда на гърдите. Лицето му е бледо, зачервените му очи се взират в Ходжис със сърцераздирателна смесица от ужас и надежда.

Барбара скача и прегръща Ходжис, вместо като едно време да допре юмрук до неговия:

— Здравей, Бил. Драго ми е да те видя.

Говори като зряла жена и колко се е издължила! Наистина ли още няма четиринайсет? Възможно ли е?

— И аз се радвам да те видя, Барбс. Как е Джером? Ще си идва ли това лято?

Джером е студент в Харвард, а другото му аз — Тайрон Зевзека с напевния негърски акцент, — изглежда, завинаги си е отишло. Преди време, когато Джером още беше гимназист и помагаше за поддържането на къщата, Зевзека беше постоянното присъствие в дома на пенсионирания детектив. Ходжис не страда от отсъствието му, защото детинското му поведение понякога досаждаше, но Джером му липсва.

Барбара сбърчва нос:

— Върна се за седмица, но пак замина. Отиде при приятелката си в Пенсилвания. Тя е от там. Щял да я води на *котилън*^[1]. Струва ми се префърцунено. А на теб?

Ходжис не възнамерява да задълбава на тази тема.

— Няма ли да ми представиш приятелката си? — пита.

— Казва се Тина. Преди живеела на Хановер Стрийт, през една улица от нас. Исква да учи догодина в „Чапъл Ридж“. Тина, запознай се с Бил Ходжис. Той ще ти помогне.

Ходжис леко се покланя и подава ръка на бялото девойче на дивана. Отначало то се поколебава, после свенливо стиска дланта му. Пуска я и се разплаква:

— Не трябваше да идвам. Пит *адски* ще ми се разсърди.

„Да му се не види!“ — Ходжис издърпва няколко хартиени кърпички от кутията на бюрото, за да ги подаде на Тина, но Барбара го изпреварва, взема ги и избърсва сълзите на приятелката си, после сяда до нея, прегръща я и казва строго и сериозно:

— Тина, нали сподели, че ти е необходима помощ? Ето, този човек ще ти помогне. — Ходжис с удивление забелязва, че Барбара говори досущ като майка си. — От теб се иска само да му разкажеш същото, което разказа на мен. — Тя се обръща към него: — А ти обещавай, че няма да казваш на никого, Бил. Искам и Холи да обещае. Ако съобщите на баща ми, той веднага ще каже на бащата на Тина. Тогава брат й ще загази.

— После ще поговорим по този въпрос. — Ходжис измъква иззад бюрото въртящия се стол — доста се озорва, защото мястото е тясно за габаритите му, но все пак успява. Не иска да седи зад бюрото, за да не прилича на училищен директор и още повече да притесни Тина. Сяда, сключва длани между коленете си и се усмихва на момичето. — Като начало ми кажи трите си имена.

— Тина Анет Саубърс.

Саубърс. Името му е познато. Дали от случай, който е разследвал в полицията? Може би.

— Какво те тревожи, Тина?

— Брат ми е откраднал пари — прошепва тя и отново се просълзява. — Може би много. Не може да ги върне, защото вече са похарчени. Споделих с Барбара, защото знам, че брат й помогна за залавянето на онзи психопат, който осакати баща ми и се опита да взриви концертна зала „Минго“. Надявах се Джером да ми помогне, защото помня, че го наградиха с медал за храброст. Давах го по телевизията.

— Да — кимва Ходжис. И Холи щяха да я снимат и да я покажат по телевизията, защото тя също прояви голяма храброст. Репортерите настояваха да я интервюират, но на този етап от живота си Холи Гибни по-скоро би погълнала сода каустик, отколкото да застане пред телевизионни камери и да дава интервюта.

— Обаче Барб каза, че Джером е в Пенсилвания, и предложи да се обърна към вас, защото сте били полицаи. — Тя вперва в него големите си насълзени очи.

„Саубърс, Саубърс...“ — размишлява Ходжис. О, да, разбира се. Не помни малкото му име, но фамилното е по-особено и трудно се забравя. Сети се защо му се стори познато. Саубърс беше един от тежко ранените пред Общинския център, когато Хартсфийлд се вряза с мерцедеса в тълпата безработни, чакащи пред временната трудова борса.

— Отначало смятах да поговоря с теб насаме — добавя Барбара. — Да видя как ще реагираш, дали ще си склонен да помогнеш. Но днес в училище тя беше толкова разстроена, че...

— Защото брат ми става *все по-зле!* — избухва Тина. — Не знам какво се е случило, но откакто си пусна тъпите мустаци, *не е на себе си!* Бълнува насън, станал е кожа и кости, пъпките му пак избиха, а в часа по здравна просвета учителката каза, че пъпките най-често са от стрес. И освен това... той... Чувам го понякога, че *плаче!* — Изглежда удивена, сякаш е абсолютно немислимо големият ѝ брат да плаче. — Ами ако се самоубие? Най-много се страхувам от това, защото самоубийствата при тийнейджърите са *голям проблем!*

„Още един забавен факт, научен в часа по здравна просвета“ — помисля си Ходжис. Не че е лъжа.

— Тийнс не си измисля — намесва се Барбара. — Историята наистина е невероятна.

— Тогава да я чуем — кимва Ходжис. — Започни от самото начало.

Тина дълбоко си поема въздух и започва.

[1] Наименование на френски танц и вид танцова забава, популярна в Европа през XVIII век и в Америка. В Щатите котилйонът е бал за представяне на дебютантките в обществото. — Б.пр. ↑

20.

Ходжис никога не би повярвал, че едно тринайсетгодишно момиче може да го изненада, камо ли пък да го удиви с такава покъртителна история, но наистина е смаян. Не, не е смаян, а поразен. И вярва на всяка дума на хлапачката. Разказът ѝ е твърде невероятен, за да е измислица.

След като свършва, Тина е много по-спокойна. „Познато ми е“ — казва си Ходжис. Не знае дали изповедта е полезна за душата, но несъмнено успокоява нервите.

Отваря вратата и надниква в приемната — Холи седи пред компютъра и реди пасианс. На бюрото е оставила плик, пълен с енергийни десертчета — достатъчно количество за четирима им в случай на обсада.

— Ела за малко, Холс — казва ѝ. — Налага се да ми помогнеш. Вземи и десертчетата.

Тя колебливо влиза в кабинета, поглежда Тина Саубърс и въздъхва с облекчение. Още повече се успокоява, когато момичетата вземат по едно десертче. Ходжис посяга към плика. Хапна на обяд една салата, обаче му се струва, че е било преди месец, а и вегетарианският бургер не го засити. Понякога си мечтае да отиде в „Макдоналдс“ и да си поръча всичко в менюто.

— Ммм, с малини. Вкусно е — с пълна уста отбелязва Барбара. — Твоето какво е, Тийнс?

— Лимоново — отговаря Тина. — Наистина е вкусно. Благодаря, господин Ходжис. Благодаря, госпожице Холи.

Холи се обръща към Барбара:

— Какво каза на майка си?

— Че отиваме да гледаме „Замръзналото кралство“ — версията, в която публиката припява. Дават го всеки следобед в „Синема Севън“. Върви от сто години. — Заговорнически намига на приятелката си, която също ѝ намига. — Мама разреши да се приберем сами с автобуса, но държи най-късно до шест да сме вкъщи. Тина ще спи у нас.

„Нямаме много време“ — казва си Ходжис и се обръща към Тина:

— Разкажи отново всичко, за да го чуе и Холи. Тя е моята асистентка и е много умна. Освен това умее да пази тайна.

Тина, вече успокоена, разказва пак цялата история, този път с повече подробности. Холи съсредоточено я слуша. Тиковете ѝ, характерни за синдрома на Аспергер, почти изчезват, както се случва винаги, когато вниманието ѝ е погълнато от нещо. Само пръстите ѝ барабанят по бедрата ѝ, сякаш пише на невидима клавиатура.

Изчаква момичето да свърши и го пита:

— Парите започнаха да пристигат през февруари 2010, така ли?

— През февруари или през март. Спомням си добре, защото тогава нашите се джафкаха много често. Татко беше останал без работа... беше инвалид, не можеше да ходи... мама му се караше, че пуши, а цигарите са скъпи...

— Мразя караниците — отбелязва Холи. — Като чуя някой да повишава глас, ми призлява.

Тина я поглежда с благодарност.

— Кога разговаряхте с брат ти за дублоните? — намесва се Ходжис — Преди да започнете да получавате пликите с парите или след това?

— Преди. Но *малко* преди това — без колебание отговоря тя.

— И всеки месец получавате по петстотин долара, така ли? — пита Холи.

— Понякога на по-кратки интервали, например през три седмици, но понякога минаваше повече време. Минеше ли повече от месец, нашите решаваха, че това е краят. Веднъж — май бяха чакали шест седмици — татко каза на мама: „Е, беше хубаво, но свърши.“

— Спомняш ли си точно кога се случи? — Холи се привежда към Тина. Очите ѝ блестят, пръстите ѝ престават да барабанят. В подобни моменти Ходжис се радва, защото от неврозата ѝ няма и следа.

— Ммм... — Тина сбърчва вежди. — Около рождения ми ден. Да, определено. Ставах на дванайсет. Пит не присъства на тържеството. Бяхме в пролетна ваканция и приятелят му Рори го покани на екскурзия с техните до Дисни Уърлд. Беше отвратителен рожден ден, защото му завиждах, че отива там, а пък аз... — Млъква,

поглежда Барбара, след това Ходжис и накрая Холи, в която, изглежда, вижда патицата-майка.

— Сега разбирам защо парите закъснях! Защото Пит беше във Флорида!

Холи се обръща към Ходжис, поусмихва се, после отново заговаря на Тина:

— Може би. Винаги ли бяха в банкноти от по двайсет и по петдесет долара?

— Да. Виждала съм ги много пъти.

— Кога престанаха да пристигат?

— През септември. Малко преди отново да тръгнем на училище. За разлика от друг път имаше бележка. Доколкото си спомням, пишеше: „Последните са, съжالياвам, но няма повече.“

— А ти кога каза на брат си, че според теб той е изпращал парите?

— Малко след това. Не си призна, обаче знам, че е бил Пит. Може би вината е моя, защото непрекъснато говорех за частното училище „Чапъл Ридж“... и веднъж той каза: „Жалко, че парите свършиха, иначе щеше да се запишеш там.“ Може да е направил някоя глупост и да съжالياва, но да е твърде късно!

Тя отново се разплаква. Барбара я прегръща и се опитва да я утеши. Холи отново започва да барабани с пръсти, но не показва други признаци на невроза; замислила се е и сякаш не забелязва нищо около себе си. На Ходжис му се струва, че вижда как колелцата в мозъка ѝ се въртят. Той също иска да я разпита, но засега предпочита да остави инициативата на асистентката си.

Холи изчаква Тина да престане да ридае и продължава да я разпитва:

— Спомена, че една вечер го заварила в стаята му — държал някаква тетрадка и като видял сестра си, се сепнал и побързал да пъхне тетрадката под възглавницата си.

— Да.

— Кога се случи — малко преди да престанете да получавате парите ли?

— Май да.

— Училищна тетрадка ли беше?

— Не, беше черна и изглеждаше скъпа. С ластиче, което я захваща отвън.

— Джером има такива тетрадки — обажда се Барбара. — Казва, че били подвързани с молескин, което било кожа на къртица^[1] Може ли още едно десертче?

— Хапни си колкото искаш. — Ходжис взема бележник от бюрото си и записва: „Молескин“. После се обръща пак към Тина: — Да не е било счетоводна книга?

Тина престава да развива опаковката на десертчето и свъсва вежди:

— Не ви разбрах.

— Възможно е да си е водил сметка колко от парите е похарчил и колко му остават.

— Може би, но тетрадката приличаше по-скоро на луксозен дневник.

Холи поглежда Ходжис. Той леко ѝ кимва: „Сега си ти.“

— Браво, Тина, от теб ще излезе идеална свидетелка. Нали, Бил? Той кимва.

— И така, брат ти кога си пусна мустаци?

— Миналия месец. Или може би в края на април. Нашите му казаха, че е тъпо. Татко го подиграваше, че прилича на бутафорен каубой, каквото и да означава това. Но той отказа да махне мустаците. Казах си, че преминава през някакъв период. — Обръща се към Барбара: — Нали се сецаш как като малки подражавахме на прическата на Хана Монтана?

Барбара прави кисела физиономия:

— Предпочитам да не си спомням. — Обръща се към Ходжис: — Майка ми изпадна в потрес.

— И оттогава го мъчи нещо, така ли? — пита я Холи. — Откакто пусна мустаци?

— Отначало не беше много разтревожен, само изнервен. Но през последните две седмици наистина го гони страх. Чак аз започнах да се плаша! Тръпки ме побиват!

Ходжис се обръща към Холи, за да разбере дали има още въпроси. Погледът ѝ му казва: „*Давай, ти си.*“

— Тина, мисля да се заема с този случай, но първо трябва да поговоря с брат ти. Знаеш го, нали?

— Да — прошепва тя и оставя на подлакътника на дивана десертчето, от което е отхапала само веднъж. — Ох, как ще се вбеси!

— Нищо не се знае — намесва се Холи. — Може да изпита облекчение, че някой го е принудил да признае истината.

„Говори от собствен опит“ — казва си Ходжис.

— Наистина ли? — едва чуто пита Тина.

— Да!

— Добре, обаче този уикенд Пит заминава за „Ривър Бенд Ризорт“. Там ще се проведе заседание на ученическия парламент, а догодина той ще е вицепрезидент на випуска си. Ако догодина още е в гимназията. — Тина подпира челото си с длан — жест на отчаяна безпомощност, жест на зрял човек, от който сърцето на Ходжис се свива. — Ако не е в затвора. За *грабеж*.

Холи я гледа със съчувствие, но не дръзва да я прегърне, а Барбара е твърде изплашена от мисълта, че брат ѝ ще влезе в затвора, за да обърне внимание на приятелката си. Няма как — на Ходжис се пада ролята на утешител. Хваща дланите на Тина, които почти изчезват в мечешките му лапи:

— Не бой се, не вярвам да се случи. Но *определено* мисля, че на брат ти е необходима помощ. Кога се връща?

— В неделя вечерта.

— Предлагам в понеделник да го изчакам след часовете, за да поговорим. Как смяташ, ще има ли ефект?

— Предполагам. — Тина изглежда капнала от умора. — Обикновено взема автобуса, но може да го хванете на излизане от училище.

— А ти нали няма да се безпокоиш излишно?

— Аз ще се грижа за нея — обажда се Барбара и звучно млясва приятелката си. Тина невесело се усмихва.

— Какво ще правите сега? — пита Ходжис. — Май закъсняхте за прожекцията.

— Отиваме у нас — решава Барбара. — Ще кажем на мама, че сме се отказали да гледаме филма. Кое е близо до истината, нали?

— Да, така е. Имате ли пари за такси?

— Ще вземем автобуса — отговаря тя. — Имаме карти. На идване хванахме такси, защото бързахме, нали, Тина?

— Да. — Тина поглежда Ходжис, после Холи. — Тревожа се за него, но ви моля да не казвате на нашите. Поне засега. Обещавате ли?

Ходжис обещава от името на двамата. Не вярва да възникне проблем, след като през уикенда момчето ще е извън града. Помолва Холи да придружи момичетата до спирката и да ги качи на автобуса за Уест Сайд.

Тя кимва и им връчва плика с десертчетата. Останали са най-малко дузина.

[1] Moleskine — название на престижна италианска марка бележници, тетрадки, органайзери и пр., произходът на което е неясен; може да е възникнало от съчетаването на английските думи mole (къртица) и skin (кожа). — Б.пр. ↑

21.

Холи се връща и влиза в кабинета на шефа си; този път си е взела айпада.

— Мисията е изпълнена — рапортува. — Взеха четворката до Тийбъри Лейн.

— Как беше настроението на малката Саубърс?

— Много по-добро. Докато чакаха автобуса, с Барбара упражняваха някаква танцова стъпка, която видели по телевизията. Искаха и аз да опитам.

— И?

— Абсурд. Темерутите не танцуват.

Не се усмихва, но може би се шегува. Напоследък ѝ се случва, но невинаги се разбира кога се майтапи и кога е сериозна. За Ходжис Холи Гибни все още е загадка — донякъде, разбира се — и вероятно ще си остане.

— Дали майката на Барбара ще ги принуди да изплюят камъчето? Много е проникателна, а уикендът може да се окаже прекалено дълъг за момичета, криещи важна тайна.

— Може би, но не ми се вярва. Тина доста се успокои, след като сподели с нас какво я мъчи.

Ходжис се усмихва:

— Сигурно е така, щом е танцувала на автобусната спирка. Е? Какво мислиш?

— За какво по-точно?

— Да започнем с парите.

Тя прави справка в айпада и машинално отмята назад косата си:

— Парите започват да пристигат през февруари 2010 и спират през септември миналата година. Общо четирийсет и четири месеца. Ако братът...

— Пит.

— Ако Пийт е пращал на родителите си по петстотин долара на месец, това прави двайсет и две хиляди долара. Плюс-минус. Не е баснословна сума, но...

— Но е грандиозна за едно хлапе — довършва мисълта й Ходжис. — Особено ако е започнал да изпраща парите, когато е бил на възрастта на Тина.

Споглеждат се. Фактът, че Холи се осмелява да го погледне, е най-забележителната промяна, настъпила у болезнено плахата жена, с която той се запозна преди години. Мълчат десетина секунди, после казват едновременно:

— Тоест...

— Как...

— Първо ти — засмива се Ходжис.

Без да го гледа в очите (нещо, което й се удава само от време на време, дори когато е погълната от някакъв проблем), тя обяснява:

— Сетих се за онова, което Пит е разказал на сестра си — за заровено съкровище, злато, скъпоценни камъни, дублони... Струва ми се, че е важно. Не вярвам да е откраднал парите. Мисля, че ги е намерил.

— Най-вероятно. Тринайсетгодишните хлапета не обират банки, колкото и да са безразсъдни. Но как едно момче се е натъкнало на такова богатство?

— Не знам. Ще потърся в интернет и вероятно ще излезе дълъг списък с обирни, извършени през този период. Парите са намерени най-рано през февруари 2010, тоест можем да заключим с голяма доза сигурност, че обирът е станал преди 2010. Двайсет и две хиляди долара представляват голяма сума и кражбата със сигурност е отразена в медиите, но какви параметри да заложи? Колко години назад да се върна? Пет? Десет? Дори да са само пет — от 2005 до 2010, — ще получа прекалено много информация, защото трябва да включа и съседните два щата. Не мислиш ли?

— Даже да претърсиш целия Среден Запад, надали ще стигнеш до извършителя. — Ходжис си мисли за Оливър Мадън, който през кариерата си вероятно е измамил стотици хора и десетки организации. Експерт в създаването на фалшиви банкови сметки, Оли едва ли се е доверявал на банките за собствените си пари. Не, сто на сто има и парички в брой, скътани на тайно място.

— Защо смяташ така?

— Ще търсиш информация за обрани банки, бюра за бързи кредити, пунктове за залагания на надбягвания с хрътки или на

бейзболни мачове. Но крадецът — или крадците — може да са обрели пода при игра на покер в частен дом или да са пречукали наркопласбор на Еджмънт Авеню. Може да са влезли с взлом във всяка къща в Атланта, в Сан Диего или където и да е. Възможно е собственикът да не е съобщил на полицията за липсващите пари.

— Особено ако не ги е декларирал пред данъчните служби — отбелязва Холи. — Да, да, да, имаш право. Тогава какво ще правим?

— Ще поговорим с Питър Саубърс — честно казано, изгарям от нетърпение да чуя неговата версия. Мислех, че всичко съм видял на този свят, обаче на подобен случай не съм попадал.

— Ако искаш, поговори с него още тази вечер. Заминава чак утре сутринта. Взех номера на Тина — мога да ѝ се обадя и да ѝ поискам номера на брат ѝ.

— Не, предпочитам да изчакам. Може би пътуването ще го успокои, ще му даде време да размисли. Нека и Тина да прекара два спокойни дни. Можем да изчакаме до понеделник, няма да е късно.

— Ами черната тетрадка, която Тина е видяла? Скъпата марка „Молескин“? Някакви идеи?

— Вероятно няма връзка с парите. Може би е неговият дневник „Петдесет нюанса блаженство“, в който си фантазира за секс с красавицата на чина зад него.

Холи изразява мнението си за това предположение с едно недоверчиво „Хм“ и закрачва нервно из стаята:

— Знаеш ли какво ме смущава? Интервалът във времето.

— В смисъл?

— Последните пари пристигат през септември, придружени с бележка, че за съжаление няма повече. Но според Тина брат ѝ е започнал да се държи странно чак през април или през май. Седем месеца е съвсем спокоен и нормален, после изведнъж пуска мустаци и изглежда много разтревожен. Какво се е случило? Някакви предположения?

— Трябвали са му още пари, та сестра му да се запише в училището на Барбара. Измислил е начин да ги намери, но нещо се е провалило.

— Да! Точно така мисля и аз! — Тя скръства ръце на гърдите си и обгръща лактите си с длани: самоуспокоителен жест, който Ходжис е

наблюдавал много пъти. — Жалко, че Тина не е надникнала в тетрадката! Тетрадката „Молескин“.

— Шесто чувство ли е или някакво логическо разсъждение, което не разбирам?

— Бих искала да знам защо толкова бързо я е скрил от нея. — Заобиколила успешно въпроса на Ходжис, Холи тръгва към вратата. — Ще потърся обири, извършени между 2001 и 2009. Знам, че шансът да изскочи нещо не е голям, но все пак е някакво начало. Ти какво ще правиш?

— Ще се прибера. Ще поразсъждавам върху този случай. Утре ми предстои изземване на колите на няколко длъжници, после ще издирвам някой си Диджон Фрейзър, който е пуснат под гаранция, но се укрива я при мащехата си, я при бившата си жена. След това ще гледам по телевизията мач на „Индианците“, може да отида на кино...

Лицето ѝ грейва:

— Може ли да дойда с теб?

— Щом искаш, разбира се.

— А може ли да избира филма?

— Само ако обещаеш да не е идиотска романтична комедия с Дженифър Анистън.

— Дженифър Анистън е много добра, но недооценена комедийна актриса. Знаеш ли, че играе в първата версия на „Леприкон“ от 1993?

— Холи, ти си извор на информация, обаче избягваш важния въпрос. Никакви лигави бози или ще отида сам.

— Сигурно ще намерим нещо по вкуса и на двама ни. — Холи отново избягва погледа му. — Нали братът на Тина няма да пострада? Нали не смяташ, че в отчаянието си ще направи опит за самоубийство?

— Съдейки по действията му, не. Рискувал е заради семейството си. Хората, проявяващи съчувствие, не са склонни към самоубийство. Впрочем не ти ли се струва странно как сестричката се е досетила, че Питър изпраща парите, а на родителите им дори не им е хрумнало?

Блясъкът в очите на асистентката му угасва и за миг тя заприличва на Холи от едно време: саможива невротичка — тип, който японците наричат „хикикомори“.

— Родителите понякога са много тъпи — заявява и излиза.

„Да — мисли си Ходжис, — твоите несъмнено бяха.“

Отива до прозореца, сключва ръце зад гърба си и се взира в Марлборо Стрийт, където трафикът вече е натоварен. Пита се дали Холи се е сетила за втората вероятна причина за тревожността на момчето: престъпниците са се върнали за скритите пари и са открили, че ги няма.

И някак си са разбрали кой ги е взел.

22.

„Щатски център за ремонт на мотоциклети и двигатели“ не е нито щатски, нито даже градски център, а паянтова барака от ръждясала гофрирана ламарина на хвърлей от стадиона на „Мармотите“ в Саут Сайд. Отпред под найлоновите триъгълни знаменца, покращащи се вяло на провиснал кабел, са строени мотоциклети за продажба, повечето с доста ненадежден вид. До бараката клечи шишкав мъж с кожено яке и почиства с хартиени кърпички охлузванията по тялото си. Поглежда Морис, но не продумва. Морис също не проговаря. Наложил му се да върви пеш от Еджмънт Авеню дотук — близо два километра под жарещото сутрешно слънце, — защото автобусите пътуват до стадиона само когато играят „Мармотите“.

Влиза в сервиза и вижда Чарли Робърсън, който се е настанил на изцапана с грес седалка от кола пред полуразглобен „Харли Дейвидсън“. Отначало Чарли не го забелязва: извадил е акумулатора на харлитото и внимателно го оглежда. Морис пък внимателно оглежда Чарли: сигурно е чукал седемдесетте, но е същият як, мускулест мъжага. Косата около голото му теме е вече побеляла. Носи тениска с отрязани ръкави и на единия му бицепс се вижда поизбледняла затворническа татуировка: „БЯЛА СИЛА ВЕЧНО.“

„Живото свидетелство за някои мои успехи“ — с усмивка си казва Морис.

Чарли излежаваше доживотна присъда в „Уейнвил“ за убийството на богата възрастна дама, живееща на Уиланд Авеню в Брансън Парк. През нощта тя се събудила и го хванала да тършува из къщата ѝ. Може би преди да я пребие, може би след това той я изнасилвил, докато умираше в коридора на втория етаж. Случаят беше кристално ясен. Очевидци потвърдили, че Робърсън се е навъртал из квартала; камерите на портала пред богатия дом го заснели в деня преди обира; няколко от аверите му, мотивирани от обещанието на прокурора за предсрочно освобождаване, заявили, че е обсъждал с тях плановете си да обере тъкмо тази къща и тъкмо тази жена. На всичкото

отгоре Чарли имал километрично полицейско досие заради множество кражби и нападения. Съдебните заседатели го обявили за виновен, съдията му дал до „живот без право на замяна“ и Робърсън заменил ремонта на мотоциклети с шиене на джинси и с лакиране на мебели.

— Не отричам, че съм правил кофти неща, обаче не съм претрепал бабата — повтаряше той на Морис. — *Канех* се да я изръшкам, имах кода на шибаната охранителна система, но един мръсник ме изпревари. Знам кой е, щото само на него бях казал кода. Лайното свидетелства срещу мен и ако някога изляза жив оттук, ще му светя маслото. Ако щеш ми вярвай.

Морис нито му повярва, нито не му повярва — след две години в „Уейнвил“ се беше убедил, че затворът е пълен с хора, твърдящи, че са невинни като агънца, — но когато Чарли го помоли да пише на организацията на Бари Шек^[1], той се нави. Това му беше работата — *истинската* работа в затвора.

Оказа се, че обирджията-изнасилвач-убиец е оставил сперма по бельото на възрастната жена, което още се съхраняваше в една от големите общински зали за веществени доказателства по делата, а адвокатът от „Проект «Невинност»“ го откри и изиска ДНК анализ — метод, който не е съществувал по времето на осъждането на Робърсън, — и резултатите от теста показаха, че спермата не е на Чарли. Адвокатът възложи на частен детектив да издири някои от свидетелите на обвинението. Един от тях, болен от рак на черния дроб, който скоро щеше да го убие, не само се отрече от показанията си, но и призна, че е истинският извършител, може би с надеждата да получи пропуск за рая.

— Здравсти, Чарли — казва Морис. — Помниш ли ме?

Робърсън се обръща, примижава и се изправя:

— Мори? Мори Белами?

— Самият той.

— Мамка му, да т'еба!

„Няма да те огрее“ — си казва Морис, но когато Робърсън оставя акумулатора върху седалката на харлито и пристъпва към него с широко разтворени обятия, търпеливо издържа задължителната дружеска прегръдка с потупвания по гърба. Даже се насилва да откликне с взаимност. Яките мускули под мърлявата тениска на Чарли са малко плашещи.

Робърсън се отдръпва и усмивката му оголва оределите му зъби:

— Исусе Христе! Предсрочно ли?

— Да.

— Значи бабата най-сетне махна копитото си от врата ти?

— Да.

— Мамка му, страхотно! Ела отзад в стаичката да ударим по едно! Имам бърбън.

Морис отрицателно поклаща глава:

— Благодаря, но пиенето не ми понася. А и инспекторът може да ме накара да дам урина за тест. Сутринта се обадох в работата, че съм болен, не бива да рискувам повече.

— Кой е инспекторът?

— Макфарлънд.

— Черният тулуп ли?

— Тъмнокож е, да.

— Не е най-гадният, но да, отначало всички те държат изкъсо. Нищо де, ела да седнем в канцеларията, ще ударя едно заради теб. Абе, знаеш ли, че Дък е хвърлил топа?

Морис знаеше — чу новината малко преди да го освободят. Дък Дъкуърт беше първият му покровител, който го отърва от изнасилванията на съкафезника му и неговите дружки. Морис не се натъжи кой знае колко. Хората се раждат и умират. Заеби, хич да не ти пука.

Робърсън поклаща глава и сваля една бутилка от най-горния рафт на метален шкаф, пълен с инструменти и с резервни части:

— Нещо мозъчно било. Дето викат, всички сме с единия крак в гроба. — Налива бърбън в чаша с надпис „НАЙ-ГОЛЕМИЯТ СПЕЦ ПО ПРЕГРЪДКИ“ и вдига тост. — За стария Дъки! — Отпива, премлясва и пак вдига чашата. — А сега за теб! Мори Белами, излязъл от пандиза жив и здрав! Къде те туриха да бачкаш? В някоя канцелария ли са те заврели?

Морис разказва за работата си в ЦКИ и продължава дружелюбно да дърдори, докато Робърсън отново си налива. Не му завижда, задето спокойно може да пие — самият той мрази алкохола, който му отне толкова много години от живота, но си мисли, че ако Чарли направи главата, по-лесно ще го склони да изпълни молбата му.

След като преценява, че моментът е назрял, подхваща:

— Беше ми казал, че ако някога ме освободят и ми потрябва нещо, мога да разчитам на теб.

— Да, да... обаче не вярвах, че излезеш, Мори. Онази правоверна крава, дето си я изучукал, ти беше стъпила много яко на врата. — Робърсън се изкисква и пак си налива.

— Трябва ми кола, Чарли. Не за дълго. За по-малко от дванайсет часа.

— Кога я искаш?

— Тази нощ. По-точно вечерта. Ще я използвам през нощта, после ще ти я върна.

Робърсън вече не се смее.

— Това е по-голям риск, отколкото да удариш едно уиски, Мори.

— За теб не е. Ти не си в пробация.

— Да, най-много да ме плеснат през пръстите. Обаче шофиране без книжка е сериозно провинение и като нищо ще те опандизят пак. Не ме разбирай криво, не се дърпам, но искам да съм сигурен, че си наясно с риска.

— Наясно съм.

Робърсън отново си долива, отпива малки глътки и размишлява. Морис не би искал да е собственикът на мотора, който Чарли ще поправя след тази мила среща.

Най-сетне Робърсън казва:

— Може ли да е пикап вместо кола? Имам един неголям, автоматик е. Отстрани пише „Цветя — Джоунс“, обаче надписът е избледнял, едва се вижда. Искаш ли да го погледнеш?

Морис иска и само като го зърва, си помисля, че малкият черен пикап е дар божи, ако, разбира се, е в движение. Робърсън го уверява, че пикапът си е екстра, макар да е навъртял километри, колкото да обиколи два пъти екватора.

— В петък затварям по-рано, някъде към три. Ще го заредя с бензин и ще оставя ключовете под дясната предна гума.

— Идеално — кимва Морис. Ще отиде в ЦКИ, ще каже на тъпия шишкав шеф, че е имал стомашно разстройство, но се е оправил, като пчеличка ще работи в канцеларията до четири и след това ще се върне тук.

— Хей, май „Мармотите“ играят тази вечер, а?

— Да, с „Драконите“ от Дейтън. Защо? Гледа ти се бейзбол, а? Ако решиш, навитак съм.

— Друг път може би. Мисля си, че бих могъл да върна пикапа тук около десет, да го паркирам на същото място и да се прибера с автобуса от стадиона.

— Мори си е Мори — казва Робърсън и с пръст почуква слепоочието си. Очите му са доста зачервени. — Умен като котарак.

— Само гледай да оставиш ключовете под гумата — му напомня Морис. Ще е гаден номер старият да се насвятка с евтин бърбън и да забрави.

— Можеш да разчиташ, брато. Задължен съм ти *до гроб*.

Емоционалният момент налага още една дружеска прегръдка с аромат на пот, бърбън и евтин афтършейв. Робърсън притиска стария си приятел толкова здраво, че дъхът на Морис секва, но, слава богу, бързо го пуска. Докато вървят обратно към бараката, Морис си мисли, че само след дванайсет часа, може би дори по-рано, тетраджките на Ротстийн отново ще са в ръцете му. При такава опияняваща перспектива кому е нужен бърбън?

— Мога ли да те попитам нещо, Чарли? Защо работиш тук? Беше се наточил да получиш куп пари като обезщетение за престоя си в затвора.

— Абе, как да ти кажа... заплашиха ме, че ще ми повдигнат стари обвинения. — Робърсън пак сяда пред мотоциклета, който ремонтира. Взема френски ключ и потупва с него по изцапания с грес крачол на панталона си. — Ако добавят и едно голямо мазало в Мисури, пак ще ми лепнат доживотен. Като рецидивист. Имало закон — „закон за трите престъпления“ или някаква подобна тъпотия. Та накрая склучих нещо като сделка. — Вперва в Морис зачервените си очи и въпреки яките бицепси (явно не е загубил навика си от затвора да тренира) изглежда стар и грохнал, може би скоро ще изглежда и болнав. Ако вече не го е налазила някоя болест. — Накрая пак ти го начукват, братко. Начукват ти го яко в гъза. Ако много мърдаш, ти влиза още по-дълбоко. Затова вземай каквото ти дават и се махай. Аз моето си го взех и то ми стига.

— Заеби, хич да не ти пука — промърморва Морис.

Робърсън гръмко се засмива:

— Помня ти го този лаф! И е много точен!

— Гледай да оставиш ключовете.

— Ще ги оставя, братко. — Робърсън повдига показалец, почернял от грес, и го размахва. — А ти гледай да не те сгащят! Послушай стареца.

„Няма да ме сгащят — си казва Морис. — Чаках твърде дълго.“

— Последен въпрос.

Робърсън наостря уши.

— Да ти се намира пистолет? — пита Морис и като вижда изражението на „бойния си другар“, бързо добавя: — Няма да го използвам. Искам го за всеки случай.

Робърсън поклаща глава:

— Няма да стане. За пистолет няма само да ме плеснат през пръстите, а ще ми го вкарат яко.

— Няма да издам, че ти си ми го дал.

Зачервените очи се взират изпитателно в Морис.

— Да ти кажа честно, брато, бая си увреден от затвора, та да носиш оръжие. Ще вземеш да се гръмнеш в тъпата кратуна. Кола ще ти осигуря. Длъжник съм ти. Ама пистолет потърси другаде.

[1] Основател на „Проект «Невинност»“ — правна организация, създадена през 1992 с цел оневиняване чрез ДНК анализ на несправедливо осъдени вследствие на съдебна грешка. — Б.пр. ↑

23.

Същия петък в три часа следобед Морис е на косъм да унищожи произведения на модерното изкуство на стойност два̀йсет милиона долара. Не да ги унищожи в буквалния смисъл, а да изтрие регистъра с творбите плюс справката за произхода им и информацията за дузина богати дарители на ЦКИ. Бъхтил се беше няколко седмици, за да създаде протокол за търсене на данни, който да покрива всички придобивки на Културния център от началото на два̀йсет и първи век. Въпросният протокол е истинско произведение на изкуството, а днес следобед, вместо да кликне с мишката върху най-голямата папка и да я прехвърли в основната, той я изпрати в кошчето при купищата изтрити сведения. Остарялата и тромава компютърна система на ЦКИ е задръстена с безполезна информация, включително с данни за камара експонати, които още през 2005 са преместени в нюйоркския музей „Метрополитън“. Морис се кани да изпразни кошчето, за да отвори място за още боклуци, и е готов да натисне клавиша, когато осъзнава, че е на косъм да изпрати в небитието много ценен файл.

За момент се чувства тъй, сякаш е в „Уейнвил“ и се мъчи да скрие контрабандна стока поради слух за предстояща проверка. Даже да е нещо безобидно, да речем пакет бисквити „Киблер“, достатъчно е надзирателят да те нарочи, ако е в гадно настроение. Морис поглежда пръста си, който е на милиметър от проклетия клавиш „Изтрий“, и като опарен дръпва ръката си. Сърцето му бие до пръсване. Къде му е умът, за бога?

В този момент шибаният шишкав шеф надзърта в тясното като килер работно помещение на Морис. По стените на кабинките, в които се трудят другите пчелички, висят снимки на техните приятели, приятелки, майки, братя и бащи. Дори на въшливите им домашни кучета. В клетката на Морис има само картичка от Париж, където открай време мечтае да отиде. Като че ли *някога* ще го огрее.

— Всичко наред ли е, Морис? — пита шибаният шишкав шеф.

— О, да — отговаря той и се моли дебелакът да не погледне екрана. Макар че даже да погледне, няма да зацепи какво вижда.

Тлъстият копелдак може да изпраща имейли и криво-ляво да използва Гугъл, но оттам нататък е гола вода. Обаче живее с жена си и децата си в къща в тузарските предградия, а не в „Резиденция «Дървеница»“, където по цяла нощ ненормалници ругаят въображаеми врагове.

— Чудесно. Продължавай.

„А ти си изнеси дебелия задник и продължи по коридора“ — помисля си Морис.

Шибаният шишкав шеф се изнизва и вероятно се запътва към бюфета, за да се наплюска. Морис кликва на кошчето, хваща файла, който без малко щеше да изтрие, и го премества в главната папка. Не е кой знае каква операция, но след като я свършва, въздъхва с такова облекчение, сякаш е обезвредил бомба.

„Къде ти е умът?“ — се сгълчава отново.

Реторичен въпрос. Умът му е в тетрадките на Ротстийн, които вече са толкова близо. Мисли и за пикапа и колко ще е страшно да шофира пак след толкова години в затвора. Един чукнат калник... едно ченге, гледащо го с подозрение...

„Трябва да издържа още малко — казва си. — Трябва!“

Но претовареният му мозък започва да прегрява. Мъчи се да си внуши, че всичко ще се подреди, когато тетрадките отново са в ръцете му (както и парите, макар че те не са толкова важни). Само да ги скрие в гардероба в гадната си стая в „Резиденция «Дървеница»“ и ще си откъхне. Но сега стресът е убийствен. Предизвикан е и от свършено новата среда, от новото, *истинско* работно място, от шефа, който не е със сивата униформа, но пак трябва да му се подмазва като на надзирателите. Като се прибави и необходимостта тази нощ без книжка да шофира нерегистрирана кола...

„След десет часа всичко ще изглежда много по-розово — помисля си. — Заеби, хич да не ти пука — трябва да се вземеш в ръце.“

— Да! — прошепва и избърсва потта, избила над горната му устна.

24.

Точно в четири съхранява файловете, върху които е работил, затваря всички приложения и изключва компютъра. Слиза в лъскавото фойе на ЦКИ и пред очите му (като кошмарен сън наяве) се изпречва Елис Макфарлънд — стои разкрачен, склучил е длани зад гърба си и внимателно изучава картина на Едуард Хопър като страстен любител на изкуството, какъвто със сигурност не е.

Без да се обръща (Морис съзнава, че вероятно е видял отражението му в стъклото, но въпреки това е поразен), чернокожият подхвърля:

— Здравсти, Мори. Как си, мой човек?

„Знае! — изтръпва Морис. — И то не само за пикапа. Знае всичко.“

Дава си сметка, че не може да е вярно, но онзи Морис, който още е в затвора и завинаги ще остане там, го уверява, че е самата *истина*. Струва му се, че челото му е прозрачно като стъкло и че всичко в главата му — всяка бурмичка, всяко нажежено от въртене зъбно колело — е видимо за надзорника.

— Добре съм, господин Макфарлънд.

Днес чернокожият е с карирано спортно сако с размерите на голям килим. Оглежда Морис от главата до петите, после заковава поглед в лицето му. Морис напруга всичките си сили, за да не извърне гузно очи.

— Не ми харесваш, готин. Блед си, имаш тъмни сенки под очите. Да не употребяваш нещо забранено, Мори?

— Не, сър.

— И не правиш нещо забранено, така ли?

— Не. — Мисли за пикапа с все още видимия надпис „ЦВЕТЯ — ДЖОУНС“, който го чака в Саут Сайд. Ключовете сигурно са вече под гумата.

— Не какво?

— Не, сър.

— Аха. Може би си пипнал грип, а? Защото, честно казано, приличаш на разпльокано петкилограмово лайно.

— За малко щях да объркам нещо в работата — признава Морис. — Надали щеше да е фатално, но щеше да се наложи да повикат компютърен специалист и евентуално да изключат главния сървър. Щях яко да загазя.

— Добре дошъл в света на трудовите хора — с нулево съчувствие промърморва Макфарлънд.

— За мен е по-различно! — избухва Морис. О, боже, колко е *разтоварващо* да изпусне малко пара, особено когато става дума за нещо безобидно. — Вие би трябвало да знаете най-добре! Всеки друг служител би се отървал с мъмрене, но не и аз! А пък ако ме уволнят, ще ме върнете в затвора, и то заради моментно невнимание, а не заради съзнателна простъпка.

— Може би — съгласява се Макфарлънд и пак се втренчва в картината, на която мъж и жена седят в стая и явно се стремят да не се гледат. — Може би не.

— Шефът ми има зъб — продължава Морис. Съзнава, че звучи като мрънкало, и може би наистина мрънка. — Знам четири пъти повече от него за компютърната система в ЦКИ и това го вбесява. С удоволствие ще се отърве от мен.

— Май те гони параноя. — Чернокожият исполин отново склучва ръце върху монументалните си задни части и внезапно Морис прозира защо е дошъл. Проследил го е до мотоциклетния сервиз на Чарли Робърсън и е разбрал, че крои нещо. Осъзнава, че греши. Осъзнава, че не греши.

— Защо позволяват на освободен условно като мен да бърника във файловете им? Ако изпортя нещо, както без малко щеше да се случи, ще им струвам много скъпо.

— А ти какво очакваше да вършиш в свободния свят? — пита Макфарлънд и продължава да се взира в картината на Хопър, назована „Апартамент 16-А“. Изглежда запленил от нея, но Морис не се връзва. Чернокожият не разглежда картината, а отражението му в стъклото. Изследва го. — Твърде кекав си и твърде стар, за да редиш кашони в склад или да бачкаш като градинар. — Обръща се и добавя: — Нарича се „политика на ресоциализация“, мой човек. Не съм я измислил аз. Ако не ти харесва, оплачи се на президента.

— Извинете.

— Извинете кой?

— Извинете, господин Макфарлънд.

— Благодаря, така е по-добре. А сега да идем в мъжката тоалетна, където ще се изпишкаш в чашка, за да докажеш, че параноята ти не е предизвикана от наркотици.

Последните служители напускат офисите и си тръгват. Някои изпод око поглеждат Морис и чернокожия бабаит, после бързо отместват погледи. На Морис му идва да им изкрещи: „*Да, така е, това е моят надзорник! Зяпайте, кретени!*“

Двамата влизат в мъжката тоалетна, която за щастие е празна. Макфарлънд се обляга на стената, скръства ръце на гърдите си и наблюдава как Морис вади сбръчкания си penis и се изпикава в пластмасовата чашка. След трийсет секунди урината не се е оцветила в синьо и той връща чашката на Морис:

— Поздравления, мой човек. Хвърли я.

Морис се подчинява. Надзорникът щателно си измива ръцете, сапунисвайки ги чак до китките.

— Нямам СПИН, ако това ви притеснява. Минах задължителния тест, преди да ме освободят.

Макфарлънд методично избърсва мечешките си лапи. Взира се в огледалото (може би със съжаление, че няма коса, за да се среши), после се обръща към Морис:

— Може да не се друсаш, но видът ти хич не ми харесва.

Морис не продумва.

— Ще ти кажа нещо, на което ме е научил осемнайсетгодишният ми опит. Има два вида хора в пробация. Само два: вълци и агнета. Ти си твърде стар за вълк, но не съм съвсем сигурен, че го загаряваш. Май не си го „интернализирал“, както се изразяват психолозите. Не знам какви вълчи работи са ти в главата — може да е нещо маловажно, като да откраднеш кламери от офиса например, но каквото и да е, избий си го от ума. Дърт си за вълк и *безнадеждно* дърт, за да ми избягаш.

След като споделя тази мъдрост, той излиза. Морис също тръгва към вратата, но преди да се доближи до нея, краката му се подкосяват. Обръща се, подпира се на умивалника, за да не се свлече на пода, и преплитайки крака, се втурва в една от кабинките. Сяда на чинията и навежда глава, докато тя почти допира коленете му. Затваря очи,

вдишва и издишва няколко пъти. Изчаква бученето в главата му да стихне, става и излиза от тоалетната.

„Сигурно е още тук — мисли си. — Стои пред тъпата картина и я зяпа.“

Само че този път във фойето е само охранителят, който с подозрение се заглежда в преминаващия Морис.

25.

„Мармотите“ излизат срещу „Драконите“ чак в седем, но автобусите с надпис „ДОВЕЧЕРА: БЕЙЗБОЛЕН МАЧ“ вървят от пет следобед. Морис взема един до парка, а оттам върви пеша до „Щатски център за ремонт на мотоциклети и двигатели“. Всяка кола, която минава покрай него, го изправя на нокти. Ругае се, задето се скапа в тоалетната след тръгването на надзорника. Ако го беше последвал веднага, щеше да види с каква кола е, а сега всяка може да е неговата. Исполин като Макфарлънд ще се набива на очи, но той не смее да се взира в колите, и то поради две причини. Първо, би изглеждал гузен, нали? Точно така. Като човек с „вълчи“ намерения, който изследва периметъра си. Второ, възможно е да „види“ Макфарлънд дори когато го няма, защото е на ръба на нервен срыв. Нищо чудно. Човек издържа само до определено напрежение.

„*Всъщност на колко си? На двацет две? На двацет и три?*“ — беше попитал Ротстийн.

Правилна догадка на наблюдателен човек — тогава Морис беше на двацет и три. Сега приближава шейсетте, а годините между тогава и сега изчезнаха като дим. Чувал беше да казват: „Сегашните шейсетгодишни са като някогашните четирийсетгодишни“, обаче това са тъпотии. Когато си прекарал повечето от живота си в затвора, да си на шейсет е като да си на седемдесет и пет. Или на осемдесет. Прекалено стар за вълк според господин Макфарлънд.

Е, ще проверим, нали?

Влиза в двора на сервиза — щорите са спуснати, мотоциклетите от тази сутрин са прибрани и заключени. Очаква да чуе как зад него спира кола и Макфарлънд се провиква: „Ей, мой човек, какво търсиш тук?“

Обаче чува само бученето на превозните средства, отиващи към стадиона, и когато стига до празния парцел зад сервиза, невидимият ремък, който стяга гърдите му, се поотпусна. Парцелът е отделен от света с висока стена от гофрирана ламарина, а стените действат

успокояващо на Морис. Лоша работа! Знае, че е неестествено, но е факт. Човекът е сбор от преживяванията си.

Приближава се до пикапа — пращен, неголям, и, слава богу, ненабиващ се на очи — и се пресяга под дясната предна гума. Ключовете са там. Сяда зад волана и със задоволство отбелязва, че моторът запалва от раз. Радиото се включва, прокънтява рок. Морис ядосано врътва копчето.

— Ще се справя — казва, намества седалката и хваща волана. — Ще се справя.

И наистина се справя. Шофирането е като каране на колело, не се забравя. Затруднява се само когато се налага да завие срещу потока коли, устремени към стадиона, но дори и това не е голям проблем: след като стои и чака цяла минута, един от автобусите с надпис „ДОВЕЧЕРА: БЕЙЗБОЛЕН МАЧ“ спира и шофьорът му махва да мине. Платното в обратната посока е почти празно, той минава по новия околоръстен път и така избягва трафика в центъра на града. Приятно му е, че шофира пак. По-точно *щеше* да му е приятно, ако не го тормозеше съмнението, че Макфарлънд го следва и нарочно не го изпреварва и не го спира, за да разбере какво е намислил „неговият човек“.

Морис спира пред мола на Белоус Авеню и отива в магазина „Всичко за дома и градината“. Шляе се под ярките флуоресцентни лампи, няма за къде да бърза; не може да свърши работата, преди да се стъмни, а през юни се смрачава чак след осем и половина — девет. От секцията с градинарските пособия купува лопата и малка брадва, за да отсече прорасналите корени, ако се наложи. Изглежда, че дървото, надвиснало над речния бряг, е стиснало сандъка в здрава хватка. От щанда с надпис „РАЗПРОДАЖБА“ се снабдява с два големи сака, намалени на двацет долара парчето. Натоварва покупките отзад на пикапа и тръгва към шофьорската врата.

— Хей! — извиква някой зад него.

Морис се вцепенява, вслушва се в приближаващите стъпки и очаква Макфарлънд да го хване за рамото.

— В този мол има ли супермаркет?

Глас на млад мъж. И белокож. Морис открива, че отново може да диша.

— „Сейфуей“ — отговаря, без да се обърне. Всъщност няма представа има ли супермаркет в мола или не.

— А, добре. Благодаря.

Морис се качва в пикапа и включва двигателя. „Ще се справя — повтаря си. — Мога и ще се справя.“

26.

Бавно шофира по улиците с имена на дървета в Нортфийлд, които кръстосваше като млад... всъщност не прекарваше много време на улицата, защото предпочиташе да чете книга. Още е рамо, затова паркира за малко на Елм Стрийт. Изважда от жабката вехта, мърлява пътна карта и се преструва, че я разглежда. След около двацет минути се премества на Мейпъл Стрийт и прави същото. След това отива до местния минимаркет „Зоуни“, откъдето като малък си купуваше шоколадчета. И цигари за баща си. Тогава пакетът струваше четирийсет цента и беше обичайно децата да купуват цигари за бащите си. Взема си плодов шейк с лед и го пие бавно. После се премества на Палм Стрийт, отново изважда картата и се преструва, че търси нещо. Сенките се удължават, но *прекалено* бавно!

„Да бях си взел книга — помисля си, обаче бързо се поправя: — Не, шофьор с пътна карта няма да направи впечатление, но мъж в раздрънкан пикап, който чете книга, ще изглежда като потенциален педофил.“

Разумно ли разсъждава, или го гони параноя? Вече не може да ги различи. Знае само, че най-сетне тетрадките са близо и пиукат като сонарна сонда.

Полека-лека светлината на дългия юнски ден започва да прелива в сумрак. Децата, които играят по тротоарите и по моравите, се прибират вкъщи да гледат телевизия, да се забавляват с видеоигри или да прекарат една образователна вечер, като пишат на приятелчетата си съобщения, пълни с правописни грешки и с идиотски емотикони.

Убедил се (макар и не *съвсем*), че Макфарлънд не е наблизил, Морис включва двигателя на пикапа и бавно кара към крайната си дестинация: Младежкия център на Бърч Стрийт, където ходеше, когато библиотеката на Гарнър Стрийт беше затворена. Тъй като беше хилав книжен плъх с неприятния навик да говори нетактично, рядко го избираха за участие в спортни състезания, а ако това се случеше по изключение, винаги го освиркваха и му крещяха: „Ей, левак, ама че си схванат!“ Заради червените устни му лепнаха прякора „Червилото“. В

Младежкия център най-често се затваряше в някоя стая и четеше или редеше пъзел. Сега заради орязания общински бюджет градската управа е затворила Центъра и старата тухлена сграда е обявена за продан.

Четири-пет момчета хвърлят няколко последни коша на буренясалото баскетболно игрище зад сградата. Дворът е неосветен, в тъмното вече не се вижда и хлапаците си тръгват, като си подвикват, дриблират с топката и си я подават един на друг. Щом се скриват от погледа му, Морис пали колата и завива в алеята, успоредна на сградата. Не включва фаровете и си мисли, че малкият черен пикап е идеален за целите му. Паркира го така, че да е залепен до задната стена на постройката, близо до табела с избледнял надпис: „САМО ЗА СЛУЖЕБНИ КОЛИ“. Изключва мотора, слиза и вдишва юнския въздух, ухаещ на трева и на детелина. Чува песента на щурците и бръмченето на колите по околоръстното шосе, но е сам-самичък сред наскоро падналия мрак.

„Благодаря, господин Макфарлънд. Благогъзя ти.“

Взема от пикапа инструментите и саковете и тръгва към буренясалия празен парцел зад бейзболното игрище, на което в юношеството си беше изпуснал толкова много лесни топки. Изведнъж му хрумва нещо и се връща. Опира длан на тухлената стена, все още топла от горещото слънце, прикляка и отскубва плевелите пред едно от прозорчетата на мазето (на които не е закован шперплат), за да надникне вътре. На светлината на пълната, току-що изгряла оранжева луна различава сгънати столове, масички и купища кашони.

Смяташе да скрие тетрадките в гардероба си в „Резиденция «Дървеница»“, но сега си дава сметка, че е рисковано. Господин Макфарлънд може да претърси стаята му по всяко време — такива са правилата. Младежкия център е много по-близо до заровения сандък, а мазето, пълно с всевъзможни вехтории, е идеалното скривалище. Ще складира тук тетрадките и периодично ще взема по няколко, за да ги чете в стаята си. Кльоцав е и ще успее да се промъкне през прозорчето, макар и малко трудно. От вътрешната му страна се вижда заключалка, но едва ли ще е трудно да я разбие и да го отвори. Една отвертка сигурно ще свърши работа. Не се сети да вземе отвертка, но във „Всичко за дома и градината“ има колкото щещ. А и в „Зоуни“ зърна малък набор инструменти.

Привежда се към мръсния прозорец и внимателно го оглежда за датчици на охранителна система (в щатския затвор научаваш много полезни подробности за проникването с взлом), обаче не вижда. Да не би системата да е с контактни точки? Те не се виждат, а понякога не се задейства аларма.

Оглежда прозорчето още няколко секунди, после неохотно се изправя. Надали такава стара сграда е оборудвана с алармена система — несъмнено ценните вещи отдавна са преместени на друго място, — но все пак не смее да рискува.

По-добре да се придържа към първоначалния си план.

Грабва инструментите и саковете и отново тръгва към празния парцел, като заобикаля бейзболното игрище. Там ще е като на ярко осветена сцена, но щом навлезе в храсталака, пълната луна ще му съдейства.

Пакетчето от чипс, което миналия път му помогна, вече го няма и той трудно намира пътеката. Лута се из храстите зад бейзболното игрище (където в детството си беше унижаван неколkokратно), накрая я открива и тръгва по нея. Скоро чува тихото ромолене на потока и едва се сдържа да не се затича.

„Криза е — мисли си, — мнозина останаха без покрив. Възможно е наоколо да спят бездомници. Ако някой ме види...“

Ако някой го види, ще използва брадвата. Без колебание. Господин Макфарлънд може да го смята за твърде стар, за да е вълк, обаче не знае, че „неговият човек“ вече е очистил трима души, а шофирането не е единственото, което не се забравя като карането на колело.

Ниските дървета са вкопчени едно в друго в борба за слънце и за жизнено пространство, затова лунната светлина почти не прониква през клоните им. Два-три пъти Морис губи пътеката и се лута, докато я намери. Чудесно! Това само потвърждава, че оттук минават все по-малко хора, а ако наистина се загуби, ще се ориентира по ромоленето на потока. Дано само не нагази в отровен бръшлян.

Когато за пореден път стъпва на пътеката, шумът на потока се чува вече съвсем отблизо и след по-малко от пет минути Морис е на брега срещу познатото дърво. Остава известно време под сянката, пронизвана на места от лунната светлина, и се оглежда за признаци на човешко присъствие: одеяла, спален чувал, количка от супермаркет, найлон, опънат върху храстите като импровизирана палатка. Но не, виждат се само поточето, което ромоли в каменното си корито, и дървото на отсрещния бряг, надвиснало над водата. Дървото, което години наред вярно беше пазило съкровището на Морис.

— Верният ми приятел — промълвява той и прегазва потока. Остава инструментите и саковете под дървото, коленичи и прошепва: — Ето ме, дойдох. — Слага длани на земята, сякаш очаква да усети туптене на сърце.

И *наистина* го усеща. Усеща пулса на гения на Джон Ротстийн. Старият писател, който превърна Джими Голд в меркантилен продажник, но кой може да твърди, че в непубликуваните си творби не е изкупил греха си и не е спасил героя си? Ако наистина го е направил... *ако...* значи всичко, изтърпяно от него, Морис, не е било напразно.

— Ето ме, Джими. Най-сетне съм при теб.

Грабва лопатата и започва да копае. Не след дълго стига до сандъка, но корените са го стегнали в прегръдка и минава час, докато успее да ги пререже, за да го освободи. От години не е упражнявал тежък физически труд и се уморява. Сеща се как някои от затворниците — Чарли Робърсън например — не преставаха да помпат мускули, а той мислено им се присмиваше за тази мания. Сега обаче не

му е до смях. Краката го болят, кръстът — също, а най-лошото е, че главата му пулсира като гангрениясал зъб. Излязъл е лек вятър, който охлажда тялото му, плувнало в пот, но разклаща клоните и той потръпва от странните движещи се сенки. Пак се сеца за Макфарлънд. Представя си го как безшумно се промъква по пътеката, движейки се със зловещата безшумност на някои яки здравеняци, войници или бивши атлети.

Най-сетне дишането му се успокоява и пулсът му се нормализира; посяга към дръжката отстрани, за да издърпа сандъка, и открива, че я няма. Подпира се на длани, привежда се и наднича в дупката, съжалявайки, че не е взел фенерче.

Дръжката е там, но е счупена на две.

„Лоша работа — помисля си. — Нещо не е наред.“

Връща се назад в годините и се мъчи да си спомни дали някоя от двете дръжки е била счупена. Май не. Всъщност е почти сигурен. После се сеца как в гаража обърна сандъка откъм тясната му страна и облекчено изпуктява. Навярно дръжката се е счупила, докато е намествал сандъка на количката. Или докато го е тътрузил по неравния път дотук. Тогава бързаше да изкопае дупката, да го натика вътре и да избяга — надали в бързината би забелязал незначителна подробност като счупена дръжка, нали? Да, така е станало. Не може да е друго. В края на краищата сандъкът не беше нов, а купен от вехтошар.

Хваща го с две ръце отстрани... и сандъкът излиза толкова лесно, че Морис изгубва равновесие и пада по гръб. Лежи, вирайки се в ярката луна, и се опитва да си внуши, че всичко е наред. Знае обаче, че има нещо гнило. За дръжката се самозалъга, но не и за това... това е нещо ново.

Сандъкът е прекалено лек.

Някак си съумява да седне, по влажната му кожа е полепнала пръст. С трепереща ръка отмята косата си и по челото му остават черни ивици.

Сандъкът е прекалено лек.

Посяга да го отвори, но отдръпва ръка.

„Не мога — казва си. — Не мога. Ако го отворя и тетрадките ги няма, аз... аз ще *полудея*.“

Но кой, по дяволите, би откраднал куп тетрадки? Парите — да, но не и тетрадките, нали? Не ставаха да си водиш записки, защото

повечето бяха гъсто изписани от Ротстийн и дори нямаше бели полета.

Ами ако някой е взел парите и е *изгорил* тетрадките? Някой, който не си е давал сметка за неизчислимата им стойност и е бързал да се отърве от веществените доказателства?

— Не — прошепва Морис. — Невъзможно е. В сандъка са. *Трябва* да са там!

Обаче сандъкът е прекалено лек.

Взира се в него: малък ексхумиран ковчег, полегнал на брега под лунната светлина. Зад него е дупката, зейнала като уста на човек, който преди миг е повърнал. Морис посяга пак, разколебава се, после изведнъж се привежда и отваря металните закопчалки, молейки се на един бог, който (както знае от опит), пет пари не дава за хора като него.

Поглежда вътре.

Сандъкът не е съвсем празен. Найлонът, с който го беше облицовал, си е там. Морис издърпва шумолящия полиетиленов облак, надявайки се поне няколко тетрадки да са останали отдолу — три, дори и две, или, моля ти се, господи, поне една, — но вътре има само малко пръст, събрала се в ъглите.

Морис притиска изкаляните си длани до лицето си — някога младо, но сега набраздено с дълбоки бръчки — и се разридава под лунната светлина.

28.

Обеща да върне пикапа до десет, но когато го паркира зад сервиза за мотоциклети, минава полунощ. Остава ключовете под дясната предна гума. Не му се занимава с инструментите и със саковете, които трябваше да бъдат пълни — Чарли Робърсън да прави с тях каквото иска.

Осветлението на стадиона, който е през няколко пресечки, е изключено преди час. Автобусите вече не вървят, но от многобройните барове в квартала гърми музика на живо и музика от джубокс. Вратите са отворени, на тротоарите мъже и жени с бейзболни шапки и с тениски с емблемата на „Мармотите“ пушат и държат пластмасови чашки с бира. Неколцина подпийнали фенове, възбудени от алкохола и от победата на отбора-домакин, подвикват дружелюбно на Морис и му предлагат питие, но той ги подминава, без да ги удостои с поглед. Скоро баровете остават зад гърба му.

Вече не го преследват мисли за Макфарлънд и дори не му минава през ума, че му предстои да измине пеш петте километра до „Резиденция «Дървеница»“. Краката го болят и сякаш са чужди, обаче му е все едно. Чувства се изпразнен като вехтия сандък под дървото. Всичко, за което е живял през последните трийсет и шест години, е пометено като колиба, съборена от придошла река.

На Гъвърнмент Скуеър краката му не издържат. Сяда, по-точно се строполява на една пейка. Невиждащо се взира в празния бетонен площад и си мисли, че ако мине някоя патрулка, сто на сто ще си има неприятности (наложен му е *вечерен час* като на тийнейджър), но има ли значение? Заеби, хич да не ти пука! Какво като го върнат в „Уейнсвил“? Все му е едно. Там поне няма да се разправя с шибания шишкав шеф. Нито ще пикае в чашка пред Елис Макфарлънд.

От другата страна на улицата е кафенето „Щастливата чаша“, където навремето често водеше приятни разговори за книги с Андрю Халидей. *Последният* им разговор обаче никак не беше приятен. „*Не припарвай до мен*“ — му беше казал Анди. Така се разделиха тогава.

Мозъкът на Морис, който от час работи на празни обороти, изведнъж зацепва и замъгленият му поглед започва да се прояснява. „Не припарвай до мен, или ще повикам полицията — заплаши го старият му приятел, но каза още нещо. Даде му съвет: — *Скрий ги някъде. Закопай ги! Само така може би ще отървеш кожата.*“

Наистина ли го каза, или Морис си въобразява?

— Каза го — прошепва. Поглежда изкаляните си ръце и вижда, че ги е свил в юмруци. — Каза го, разбира се! „Скрий ги — каза. — *Закопай ги.*“ — Това поражда някои въпроси.

Например: Кой знаеше, че тетрадките на Ротстийн са у Морис?

Кой беше видял една от тях?

Кой знаеше къде живее Морис тогава?

И най-важният въпрос: кой знаеше за няколкото хектара буренясала земя, за празния парцел, незастроен поради безкраен съдебен спор, през който минаваха за по-напряко само хлапета, отиващи в Младежкия център?

Отговорът на всички въпроси е един и същ.

„*Някой ден колекционерите ще проявят интерес. Бъди сигурен! След като притежавам собствен магазин, ще си създам голяма клиентела. Обаче дотогава ще минат години. Донеси тетрадките в началото на следващия век, ако още са у теб*“ — бе казал старият му приятел.

Е, чакал беше дълги, предълги години. Достатъчно време, през което старият му приятел си е мислил за скъпоценните тетрадки, които така и не се появиха на бял свят — нито когато Морис беше арестуван за изнасилване, нито после, когато къщата му беше продадена.

Дали в някакъв момент старият му приятел не е решил да посети стария квартал на Морис? Дали не се е разходил няколко пъти по пътеката между „Сикамор“ и „Бърч“? Дали при една от тези разходки не е носел детектор за метал с надеждата, че уредът ще запиука, приближавайки се до сандъка с метален обков?

Всъщност дали спомена за сандъка при онази среща?

И да не е, Халидей се е досетил, че тетрадките няма да се поберат дори в голям железен сейф, а хартиените торби или конопените чували щяха да изгният. Морис се запитва на колко ли места Анди е копал, преди да удари джакпота? На десет? На петдесет? Петдесет бяха твърде много, но през седемдесетте Халидей не беше

шишко с патешка походка. А и не му е липсвала мотивация. Или... може би не му се е наложило да копае. Може би някоя пролет потокът е прелял, почвата е ерозираща и обвитият с корени сандък се е показал. Възможно ли е този вариант?

Морис става от скамейката и продължава пътя си. Сега отново мисли за Макфарлънд и от време на време се оглежда, за да се увери, че надзорникът не е наблизо. Вече не му е все едно, защото има нещо, заради което да живее. Има цел! Може би старият му приятел е продал тетрадките. Възможно е, нали е търговец — като Джими Голд в „Беглецът уляга“. Но може да си е оставил поне няколко. Има само един сигурен начин да разбере и един-единствен начин да открие дали старият вълк още има зъби. Налага се да навести *своя човек*.

Стария си приятел.

ТРЕТА ЧАСТ
ПИТЪР И ВЪЛКЪТ

1.

В събота следобед Ходжис е на кино с Холи. Двамата са във фоайето на Ей Ем Си Сити Сентър 7, разглеждат програмата и разгорещено обсъждат избора на филм. Неговото предложение е за „Чистката: Анархия“, но Холи не го приема, защото според нея този филм е твърде страшен. Обяснява, че обича страшни филми, но ги гледа само на компютъра си, където може да ги спре и да се разходи из стаята за облекчаване на напрежението. Контрапредложението ѝ „Вината в нашите звезди“ е отхвърлено от Ходжис, според когото филмът е прекалено сантиментален. Всъщност има предвид емоционален. Историята за една умираща млада жена ще му навее мисли за Джейни Патерсън, която загуби живота си в експлозия, предвидена да убие него. Накрая с Холи стигат до съгласие да гледат „Внедрени в час“ — комедия с Джона Хил и Чанинг Тейтъм. Филмът е добър. Двамата се смеят много и си поделят голяма кофичка с пуканки, но мислите на Ходжис се въртят около разказа на Тина за парите, с чиято помощ родителите ѝ са преживели кризата. Откъде, за бога, Питър Саубърс се е сдобил с повече от двайсет хиляди долара?

Докато текат финалните надписи, Холи хваща ръката му. Той с тревога вижда, че се е просълзила. Пита я какво ѝ е.

— Нищо. Просто е хубаво да имаш с кого да отидеш на кино. Радвам се, че си ми приятел, Бил.

Ходжис е повече от трогнат:

— И аз се радвам, че си ми приятелка. Как ще прекараш остатъка от съботния ден?

— Довечера ще си поръчам китайска храна и ще гледам „Оранжевото е новото черно“. Но преди това ще вляза в интернет и ще се поровя за други обири. Вече имам доста дълъг списък.

— Смяташ ли, че си попаднала на следа?

Тя поклаща глава:

— Ще продължа да търся, но мисля, че тук има нещо друго, макар да нямам никаква идея какво е. Мислиш ли, че братът на Тина ще ти каже?

Ходжис не отговаря. Двамата си проправят път към изхода. Скоро ще напуснат този оазис на фантазиите и ще се върнат в реалния свят.

— Бил? Земята вика Бил.

— Надявам се, че ще ми каже — най-сетне отговаря той. — За свое собствено добро. Защото пари, дошли от никъде, винаги водят до беди.

2.

Тина, Барбара и майката на Барбара прекарват този съботен следобед в кухнята на семейство Робинсън, където правят сладки от пуканки — операция, свързана с много цапане и с безпорядък, но и с много смях. Истински се забавляват и за първи път, откакто е тук, Тина не изглежда тревожна. Таня Робинсън е доволна. Не знае какво му е на това момиче, но десетки дребни подробности ѝ подсказват, че нещо не е наред — например начинът, по който Тина подскача, когато вятърът затръшне врата на горния етаж, или зачервените очи, издаващи, че е плакала. Не може да прецени доколко е сериозен проблемът, но е сигурна в едно: в този момент Тина Саубърс има нужда от малко смях и лудории.

Почти привършват и размахват заплашително една към друга ръце, лепкави от гъстия сироп, когато чуват весел глас:

— Я виж ти колко много хубави жени се въртят в тази кухня!

Барбара се обръща, вижда на вратата брат си и извиква:

— Джером! — Изтичва и се хвърля на врата му. Той я вдига, завърта я два пъти и я пуска. — Нали щеше да ходиш на *котилън*?

Джером се усмихва:

— Уви, върнах неизползван фрака, който взех под наем. След откровена размяна на мнения с Присила се споразумяхме да се разделим. Дълга история и не много интересна. Така или иначе в крайна сметка реших да си дойда и да похапна от манджите на мамчето.

— Не ме наричай „мамче“ — скастрия го Таня. — Просташко е. — Но и тя сияе от радост.

Той се обръща към Тина и прави лек поклон:

— Приятно ми е да се запознаем, малка госпожице. Всяка приятелка на Барбара е... и така нататък.

— Приятно ми е, Тина.

Успява да произнесе това с почти нормален глас, но не ѝ е лесно. Джером е висок, Джером е снажен, Джером е удивително красив и Тина Саубърс мигновено се влюбва в него. Много скоро ще започне да

пресмята колко трябва да порасне, преди Джером да види в нея нещо повече от момиченце с омацани със сироп ръце и с прекалено голяма кухненска престилка. Сега обаче е твърде зашеметена от красивия младеж, за да прави изчисления. По-късно вечерта, без Барбара да я навива, Тина споделя с Джером цялата история. Макар че ѝ е трудно да разказва гладко, докато я гледат тези тъмни, хубави очи.

3.

За Питър този съботен следобед не е толкова приятен. Даже е скапан.

В два часа членовете на ученическия парламент на три гимназии и новоизбраните представители се събират в най-голямата конферентна зала в комплекса „Ривър Бенд Ризорт“, за да чуят дългата и скучна реч на един от двамата сенатори от щата, озаглавена „Ученическото самоуправление: въведение в политиката и в службата на обществото“. Този костюмар (дори с жилетка под сакото) с буйна бяла коса, зализана назад (според Питър, типичен образ на злодей от телевизионна сапунка), изглежда готов да словоблудства, докато не стане време за вечеря. Или по-дълго. Основната му теза е как те са СЛЕДВАЩОТО ПОКОЛЕНИЕ и как работата им в ученическите съвети ще ги подготви да се справят със замърсяването на околната среда, с глобалното затопляне, с намаляващите природни ресурси и може би с първия контакт с извънземни от Проксима Кентавър. Дърдори ли, дърдори и убива бавно и мъчително всяка минута от този безкраен съботен следобед.

Пит не се вълнува от поста вицепрезидент на випуска, който ще заеме през септември. Според него може да е по-добре тогава да е при извънземните на Проксима Кентавър. Единственото бъдеще, което го интересува, е идният понеделник следобед, когато ще се изправи пред Андрю Халидей — човек, когото би желал да не беше срещал.

„Но ще се справя — казва си наум. — Само трябва да запазя самообладание. И да не забравям думите на старата леля на Джими Голд в «Беглецът вдига знамето».“

Питър е решил, че ще започне разговора си с Халидей с репликата ѝ от книгата: *„Казваш че половин хляб е по-добре от нищо, Джими, но в този свят на недоимък дори една филия е по-добре от нищо.“*

Питър знае какво иска Халидей и ще му предложи повече от една филия, но не и половината от хляба, камо ли целия. След като тетрадките вече са на сигурно място в мазето на Младежкия център на

Бърч Стрийт, може да си позволи да преговаря. И ако Халидей иска да получи нещо, ще трябва и той да преговаря.

Край на ултиматумите.

„Ще ти дам четирийсет тетрадки — ще му каже. — Съдържат стихотворения и есета, а в девет от тях има завършени разкази. Даже съм готов да делим петдесет на петдесет само и само да ми се махнеш от главата.“

Трябва да настоява за парите, макар че няма как да разбере действителната сума, която Халидей ще вземе от купувача или от купувачите. Предполага, че ще го измами, и то ще е грозно, но нищо, все едно. Важното е да покаже твърдост пред книжаря. Да му покаже, че не му е „сексиграчка за рождения му ден“, казано с хапливия език на Джими Голд. А още по-важно е да не позволи на Халидей да разбере колко е изплашен.

Сенаторът завършва с няколко помпозни фрази за това как СЪЩЕСТВЕНАТА РАБОТА на СЛЕДВАЩОТО ПОКОЛЕНИЕ започва в АМЕРИКАНСКИТЕ ГИМНАЗИИ и как те, водачите, малцината избрани, трябва да понесат ФАКЕЛА НА ДЕМОКРАЦИЯТА.

Ръкоплясканията са бурни — може би от радост, че лекцията най-сетне е свършила и публиката може да си тръгне. Пит копнее час по-скоро да излезе, да се разходи в парка, още няколко пъти да превърти в главата си плана, да го провери за пукнатини и за възможни спънки.

Оказва се обаче, че публиката не може да си тръгне. Директорката на гимназията, която е организирала тази безкрайна среща с величието, излиза пред учениците и съобщава, че сенаторът се е съгласил да остане още един час, за да отговори на въпросите им.

— Сигурен съм, че изгаряте от желание да го питате за хиляди неща — казва и ръцете на подмазвачите и бележкарите, каквито сред присъстващите явно са много, щръкват моментално.

„Заеби, хич да не ти пука — мисли си Пит. Поглежда към вратата, преценява шанса си да се измъкне незабелязано и пак се отпуска на стола. Казва си: — До седмица всичко ще приключи.“

Тази мисъл донякъде го успокоява.

4.

Докато Ходжис и Холи излизат от киносалона, а Тина се влюбва в брата на Барбара, един бивш затворник, наскоро пуснат на изпитателен срок, се събужда. Морис е спал до късно следобед след тежката безсънна нощ. Задряма чак когато първата бледа светлина на съботното утро пропълзя в стаята му. Сънищата му бяха по-ужасни от кошмари. В последния, който го събуди, видя как отваря сандъка, а вътре пъплят хиляди отровни паяци: хиляди черни вдовици със сплетени едно в друго пипала, пълни с отрова, пулсиращи на лунната светлина, изпълзяват върху ръцете му и продължават нагоре към лицето.

Морис се стряска, диша тежко и се дави, докато се връща в реалния свят. Обгърнал е с ръце гърдите си толкова силно, че почти се задушаваша.

Стъпва на пода и сядна на ръба на леглото, навеждайки глава също като в мъжката тоалетна в ЦКИ предния следобед след излизането на Макфарлънд. Съмнения и предположенията го убиват. Трябва час по-скоро да изчисти въпросителните.

„Сто на сто е Анди, *той* ги е взел. Другите версии са неправдоподобни. Моли се да са още в теб, приятелю. Иначе бог да ти е на помощ.“

Обува чисти джинси и взема градския автобус до Саут Сайд, защото е решил, че все пак поне единият инструмент му трябва. И саковете ще си вземе. Човек трябва да мисли позитивно.

Чарли Робърсън е пак пред харлито, което вече е напълно разглобено и не прилича на мотоциклет. Не изглежда зарадван от повторната поява на спасителя си от затвора.

— Как мина снощи? Свърши ли си работата?

— Всичко е на шест — отвръща Морис и разтяга устни в пресилена, неубедителна усмивка.

Робърсън не се усмихва.

— Щом не са те гепили, добре. Но не изглеждаш много весел.

— Е, знаеш как е, не всичко се урежда от раз. Предстои ми още малко работа.

— Ако пак ти трябва пикапът...

— Не, оставих вътре едни неща. Може ли да си ги взема?

— Да не е нещо, за което да си имам после неприятности?

— Не, разбира се. Само два сака.

И брадвичката, но Морис не я споменава. Би могъл да купи нож, но в брадвичката има нещо страховито. Пуска я в единия сак, взема си довиждане с Чарли и тръгва към автобусната спирка. Брадвичката се търкаля в сака в такт с махането на ръцете му.

„Не ме принуждавай да я използвам — ще каже на Анди. — Не искам да те убия.“

Но, разбира се, нещо му нашепва да я използва. Нещо го подтиква да убие стария си приятел. Защото има да му връща, и то не само заради тетрадките. И ще му го върне тъпкано.

5.

Улица Лейсмейкър Лейн, която е част от пешеходна зона с магазини, е оживена през този съботен следобед. Накъдето и да се обърне човек, вижда бутици с префърцунени и смешни имена. Един е наречен „Похлупаци за глава“ и там се продават само шапки. Морис влиза и купува бейзболна шапка на „Мармотите“ с по-дълга козирка. Приближавайки книжарницата „Редки издания — Андрю Халидей“, се отбива в магазинче на фирмата „Раят на черните очила“ и си купува едни.

Щом вижда фирмената табела на стария си приятел и надписа със старомоден ръкописен шрифт, се сепва от една тревожна мисъл: ами ако в събота Анди затваря по-рано? Всички магазини са отворени, но някои собственици на антикварни книжарници не си дават толкова зор. Пак ли ще извади лош късмет?

Но когато минава край магазина, размахвайки сака (брадвичката се търкаля: *тун, тун, тун*), чувствайки се защитен от черните си очила, вижда на входната врата табела „ОТВОРЕНО“. Вижда още нещо: две камери, следящи минувачите в двете посоки на улицата. В магазина сигурно има още, но не е проблем — изкарал е десетилетия следдипломна квалификация при крадци-експерти.

Подминава книжарницата и се шляе по улицата: зяпа витрината на една пекарна, разглежда стоката на продавач на сувенири (и недоумява кой би си купил сувенир от този мърляв, скапан град), наблюдава изпълнението на мим, който жонглира с цветни топки, изкачва невидими стълби. Пуска две монети в шапката на мима. „За късмет“ — си казва. От високоговорителите на кръстовището звучи попмузика. Във въздуха се носи аромат на шоколад.

Тръгва обратно. От книжарницата на Анди излизат двама млади мъже и се отдалечават. Този път Морис спира пред витрината и я разглежда. На поставки, осветени със спот лампи, са отворени три книги: „Да убиеш присмехулник“, „Спасителят в ръжта“ и — това е поличба! — „Беглецът отива на война“. Помещението зад витрината е тясно и дълго, с висок таван. Морис не вижда други клиенти, но

вижда стария си приятел Анди Халидей, единственият и неповторимият, който седи зад бюрото си и чете книга.

Морис се преструва, че си завързва обувката, и дръпва ципа на сака, в който е брадвичката. Изправя се и без колебание отваря вратата на „Редки издания — Андрю Халидей“.

Старият му приятел вдига поглед от книгата и оглежда тъмните очила, шапката с дълга козирка и саковете. Намръщва се, обаче леко, защото всички в този квартал носят сакове с покупки, а тъмните очила са необходимост през този слънчев ден. Явно е нащрек, обаче не е разтревожен, което е чудесно.

— Бихте ли оставили чантите под закачалката за дрехи? — пита Анди. — Такова правило сме възприели.

— Разбира се. — Морис оставя саковете, маха очилата, сгъва ги и ги пъхва в джобчето на ризата си. После сваля новата си шапка и прокарва ръка през късо подстриганата си побеляла коса. „Виждаш ли? — казва си. — Някакъв старчок, влязъл да позяпа и да се спаси от палещото слънце. Няма за какво да се тревожиш.“

— Пфу! Голема жега днес — казва и отново нахлупва шапката.

— Да. Утре щяло да е още по-горещо. Нещо специално ли търсите?

— Не, просто ще разгледам. Макар че... да, всъщност търся една рядка книга: „Палачи“ от Джон Д. Макдоналд, автор на кримки. Книгите му са много популярни в библиотеката в затвора.

— Да, знам го! — възторжено възкликва Анди. — Героят му се казва Травис Макги, а в заглавията на книгите му се споменават различни цветове. Повечето му романи са с мека подвързия, нали? По принцип не търгувам с такива. Нямаат колекционерска стойност.

„А с тетрадки? — си помисля Морис. — По-конкретно с тетрадки «Молескин»? Търгуваш ли с такива, тлъсто крадливо копеле?“

— „Палачи“ излезе с твърда подвързия — отбелязва, докато се преструва, че разглежда книгите на полицата до вратата. Засега иска да е близо до изхода. И до сака с брадвичката. — По нея е заснет филмът „Нос Страх“. Бих я купил, ако имате добре запазен екземпляр. „В безупречно състояние“, както се казва във вашите среди. Разбира се, ако цената е приемлива.

Анди наостря уши. Естествено — на въдицата му се е закачила риба.

— Нямам я в момента, но ще проверя в „Букфайндър“ — информационна база-данни. Роман на Макдоналд с твърда подвързия най-вероятно ще е регистриран там, особено щом по него е заснет филм. Ако го има... и ако е първо издание, до вторник ще ви го доставя. Най-късно в сряда. Искате ли да го потърся?

— Да — кимва Морис. — Повтарям — само ако цената е приемлива.

— Разбира се, разбира се. — Кикотът на Анди е мазен като шкембето му. Свежда поглед към екрана на лаптопа си. В този момент Морис обръща табелата на вратата от „ОТВОРЕНО“ на „ЗАТВОРЕНО“. Навежда се към отворения сак и изважда брадвичката. Държи я до бедрото си, докато върви по тясната пътека към бюрото. Не бърза — няма за какво да бърза. Старият му приятел натиска клавишите на лаптопа, погълнат от появяващото се на екрана.

— Намерих я! — възкликва. — Джеймс Греъм разполага с копие, безупречно състояние, само за триста дола...

Думите засядат в гърлото му в мига, в който брадвичката се появява в периферното му зрение, после пред очите му. Вдига поглед и ужасено зяпва.

— Ръцете на бюрото! Да ги виждам! — заповядва Морис. — Отдолу сигурно има паникбутон. Да не си посегнал към него, иначе ще останеш без пръсти.

— Какво искаш? Защо ме...

— Не ме позна, нали? — Морис не знае дали поведението на шишкото му е смешно, или го вбесява. — Дори сега, когато съм пред очите ти.

— Не, аз... аз...

— Всъщност не е чудно. Измина доста време от последната ни среща в „Щастливата чаша“. Много вода изтече оттогава.

С удивление и с ужас Халидей се взира в изнуреното, сбръчкано лице на човека пред себе си. „Като птица, хипнотизирана от погледа на змия“ — си казва Морис. Мисълта е забавна и той се усмихва.

— О, боже — прошепва Анди. Пребледнял е като платно. — Не може да бъде! Ти си в затвора!

Все така усмихнат, Морис поклаща глава:

— Освен за редки книги вероятно има база-данни за освободените предсрочно, но явно не си проверявал там. Което е добре за мен и не толкова добре за теб.

Едната ръка на Анди се плъзва встрани от клавиатурата. Морис вдига брадвичката:

— Не го прави! Ръцете на бюрото! С дланите надолу! И не се опитвай да натиснеш бутона с коляно, защото ще разбере и последствията за теб ще са крайно неприятни.

— Какво искаш?

Въпросът го ядосва, но той се усмихва още по-широко.

— Сякаш не знаеш.

— Не знам, Мори, кълна се! — Анди лъже, но погледът му казва истината, само истината и цялата истина.

— Да отидем в кабинета ти. Сигурен съм, че имаш стаичка отзад.

— Не!

Морис пак замахва с брадвичката:

— Можеш да се отървеш цял-целеничък, може и няколко от пръстите ти да останат на бюрото. Не се шегувам. Не съм човекът от едно време, повярвай.

Анди става. Погледът му нито за миг не се отделя от лицето на Морис, обаче не е сигурно дали го вижда. Поклаща се, сякаш в такт с музика, която чува само той, и всеки момент ще припадне. Тогава няма как да отговаря на зададените му въпроси. Освен това Морис ще трябва да го *завлече* до кабинета, а не знае дали ще може да го помръдне. Ако старият му приятел още не тежи сто и петдесет кила, със сигурност ги гони.

— Поеми си дълбоко въздух — казва му. — Успокой се. Искам само да ми отговориш на няколко въпроса. После си тръгвам.

— Обещавах ли? — Долната устна на Халидей е издадена напред и лъщи, олигавена от слюнка. Прилича на пълничко момченце, което се цупи на баща си.

— Да. Хайде, дишай.

Анди се подчинява.

— Пак.

Масивните гърди на Анди се повдигат, разпъвайки ризата до скъсване на копчетата, после се отпускат. Лицето му добива малко цвят.

— Марш в кабинета! Веднага!

Анди се обръща и се затътря към дъното на книжарницата. Криволичи сред кашоните и купчините книги със странната грациозност на някои пълни хора. Морис върви след него. Гневът му се разпалва от женственото фръцкане на задника на Анди, опакован в сив габардинен панталон.

До вратата има табло с бутони. Анди набира четири цифри — 9118 — и лампичката светва в зелено. Докато прекрочва прага, Морис сякаш прочита мислите, въртящи се в плешивата му глава.

— Нямах толкова бърз рефлекс, че да ми затръшнеш вратата под носа. Ако се опиташ, ще загубиш нещо, за което няма протеза. Повтарям — не се шегувам.

Анди, който е напрегнал рамене, за да направи тъкмо това, ги отпуска и влиза в стаята. Морис го последва и затваря вратата.

Кабинетът е малък, от тавана висят лампи със сферични абажури, стените са опасани с рафтове, отрупани с книги, подът е застлан с турски килим. Бюрото тук е много по-изискано, изработено от махагон, тик или друга скъпа дървесина. Върху него стои настолна лампа с абажур от разноцветни стъклени плочки — прилича на оригинален абажур „Тифани“. На ниския шкаф вляво от вратата стоят четири кристални гарафи. Двете са пълни с някаква неизвестна бистра течност, но Морис е сигурен, че в другите има скоч и бърбън — при това скъпи, каквито предпочита старият му приятел. Несъмнено за поливане на големи сделки.

Само два вида алкохол бяха достъпни в „Уейнсвил“ — самогон от сливи и от стафиди — и като вижда скъпите уискита, Морис още повече се вбесява, макар че не е пияч (пиеше само на рождения си ден и на рождения ден на Джон Ротстийн, в чиято чест винаги гаврътваше едно на екс). Ето с какво се е черпел Анди Халидей, докато той, Морис, е боядисвал джинси, вдишвал е изпаренията от лаковете и е живял в килия с размерите на ковчег. Да, вярно е, че го окошариха за изнасилването на онази гадина, но щеше ли да е в тъмната алея, с мозък, замъглен от алкохол и гняв, ако този тип не го беше предал и не го беше зарязал? „Не искам да ме виждат с теб, чу ли?“ — така му каза при последната им среща. И го нарече смахнат.

— Нашироко живееш, приятелю. Луксозно си се обзавел.

Анди се оглежда, сякаш за първи път вижда кабинета си.

— Така изглежда на пръв поглед — измънква, — обаче външният вид лъже, Мори. Истината е, че почти съм фалирал. Кризата съсипа бизнеса ми. Кризата и някои... злонамерени твърдения.

Морис рядко си мисли за пликите с пари, които Къртис Роджърс намери в сейфа при тетрадките на Ротстийн през онази нощ, но сега изникват в ума му. Освен тях старият му приятел е отмъкнал и мангизите. Ясно е, че с печалбата е купил скъпото бюро, килима, тузарските кристални гарафи със скъпо уиски.

В този момент балонът от гняв, издуващ се в главата му, се спуква, той замахва с брадвичката толкова рязко, че шапката пада от главата му. Острието раздира сивия габардин и се забива в тлъстия задник: *храс!* Анди изкрещява и полита напред. Удря се в ръба на бюрото и се свлича на колене. От двайсетсантиметровия прорез в панталона му рухва кръв. Затиска го с длан, кръвта струи през пръстите му. Пада на единия си хълбок и се претъркулва върху турския килим. „Никога няма да го изчистиш от петната, мой човек“ — със задоволство си казва Морис.

— Обеща да не ме нараниш! — простенва Халидей.

Морис се замисля за момент, после поклаща глава:

— Не помня да съм обещавал, но може да съм намекнал нещо в този смисъл. — Вглежда се в изкривеното лице на Анди с искрена загриженост. — Приеми го за самоделна липосукция. Още можеш да си спасиш жалкия животец. Искам само тетрадките. Къде са?

Този път Анди не се преструва, че не го разбира. Не и когато задникът му гори, а кръвта му изтича.

— Не са у мен!

Морис приляква и се подpira на коляно, като внимателно избягва разрастващата се локва кръв:

— Не ти вярвам. Някой ги е взел от сандъка, в който бяха, а само ти знаеше за тях. Затова ще те попитам пак и ако не искаш да видиш вътрешностите си и какво си обядвал, внимавай как ще отговориш. *Къде са тетрадките?*

— Не съм ги взел! Един хлапак ги е намерил, Мори! Момчето, което живее в някогашната ти къща. Сигурно ги е открил случайно в мазето или на тавана.

Морис се вира в лицето на стария си приятел. Искра да разбере дали онзи не лъже, същевременно се мъчи да осмисли внезапната

промяна в теорията си. Все едно се опитва да вземе остър лъв завой, докато шофира със сто километра в час.

— Честна дума, Мори! Казва се Питър Саубърс.

Това го убеждава, защото знае фамилията на хората, обитаващи къщата, в която е израснал. Пък и не вярва, че човек с дълбока рана на задника си ще съумее да измисли такава подробност.

— Откъде знаеш?

— *Знам, защото се опитва да ми ги продаде!* Мори, повикай лекар! Кървя като заклана свиня.

„Ти си свиня — помисля си Морис. — Не бой се, стари приятелю, скоро мъките ти ще свършат. Много скоро ще те изпратя в голямата книжарница на онзи свят.“ Но все още не, защото е чул нещо обнадеждаващо: Анди каза, че момчето се *опитва*, а не — *опита се*.

— Разкажи ми всичко! — заповядва. — После ще си тръгна. Ще трябва сам да си повикаш линейка, но знам, че ще успееш.

— Как да съм сигурен, че няма да ме излъжеш?

— Помисли. Ако тетрадките са у хлапака, ти не ме интересуваш. Разбира се, ще обещаеш да не издаваш кой те е подредил така. Бил е някакъв маскиран, ясно? Най-вероятно наркоман. Искал е пари. Разбра ли?

Анди усърдно кима.

— И нито дума за тетрадките!

— Разбира се, разбира се! Да не мислиш, че искам да се забърквам в такова нещо?

— Предполагам, не. Но ако се опиташ да скалъпиш някаква история и да ме натопиш, ще се наложи да се върна.

— Няма, Мори, няма! — И Халидей добавя нещо, което е детинско колкото издадената му, лъщяща от слюнка устна. — Гаранция — Франция.

— Говори! Разкажи ми всичко.

Халидей му разказва. За първата поява на момчето, което се представи като Джеймс Хокинс, когато донесе фотокопия от тетрадките и „Депеши от Олимп“ за сравнение. За това как той, Анди, го разконспирира по библиотечния стикер на „Депеши от Олимп“. За второто му посещение, когато го притисна здраво. За гласовото съобщение, че заминава на тридневен семинар в комплекса „Ривър

Бенд Ризорт“. За обещанието да дойде пак в понеделник следобед — тоест вдругиден.

— В колко часа в понеделник?

— Ами... не уточни. Предполагам, след часовете. Учи в местната гимназия. Мори, ще ми изтече кръвта.

— Да — разсеяно отвърща Морис, — така изглежда. — Умът му работи на пълни обороти. Хлапакът е казал, че разполага с всички тетрадки. Възможно е да лъже, но по-вероятно е бил откровен. Броят, който е споменал на Анди, звучи правдоподобно. „*И ги е прочел.*“ Тази мисъл е искра, която подпалва отровна завист в главата на Морис Белами, и огънят бързо обхваща и сърцето му. Това келешче Саубърс е прочело онова, което се полагаше само и единствено на него, Морис. Ужасна несправедливост, която трябва да се поправи.

Привежда се над Анди и го пита:

— Гей ли си? Гей си, естествено. Нали?

Халидей мига на парцали:

— Дали съм... Има ли значение? Мори, искам *линейка!*

— Имаш ли си гадже?

Старият му приятел е ранен, но не е глупав. Прозира накъде бие Морис и отговаря утвърдително:

— Да!

„Нямаш!“ — помисля си Морис и замахва с брадвичката: *храс!*

Анди изписква и се загърчва като червей върху окървавения килим. Морис замахва втори път и онзи пак изпищява. „Добре че целите стени са в рафтове с книги — казва си Морис. — Книгите са отличен звукоизолатор.“

— Не мърдай, мамка ти! — извиква, обаче Анди продължава да се гърчи. Морис го удря с брадвичката още четири пъти. Последният попада между очите на шишкото, които се разпукват като гроздови зърна, и Халидей престава да се гърчи. Морис издърпва брадвичката (острието скрипти, докато чегърта костта), пуска я и тя тупва на килима до разперените ръце на стария му приятел.

— Така. Приключихме — казва.

Килимът е подгизнал от кръв. Бюрото, едната стена, както и самият Морис, са изпръскани с червени капки. Кабинетът се е превърнал в кланица. На Морис не му пука, дори гневът му е стихнал и сега е съвсем спокоен. „Сигурно е от шока — казва си, — но какво от

това?“ *Най-важното* сега е хладнокръвието. Разтревожените хора винаги забравят по нещо.

Зад бюрото има две врати. Едната води към личната тоалетна на стария му приятел, другата — към дрешник, пълен с костюми, два от които изглеждат доста скъпи. За съжаление не вършат работа на Морис. Ще му стоят като палатки.

Иска му се в тоалетната да имаше и душ, но едно е да искаш, друго е да можеш и така нататък. Ще се задоволи с умивалника. Съблича окървавената си риза и докато се мие, мислено изрежда всичко, до което се е докоснал от влизането си в книжарницата досега. Не е кой знае колко. Табелата „ОТВОРЕНО“ — да не я забрави! И дръжките на дрешника. И на тоалетната, в която се намира.

Избърсва се, връща се в кабинета и хвърля до трупа кърпата и кървавата риза. Джинсите му също са изпръскани с кръв, но за това се намира лесно решение: на един рафт в дрешника има най-малко две дузини тениски — прилежно сгънати, с хартия помежду им. Взема една от най-големите, размер XL, която ще му стигне почти до коленете и ще скрие най-големите петна. Разгъва я: на гърдите има надпис „РЕДКИ ИЗДАНИЯ — АНДРЮ ХАЛИДЕЙ“, телефонен номер, уебсайт адрес и изображение на отворена книга. „Сигурно ги подарява на богатите си клиенти. Те ги вземат, благодарят... и никога не ги обличат.“

Понечва да облече тениската, но си казва, че е глупаво да афишира на гърдите си мястото на последното си убийство, и я слага наобратно. Надписът малко прозира, обаче не се чете, а книгата може да е някакъв правоъгълен предмет.

Обувките му „Докърс“ обаче са проблем. Бомбетата и подметките са изцапани с кръв. Морис разглежда ходилата на стария си приятел, замислено кимва и се връща при дрешника. Талията на Анди е два пъти по-широка от неговата, но номерът на обувките им е почти еднакъв. Той изважда чифт мокасини и ги пробва. Малко го стягат и не е изключено да му направят пришки, но това е незначителна цена за информацията, която получи, и за справедливото, макар и закъсняло отмъщение.

Пък и мокасините са адски елегантни.

Прибавя вехтите си „Докърс“ към гнусната „колекция“ на килима и оглежда шапката си. По нея няма нито петънце. Е, поне в

това му провървя. Нахлупва я и обикаля кабинета, за да изтрие повърхността на всичко, което знае (или предполага), че е докоснал.

Накрая за последен път коленичи до Анди и пребърква джобовете му. Да, знае, че ще се изцапа с кръв и че ще трябва да се мие пак, но... така е то.

„Така е то^[1]. Това е от Вонегът, не от Ротстийн“ — си помисля и прихва. Литературните алюзии открай време го забавляват.

Ключовете на Анди са в предния му джоб, а портфейлът — в задния, но не близо до дълбоката рана, причинена от брадвичката. Чудесно — отново късмет! Парите са по-малко от трийсет долара, обаче всяко спестено пени... и така нататък^[2]. Морис пъха банкнотите и ключовете в своя джоб. След това отново се измива и избърсва ръкохватките на крана.

Преди да напусне светата обител на Анди, Морис оглежда брадвичката. По окървавената ѝ метална част са полепнали косми. Върху гумираната дръжка сто на сто е останал отпечатък от дланта му. Понечва я сложи в сака и да я изхвърли с ризата си и с обувките, но някакъв импулс — силен, но неизразим с думи, — му подсказва да я остави.

Вдига я, избърсва острието и дръжката, за да изтрие отпечатъците, и внимателно я поставя на шикозното бюро. Като предупреждение. Или като визитна картичка.

— Е, вълк ли съм или не, господин Макфарлънд? — пита стените. — Вълк ли съм или не, как мислите?

После излиза от кабинета, използвайки изцапаната с кръв кърпа, за да завърти валчестата брава.

[1] Често повтаряща се фраза в романа „Кланица пет“ от Кърт Вонегът. — Б.пр. ↑

[2] По афоризма, приписван на Бенджамин Франклин „Всяко спестено пени, е спечелено пени.“ — Б.пр. ↑

6.

Отново е в книжарницата — взема единия сак, пуска вътре кърпата, ризата и обувките си и затваря ципа. После сядва на бюрото, за да разгледа лаптопа.

Компютърът е „Макинтош“, много по-добър от този в библиотеката в затвора, но програмите са същите. Още работи, което спестява на Морис време и усилия да търси паролата. На екрана има иконки, свързани с бизнеса на Анди, в лентата най-долу има някакво приложение „ОХРАНА“. Ще го разгледа най-обстойно, но първо отваря файла, наречен „ДЖЕЙМС ХОКИНС“. Бинго! Всичко е там: адресът на Питър Саубърс (който му е добре познат) и номерът на мобилния му телефон, явно взет от гласовото съобщение, за което старият му приятел спомена. Баща му се казва Томас. Майка му — Линда. Сестра му — Тина. Има даже снимка на младия господин Саубърс, известен още като Джеймс Хокинс, застанал сред служители на библиотеката на Гарнър Стрийт, която също е добре позната на Морис. Под тази полезна информация — знае ли човек, може да му потрябва — следва библиография на Джон Ротстийн. Морис ѝ хвърля само бегъл поглед, защото знае наизуст произведенията на Ротстийн.

Е, да, с изключение на онези, които младият Саубърс държи. Които келешът е откраднал от законния им притежател.

До компютъра има бележник. Морис записва телефонния номер на хлапака на едно листче и го мушва в джоба си. След това отваря приложението „ОХРАНА“ и кликва върху „КАМЕРИ“. Появяват се шест видеоизображения. На две от тях се вижда Лейсмейкър Лейн в целия ѝ консуматорски блясък. Други две показват интериора на книжарницата под различни ъгли, петото — бюрото и самия Морис с новата му тениска, а на шестото е кабинетът с трупа на Анди, проснат на турския килим. Образът е черно-бял и разплисканата кръв прилича на мастило.

Морис кликва на него и то запълва екрана. Най-отдолу се появяват бутони със стрелки. Той натиска двойната за превъртане назад, изчаква малко и цъква на „СТАРТ“. Гледа съсредоточено как

убива стария си приятел. Забележително! Не му се иска друг да види това домашно видео, затова ще вземе и лаптопа.

Откачва кабелите, включително един, който води към лъскава кутия с надпис „СИСТЕМИ ЗА ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЕ“.

Явно системата записва върху твърдия диск на лаптопа, а няма самостоятелен дигитален видеорекодер. Логично. Системите от втория вид са скъпички за дребни търговци като Анди. Но един от кабелите, които Морис издърпа току-що, беше свързан с външна записвачка, така че старият му приятел вероятно е прехвърлял на дивидита съхранения на диска видеоматериал.

Методично претърсва бюрото, за да ги открие. Чекмеджетата са общо пет. В четирите странични не открива нищо, но средното е заключено. „Аха! — мисли си. — Сигурно има защо.“ Преглежда ключовете на Анди, избира най-малкия, отключва и попада на находка. Няколкото снимки, на които старият му приятел прави свирка на набит младеж с множество татуировки, не го интересуват, но освен тях в чекмеджето има пистолет: червено-бял снобарски „Зиг Зауер Р238“ с цветя, гравирани на цевта. Морис проверява пълнителя — зареден е, дори в цевта има един патрон. Затваря пистолета и го слага до лаптопа, за да го вземе заедно с него. Бръква по-навътре в чекмеджето и най-отзад намира незапечатан бял плик. Отваря го, очаквайки да види още порноснимки, но с радост установява, че вътре има пари — най-малко петстотин долара. Днес явно му върви. Слага и плика до пистолета.

Друго няма и той започва да си мисли, че ако има записи на дискове, Анди сигурно ги е заключил в сейф. Обаче съдбата е подготвила още подаръци за Морис Белами. Изправяйки се, той случайно блъсва с рамо един претъпкан рафт вляво от бюрото. Няколко книги падат на пода и заедно с тях — завързани с ластик дискове в кутийки.

— О, здравейте — прошепва им. — Приятно ми е да се запознаем.

Сяда и бързо ги преглежда като човек, разбъркващ колода карти. Анди е надписал с черен флумастер всеки диск. Само името върху последния му говори нещо и е точно това, което търси. Върху лъскавата повърхност с печатни букви е написано „ХОКИНС“.

Този следобед късметът определено е с Морис (може би като компенсация за ужасното разочарование снощи), но няма защо да го

насилва. Взема компютъра, пистолета, плика с парите и диска с надпис ХОКИНС, отива до вратата и ги слага в единия сак. Отвън минават хора, но той дори не ги поглежда. Ако даваш вид, че си в правото си да бъдеш на определено място, никой няма да те заподозре. Преспойно излиза и заключва магазина. Табелата „ЗАТВОРЕНО“ се поклаща два-три пъти, после престава да се люлее. Морис нахлупва по-ниско бейзболната си шапка и се отдалечава.

Преди да стигне „Резиденция «Дървеница»“, се отбива в интернет кафене, наречено „Байтс енд Байтс“^[1]. Срещу дванайсет от доларите на Анди Халидей получава чаша прекалено скъпо, блудкаво кафе и два-сет минути в кабинка с компютър с дивиди плейър. За по-малко от пет минути разбира с какво се е сдобил: видеозапис на разговора между стария му приятел и малкия разбойник. На първия клип момчето с идиотските мустаци и с бутафорните очила показва книга, вероятно „Депеши от Олимп“, и изважда от плик листов хартия — навярно споменатите от Анди фотокопия. На втория клип разговорът им изглежда по-разгорещен, сякаш се карат. И двата черно-бели минифилма са без звук, но това е добре дошло за Морис Белами. Момчето може да казва какво ли не. Възможно е по време на свадата да се заканва: „Следващия път ще дойда с брадва, шибан дебелако!“

На излизане от интернет кафенето Морис се усмихва. Човекът, който обслужва посетителите с кафе и закуски, също се усмихва:

— Надявам се, че сте прекарвали добре.

— Да — отвръща възрастният мъж, прекарал над две трети от живота си в затвора. — Обаче кафето ти, смотаняко, е като пикня. Идваше ми да го излея върху шибаната ти катуна.

Усмивката на служителя помръква. В кафенето идват какви ли ненормалници — на такива не отговаряй и се надявай, че повече няма да стъпят тук.

[1] Названието на интернет кафенето *Bytes 'N Bites* е заигравка с английските думи *byte* (единица за измерване на информация) и *bite* (хапка, лека закуска), които са омоними. — Б.пр. ↑

7.

Ходжис каза на Холи, че ще прекара поне част от уикенда на любимото си кресло пред телевизора и ще се развлича с бейзбол, и в неделя следобед наистина се настанява да гледа мача между „Индианците“ от Кливланд и „Рейнджърс“, но на третия ининг вече не го свърта вкъщи и решава да навести един човек — не му е приятел, а е стар познайник. След всяко посещение си казва: „Стига, край, безсмислено е.“ И наистина вярва, че е там за последен път, но след четири, осем или десет седмици се качва на колата и пак отива. Нещо го гризе отвътре и го подтиква. Пък и „Индианците“ ядат пердах — „Рейнджърс“ имат пет точки преднина, а е само третият ининг.

Изключва телевизора, облича стара тениска с емблемата на Полицейската спортна лига (когато беше пълен, избягваше да носи тениски, но сега те не се опъват на корема му и му стоят добре) и заключва къщата. В неделя движението не е натоварено и след двайсет минути той оставя своята тойота на третото ниво на многоетажния паркинг в съседство с обширния и разрастващ се комплекс бетонни сгради на болницата „Джон М. Кайнър“. Докато крачи към асансьора, за сетен път благодари на бога, че е тук като посетител, а не като пациент. Същевременно съзнава, че и това е до време: рано или късно повечето хора *стават* пациенти в някое от петте лечебни заведения в града — някои лъскави, а други доста скромни. Никой не минава метър. И най-устойчивите кораби — *бълбук-бълбук* — отиват на дъното. Единственият начин донякъде да уравниш товара, е да изтръгваш максималното от всеки ден, през който си над водата.

Но ако е така, какво прави тук сега?

Тази мисъл му припомня стих, чут или прочетен някъде отдавна и заседнал в паметта му поради простицката рима: „О, няма смисъл да се пита./ Да направим нашата визита.“^[1]

[1] Из „Любовната песен на Дж. Алфред Пруфрок“ от Т. С. Елиът — Б.пр. ↑

8.

В голяма болница лесно можеш да се изгубиш, но Ходжис е идвал тук много пъти и по-скоро ще упъти някого, отколкото да помоли за упътвания. Слиза с асансьора до топла връзка, минава по нея и попада във фоайе, голямо колкото железопътна гара; в коридор А взема асансьор до третия етаж, прекосява надлеза над булевард „Кайнър“ и стига до крайната си дестинация, където стените са боядисани в успокояващ розов цвят и цари тишина. Над регистратурата има табела с надпис:

ДОБРЕ ДОШЛИ В КЛИНИКАТА

ПО МОЗЪЧНА ТРАВМАТОЛОГИЯ

В РЕГИОНА НА ГОЛЕМИТЕ ЕЗЕРА.

МОЛЯ, НЕ ИЗПОЛЗВАЙТЕ

МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНИ

И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННИ УСТРОЙСТВА,

ПОМОГНЕТЕ НИ ДА ОСИГУРИМ

СПОКОЙСТВИЕ НА ПАЦИЕНТИТЕ.

БЛАГОДАРИМ ЗА СЪДЕЙСТВИЕТО.

На рецепцията вече са подготвили посетителския бадж за Ходжис. Главната сестра го познава — след четири години са почти стари приятели.

— Как сте вкъщи, Беки?

Тя отговаря, че всичко е наред.

— Как е счупената ръка на сина ти? Оправя ли се?

Сестрата отговаря, че са му свалили гипса, а до седмица-две ще махнат и обездвижващата превръзка.

— Чудесно. Моят човек в стаята си ли е или на физиотерапия?

Тя го информира, че „неговият човек“ е в стаята си.

Ходжис тръгва по коридора към стая 217, където един по-особен пациент прекарва дните си на издръжка на държавата. По пътя среща санитаря, наречен от сестрите Ал Библиотеката — мъж, прехвърлил шейсетте, който както обикновено бута количка с вестници и с книги. От известно време към този арсенал от развлечения е добавена пластмасова кутия с електронни устройства за четене.

— Здравсти, Ал — поздравява го Ходжис. — Как си?

Ал обикновено е словоохотлив, но този следобед изглежда сънен и под очите му има морави кръгове. „Някой е имал тежка нощ“ — с ирония си казва Ходжис. Симптомите му са добре познати — има опит, защото неведнъж е прекарвал бурни нощи. Понечва да щракне с пръсти пред очите на Ал, за да го извади от транса, но решава, че ще е гаднярско. Нека си изстрада махмурлука на спокойствие. Щом сега е в това състояние, кой знае колко зле е бил сутринта.

Ал обаче се съвзема, преди Ходжис да отмине, и му се усмихва.

— Здравейте, детектив Ходжис! Не сте идвали скоро.

— Детективът е в оставка, Ал, сега съм само господин. Добре ли си?

— Напълно. Просто се бях замислил за... — Ал повдига рамене и се засмива. — Абе, и аз не знам за какво се бях замислил. Дърташка работа. Нали знаете, старост — нерадост.

— Ти не си стар — успокоява го Ходжис. — Не следиш ли новините? Казват, че в днешно време шейсет години са като някогашните четирийсет.

Ал изсумтява:

— Глупости на търкалета.

Ходжис напълно споделя мнението му. Посочва количката и пита:

— Моят човек надали взема книги, а?

Ал отново изсумтява:

— Хартсфийлд ли? Не може да прочете дори книжка от поредицата за мечетата Беранстийн. — Ал се намръщва и почуква по челото си. — Няма нищо вътре, само каша. Макар че да ви кажа, той понякога посяга към електронните четци. — Той изважда от кутията един в яркорозов, момичешки цвят. — На тях има и игри.

— Той играе ли? — изумява се Ходжис.

— Ами, играе! Двигателният му контрол е нарушен. Но ако му пусна някое демо, например модно ревю с Барби или риболов на дупка в леда, зяпа с часове. Демоверсиите въртят едно и също до безкрай, ама вдява ли човекът?

— Предполагам, не.

— И аз така си мисля. Радва се на звуците: *бийп-бийп*, *пиук-пиук*, *клинк-клинк*. След два часа, като мина пак, намирам четеца на леглото или на перваза, угаснал, с изтощена батерия. Не е проблем, зареждам го три часа и е като нов. Ама момчето няма презареждане. Не става. И може би е по-добре. — Ал сбърчва нос, все едно е усетил неприятна миризма.

„Може да е по-добре, а може и да не е“ — казва си Ходжис. Докато е в това състояние, ще е тук, в болницата, в комфортна стая. Гледката не е прекрасна, но има климатик, цветен телевизор и яркорозова електронна джаджа с игри, които да зяпа с часове. Ако беше „компос ментис“, тоест вменяем и „способен да помогне за собствената си защита“, както е формулировката в закона, щяха да го изправят пред съда за поредица от престъпления, девет от тях — убийства. Десет, ако областният прокурор прибави случая с майка му, която умря от отравяне. И тогава този изверг щеше да гние до края на дните си в щатския затвор „Уейнвил“.

Там няма климатик.

— Пази се, Ал. Изглеждаш уморен.

— Нищо ми няма, детектив Хъчинсън. Приятно посещение.

Ал затъртя количката по коридора, а Ходжис намръщено го проследява с поглед. Хъчинсън ли? Откъде му хрумна? Ходжис редовно идва тук вече няколко години и Ал му знае името. Най-малкото до скоро го знаеше. Горкият, дано не го е нагазила преждевременна старческа деменция.

През първите четири месеца пред стая 217 стояха двама полицаи. После оставиха един. Сега няма униформени, защото да се охранява

Брейди е разхищение на време и на пари. Няма опасност да избяга, след като не може да отиде дори до тоалетната без чужда помощ. Всяка година се говори за прехвърлянето му в по-евтино здравно заведение, но прокурорът винаги напомня, че този джентълмен — мозъчно увреден или не — практически все още чака съдебен процес. Изгодно им е да го държат тук, защото клиниката поема голяма част от сметката. Според неврологичния екип (и най-вече според началника на отделението доктор Феликс Бабино) Брейди Хартсфийлд е крайно интересен случай.

Този следобед Хартсфийлд — с джинси и с карирана риза — седи до прозореца. Косата му плаче за подстригване, но е измита и блести на слънчевата светлина. „Коса, която някое момиче с удоволствие ще милва — помисля си Ходжис. — Ако не знае какво чудовище беше този човек.“

— Брейди?

Хартсфийлд не помръдва. Гледа навън, но дали съзира тухлената стена на гаража — единственото, което се вижда през прозореца? Знае ли, че посетителят в стаята е Ходжис? Знае ли, че в стаята *има* някой? Въпроси, на които цял екип от невролози би искал да получи отговори. Както и самият Ходжис. Той сяда на ръба на леглото и си мисли: „*Беше* чудовище? Дали пък още *не е*?“

— Отдавна не сме се виждали, както казал на морето един матрос, за дълго оставен на брега — подхвърля.

Хартсфийлд не реагира.

— Знам, изгъркан лаф. Само такива ми идват на ума, питай дъщеря ми. Как се чувстваш?

Хартсфийлд не отговаря. Ръцете му с дългите бели пръсти са отпуснати на скута. През април 2009 Брейди Хартсфийлд открадна мерцедеса на лелята на Холи и умишлено се врязва в тълпа от безработни пред Общинския център. Уби осем души и тежко рани дванайсет, сред които беше Томас Саубърс, бащата на Питър и Тина. И успя да се изплъзне. Но след това допусна грешка, като написа предизвикателно писмо на Ходжис, който вече беше излязъл в пенсия.

Следващата година Брейди уби братовчедката на Холи — жената, в която Ходжис започваше да се влюбва. По ирония на съдбата тъкмо Холи отмъсти за братовчедката си — цапардоса Брейди с Бияча, самоделното оръжие на Ходжис, и направи на пихтия мозъка на

безумеца секунди преди той да взриви бомба, която щеше да погуби хиляди тийнейджъри, присъстващи на попконцерт.

Първият удар с Бияча счупи черепа на Хартсфийлд, вторият му причини увреждане, което лекарите диагностицираха като нелечимо. Приежа го в клиниката по мозъчна травматология в дълбока кома, от която едва ли щеше да излезе някога. Така каза доктор Бабино. Но през една тъмна, бурна нощ през ноември 2011, докато сестрата сменяла торбата с инфузионния разтвор, Хартсфийлд отворил очи и проговорил. (Когато си представя този момент, Ходжис винаги се сеца за сцената, в която доктор Франкенщайн шепне: „То е живо! То е живо!“) Казал, че има главоболие, и потърсил майка си. Извикали доктор Бабино, който помолил пациента да проследи с поглед движението на пръста му, за да провери очните му мускули. Хартсфийлд го направил.

През изминалите оттогава повече от трийсет месеца Брейди Хартсфийлд е говорил много пъти (обаче никога на Ходжис). Най-често моли да повикат майка му. При отговора, че е мъртва, кима, сякаш че разбира, но след ден или след седмица отправя същата молба. Успява да изпълни някои прости команди във физиотерапевтичния център и вече ходи криво-ляво — или по-точно се тътри с помощта на санитар. През някои дни се храни сам, но не може да се облича. Състоянието му е определено като полукататонично. През повечето време седи в стаята си и през прозореца гледа стената на гаража или се вира в картината с цветя, окачена на стената.

Но от почти година около Брейди Хартсфийлд се наблюдават особени явления и той се е превърнал в нещо като легенда. В клиниката по мозъчна травматология се носят какви ли не слухове, правят се догадки. Доктор Бабино ги отминава с подигравка и отказва да говори по въпроса, обаче някои санитарни и сестри са словоохотливи, а един детектив в оставка ги слуша с голям интерес.

Ходжис се привежда, отпуска ръце между коленете си и се усмихва:

— Преструваш ли се, Брейди?

Онзи не отговаря.

— Защо си правиш труд? Така или иначе ще си под ключ до края на живота си.

Брейди не продумва, но бавно вдига едната си ръка. За малко не си бръква в окото, но накрая успява да отметне назад кичура коса, паднал на челото му.

— Ще ме питаш ли за майка си?

Онзи не отговаря.

— Мъртва е. Гние в ковчега. Защото я нагости с отрова за порове. Сигурно е умряла в страшни мъки. Ти беше ли там? Гледаше ли я как се гърчи?

Няма отговор.

— Чуваш ли ме, Брейди? Чук-чук, има ли някой тук? Ало?

Няма отговор.

— Мисля, че ме чуваш. Надявам се, че ме чуваш. Ще ти кажа нещо. Едно време пиех много. И знаеш ли какво си спомням най-добре от този период?

Мълчание.

— Махмурлукът. Още помня как сутрин се мъчех да стана от леглото, а главата ме болеше така, сякаш я удряха с чук. Докато пикаех, се питах какви ли съм ги вършил през нощта. Понякога не помнех как съм се прибрал. Проверях дали не съм ударил колата. Сякаш бях залостен в собствената си шибана глава и се опитвах да изляза, но не можех да намеря вратата. И така до обед, когато се пооправях.

За момент се сеца за библиотекаря Ал.

— Надявам се, че сега и ти бродиш из полуразмазаната си глава и търсиш изход. Само че за теб няма изход, Брейди. За теб махмурлукът ще продължи вечно. Вярно ли е? Силно се надявам да е така.

Усеца болка в ръцете си. Поглежда ги и вижда, че е свил юмруци толкова силно, че ноктите му са се врязали в плътта. Отпуска пръсти и гледа как белите полумесеци се изпълват с кръв. Отново се усмихва:

— Такива ми ти работи, приятелю. Ще кажеш ли нещо?

Хартсфийлд продължава да мълчи.

Ходжис става:

— Е, добре. Стой си до прозореца и се опитвай да намериш изход. Изход, който не съществува. Докато се луташ, ще изляза да подишам малко въздух. Днес времето е чудесно.

На масата между стола и леглото има снимка в обикновена сребърна рамка — умалена версия на онази, която Ходжис видя за

първи път в къщата на Елм Стрийт, където Брейди живееше с майка си. Двата са снимани на някакъв плаж — прегърнали са се галовно и повече приличат на гаджета, отколкото на майка и син. В мига, в който Ходжис си тръгва, снимката пада на масата: *дрън!*

Ходжис я поглежда, поглежда Хартсфийлд и после пак снимката, която лежи с лицевата страна надолу.

— Брейди?

Онзи мълчи. Никога не отговаря. Поне не и на Ходжис.

— Брейди, ти ли го направи?

Тишина. Хартсфийлд гледа ръцете си, отново отпуснати на скута му.

— Някои от сестрите казват... — Ходжис не довършва мисълта си. Изправя снимката на подпората и. — Ако беше ти, направи го пак.

Брейди мълчи, фотографията също е притихнала. Майка и син по времето, когато са били по-щастливи. Дебора Ан Хартсфийлд и нейният „муцинко“.

— Хайде, чао, приятел. Лека нощ, да спиш в кош, да сънуваш грош.

Ходжис излиза и затваря вратата след себе си. Брейди Хартсфийлд вдига поглед. И се усмихва.

Снимката на масата отново пада.

Дрън.

9.

Елън Бран (наричана Бран Стокър^[1] от учениците, записали курса по фентъзи и хорър като част от програмата си по литература в нортфийлдската гимназия) стои до вратата на училищния автобус, паркиран пред портала на комплекса „Ривър Сайд Ризорт“. Държи мобилния си телефон. Неделя е, часът е пет следобед и тя се готви да набере 911, за да съобщи за изчезнал ученик. В този момент Питър Саубърс се задава иззад сградата — тича толкова бързо, че косата му се е отметнала от челото.

Елън винаги е коректна с учениците си, винаги поддържа необходимата дистанция и не се опитва да фамилиарничи с тях, но сега забравя благоприличието и притиска Пит в обятията си толкова силно, че почти го задушавя. От автобуса, в който вече са се настанили другите бъдещи и настоящи активисти от нортфийлдската гимназия, се разнасят подигравателни аплодисменти.

Елън за миг отпуска ръце, после сграбчва Пит за раменете и здраво го разтърсва — още нещо, което не си е позволявала с ученик:

— *Къде беше?! Нямахте те и на трите заседания сутринта, нямаште те и на обяд! Тъкмо щях да телефонирам на полицията!*

— Извинете ме, госпожо Бран. Сви ме стомахът, повдигна ми се и излязох да подишам чист въздух.

Госпожа Бран — организаторка и ръководителка на това събитие в ролята си на преподавателка по история и американска политика — решава, че му вярва. Не само защото е сред най-добрите ѝ ученици и никога не е създавал неприятности, но и защото *наистина* изглежда зле.

— Все пак трябваше да се обадиш — казва му. — Изплаших се, че ти е хрумнало да се върнеш в града на стоп или някаква подобна глупост. Ако стане някоя беля, аз ще съм виновна! Не съзнаваш ли, че нося отговорност за всички ви?

— Съжалявам, загубих представа за времето. Гадеше ми се, повръцах и прецених, че е по-добре да стоя навън. Сигурно е от храната. Или съм пипнал някакъв летен вирус.

Не беше от храната и не беше вирус, но за повръщането беше вярно. Повръщаше от нерви. По-точно — от чист и неподправен страх. Утрешната среща с Андрю Халидей го ужасява. Има шанс да доведе нещата до успешен край, но ще бъде трудно като да вдене игла в движение. Ако изпорти работата, ще има неприятности с родителите си и неприятности с полицията. Стипендия ли, било то социална или друга? Забрави! Не само няма да отиде в колеж, ами ще го тикнат в затвора. Цял ден кръстосва из пътеките на курортния комплекс и отново и отново обмисля сценария за утрешната конфронтация. Какво ще каже на книжаря, какво ще отговори онзи, как ще му отвърне той... И да, наистина изгуби представа за времето.

Ще му се никога да не беше виждал проклетия сандък.

„Само исках да помогна — повтаря си. — Само исках да помогна, дявол да го вземе!“

Елън вижда сълзите му и за пръв път забелязва — може би защото хлапакът е избърснал глупавите си мустачки — колко е отслабнал. Заприличал е на призрак. Прибира в чантата си мобилния телефон и изважда пакет хартиени носни кърпички:

— Вземи, избърши си лицето.

От автобуса проехтява глас:

— Хей, Саубърс! Изчука ли нещо?

— Млъквай, Джеръми — скастрия го Елън, без да се обърне, после казва на Пит: — Би трябвало да те накажа с отстраняване от училище за седмица, но ще направя компромис.

Ще направи, разбира се, защото за да го накаже, трябва първо да докладва на заместник-директора Уотърс, който е училищният цербер. Той ще проведе разследване и непременно ще я попита защо не е вдигнала тревога по-рано, особено ако бъде принудена да признае, че за последно е видяла Питър Саубърс на вечерята в събота. Което означава, че почти двацет и четири часа момчето е било извън нейния надзор — неппростимо дълго време за училищна екскурзия.

— Благодаря, госпожо Бран.

— Има ли опасност отново да повърнеш?

— Не. Стомахът ми е празен.

— Тогава сядай в автобуса и да потегляме.

Пит изкачва трите стъпалца и минава по пътеката между седалките, при което съучениците му отново го възнаграждават с

подигравателни ръкопляскания. Той се опитва да се усмихне, сякаш всичко е наред. Исква час по-скоро да се добере до Сикамор Стрийт и да се затвори в стаята си в очакване на утрешния ден, когато кошмарът най-сетне ще свърши.

[1] Ироничен прякор по името на Брам Стокър, автор на прочутия роман на ужаса „Дракула“. — Б.пр. ↑

10.

Ходжис се прибира от болницата вкъщи и заварва пред входната врата привлекателен чернокож младеж със спортна фланелка на Харвард. Младият човек седи на стълбите и чете дебела книга с войници на корицата — гърци или римляни, — които водят битка. До него седи ирландски сетер, който сякаш безгрижно се усмихва — типично за кучета, гледани от добри стопани. И младежът, и кучето стават, докато Ходжис вкарва колата в пристройката, която използва за гараж.

Младежът го пресреща насред моравата и протяга свита в юмрук ръка. Ходжис чуква кокалчетата си в неговите — поздрав, типичен за чернокожите, после му стиска ръката, както е прието сред англосаксонските протестанти от бялата раса. Джером отстъпва крачка назад и го оглежда от главата до петите.

— Виж ти! — възкликва. — Много си отслабнал!

— Гледам да се движа, ходя повече пеш. А за дъждовните дни съм си купил бягаща пътека.

— Отлично! Ще живееш вечно!

— Да бе, да — промърморва Ходжис. Навежда се към кучето и поема подадената му лапа. — Как си, Одел?

Одел тихо излайва, което вероятно означава, че е добре.

— Влизай, ще те черпя кока-кола, Джером. Освен ако не предпочиташ бира.

— Кока-кола е идеално, почерпи и Одел, обаче с вода. Доста се умори, защото дойдохме пеш дотук. Не ходи бързо като преди.

— Паничката му все още стои под мивката.

Влизат в къщата и вдигат тост с две чаши леденостудена кока-кола. Одел излочва водата от чинийката си, после се изляга на обичайното си място до телевизора. Ходжис беше като залепен за този телевизор през първите месеци след пенсионирането си, но сега почти не го включва, освен да гледа някой бейзболен мач и да чуе коментара на Скот Пели по вечерните новини на Си Би Ес.

— Как е пейсмейкърът, Бил?

— Добре ми е с него, въобще не го усещам. Какво стана с прословутия котилъон, на който щеше да ходиш в Питсбърг с онова момиче?

— Не се получи. Версията за пред нашите е, че с „онова момиче“ сме открили, че имаме несъвместимости в академичните и личните интереси.

Ходжис повдига вежди.

— Звучи прекалено адвокатски за студент по философия с втора специалност древни култури.

Джером отпива от безалкохолното, протяга дългите си крака и се усмихва:

— Искаш истината, така ли? Е, оказа се, че „онова момиче“, известно още като Присила, е ходило с мен само за да събуди ревност у бившето си гадже и да си го върне. И тактиката ѝ успя. Обясни ми колко много съжالياва, че ме е излъгала за намеренията си, как се надява да си останем добри приятели и прочие, и прочие. Конфузна ситуация, но може би е за добро. — Замълчава, после добавя: — Да си призная, имах колебания за връзката ни още като видях, че държи в стаята си всичките си кукли Брац, и Барби. Но, моля те, не казвай къщи, че ме е използвала за пръчка, с която да разбърка любовния си еликсир. Не ми пука, че нашите ще разберат, но Барбстър цял живот ще ми се подиграва.

— Гроб съм! — заявява Ходжис. — И сега какво? Обратно в Масачузетс ли?

— Не, през лятото ще съм тук. Намерих си работа на доковете като кранист, ще товаря контейнери.

— Не е работа за студент в Харвард, Джером.

— Зависи от студента. За този пред теб е супер. Миналата зима завърших курс за оператор на тежкотоварни съоръжения. Заплащането е отлично, а следването в Харвард не е евтино дори за човек с частична стипендия. — Тайрон Зевзека изведнъж се появява — за кратко, слава богу — и прави малък скеч: — Туй негърчи шъ вдига бали и шъ тувари баржи, мастър Ходжис! — После пак се преобразява в Джером: — Кой ти коси моравата? Добре изглежда, bravo. Е, не може да се мери с моето косене, но се ядва.

— Едно хлапе от квартала — отговаря Ходжис. — Дошъл си да ме посетиш от куртоазия или...

— Барбара и приятелката ѝ Зина ми разказаха една удивителна история. Отначало Тина не беше склонна да говори, но Барбстър я нави. Бива я в това. Бащата на това момиче е бил тежко ранен в касапницата пред Общинския център, знаеш това, нали?

— Да.

— Мисля си за тези ежемесечни парични пратки, които са ги спасили от мизерия... Ако наистина брат ѝ е изпращал парите, браво на него, но... откъде ги е взел? Блъскам си главата, но нищо не мога да измисля.

— Нито пък аз.

— Тина каза, че смяташ да говориш с него.

— Да, утре след училище.

— Холи ще участва ли?

— Да, може да се каже. Търси информация в интернет.

— Супер! — Джером широко се ухилва. — Става ли и аз да дойда утре? Бандата отново ще се събере и ще забие любимите парчета!

Ходжис се замисля.

— Не знам, Джером. Не искам момчето да се изплаши. Надали ще се стресне от старчок като мен, но ако ме придружава двуметров чернокож юначага...

— И след петнайсетия рунд съм здрав и прав! — прекъсва го Джером и клати триумфално над главата си ръце, сключени една в друга. — Тази мечка Сони Листън^[1] дори не ме докосна с пръст! Летя като пеперуда, жиля като...^[2] — Забелязва умоляващия поглед на Ходжис и се спира. — Добре, добре, извинявай, понякога се увличам. Къде смяташ да го чакаш?

— Пред централния вход. Откъдето излизат всички ученици.

— Не всички. Може да излезе и от другаде, особено ако Тина му признае, че е говорила с теб. — Ходжис понечва да го прекъсне, но Джером вдига ръка и продължава: — Обещала е да си мълчи, но познавам отношенията между братя и сестри, повярвай. Ако малкият е предупреден, че някой може да го чака и да го разпитва, ще се измъкне през задния вход. Ще пресече игрището и ще излезе на Уестфийлд Стрийт. Мога да паркирам там и ако го видя, да ти се обадя по мобилния.

— Знаеш ли как изглежда?

— Да, Тина ми показа снимката му, която носи в портмонето си. Хайде, Бил, включи ме в операцията. Барби е привързана към това момиче, а и на мен ми стана симпатично. Проявило е кураж да дойде да говори с теб, макар и по настояване на сестра ми.

— Знам.

— Плюс това ме гони любопитство. Тина каза, че парите започнали да пристигат, когато брат и бил само на тринайсет. Откъде едно тринайсетгодишно момче ще има толкова пари? — Джером поклаща глава. — Нищо чудно, че хлапакът е загазил.

— Да, така е. Е, добре, щом толкова искаш да участваш, приемам.

— Жестоко!

След този изблик възниква необходимост от още един поздрав с допиране на юмруци.

— Учил си в същата гимназия, Джером. Саубърс може ли да мине от друго място, освен през главния вход или през задния откъм Уестфийлд Стрийт?

Чернокожият младеж се замисля и отговаря:

— Да, в мазето има врата към някогашния пушком, а оттам се излиза на Гарнър Стрийт.

— Бих могъл да сложа Холи там... — размишлява Ходжис.

— Отлична идея! Старата банда се събира пак! Точно както казах!

— Но ако видиш Саубърс, няма да го заговаряш. Ще ми се обадиш и аз ще го поема. Ще предупредя и Холи. Не че тя ще заговори непознат човек, но все пак...

— Добре, обаче само при условие, че после ще ни разкажеш всичко.

— Ще разберете всичко, което разбере и аз — отсича Ходжис, надявайки се, че не обещава нещо, което не може да изпълни. — Чакам те в два в кабинета си. До два и четвърт трябва да сме тръгнали, а до три без петнайсет да сме заели позиции.

— Сигурен ли си, че Холи ще издържи напрежението?

— Да. Наблюденията не са проблем за нея. Само конфронтациите я плашат.

— Невинаги.

— Да, невинаги — съгласява се Ходжис.

И двамата си мислят за една конкретна конфронтация — онази с Брейди Хартсфийлд в ЦКИ, при която Холи се справи блестящо.

Джером си поглежда часовника:

— Тръгвам си. Обещах на Барбстър да я заведа в мола. Искан да й купя швейцарски часовник „Суоч“. — Той забелва очи.

Ходжис се ухилва:

— Обичам сестра ти, Джером.

Джером също се ухилва.

— Абе, и аз я обичам! Хайде, Одед. Да се поразходим.

Кучето става и бавно тръгва към вратата. Джером хваща дръжката, но внезапно се обръща. Усмивката му е помръкнала. — Пак си бил там, нали? Сигурен съм.

— Може и да съм ходил.

— Холи знае ли за посещенията ти?

— Не. И не бива да й казваш. Ще се разстрои, ако научи.

— Да, прав си. Как е той?

— Все така. Макар че... — Мисли си за снимката. За това как падна на масата. И чува: *дрън!*

— Макар че?

— Нищо. Все така е. Ще те помоля нещо — Барбара да ми се обади, ако разбере, че Тина е казала на брат си за разговора с мен.

— Да, добре. Довиждане до утре.

Джером си тръгва. Ходжис включва телевизора и със задоволство установява, че бейзболният мач продължава. Резултатът е равен, играе се допълнителният ининг.

[1] Американски професионален боксьор, световен шампион в тежка категория през 1962. — Б.пр. ↑

[2] Една от култовите реплики на легендарния боксьор Мохамед Али. — Б.пр. ↑

11.

Холи прекарва неделната вечер в апартамента си, опитвайки се да гледа „Кръстникът-II“ на компютъра си. Щеше да е много приятно занимание, защото тя нарежда този филм (заедно с „Гражданинът Кейн“ и „Пътеки на славата“) сред най-великите в историята на киното, но днес често превключва на пауза и нервно кръстосва хола — място има колкото щещ, защото апартаментът е голям. Не е луксозен колкото онзи край езерото, в който живя за кратко, след като се пресели в града, но е просторен и е в престижен квартал. Може да си позволи високия наем, защото наследи от братовчедка си Джейни половин милион долара. Е, по-малко, защото ѝ удържаха данъци, но така или иначе сумата си я бива. Пък и заплатата ѝ в агенцията на Бил Ходжис е добра и ѝ позволява да спести някой и друг долар.

Разхожда се напред-назад и рецитира под нос любимите си реплики от филма:

— „Не е наложително да убивам всички, Том. Само враговете си.“ „Майкъл, как е на испански «бананово дайкири»?“ „Твоята страна не е твоята кръв. Запомни го!“ — И, разбира се, най-култовата: — „Знам, че си бил ти, Фредо. Ти разби сърцето ми.“

Ако си беше пуснала друг филм, щеше да си повтаря реплики от него. Това е нещо като самохипноза, която практикува още от седемгодишна, когато гледа за първи път „Звукът на музиката“. (Любимият ѝ цитат от този филм е: „Питам се какъв ли е вкусът на тревата“).

В действителност обаче мисълта ѝ е заета с друго: с тетрадката „Молескин“, която братът на Тина бързо скрил под възглавницата си. Бил смята, че тетрадката няма общо с парите, които хлапакът е изпращал на родителите си, обаче тя не е толкова сигурна.

Цял живот си води дневници: какви филми е гледала, какви книги е прочела, с кои хора е разговаряла, кога е станала, кога е легнала. Дори кога е ходила до тоалетната, но тази информация е кодирана с абривиатурата ХПГН: „Ходих По Голяма Нужда“ (все пак някой може да прочете дневника след смъртта ѝ). Знае, че поведението

й представлява obsесивно-компулсивно разстройство. Психиатърът ѝ твърди, че воденето на такива дневници е обект на психопатологията също като магическото мислене^[1]. Но в крайна сметка си е нейна работа, на никого не пречи. И ако някой предпочита да си води шантавите дневници в тетрадки „Молескин“ също си е негов избор и никой не може да му каже копче. Въпросът е, че тя *разбира* от тетрадки и знае, че марковите „Молескин“ никак не са евтини. Обикновена тетрадка със спирала се продава за два и петдесет в „Уолгрийнс“, докато същата със същия брой страници, но марка „Молескин“, струва цели десет долара. Защо едно хлапе ще си купи толкова скъпа тетрадка, особено когато семейството е притеснено за пари?

— Нещо не се връзва — промърморва Холи, а веднага след това добавя сякаш в същия ред на мисли: — „Остави оръжието. Вземи канолите.“ Това е реплика от „Кръстникът-1“, но е добра. Една от най-добрите.

„Изпрати парите. Задръж тетрадката.“

Скъпа тетрадка, пъхната набързо под възглавницата, когато малката сестра неочаквано влиза в стаята. Колкото повече разсъждава, все повече ѝ се струва, че тук се крие нещо.

Отново пуска видеото, но продължава да мисли за тетрадката и не може да се съсредоточи върху до болка познатия сюжет на любимия си филм. И прави нещо небивало — или поне небивало толкова рано вечерта: изключва компютъра. После продължава да кръстосва дневната с ръце, склучени на тила.

„Изпрати парите. Задръж тетрадката.“

— Забавянето! — възкликва и гласът ѝ прокълтява в просторното помещение. — Не го забравяй, важно е!

Да. Седемте месеца затишие между изчерпването на парите и първите признаци на безпокойство у момчето. Каква е причината за тази необяснима пауза? Може би чак тогава Саубърс е измислил как да се сдобие с *още* пари? „Да, така е станало — мисли си Холи. — Хрумнала му е някаква идея, обаче е била *лоша* и му е причинила куп неприятности.“

— Как си навличаш беля, докато се опитваш да се сдобиеш с пари? — пита Холи празната стая и крачи все по-бързо. — С кражба. С изнудване.

Това ли се е случило? Може би Пит Саубърс е изнудвал някого заради нещо, написано в тетрадката „Молескин“? Нещо, свързано с откраднатите хилядарки? Но не, кого може да е изнудвал, след като най-вероятно самият той ги е откраднал?

Холи отива до телефона, посяга към слушалката, но отдръпва ръка. Почти минута не помръдва и си хапе устните. Не е свикнала да поема инициатива. Може би е по-добре първо да телефонира на Бил и да се посъветва с него.

— Той не вярва, че тетрадката е важна — обяснява на стените. — А аз съм на друго мнение. *Имам* право на друго мнение.

Грабва от масичката мобилния си телефон и набира номера на Тина Саубърс, преди да е изгубила кураж.

— Ало? — пита почти шепнешком. — Кой се обажда?

— Холи Гибни. Номерът не се изписва на твоя телефон, защото не е регистриран. Много внимавам на кого го давам, но на теб ще го кажа, ако искаш. Можеш да ми звъниш по всяко време, защото съм ти приятелка. А приятелите взаимно си помагат, нали? Брат ти върна ли се от екскурзията?

— Да. Върна се към шест. Тъкмо привършвахме с вечерята. Мама му предложи да му стопли от печеното с картофи, но той каза, че са хапнали по пътя в „Дени“, и се качи в стаята си. Не пожела дори парче от ягодовия пай, а много го обича. Тревожа се за него, госпожице Холи.

— Можеш да ми викаш само Холи. И ми говори на ти — нали сме приятелки? — Мрази обръщението „госпожице“, звучи й адски претенциозно.

— Добре.

— Брат ти каза ли ти нещо?

— Само здрасти — отново прошепва Тина.

— Спомена ли му, че с Барбара сте идвали при нас в петък?

— Не, разбира се!

— А сега къде е?

— В стаята си. Слуша „Блек Кийс“. Не ги понасям.

— Да, и аз. — Холи няма представа кои са тези „Блек Кийс“, но може да изреди поименно целия актьорски състав на филма „Фарго“. (Най-добрата реплика в него е на Стив Бушеми: „Да изпушим проклетата лула на мира.“).

— Тина, Пит има ли близък приятел, с когото да е споделил тревогите си?

Хлапачката се замисля. Холи използва паузата, за да извади дъвка „Никорет“ (уж намаляваща желанието за пушене) от отвореното пакетче до компютъра и да я пъкне в устата си.

— Не мисля — най-сетне казва Тина. — Вероятно има приятели в училището, но беше близък само с Боб Пиърсън от нашата улица. Обаче преди година семейството им се премести в Денвър.

— А приятелка?

— По едно време беше доста гъст с Глория Мур, но скъсаха след Коледа. Той каза, че Глория не четяла и не можел да е с момиче, което не обича книгите — обяснява Тина и добавя с леко съжаление: — Аз пък я харесвах. Научи ме да се гримирам.

— Жената няма нужда от грим преди трийсетата си година — авторитетно отсича Холи, макар че никога не се е гримирала. Майка ѝ твърди, че само уличниците носят грим.

— *Наистина* ли? — изумява се Тина.

— Ще те питам още нещо — Пит има ли любим учител, на когото може да се е доверил? — Един младеж надали разговаря с помалката си сестра за любимите си учители, пък и тя едва ли ще му обърне внимание. Холи задава въпроса само защото не може да измисли друго.

Обаче Тина отговаря веднага, без колебание:

— Хипи Рики. — И се засмива.

Холи се заковава на място:

— Моля?

— Господин Рикър. Викат му Хипи Рики, защото носи от онези старомодни хипарски ризи на цветя и смешни вратовръзки. Преподаваше на Пит в девети клас. Или май в десети, не съм сигурна. Пит го хвалеше, че много разбирал от литература. Госпожице... тоест Холи, господин Ходжис наистина ли ще поговори утре с брат ми?

— Да. Не се безпокой.

Но Тина е много обезпокоена. Гласчето ѝ трепери, сякаш тя всеки момент ще се разплаче, и стомахът на Холи се свива на топка.

— Божичко! Дано не ми се разсърди, че съм казала на някого — измънква хлапачката.

— Няма. — Холи задъвка още по-бързо антеникотиновата залъгалка. — Бил ще разбере какво не е наред и ще го оправи. И брат ти ще те заобича още повече.

— Наистина ли?

— Да! Ох!

— Какво стана?

— Нищо. — Холи докосва устата си и по пръстите ѝ остава малко кръв. — Прехапах си устната. Е, това беше засега. Ще ми се обадиш ли, ако се сетиш за човек, с когото брат ти може да е разговарял за парите?

— Няма такъв човек — унило промълвява Тина и се разридава.

— Да... добре... — смотолевя Холи и понеже ѝ се струва, че трябва да добави нещо, изтърсва: — Не се гримирай. Природата те е дарила с прекрасни очи! Хайде, чао.

Затваря, без да чака отговор, и отново започва да се разхожда напред-назад. Изплюва антеникотиновата дъвка в кошчето до бюрото и избърсва устната си с хартиена носна кърпичка, но кървенето е спряло.

Няма близки приятели, няма гадже. Нула информация... освен името на учителя.

Сяда и пак включва компютъра. Отваря „Файърфокс“, влиза в сайта на нортфийлската гимназия, кликва на УЧИТЕЛСКИ СЪСТАВ и веднага разпознава Хауард Рикър.

Той е с риза на цветя с широки ръкави, тъкмо както го описа Тина. И с много смешна вратовръзка. Дали пък Питър Саубърс не е споделил нещо с любимия си учител по литература, особено ако е свързано с онова, което е пишел (или четял) в тетрадката „Молескин“?

Две-три кликания и на екрана се появява телефонният номер на Хауард Рикър. В този час е удобно да му се обади, но не може да се насили да проведе разговор с напълно непознат човек. Трудно ѝ беше да телефонира дори на Тина, а и накрая момичето се разплака и това я извади от релси.

„Утре ще кажа на Бил какво съм научила — решава. — Той ще се обади на Хипи Рики, ако прецени за необходимо.“

Кликва на обемистата си папка с филми и скоро вниманието ѝ е погълнато от „Кръстникът-II“.

[1] Мислене, което е доста сходно с капсулираното мислене на аутистите и се определя от ми­рогледни вярвания и от необичайни възприятия. То може да е и опасно — когато купуваме шумно рекламирани стоки, ние се поддаваме на магическо мислене. — Б.пр. ↑

12.

В неделя вечерта Морис отива в друго интернет кафе, за да потърси определена информация. Намира каквото му трябва, изважда от джоба си листчето с телефонния номер на Питър Саубърс и надрасква на него адреса на Андрю Халидей. Колридж Стрийт е в Уест Сайд. През седемдесетте в този квартал живееха предимно бели от средната класа и всеки собственик се стараеше къщата му да изглежда по-скъпа от другите, в резултат всички бяха еднакви.

Морис набързо преглежда сайтовете на местните агенции за недвижими имоти и се убеждава, че оттогава кварталът не се е променил много — нов беше само скъпарският търговски център „Валей Плаза“. Колата на Анди сигурно е паркирана пред къщата му. Разбира се, може да е и в двора зад книжарницата (сега той се упреква, че не е проверил, ама как човек да провери *всичко*, да му се не види!), но вероятността е малка. Защо му е на някого да шофира всяка сутрин по пет километра до центъра на града и още пет обратно, и то вечер, в най-големия трафик, при положение, че едномесечна карта за градския автобус струва десет долара, а шестмесечната — само петдесет? Морис има ключове от дома на стария си приятел, но и през ум не му минава да ги използва: за разлика от Младежкия център на Бърч Стрийт къщата на Халидей най-вероятно е с алармена система.

Виж, колата може да му трябва, а той има и ключове от нея.

Запътва се обратно към „Резиденция «Дървеница»“, убеден, че господин Макфарлънд го чака там и че този път гаднярът няма да се задоволи с проба от урина. Не. Този път ще претърси стаята на Морис и ще намери сака с откраднатия лаптоп, в който са и ризата, и изпръсканите с кръв обувки. Плюс пликът с парите, взет от чекмеджето на стария му приятел.

„Ще го убия!“ — казва си Морис, който сега (поне в собственото си съзнание) е Морис Вълка. Но не и с пистолета, мнозина в „Резиденция «Дървеница»“ разпознават пукота от изстрел, дори да е учтиво *пук-пук* от педерастки пистолет като заубера на Анди, а брадвичката остана в кабинета на стария му приятел. Но дори да я

беше взел, можеше да не му свърши работа. Макфарлънд е едър като Анди, но не е разплут като него. Макфарлънд изглежда як.

„Заеби — мисли си. — Хич да не ти пука, вълците са хитри и лукави, обаче аз ще съм по-хитър и по-лукав.“

Макфарлънд не го чака пред входа, но вместо да въздъхне с облекчение, Морис си внушава, че надзорникът го чака горе. Не и в коридора, разбира се. Мръсникът има служебен ключ, с който отваря всяка стая в този коптор, вонящ на пикоч.

„Само се опитай да ме унизиш — предизвиква го наум. — Опитай се и ще видиш какво ще ти се случи!“

Вратата обаче е заключена, в стаята няма никого и не личи да е претърсвана, макар че гаднярът може да е действал внимателно... *хитро и лукаво...*

„Престани, идиот такъв! — скастрия се. — Ако Макфарлънд е извършил обиска, щеше да ме чака с две ченгета, които носят белезници.“

И все пак отваря рязко вратата на гардероба, за да провери дали саковете са си на мястото. Там са. Изважда парите и ги преброява. Шестстотин и четирийсет долара. Не са кой знае колко в сравнение с пачките от сейфа на Ротстийн, но сумата си я бива. Връща банкнотите в сака, дръпва ципа, сяда на леглото и протяга ръце. Те треперят.

„Наложително е да се отърва от тези неща. Още утре сутринта. Но къде да ги скрия?“

Просва се на леглото, взира се в тавана и размишлява. Сънят отказва да го споходи, но накрая все пак заспива.

13.

Утрото в понеделник е безоблачно и топло. Термометърът пред Общинския център показва двайсет и един градуса още преди слънцето да се е изкачило на небето. Лятната ваканция в училищата започва чак след две седмици, но май денят ще е типично летен — жарък ден, през който хората си бършат потта от вратовете, примижават срещу слънцето и говорят за глобалното затопляне.

В осем и половина Ходжис пристига в детективското си бюро и установява, че Холи го е изпреварила. Тя препредава снощния си разговор с Тина и му предлага да се срещне с Хауард Рикър (наричан още Хипи Рики), ако Пит не признае откъде има парите. Ходжис се съгласява и я похвалва за добрата идея (младата жена засиява от комплиментата), обаче не вярва да опре до Рикър. Ако не може да пречупи едно седемнайсетгодишно хлапе, което сигурно жадува да сподели с някого тревогите си, по-добре да се откаже от работата и да се пресели във Флорида, където живеят повечето пенсионирани полицаи.

Пита Холи съгласна ли е да стои на Гарнър Стрийт и да следи за Пит, когато учениците започнат да излизат след последния звънец. Тя се съгласява, но само при условие да не разговаря с момчето.

— Няма — уверява я Ходжис. — Ако го видиш, само ще ми позвъниш по мобилния и аз ще го пресрещна. Имаме ли негови снимки?

— Свалила съм шест на компютъра си. Пет от годишника на класа и една от библиотеката на Гарнър Стрийт, където е стажант или нещо подобно. Ела да ги видиш.

Най-хубавата е портретна фотография, на която Пит Саубърс е с вратовръзка и с черно спортно сако. Надписът отдолу го идентифицира като **ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ НА ВИПУСК 2015**. Тъмнокосо, хубаво момче. Приликата със сестра му не е поразителна, но все пак я има. Интелигентните му сини очи са спокойни и открити.

— Ще ги изпратиш ли на Джером по имейла?

— Вече ги изпратих. — Холи се усмихва и Ходжис за пореден път си казва, че му се иска тя да се усмихва по-често, защото тогава е почти красива. Може би с малко грим ще е истинска красавица. — Радвам се, че ще се видим с Джером.

— Какво ми предстои тази сутрин, Холи?

— Съдебно дело в десет. За побоя.

— А, да. Онзи хубавец, който преби зет си. Плешивеца с голата тиква.

— Не е хубаво да се използват обидни прозвища.

Сигурно е вярно, но посещенията в съда винаги са досадни, а днешното е още по-противно, макар че едва ли ще отнеме повече от час. Освен ако съдия Уигинс не е забавил темпото, откакто Ходжис не е в полицията. Пийт Хънтли наричаше Уигинс „ФедЕкс“, защото винаги беше експедитивен.

Плешивеца с голата тиква е Джеймс Белсън, чиято снимка би трябвало да стои в речника редом с определението „бял боклук“. Живее в района в близост до Еджмънт Авеню, понякога наричан „Рая на простаците“. Съгласно договора си с една от местните автокъщи Ходжис трябваше да конфискува колата на въпросния Белсън, „Акура MDX“, който от месеци не си беше плащал лизинговите вноски. Отиде в съборетината, която Белсън обитаваше, но не го завари там. Нямаше я и колата. Госпожа Белсън — невзрачна, отрудена женица — го информира, че акурата била открадната от брат ѝ Хауи. Даде му адреса — също в „Рая на простаците“.

— Не че Хауи ми е толкоз мил — добави, — ама идете по-бързо, преди моят да му е светил маслото. Щото Джими като се разлюти, няма туй-онуй, млати и не пита.

Ходжис наистина завари Джеймс Белсън да бие зет си Хауи. Налагаше го с дръжка на гребло, плешивата му глава лъщеше под слънцето. Зетят се въргаляше сред бурените до задната броня на акурата, опитваше се да изрита нападателя и да пази с ръце окървавеното си лице и счупения си нос. Ходжис се приближи иззад гърба на Белсън и го „успокои“ с Бияча. До обяд колата беше върната в автокъщата, а сега Плешивеца с голата тиква щяха да го съдят за побой.

— Адвокатът му ще изкара теб побойник — предупреждава Холи. — Ще те пита как точно си го „укротил“.

— О, за бога! Фраснах го само веднъж, за да не убие зет си! Употребих сила в допустими граници и проявих въздържаност.

— Но си използвал оръжие. По-точно — чорап, натъпкан със сачми.

— Така е, но Бенсън не знае. Беше с гръб към мен. А другият май беше в безсъзнание.

— Чуй ме, Бил... — Холи изглежда притеснена и отново хапе устни като при разговора с Тина. — Не искам да пострадаш. Затова ми обещавай да не си изпускаш нервите, да не крещиш, да не ръкомахаш и да не...

— Холи — прекъсва я той и хваща раменете ѝ. Нежно. — Излез, изпуши една цигара. Успокой се. Всичко ще мине като по вода. И в съда, и следобед с Питър Саубърс.

— Обещавах ли?

— Да.

— Добре. Ще изпуша само половин цигара. — И тръгва към вратата, ровейки в чантата си. — Предстои ни много тежък и натоварен ден.

— Предполагам. Само още нещо.

Тя се обръща и го гледа въпросително.

— Усмивай се по-често. Ставаш още по-красива.

Холи се изчервява до ушите и забързано излиза. Но отново се усмивва и Ходжис е щастлив.

14.

На Морис също му предстои натоварен ден, което е добре. Докато е зает, съмненията и страховете няма да се промъкнат в ума му. Помага и още нещо — събуди се абсолютно сигурен в едно: днес наистина ще стане вълк. Край с тъпия Културен център, вече няма да се бяхти с допотопния електронен каталог, за да може шибаният му шишкав шеф да се докара пред своя шибан шеф. Край с тъпия Макфарлънд, вече няма да блее като агънце пред него: „*Да, сър! Слушам, сър! На вашите услуги, сър!*“ Край с идиотската пробация. Веднага щом се добере до тетрадките на Ротстийн, ще се изнесе от този лайнян град. Не го влече на север към Канада, но може да избира между четирийсет и осем американски щата. Най-вероятно ще предпочете Нова Англия. Дори Ню Хемпшир, знае ли човек? Ще прочете тетрадките близо до планините, които Ротстийн сигурно е поглеждал, докато е пишел романите си — в това има някаква завършеност, която е най-хубавото в романите: накрая всичко си идва на мястото. Трябваше да се досети, че Ротстийн няма да остави Джими да работи в шибаната рекламна агенция, защото вместо завършеност има само грозота! Може би дълбоко в себе си го знаеше. Може би тъкмо заради това не полудя през изминалите години.

Никога не се е чувствал по-нормален от сега.

Като не се яви на работа, шибаният шишкав шеф може би ще се обади на Макфарлънд, защото е длъжен да докладва, ако човекът в пробация отсъства безпричинно. Морис знае, че трябва да се покрие. Да изчезне от радара. Да се изпари.

Хубаво.

Дори страхотно.

В осем сутринта взема автобуса за Мейн Стрийт, слиза на обръщало в центъра на града и върви пеш до Лейсмейкър Лейн. Носи единственото си спортно сако и единствената си вратовръзка — и двете достатъчно прилични, за да не се набива на очи и да изглежда като човек, обикалящ скъпите магазини, макар че в този ранен час те още са затворени. Завива по уличката между „Редки издания — Анди

Халидей“ и съседния магазин — бутик за детски дрехи „Ла Бела Флора“. Зад сградите има малък двор с три места за паркиране — едно за книжарницата и две за детския магазин. Едното място е заето от волво, другото е празно. Празно е и мястото, запазено за Андрю Халидей.

И това е хубаво.

Морис излиза от дворчето със същата забързана крачка, спира само за секунда, за да се увери, че табелата ЗАТВОРЕНО виси на вратата на книжарницата, връща се пеш до обръщалото на Мейн Стрийт и хваща автобус в обратната посока. След две прекачвания слиза пред търговския център „Валей Плаза“, който е само на две преки от къщата на покойния Андрю Халидей.

Сега крачи енергично като човек, който знае къде се намира и къде отива и който има пълното право да е тук. Колридж Стрийт е почти безлюдна, което не го учудва. Часът е девет и петнайсет (шибаният шишкав шеф вероятно вече гледа празното му работно място и все повече се вбесява). Децата са на училище; мамчетата и татковците са на работа и се бързат, за да покриват задълженията си по кредитните карти; повечето пикапи за доставка и за обслужване започват да обикалят квартала чак след десет. Единственото по-удобно време ще е между два и четири следобед, но Морис Белами не може да чака дотогава. Предстои му да отиде на още куп места и да свърши още куп задачи. Днес е решаващият ден. Животът му твърде дълго се движи по заобиколим пътища, но ето че е на крачка да се върне на магистралата.

15.

Приблизително по времето, по което Морис минава край къщата на покойния Дрю Халидей и вижда колата му в гаража, на Тина ѝ прилошава. През нощта почти не мигна от тревога — питаше се как ще реагира брат ѝ, като разбере, че го е издала. Закуската сякаш се превръща в буца в стомаха ѝ и докато госпожа Слоун прочувствено рецитира „Анабел Лий“^[1] (госпожа Слоун никога не *чете*, а *вика*), несмляната храна започва да пълзи нагоре към гърлото ѝ и напират да излезе.

Тина вдига ръка. Струва ѝ се, че ръката ѝ тежи поне пет килограма, по я държи вдигната, докато госпожа Слоун я забелязва:

— Тина, какво има?

Изглежда раздразнена, но на Тина ѝ е все едно. Малко я е грижа дали е разгневила учителката.

— Лошо ми е, искам да отида до тоалетната.

— Добре, върви, но не се бави.

Тина се втурва навън. Няколко нейни съученички се кикотят — когато си на тринайсет, спешно посещение на тоалетната винаги е забавно, — но на нея ѝ е толкова зле, така е съсредоточена в пълзящата нагоре буца, че не им обръща внимание. Щом се озовава в коридора, се затичва към тоалетната, но буцата е по-бърза от нея — Тина се превива и повръща върху марафонките си.

В този момент господин Хагърти, който отговаря за поддръжката, се качва по стълбите; вижда я как отстъпва назад от димящия бълвоч и се затичва да ѝ помогне. Инструментите в чантите на колана му дрънчат.

— Хей, малката, как си?

Тина опипом търси стената, ръката ѝ е като от пластмаса. Всичко пред погледа ѝ е размазано. Очите ѝ са насълзени не само от повръщането. Упреква се, задето послуша Барбара и се довери на господин Ходжис, вместо да остави Пит сам да си оправи кашата. Ами ако той ѝ се разсърди и никога повече не ѝ проговори?

— Добре съм — отговаря. — Съжалявам, че изца... — Пред очите ѝ причернява. Не изпада в безсъзнание, но реалният свят сякаш се отдръпва и тя го наблюдава през замъглен прозорец, а *не е* в него. Плъзва се надолу по стената и с удивление наблюдава как коленете ѝ в зеления чорапогащник бързат да я пресрещнат. Хагърти я хваща, преди тя да се свлече на пода, взема я на ръце и я понася към лекарския кабинет на долния етаж.

[1] Английското заглавие на прочутата поема на Едгар По е *Annabel Lee*. В оригинала обаче авторът е написал *Annabelle Lee* — името на американска бейзболистка. Дали е нарочно? — Б.пр. ↑

16.

Малкото зелено субару на Анди върши идеална работа на Морис — никой няма да му хвърли даже бегъл поглед, камо ли да го загледа. Такива коли са хиляди. Излиза на заден ход от уличката и потегля към Норт Сайд, като се оглежда за ченгета и стриктно спазва ограниченията на скоростта.

Отначало маршрутът му е почти като в петък вечер. Пак спира пред мола на Белоус Авеню и отново отива в магазин „Всичко за дома и градината“. От отдела за инструменти се снабдява с по-дълга отвертка и едно длето. Качва се в колата, потегля към камарата от тухли на Бърч Стрийт, в която някога се помещаваше Младежкият център, и паркира пак до надписа „САМО ЗА СЛУЖЕБНИ КОЛИ“.

Идеално местенце за мръсни дела. Отляво и отдясно Морис е прикрит: от едната му страна има товаро-разтоварна площадка, от другата — висок жив плет. Може да бъде забелязан само отзад, откъм занемарения баскетболен корт и бейзболното игрище, но в този сутрешен час, когато хлапетата са на училище, там няма жива душа. Прикляква до прозорчето на мазето и с лекота забива отвертката в прогнилата дървена рамка, после взема длетото и разширява отвора. Стъклото издрънчава, но не се счупва — напуканият маджун лесно поддава. Вероятността старата сграда да е с охранителна система изглежда все по-малка.

Той оставя длетото и пак взема отвертката. Прокарва я през разширения процеп до охранителния райбер и силно натиска. Оглежда се, за да се увери, че още е сам — да, местенцето е скришно, обаче влизането с взлом посред бял ден е опасно занимание, — и вижда само една врана, кацнала на телефонен стълб. Вкарва длетото под дограмата, набива го с длан колкото се може по-навътре и с всички сили го натиска. Отначало прозорецът не помръдва, но след миг се плъзва нагоре сред пукот на дърво и облак прахоляк. Бинго. Морис избърсва потното си лице и оглежда вехториите, натрупани в мазето, за да се увери, че лесно ще се провре през отвора и ще скочи долу.

Но не веднага. Не и докато съществува дори най-малката вероятност някъде да се е включила безшумна алармена система.

Прибира инструментите в малкото зелено субару, качва се и потегля.

17.

Тази сутрин Линда Саубърс ръководи заниманията по интереси в началното училище в Нортфийлд, но работата ѝ е прекъсната от Пеги Морън, която ѝ съобщава, че на дъщеря ѝ Тина, ученичка в прогимназия „Дортън“ на пет километра оттук, ѝ е прилошало.

— Сега е в лекарския кабинет — добавя шепнешком.

— Доколкото разбрах, повърнала и за малко изпаднала в несвяст.

— Божичко! — възкликва Линда. — На закуска беше много бледа, но като я попитах какво ѝ е, отговори, че е добре.

— Такива са децата. — Пеги подбелва очи. — Или правят мелодрами, или ни се сопват да не им се бъркаме в живота. Закарай я вкъщи. Аз ще поема учениците, а за следващите часове господин Яблонски ти е осигурил заместница.

— Ти си ангел! — Линда прибира учебниците в куфарчето си.

— Сигурно е грип — успокоява я Пеги и се настанява на стола ѝ. — Можеш да я заведеш на лекар, но защо да даваш трийсет долара? Пипнала е някой вирус.

— Знам — отговаря Линда... но не е съвсем сигурна.

През последните години с Том бавно, но уверено се измъкват от два дълбоки трапа: финансовите затруднения и брачните проблеми. След тежкото нараняване на съпруга ѝ бяха опасно близо до развод. После — като по чудо — започнаха да идват мистериозните парични пратки и положението започна да се пооправя. Все още не са излезли напълно нито от единия, нито от другия трап, но тя вече вярва, че *ще* се измъкнат.

Дава си сметка, че докато с Том са се борили да оцелеят (той водеше и допълнителна битка за физическото си оцеляване), са оставили прекалено дълго децата на автопилот. Чак сега, когато най-сетне може да поеме глътка въздух и да се огледа, започва да усеща, че нещо не е наред с Пит и Тина. Добри деца са, *умни*, не вярва някое от тях да е попаднало в обичайните тийнейджърски капани — алкохол, наркотици, дребни кражби, секс, — но *има* нещо нередно и тя подозира какво е. Мисли, че и Том таи същите подозрения.

Господ Бог спасил израилтяните от глад, като им пратил манна небесна, но парите не падат от небето, а идват от по-прозаични източници: заем от банка или от приятели, неочаквано наследство, помощ от състоятелни роднини. Мистериозните парични пратки не идваха от нито един от тези източници. Най-малко от роднини. През 2010 всички роднини на Том и Линда бяха закъсали като самите тях. Само че и децата са роднини, нали? Така е, макар че това лесно се забравя, защото са толкова наблизно. Абсурд е да се предположи, че Тина е изпращала парите. Когато пликите започнаха да пристигат, беше само на девет, а и тя не може да пази тайна.

Пит обаче не прилича на сестра си, той е... сдържан. Линда помни как майка ѝ каза, когато той беше едва на пет години: „Това дете има катинар на устата.“

Само че откъде тринайсетгодишно хлапе би могло да се сдобие с толкова пари?

Докато шофира към прогимназия „Дортън“, за да вземе болната си дъщеря, Линда си мисли: „Не задавахме въпроси, *никакви* въпроси, защото се бояхме. Който не е преминал през трагедия като нашата, последвала нещастията с Томи, няма да ни разбере и нямам намерение да се оправдавам. Може да сме проявили малодушие, но имахме причини. Много причини. Най-важните бяха двете ни деца, които разчитаха на нашата подкрепа за препитанието си. Време е обаче да си зададем въпроса кой кого всъщност е подкрепял. Ако Пит е изпращал парите, а Тина е разбрала и заради това е толкова разтревожена, не бива да си заравям главата в пясъка, а да си отворя очите за истината. И да разбере какво се случва.“

18.

Минава десет часът.

Ходжис е в съда и се държи примерно. Холи ще се гордее с него. Отговаря ясно и кратко на въпросите на адвоката на Плешивеца с голата тиква. Хитрецьт иска да го предизвика да стане заядлив и войнствен — капан, в който Ходжис се хващаше, докато беше детектив, но сега успява да избегне.

Линда Саубърс шофира от училището към дома си, където ще накара бледата си, мълчалива дъщеря да изпие чай с джинджифил за успокояване на стомаха и ще я накара да си легне. Вече се е претрашила да я разпита за загадъчните пари, но ще я изчака да се почувства по-добре. Следобед ще си поговорят. Тъкмо и Пит ще се е върнал от училище и също трябва да участва в разговора. Ще са само тримата, което може би е за предпочитане. Том ще е зает с колеги от други агенции за недвижими имуществва — ще ги развежда из офис сграда на осемдесетина километра северно от града, освободена неотдавна от Ай Би Ем, — и ще се върне чак след седем. Дори по-късно, ако спрат да хапнат някъде по пътя.

Третият час е и Пит има урок по физика. Очите му са приковани в господин Нортън, който говори въодушевено за бозона на Хигс и за големия адронен ускорител, но умът на момчето не е в Швейцария, а много по-близо. Преговаря за пореден път сценария за срещата следобед и отново си напомня: „Наличието на сценарии не означава, че Халидей ще го следва.“ Антикварят отдавна е в този бизнес и вероятно много пъти се е движил по ръба на закона. А той, Пит, е твърде млад, почти дете — не бива да го забравя! Трябва да е безкрайно предпазлив, за да компенсира липсата на опит. Трябва винаги да мисли, преди да каже нещо.

Най-вече трябва да е смел.

Ще каже на Халидей: „Половин хляб е по-добре от нищо, но в този свят на недоимък дори една филия е по-добре от нищо. Предлагам ти цели четирийсет. Добре си помисли!“

Ще каже на Халидей: „Не съм ти сексиграчка за рождения ти ден. Пак си помисли!“

Ще каже на Халидей: „Ако смяташ, че блъфирам, издай ме. Но тогава и двамата губим.“

„Ако съм съсредоточен и спокоен, ще оправя тази каша. И ще успея. Нямам избор.“

Морис Белами паркира откраднатото субару на две преки от „Резиденция «Дървеница»“ и тръгва пеша към общежитието. Спотайва се за малко във входа на магазин за вещи втора употреба и след като се уверява, че Елис Макфарлънд не е наблизо, се шмугва в скапаната сграда и се изкачва по стълбището до деветия етаж — днес по закона на Мърфи и двата асансьора са излезли от строя. Влиза в мизерното си жилище, напосоки грабва някакви дрехи, хвърля ги в единия сак и завинаги напуска лайняното общежитие. Още на първата пряка усеща болки в гърба, вратът му се схваща. Двата сака сякаш тежат по петдесет кила. Очаква всеки миг Макфарлънд да изникне изпод сянката на някоя тента, да го попита защо не е на работа, накъде се е запътил и какво има в чантите, а накрая да му каже: „*Отиват право в затвора. Не минаваш през СТАРТ, не получаваш 200 долара.*“^[1] Успокоява се чак когато „Резиденция «Дървеница»“ завинаги изчезва от погледа му.

Том Саубърс развежда колегите си брокери из празния комплекс, обитаван някога от Ай Би Ем, изтъква преимуществата му и ги подканва да направят снимки. Всички са въодушевени от възможностите, предлагани от този имот. Том също е доволен. В края на деня оперираните му крака и сменени стави ще го болят нечовешки, но засега е добре. Празният административно-производствен комплекс може да се окаже страхотна сделка. Животът най-сетне се преобръща.

Джером се появява на вратата на кабинета на Ходжис и изненадва Холи, която изписква от радост, че го вижда, а след миг — от уплаха, защото той я сграбчва през кръста и я завърта няколко пъти, както прави с малката си сестра. Повече от час двамата си бърбят и си разменят новини, тя му излага своето виждане за случая Саубърс. Радва се, че Джером приема сериозно разсъжденията ѝ за тетрадката „Молескин“, но още повече се радва, че е гледал „Внедрени в час“. Зарязват темата за Питър Саубърс и обсъждат филма надълго и

нашироко, сравнявайки го с другите от филмографията на Джона Хил. След това разговорът се насочва към компютърните приложения.

Само Андрю Халидей не е зает. Вече не го интересуват нито редки издания, пито млади сервитьори с впити черни панталони. Петрол и вода или въздух и вятър — на него му е все едно^[2]. Спи „големия сън“ в локва съсирена кръв и по него кацат мухи.

[1] Фраза от играта „Монополи“, която в разговорния език се използва подигравателно. — Б.пр. ↑

[2] Препратка към „Големият сън“ от Реймънд Чандлър. — Б.пр.
↑

19.

Часът е единайсет. Температурата е вече двацет и седем градуса, а по радиото съобщават, че следобед живакът ще удари трийсет и три. Хората обсъждат глобалното затопляне и всички са на мнение, че то е причината за нетипичната жегга.

Морис два пъти минава със субаруто по Бърч Стрийт и със задоволство (но не и с изненада) установява, че около Младежкия център е все така пусто и безлюдно — няма полицаи, нито коли на охранителни агенции. Дори враната е отлетяла на по-хладно място. Морис обикаля из квартала и забелязва, че на алеята на бившата му къща е паркиран малък форд „Фокус“. Някой от съпрузите Саубърс се е прибрал по-рано от работа. Може би и двамата. Все му е едно. Връща се обратно при Младежкия център, като този път завива зад сградата и паркира на „своето местенце“, както вече го нарича.

Сигурен е, че наблизо няма никого, но все пак е добре да действа бързо. Занася саковете до отворения прозорец и ги пуска в мазето — те тупват глухо на пода, вдигайки две облачета прах. Той се оглежда за последен път и по корем се плъзва през прозореца.

Вдишва хладния въздух, изпълнен с миризмата на мухъл, и за миг му се завива свят. Залита и разперва ръце, за да запази равновесие. „От горещината е — казва си. — Беше твърде зает, затова не си забелязал, че си плувнал в пот. Пък и не си закусвал.“

Да, вярно е, но главната причина е по-елементарна и по-очевидна: остарял е и е отвикнал от физически труд — минаха години, откакто се бяхтеше в бояджийския цех на затвора. Трябва да забави темпото... До котела за парното зърва няколко обемисти кашона, надписани с печатни букви: „КУХНЕНСКИ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ“. Сяда върху един и изчаква световъртежът да премине и пулсът му да се нормализира. Отваря сака, изважда малкия автоматичен пистолет на Халидей, затъква го в колана си, измъква ризата и я спуска над панталона. Взема само сто долара от парите на Анди, в случай че му се наложи неочакван разход. Смята вечерта да се върне тук, даже да преспи в мазето. Донякъде зависи от малкия крадец, по-точно — от

мерките, които Морис ще трябва да приложи, за да си върне тетрадките.

„Няма да се спра пред нищо, копеленце — казва си. — Пред нищо!“

Време е да тръгва. Навремето щеше да се повдигне на ръце и да се промъкне през прозореца, но вече не е млад. Примъква до стената един от кашоните с надпис „КУХНЕНСКИ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ“ (пита се с какво ли е пълен, та е толкова тежък — навярно вътре има повреден електрически уред), стъпва на него, прекачва се през прозореца и след пет минути пътува към „Редки издания — Андрю Халидей“. Ще остави колата на мястото, запазено за стария му приятел, и ще прекара следобеда в книжарницата, разхлаждана от климатика, в очакване на крадливото хлапе.

„Джеймс Хокинс — друг път!“ — казва си.

20.

Часът е два и четвърт.

Ходжис, Холи и Джером се подготвят да заемат позициите си около нортфийлдската гимназия: Ходжис — пред централния вход, Джером — на ъгъла с Уестфийлд Стрийт, Холи — на Гарнър Стрийт. Когато двамата са по местата си, ще информират Ходжис.

В книжарницата на Лейсмейкър Лейн Морис оправя вратовръзката си, обръща табелата от „ЗАТВОРЕНО“ на „ОТВОРЕНО“ и отключва вратата, после отново сяда зад бюрото. Ако се появят клиенти, което не е особено вероятно по това време на деня, ще ги обслужи най-любезно. Ако хлапето влезе, докато вътре има хора, Морис ще измисли нещо. Ще импровизира. Сърцето му бие до пръсване, но ръцете му вече не треперят. „Аз съм вълк — казва си. — Ще хапя, ако се наложи.“

Пит е в час по творческо писане. Изучават „Елементи на стила“ от Стрънк и Уайт и днес разискват прочутото правило 13: „Избягвай ненужните думи“. За домашно трябваше да прочетат разказа на Хемингуей „Убийците“ и сега оживено го обсъждат. Изприказват се куп думи за това как Хемингуей избягва ненужните думи. Пит слуша с половин ухо. Често поглежда часовника си и стрелките, които неумолимо се движат към часа на срещата му с Андрю Халидей. И мислено преговаря сценария.

В два и дваисет и пет мобилният в предния джоб на панталона му започва да вибрира. Пит го изважда и вижда съобщение: „От мама: след часовете веднага си ела вкъщи, искам да поговорим.“

Стомахът му се свива, сърцето му превключва на по-висока скорост. Може би просто има нещо, което трябва да се свърши вкъщи. Не, едва ли. На езика на майка му „Искам да поговорим“ е равносилно на „Хюстън, имаме проблем“. Вероятно ще го разпитва за парите. Почти е сигурен, защото неприятностите винаги идват накуп. Явно Тина се е разприказвала.

Е, добре. Така да е. Ще се прибере и ще разговарят, но първо ще приключи с Халидей. Родителите му не са виновни, че се забърка в

тази каша, и няма да ги принуди да се чувстват отговорни. Но и няма да се самообвинява. Изпращайки парите, направи необходимото, нищо повече. Ако Халидей се откаже от сделката и ако въпреки доводите, изложени от него, Пит, повика полицията, тогава ще е по-добре Том и Линда да не са запознати с подробностите, за да не ги обвинят в съучастие.

Мисли да си изключи телефона, но се отказва. Ако получи втори есемес от майка си или пък Тина му изпрати съобщение, ще е по-добре да знае. Поглежда си пак часовника и вижда, че е три без двайсет. Скоро последният звънец ще удари и той ще си тръгне от училище.

Пита се дали някога ще се върне.

21.

Ходжис паркира тойотата на петнайсетина метра от главния вход на училището. Спирането тук е забранено, но в жабката той държи жълта табела с надпис „ПОЛИЦАЙ ПО СЛУЖБА“, която пази за такива случаи, и сега я слага на таблото. Щом чува училищния звънец, слиза от колата, обляга се на предния капак, скръства ръце и не откъсва поглед от вратите. Над тях е гравирано мотото на нортфийлдската гимназия: „ОБРАЗОВАНИЕТО Е СВЕТЛИНАТА НА ЖИВОТА“ Ходжис държи мобилния си телефон, готов да набере номер или да отговори на обаждане — зависи откъде ще излезе момчето.

Не чака дълго — Пит Саубърс е сред първите, които тичешком слизат по широките гранитни стълби и щурмуват юнския ден. Повечето хлапета се движат на групички, но Саубърс е сам. Разбира се, и други излизат сами, но той изглежда някак отнесен, сякаш е в бъдещето, а не в настоящия момент. Ходжис, който още се радва на отлично зрение, забелязва каменното изражение на момчето и си казва, че е като на войник, влизащ в битка.

А може би хлапакът е притеснен заради предстоящите изпити.

Вместо да се насочи към жълтите автобуси, строени вляво от училището, Саубърс завива вдясно към мястото, на което с паркирал старият ДВО. Ходжис тръгва да го пресрещне, същевременно натиска бутона за бърза връзка с Холи:

— Тук е. Кажи и на Джером. — И без да чака отговор, затваря.

Момчето понечва да го заобиколи, но той му препречва пътя:

— Здравсти, Пит, може ли за момент?

Хлапакът изненадано се визира в него. Лицето му е красиво, но изпито, на челото му са избили младежки пъпки. Толкова силно е стиснал устни, че те сякаш са изчезнали.

— Кой сте вие? — пита. Без баналности като „Да, сър“ или „Какво обичате?“ Само „Кой сте вие“. Гласът му е напрегнат като изражението му.

— Казвам се Бил Ходжис. Искам да поговорим.

Край тях минават групички ученици, бърборят, смеят се, боричкат се, разменят си клюки, наместват раниците си. Някои поглеждат Пит и побелелия, оплешивяващ мъж, но не им обръщат внимание. Прекалено са заети със своите дела.

— За какво?

— Предлагам да седнем в колата. — Ходжис посочва тойотата.
— Там ще си поговорим насаме.

— За какво? — повтаря Пит и не помръдва.

— Виж, сестра ти и приятелката й Барбара Робинсън се обърнаха за съвет към мен. Барбара го предложила, защото съм стар приятел на семейството й. Сестра ти много се безпокои за теб.

— Защо?

— Ако питаш защо Барб се е сетила тъкмо за мен, то е защото дълги години бях детектив в полицията.

В очите на момчето проблясва тревога.

— А ако питаш защо Тина се безпокои, ще ти обясня, но предпочитам да не е на улицата.

Изведнъж като по команда безпокойството изчезва от погледа на момчето и лицето му отново става безизразно. Като на покерджия. Ходжис е разпитвал заподозрени, които по същия начин са прикривали емоциите си, и знае, че такива хора най-трудно се пречупват. Ако изобщо се пречупят.

— Не знам какво ви е разправяла сестра ми, но тя няма основание за тревога.

— Ако е вярно всичко, което ми разказа, може и да има. — Ходжис пуска най-подкупващата си усмивка. — Хайде, Пит, няма да те отвлека. Кълна се.

Хлапакът колебливо кимва, но се сепва, като се приближават до тойотата и вижда табелата на таблото:

— *Били сте* детектив в полицията или все още сте?

— Бях — отвърща Ходжис. — От пет години съм пенсионер. А тази табелка... да речем, че ми е спомен. Понякога ми върши работа. Предлагам да се качим в колата и да поговорим. Дошъл съм като приятел. Не ме карай да стоя под това слънце, че ще се разтопя.

— Ами ако откажа?

Ходжис вдига рамене:

— Няма да те принудя насила.

— Добре, но само за малко. Днес трябва да се прибера пеш, за да купя от аптеката виокс за баща ми. Той тежко пострада преди няколко години.

Ходжис кимва:

— Знам. Пред Общинския център. Аз разследвах този случай.

— Така ли?

— Да.

Пит отваря дясната врата и сядва на мястото до шофьора. Не изглежда притеснен, задето е в колата на непознат човек. Нащрек е, но не и притеснен. Ходжис, който има зад гърба си поне десет хиляди оперативни беседи със свидетели и заподозрени, е убеден, че момчето вече е решило как да се държи, но не е сигурен дали решението му е да говори, или да мълчи. Така или иначе скоро ще се разбере.

Момчето е спокойно, но в момента, в който Ходжис сядва зад волана и включва двигателя, изведнъж се напруга и хваща дръжката на вратата.

— Успокой се, просто искам климатикът да работи. Адски е горещо, ако си забелязал — промърморва Ходжис. — Рано е за такива жеги, сигурно е от глобалното затоп...

— Да свършваме по-бързо, за да купя лекарството и да се прибера у дома. Какво ви е надрънкала сестра ми? Знаете, че е само на тринайсет, нали? Много я обичам, но майка я нарича Тина Мелодрамадина. — И след това добавя, сякаш тази подробност обяснява всичко: — С приятелката си Елън не пропускат нито една серия от „Малки сладки лъжкини“.

Ясно, значи Саубърс е решил да *не* говори. Ходжис не е учуден. Сега задачата му е да го накара да промени решението си.

— Разкажи ми за парите, които идваха по пощата, Пит.

Малкият не трепва, лицето му не изразява тревога. „Очаквал е въпроса. Сетил се е какво ще го попитам още щом е чул името на Тина. А може би тя го е предупредила. Испитала е угризения и му е изпратила есемес.“

— Имате предвид загадъчните пари ли? — уточнява Пит. — Така им викахме вкъщи.

— Именно.

— Започнаха да пристигат преди около четири години. Бях на възрастта на Тина. Всеки месец получавахме плик, адресиран до баща

ми. Вътре бяха само банкнотите, нямаше бележка или писмо.

— Петстотин долара.

— Там някъде. Понякога може да са били малко повече или по-малко. Не бях винаги вкъщи при получаването на плика, а след първите няколко месеца нашите не говореха много по въпроса.

— За да не прогонят късмета ли?

— Да, нещо такова. В един момент на Тийнс ѝ влезе в главата някаква муха, че изпращам парите. Глупости на търкалета! Тогава няхах даже джобни.

— Щом не си бил ти, кой ги е изпращал?

— Не знам. — Млъква, сякаш че ще спре дотук, обаче след малко продължава. Ходжис го слуша мълчаливо, надявайки се Пит да изтърве нещо необмислено. Явно е интелигентен, но понякога дори интелигентните неволно се изпускат. Ако ги оставиш да говорят. — Нали сте чували по новините за разни филантропи, които на Коледа раздават по сто долара в „Уолмарт“ или в друг супермаркет?

— Да.

— Мисля, че и нашият случай е подобен. Някой богаташ е решил да се прави на Дядо Коледа и да помогне на пострадалите пред Общинския център. Взел е списъка с имената им и напосоки е избрал баща ми. — За първи път, откакто са в колата, момчето се обръща с лице към Ходжис и вперва в него поглед — уж искрен, обаче опитният детектив не му вярва.

— Възможно е да праща помощ и на други — продължава. — Сигурно на най-пострадалите, които не могат да работят.

„Добре се справяш, младежо — помисля си Ходжис. — Донякъде версията ти е логична.“

— Да раздадеш на Коледа хиляда долара в супермаркета на десет-двайсет случайни късметлии е едно, но е съвсем различно да изръсиш повече от дваайсет хилядарки на едно семейство в рамките на четири години. Това са много пари, особено ако е пращал и на други.

— Може да е някоя финансова акула — подхвърля Пит. — От онези, дето спечелиха милиарди от хедж фондове, докато всички други обедняха. Сигурно е имал угризения.

Вече не гледа човека до себе си, а е вперил поглед в предното стъкло. На Ходжис му се струва, че от момчето идва някаква миризма: не на пот, а на обреченост. Отново прави асоциация с войник, който

влиза в битка и знае, че вероятността да го ранят или убият е петдесет на петдесет.

— Чуй ме, Пит. Не ме интересува толкова историята с парите...

— Не съм ги пращал аз!

Ходжис продължава да го притиска. Открай време го бива в това.

— Попаднали са у теб случайно и си ги използвал, за да помогнеш на родителите си в трудни дни. Не е лошо... напротив, достойно е за възхищение.

— За мнозина няма да е така — промърморва Пит. — Тъй де, ако беше вярно.

— Грешиш. Повечето хора ще се съгласят с мен. Ще ти кажа нещо, за което можеш напълно да ми вярваш, защото се основава на четирийсетте ми години работа като полицаи. *Никой* прокурор в този град, а и в цялата *страна*, не би повдигнал обвинение на дете, което е намерило пари и с тях е помогнало на семейството си. И то след като баща му е останал безработен, а после някакъв психар го е прегазил и го е превърнал в инвалид. Медиите ще разпънат на кръст всеки, който се опита да осъди това дете.

Пит мълчи и преглъща, сякаш се мъчи да сподиви сълзите си. Истината напират да излезе, но нещо го възпира да я сподели. Нещо, което е свързано с парите. Ходжис е убеден в правотата на предположението си. Естествено, че му е любопитно да узнае как едно хлапе се е сдобило с такава сума, но много повече го интересува каква беда е сполетяла това хлапе сега.

— Изпращал си парите...

— За последен път ви казвам: не бях аз!

— ... и всичко е вървяло гладко, докато си се забъркал в някаква голяма каша. Каж ми какъв е проблемът, Пит. Позволи ми да ти помогна.

За момент момчето се поколебава дали да признае, после поглежда наляво, към табелата на таблото. Жълта е — цвят, предупреждаващ за опасност. „ПОЛИЦАЙ ПО СЛУЖБА“. Ходжис мислено се нарушава, задето не я остави в жабката и не паркира по-надолу. Нищо нямаше да му стане, ако повърви стотина метра! Сто метра са нищо за човек като него, който всеки ден върви пеша за здраве.

— Няма проблем — отвърща Пит. Гласът му е механичен като компютърно генерираните съобщения от джиписеса на колата, но пулсът му тупти в слепоочията, ръцете му са здраво стиснати в скута и лицето му е изпотено въпреки климатика. — Не съм изпращал никакви пари. Извинете, но бързам за аптеката...

— Чуй ме — прекъсва го Ходжис. — Дори още да бях полицаи, нашият разговор не е валиден пред съда. Непълнолетните като теб задължително се разпитват в присъствие на придружител. Освен това не съм ти прочел правата...

Изведнъж лицето на Пит се затваря като врата на банков трезор. Две думи в повече — „*прочел правата*“ — и Ходжис губи играта.

— Благодаря ви за загрижеността — казва хлапакът със същия любезен механичен глас и отваря вратата на колата, — но не съм се забъркал в никаква каша.

— Не е вярно! — Ходжис изважда от горния джоб на сакото си визитка и му я подава. — Вземи я. Обади ми се, ако размислиш. Какъвто и да е проблемът, вярвам, че ще мога да ти помог...

Вратата се хлопва. Докато гледа как Пит Саубърс бързо се отдалечава, Ходжис прибира визитката в джоба си и си помисля: „Издъних се, да му се не види! Преди шест години, дори преди две, щях да го пречупя.“

Лесно е да обвинява възрастта си, но вътрешният му глас — по-аналитичен и не толкова емоционален — му нашепва, че се заблуждава. Не е вярно, че беше на крачка от успеха. Пит обстойно се беше подготвил за предстоящата битка и беше психологически неуязвим.

Момчето стига до аптека „Сити“, изважда от задния си джоб рецептата и влиза в магазина. Ходжис натиска бутона за бързо избиране и се свързва с Джером.

— Бил! Как мина?

— Кофти. Знаеш ли къде е аптека „Сити“?

— Да.

— Хлапето е там, купува лекарство за баща си. Ела веднага. Малкият каза, че се прибира вкъщи, но ако ме е излъгал, искам да знам къде отива. Можеш ли да го проследиш? На мен ми е невъзможно, защото знае с каква кола съм.

— Готово. Тръгвам.

След по-малко от три минути Джером завива откъм съседната улица и вкарва автомобила на мястото, освободено от някаква жена, натоварила току-що двамата си бръмбазъци, твърде дребнички за гимназисти. Ходжис излиза от паркинга, махва на Джером и потегля към Гарнър Стрийт, където Холи е на пост, като пътъом ѝ телефонира. Ще изчакат заедно връщането на Джером.

22.

Том Саубърс наистина е на виокс, откакто най-сетне се отказа от оксиконтинна, но има достатъчно вкъщи. Сгънатото листче, което Пит изважда от задния си джоб и преглежда бързо, преди да влезе в аптека „Сити“, е съобщение от заместник-директора, напомнящ на горнокурсниците, че свободният ден в края на годината е мит и че отсъствията ще бъдат внимателно разглеждани от ръководството.

Пит не размахва листчето — Бил Ходжис може да е пенсионер, но няма вид да е изкукал. Не, хвърля му само бегъл поглед уж за да се увери, че е това, което му трябва, влиза в аптеката и забързано се приближава до гишето за рецепти в дъното. Аптекарят, господин Пелки, приятелски го поздравява:

— Здравсти, Пит, какво ти трябва?

— Нищо, господин Пелки, здрави сме вкъщи, но едни момчета ме преследват, искат да им дам отговорите на теста по история. Ще ми помогнете ли да се отърва от тях?

Господин Пелки сбърчва вежди и тръгва към вратата. Пит е толкова добро момче, винаги е усмихнат, въпреки че семейството им преживя трудни дни.

— Само ми ги покажи! Ще им кажа да се пръждосат.

— Не, недейте, аз ще се оправя с тях, но утре. Нека се поуспокоят. Само ми разрешете да изляза през задната врата...

Господин Пелки затворнически му намига, все едно казва, че и той някога е бил хлапе.

— Разбира се. Ела с мен.

Пит върви след него сред рафтове, претъпкани с бурканчета с балсами и кутии с таблетки. Влизат в малък кабинет и се приближават до задната врата, над която с големи букви е написано: „ВНИМАНИЕ, ЗАДЕЙСТВА СЕ АЛАРМА“. Господин Пелки набира кода, прикривайки клавиатурата със свободната си ръка. Разнася се бръмчене.

— Хайде, бягай — казва.

Пит благодари, излиза на товаро-разтоварната платформа и скача на напуканата циментова алея, по която излиза на Фредерик Огрийт. Оглежда се за колата на пенсионирания детектив и като се уверява, че я няма, се затичва. След двацет минути е на обръщалото на Мейн Стрийт и макар че и там не забелязва синя тойота „Приус“, прави няколко обхода за заблуда. Тъкмо излиза на Лейсмейкър Лейн, телефонът му отново започва да вибрира. Този път е съобщение от сестра му: „Тина: Разговаря ли с господин Ходжис? Дано да сте се видели. Мама знае. НЕ ОТ МЕН, не съм й казала нищо! Моля те, не ми се сърди. ☹“

„Сякаш бих могъл да й се разсърдя“ — казва си Пит. Ако имаха по-малка разлика във възрастта, може би между тях щеше да има ревност, както често става между братя и сестри, но в техния случай не е така. Понякога й се ядосва, но никога не й е бил истински сърдит, дори когато тя се държи като разглезено дете.

Значи истината за парите е излязла наяве. Е, добре, за тях ще си признае, обаче не и за тетрадките. Не е нужно да оповестява, че се е опитал да продаде най-личното притежание на един убит човек, за да може Тина да се запише в училище с индивидуални душкабинки. И да се откъсне от тъпоглавата Елън.

Знае, че шансовете му да излезе чист от тази каша, клонят към нула, но в един момент това стана от второстепенно значение — може би докато следеше как стрелките на часовника неумолимо се приближават към три часа. Сега му се иска само да изпрати тетрадките — и особено двата неиздадени романа от поредицата за Джими Голд — на Нюйоркския университет. Или може би на списание „Ню Йоркър“, където през петдесетте Ротстийн е публикувал разказите си. Андрю Халидей да го духа. Ще му го начука здраво. Няма да му позволи да продаде *нищо един* от ръкописите на Ротстийн на някой смахнат богат колекционер, който да ги държи в тайно хранилище с климатик редом с безценната Библия от петнайсети век и с платна на Реноар и Пикасо.

Като по-малък Пит виждаше в тетрадките само заровено съкровище. Беше *негово*, защото *той* го беше намерил. Сега обаче е по-мъдър, и то не само защото се влюби в духовитата, хаплива, понякога безумно вълнуваща проза на Джон Ротстийн. Тетрадките *не са негови* и никога не са били. Не са принадлежали и *само* на

Ротстийн, каквото и да си е мислел по време на отшелничеството си във фермата в Ню Хемпшир. Тези творби заслужават да бъдат четени от *всички*. Някой може да твърди, че през онзи зимен ден свлачището е оголило сандъка по една чиста случайност, но Пит е на друго мнение. Убеден е, че като кръвта на Авел тетрадките са викали изпод земята. Може да го нарекат дрислив, лигав идеалист, обаче не му пука. Понякога животът не е гаден.

Наближава книжарницата на Лейсмейкър Лейн. Зърва табелата със старинни ръкописни букви. Същият шрифт може да се види на входа на английски пъб, само че вместо „Редки издания — Андрю Халидей“ ще пише „Морният орач“ или нещо подобно. В този момент и последните съмнения на Пит се разсейват като дим.

„Джон Ротстийн не ти е сексиграчка за рождения ти ден, господин Халидей. Не е бил и няма да бъде. Няма да получиш нито една тетрадка. *Ядец, малкия*, както би казал Джими Голд. Ако се обадиш на ченгетата, ще им разкажа всичко. Да видим на кого ще повярват след онази твоя далавера с книгата на Джеймс Ейджи.“

Невидим, но много тежък товар пада от плещите му. Нещо в сърцето му си идва на мястото — за първи път от много дълго време. Тръгва към книжарницата с бърза крачка, без да осъзнава, че е свил ръце в юмруци.

23.

Няколко минути след три — приблизително в часа, в който Пит сядва в тойотата на Ходжис — в книжарницата наистина влиза клиент: пухкав шишко, чиито очила с голям диоптър и посивяла козя брадичка не скриват приликата му с Елмър Фъд^[1].

— Мога ли да ви помогна? — пита Морис, макар че най-напред му идва да го посрещне с „Как си, док?“^[2]

— Не знам — недоверчиво казва Елмър. — Къде е Дрю?

— В Мичиган по някакъв спешен семеен проблем.

— Знае, че Анди е от Мичиган, така че лъжата ще мине, но трябва да внимава със „семейните“ въпроси. Ако Анди някога му е говорил за роднини, Морис е забравил. — Аз съм негов стар приятел. Помоли ме да поема магазина днес следобед.

Онзи се замисля. Лявата ръка на Морис се плъзва към пистолета, затъкнат в колана му. Не иска да застреля този човек и да рискува някой да чуе изстрела, обаче ще го направи, ако се наложи. В кабинета на Анди има място и за Елмър.

— Бях му оставил депозит за една книга. Първото издание на „Уморените коне ги убиват, нали?“ от...

— Хорас Маккой — прекъсва го Морис. Книгите на полицата вляво от бюрото, зад които бяха скрити дисковете със записи от охранителните камери, са маркирани с листчета. Днес ги прегледа и видя, че са поръчки на клиенти. Романът на Маккой е сред тях.

— В добро състояние, с автограф. Само подпис, без посвещение. Гръбчето е леко потъмняло.

Елмър се усмихва:

— Точно.

Морис взема книгата от полицата, същевременно си поглежда часовника: 3:13. Часовете в нортфийлдската гимназия свършват в три, тоест най-късно до 3:30 хлапакът трябва да е тук.

Издърпва листчето и прочита написаното на него: „Ървинг Янковик, \$750“ Подава томчето на Елмър и е усмихва:

— Помня вашата поръчка. Анди, или Дрю, както предпочита да го наричам напоследък, каза да ви предам, че ще ви струва само петстотин долара. Успял е да уговори по-добра цена и ви прави отстъпка.

При новината, че ще спести двеста и петдесет долара, подозрителността на Елмър към непознатия човек на мястото на Дрю се изпарява. Той вади чековата си книжка.

— Значи... без депозита... това прави...

Морис махва великодушно с ръка:

— Анди забрави да ми каже колко сте платили като депозит, но просто си го приспаднете. Сигурен съм, че ви има доверие.

— Би трябвало, след толкова години. — Елмър се привежда над щанда и започва да попълва чека. Пише влудяващо бавно. Морис си поглежда часовника. 3:16.

— Чели ли сте „Уморените коне ги убиват“?

— Не — отвръща Морис. — Тази книга я пропуснах.

Какво ще прави, ако Саубърс влезе, докато този претенциозен задник с козята брадичка продължава да се пипка с чека? Как ще каже на хлапака, че Анди е отзад в кабинета си, след като току-що съобщи на Елмър Фъд, че е в Мичиган? По слепоочията му избиват капчици пот и се стичат надолу по бузите му. Усеща ги. По същия начин се потеше в затвора, докато чакаше изнасилвачите си да му го вкарат.

— Великолепна книга! — възкликва Елмър. Ръката му с писалката замира над недописания чек. — Прекрасен черен роман и социален коментар, който съперничи на „Гроздовете на гнева“. — Той прави пауза и вместо да продължи да пише, се замисля. А часът е вече 3:18.

— Е... сравнението с „Гроздовете“ може би е малко пресилено, но определено съперничи на „В съмнителна битка“, който е по-скоро социалистически трактат, отколкото роман, не мислите ли?

Морис се съгласява. Ръцете му са като парализирани. Ако трябва да извади пистолета, като нищо ще го изгърве. Или ще си пусне куршум в цепката на задника. При тази мисъл го напушва смях и се изкисква — странен звук в това тясно помещение, натъпкано с книги.

Елмър смръщено вдига поглед:

— Нещо смешно ли казах? За Стайнбек ли?

— Не, не! — възразява Морис. — Само че... имам някакво заболяване. — Прокарва длан по влажната си страна. — В един момент се изпотявам и започвам да се смея неконтролируемо. — Изражението на Елмър Фъд го кара отново да прихне. Пита се дали двамата с Анди са правили секс. Представя си как телесата им подскочат и шляпат и се засмива още по-истерично. — Извинете, господин Янковик, няма нищо общо с вас. Впрочем... роднина ли сте на прочутия хуморист и автор на попесни Ал Янковик Чудака?

— Не, не съм. — Онзи набързо подписва чека, откъсва го от кочана и го подава на Морис, като внимава пръстите им да не се докоснат. Морис се хили и си мисли, че тази сцена е достойна за роман на Ротстейн.

— Извинете, че се смея — избърборва и се киска още по-силно. Сеца се, че някои викат на известния певец и хуморист Ал „Ям-кур-ик“ — Но наистина не мога да се контролирам. — Часът с вече 3:21 и дори това му се вижда смешно.

— Разбирам. — Елмър притиска книгата до гърдите си и отстъпва назад. — Благодаря — измънкава и се втурва към вратата.

Морис извиква подире му:

— И да кажете на Анди, че съм ви направил отстъпка. Когато го видите де. — Сега буквално заревава от смях, защото вицът е страхотен. „*Когато го видите де!*“

Когато пристъпът най-сетне преминава, часът е 3:25 и на Морис за първи път му хрумва мисълта, че може би напразно е бързал да изгони господин Ървинг „Елмър Фъд“ Янковик. Може би хлапето се е отказало. Може би няма да дойде, а това изобщо не е смешно.

„Е — казва си Морис, — ако ми погоди този номер, ще му отида на гости. И ще падне як майтап. Нали?“

[1] Анимационен герой от поредици на „Уорнър Брос“. — Б.пр. ↑

[2] Популярна реплика от анимациите с Елмър Фъд — Б.пр. ↑

24.

Часът е четири без двајсет.

Паркирането вече не е проблем; родителите, които преди малко бяха задръстили района около училището, са качили децата си в колите и са потеглили към къщи. И автобусите са заминали. Ходжис, Холи и Джером са в мерцедеса, който някога принадлежеше на Оливия, братовчедката на Холи. Тъкмо с този мерцедес бе извършено ужасното масово убийство пред Общинския център, но в момента тримата не мислят за това. Занимава ги друг случай и говорят предимно за сина на Томас Саубърс.

— Малкият е сгазил лука, но трябва да му се признае, че мозъкът му щрака бързо — отбелязва Джером. Трябваше да го проследи, но след като го чака десет минути пред „Сити“ и накрая влезе в аптеката, установи, че е офейкал. — Професионалист не би се справил толкова ловко.

— Вярно — съгласява се Ходжис. Хлапето се оказа костелив орех, по-костелив от онзи крадец на самолети Мадън. Не си направи труда да разпита аптекаря, защото му беше ясно какво се е случило. Явно господинът познава хлапака, защото той от години купува лекарства за баща си. Пит му е пробутал някаква измислена история, човекът го е пуснал през задната врата и пиленцето е изхвърчало. Не бяха покрили Фредерик Стрийт, защото не предполагаха, че ще е необходимо.

— И сега какво? — пита Джером.

— Мисля да отидем у семейство Саубърс. Имахме шанс да спазим обещанието си към Тина и да не замесваме родителите, но току-що го проиграхме.

— Няма как да не са разбрали, че синът им изпраца парите — отбелязва Джером. — В крайна сметка, *родители* са му.

Ходжис мисли да отвърне с поговорката „*Никой не е по-сляп от онзи, който не иска да прогледне*“, но само свива рамене.

До момента Холм не се е включила с някакво предложение. Седи мълчаливо зад волана на огромната кола, скръстила е ръце на гърдите

си, а пръстите ѝ барабанят по раменете ѝ. Изведнъж се обръща към задната седалка, където се е разположил Ходжис:

— Пита ли момчето за тетрадката?

— Не остана време. — Холи си е навила на пръста за тази тетрадка и може би *трябваше* да ѝ угоди и да пита, но истината е, че не му дойде наум. — Хлапето избяга ненадейно. Дори не взе визитката ми.

Тя посочва училището:

— Така и така сме тук, да поговорим с господин Хипи Рики. — И след като не получава отговор от никого, добавя: — Къщата на Саубърс няма да избяга.

— Добре, да се видим с даскала, няма лошо — казва Джером.

Ходжис въздъхва:

— И какво ще му кажем? Че един от учениците му е намерил или може би е откраднал куп пари и е пращал всеки месец на родителите си по няколко стотачки като социална помощ? Мисля, че е редно родителите да научат първи, а не някакъв учител, който, предполагам, въобще не е в час с тази история. Пит трябва да разкаже всичко на майка си и на баща си. Така ще оневини сестра си.

— Но ако се е забъркал в нещо, което не може да сподели с тях? И ако все пак е искал да се посъветва с възрастен човек... — подхваща Джером.

Сега е с четири години по-голям от времето, когато помагаше на Ходжис да се справи с Брейди Хартсфийлд. Достатъчно голям е да гласува и да си купува алкохол, но не е забравил какво е да си седемнайсетгодишен и да си оплел конците. Когато такова нещо ти се случи, искаш съвет от човек с по-голям житейски опит.

— Джером е прав — обажда Холи и пак се обръща към Ходжис. — Да си поприказваме с този учител и да разберем дали Пит не го е молил за съвет. Ако пита защо се интересуваме...

— *Разбира се*, че ще ни пита — прекъсва я той. — А не мога да се позова на задължение за поверителност. Не съм адвокат.

— Нито пък свещеник — добавя Джером, с което не ги улеснява.

— Ще кажем, че сме приятели на семейството — отсича Холи и отваря вратата на колата. — Което е вярно.

— Имаш шесто чувство, а? — подхвърля Ходжис. — Прав ли съм?

— Да. Имам Холи-чувство. Да вървим.

25.

Докато тримата изкачват широките стъпала под лозунга „ОБРАЗОВАНИЕТО Е СВЕТЛИНАТА НА ЖИВОТА“, Питър Саубърс влиза в книжарницата „Редки издания — Халидей“. Тръгва по централната пътека, но се спира и сбърчва вежди. Човекът зад бюрото не е Андрю Халидей. В много отношения той е абсолютен *антипод* на господин Халидей: не е червендалест, а блед (само устните му са необичайно червени); не е плешив, а белокопос; не е дебел, а слаб. Направо мършав. О, боже! Пит очакваше сценарият му да отиде на кино, но не толкова бързо.

— Къде е господин Халидей? Имам уговорена среща с него.

Непознатият се усмихва:

— Да, знам, макар че не спомена името ви. Каза само, че има среща с един младеж. Чака ви в кабинета си. — Кое то е вярно. В известен смисъл. — Почукайте и влезте.

Пит донякъде се успокоява. Логично е Халидей да иска да разговарят в кабинета му, а не тук отпред, където клиент, търсещ старо копие на „Да убиеш присмехулник“, може да ги прекъсне. Книжарят внимава, мисли с един ход напред. Пит трябва да направи същото, ако не иска да проиграе неголемия си шанс да се измъкне невредим.

— Благодаря — казва и тръгва между високите стелажи с книги към дъното на магазина.

Морис го изчаква да отmine бюрото, става и бързо и безшумно отива до входната врата. Обръща табелата от „ОТВОРЕНО“ на „ЗАТВОРЕНО“.

После пуска резето.

26.

Секретарката в приемната на нортфийлдската гимназия гледа с любопитство тримата посетители, дошли след края на часовете, но не задава въпроси. Вероятно предполага, че са роднини на някой двойкаджия, дошли да молят учителя да се смили над него. Каквито и да са, това не я засяга. Проблемът е на Хауи Рикър.

Тя прави справка с многоцветните магнитни етикети на информационното табло и обявява:

— Би трябвало да е в стаята си. Триста и девета на трети етаж. Но ви моля да надникнете през прозорчето да проверите дали не е зает. Днес има консултации до четири, а в края на учебната година много ученици търсят помощ за изпитите. Или молят за удължаване на срока за предаване на курсовите работи.

Ходжис ѝ благодари и тримата тръгват нагоре по стълбището, стъпките им прокървят в коридора. Някъде отдолу се чува музика — училищен квартет изпълнява „Грийнсливс“^[1], — от горните етажи проехтява плътен мъжки глас, който извиква веселяшки:

— Левак си ти, Малоун!

Стая 309 е към средата на коридора на третия етаж. Господин Рикър, издокаран с крещяща риза с ориенталски мотиви, и с разхлабена вратовръзка над разкопчаната яка, говори с момиче, което драматично жестикулира. Рикър вдига поглед, вижда, че има посетители, и отново се обръща към момичето.

Те чакат до стената, на която са разлепени рекламни плакати за летни курсове, летни семинари, летни екскурзии и танцова забава по случай края на учебната година. Две момичета, екипирани с шапки и с фланелки за софтбоул, се задават по коридора. Едното подхвърля бейзболна ръкавица от едната в другата си ръка.

Телефонът на Холи иззвънява със злокобната мелодия от филма „Челюсти“. Без да забавя крачка, едната хлапачка измърморва: „Ще ти трябва по-голяма лодка“^[2] и двете се ухилват.

Холи поглежда телефона, прибира го и обяснява:

— Есемес от Тина.

Ходжис въпросително повдига вежди.

— Майка й знае за парите. Ще кажат на баща й веднага щом се върне от работа. — Тя кимва към затворената врата на Рикър. — Вече нямаме причина да пазим тайна.

[1] Английска фолклорна песен от XVI век, многократно използвана в поп и рокмузиката. — Б.пр. ↑

[2] Култова реплика от филма „Челюсти“, смятана за една от най-запомнящите се в киното. — Б.пр. ↑

Пит отваря вратата на тъмния кабинет и първото, което му прави впечатление, е нетърпимата воня. Мирише едновременно на вкиснато и на метал, все едно стоманени стружки са смесени с развалено зеле. После чува приглушено жужене. „Мухи“ — помисля си и макар че в тъмнината не вижда нищо, смрадта и звукът се сливат в съзнанието му и се стоварват върху сетивата му като тежка мебел. Обръща се, за да побегне.

Служителят с червените устни стои под един от глобусите, които осветяват задната част на магазина, и държи странно симпатичен пистолет: червено-черен, гравирен със златни заврънкулки. „Не е истински — минава през ума на Пит. — Във филмите винаги изглеждат истински.“

— Бъди разумен, Питър — казва онзи. — Не постъпвай безразсъдно и няма да пострадаш. Само ще си поговорим.

„Лъжеш! Погледът те издава!“ — помисля си момчето.

— Обърни се, направи крачка напред и запали лампата. Ключът е вляво от вратата. После влез, но не се опитвай да затвориш вратата, освен ако не искаш да получиш куршум в тила.

Пит се подчинява. Вътрешните му органи сякаш са се откачили и хаотично се движат. Моли се да не се напишка като бебе. Голямо чудо — няма да е първият, който се подмокря, когато срещу него е насочен пистолет, — но му се струва много важно. Търси пипнешком ключа на стената, намира го и го натиска. Вижда ужаса върху окървавения килим, опитва се да изкрещи, но диафрагмата му е стегната и от гърлото му излиза само немощен стон. Бръмчащите мухи кръжат над трупа и кацат върху това, което е останало от лицето на Андрю Халидей. А то не е много.

— Да, знам — съчувствено кима служителят. — Не е приятна гледка. Но нагледните уроци винаги са такива. Той ме ядоса, Пит. Ти искаш ли да ме ядосаш?

— Не. — Гласът на Пит е изтънял и трепери. Звучи повече като гласа на Тина, отколкото като неговия. — Не искам.

— Значи си разбрал урока. Хайде, влизай. Движи се много бавно. Мини по края, ако искаш да избегнеш гадорията на пода.

Пит пристъпва бавно край една от библиотеките отляво и почти не чувства краката си. Старае се да избягва просмуканите с кръв участъци на килима, обаче те са твърде малко. Първоначалната му паника се заменя от вледеняващ ужас. Червените устни не излизат от ума му. Сеща се за приказката за Червената шапчица и си представя как големият лош вълк ѝ казва: „*За да те целувам по-добре, моето дете.*“

„Мисли логично! — заповядва си. — Мисли или това ще ти е краят. Шансът ти да оцелееш е малък, но ако не разсъждаваш трезво, със сигурност ще загинеш.“

Продължава по ръба на подгизналия от кръв килим и се спира до нисък шкаф от черешово дърво. За да мине по-нататък, трябва да го заобиколи, което означава да стъпи в черно-моравата локва и обувките му да *изджвакат* в кръвта. На шкафа стоят кристални гарафи (вероятно с алкохол) и няколко чаши за уиски, а на бюрото — брадвичка. Острието ѝ отразява светлината от запалените лампи. Явно е оръжието, с което човекът с червените устни е убил Халидей. Брадвата би трябвало да смрази от ужас Пит, обаче се случва тъкмо обратното — действа му като шамар и умът му се прояснява.

Вратата зад гърба му хлопва. Служителят, който навярно не е никакъв служител, се обляга на нея и насочва симпатичния пистолет към Пит.

— Така — казва и се усмихва. — Сега да поговорим.

— За... за... — момчето прочиства гърлото си и опитва пак. Този път гласът му прозвучава по-нормално. — За какво? За какво да говорим?

— Не се прави, че не разбираш. За тетрадките. Които открадна.

Този път всичко си идва на мястото и Пит зяпва. Служителят, който не е служител, се изкисква:

— А, виждам, че зацепи. Кажи ми къде са и може да не те убия.

Пит не му вярва.

Знае прекалено много и онзи няма да го пощади.

28.

Консултацията сигурно е минала добре, защото момичето се усмихва на излизане от стаята на господин Рикър и дори помахва на тримата... по-точно на Джером. След това изчезва забързано по коридора.

Учителят, който е изпратил момичето до вратата, се обръща към Ходжис и сътрудниците му:

— Мога ли да ви помогна, господа, и на вас, милейди?

— Едва ли — отговаря Ходжис, — но си струва да опитаме. Удобно ли е да влезем?

— Разбира се.

Сядат на първите чинове като примерни ученици. Рикър се настанява върху бюрото си — нещо, което не си беше позволил преди малко.

— Не ми приличате на родители — подхваща. — Каква е целта на посещението ви?

— Става дума за един от учениците ви — отговаря Ходжис. — Питър Саубърс. Подозираме, че се е забъркал в нещо неприятно.

Рикър се намръщва:

— Пит ли? Надали. Той е един от най-добрите ученици, които някога съм имал. Истински обича литературата, особено американската. Всеки срок е в списъка с отличниците. В какво смятате, че се е забъркал?

— Лошото е, че и ние не знаем. Питам го, но ми отговори с ледено мълчание.

Рикър се намръщва още повече:

— Странно, нетипично е за него.

— Изглежда, преди няколко години е намерил голяма сума пари. Ако не възразявате, ще ви разкажем всичко, което знаем. Няма да отнеме много време.

— Само да не е свързано с наркотици!

— Не е.

— Слава богу — с облекчение въздъхва Рикър. — Напатил съм се от такива случаи. Умните деца са изложени на риск колкото и глупавите. Дори повече. Е, слушам ви. Дано мога да ви помогна.

Ходжис разказва за пликите с пари, които започват да пристигат в къщата на Саубърс през най-трудните дни за семейството. Описва как в един момент загадъчните пратки спират, а седем месеца по-късно Пит започва да проявява признаци на тревожност и стрес. Завършва с мнението на Тина, че брат ѝ сигурно се е опитал да се сдобие с още пари — може би от същия тайнствен източник — и в резултат се е забъркал в някаква голяма каша.

— Пуснал си е мустаци — замислено промърморва Рикър. — Вече не е при мен, а в класа по творческо писане на госпожа Дейвис, но онзи ден го видях в коридора и го избъзиках за мустака.

— Как го прие? — намесва се Джером.

— Не знам дали ме чу. Сякаш беше на друга планета. Но от мен да го знаете — тийнейджърите са отнесени. Особено когато лятната ваканция приближава.

— Да ви е споменавал за някаква тетрадка? Марка „Молескин“? — пита Холм и го гледа с надежда.

Рикър се замисля.

— Не — отсича най-накрая. — Не ми е споменавал.

Холи посърва.

— Да ви е търсил за някакъв съвет? — обажда се Ходжис. — Да е споделял някаква тревога, колкото и маловажна наглед? Имам дъщеря и знам, че децата понякога говорят за проблемите си закодирано.

Рикър се усмихва:

— Прословутото „Един приятел е закъсал...“

— Моля?

— Ами, например „Един приятел е закъсал — направил е бебе на гаджето си.“ Или „Един приятел е написал със спрей антигей лозунги на стената в мъжката съблекалня.“ Всеки учител с две-три години опит разпознава кода „един приятел“.

— Пит Саубърс разказвал ли ви е нещо за „един приятел“? — пита Джером.

— Не, доколкото си спомням. Съжалявам. Ако можех, щях да ви помогна.

Холи смотолевя тихо и без особена надежда:

— Може би приятел, който е водил таен дневник или е открил ценна информация в тетрадка?

Рикър отрицателно поклаща глава:

— Не. Много съжалявам. Боже мой, ужасно е, ако Пит наистина е в беда. Написа един от най-хубавите реферати, които съм чел от ученик. За трилогията за Джими Голд.

— Джон Ротстийн — усмихва се Джером. — Имах тениска с надпис...

— Сещам се — прекъсва го Рикър. — „Заеби, хич да не ти пука.“

— Не, другото: „Не съм ти сексиграчка за рождения ти ден.“

— А, да — казва Рикър и също се усмихва. — Другата прочута фраза.

Ходжис става.

— Аз си падам повече по Майкъл Конъли. Благодаря ви за отделеното време — казва и подава ръка за довиждане. Джером също става, но Холи не помръдва.

— Джон Ротстийн ли? — промърморва. — Авторът на романа за онова момче, което избягва от родителите си в Ню Йорк?

— Да, това е първата книга от трилогията за Джими Голд. Пит беше луд по този писател. Може би все още е. В университета ще открие нови идоли, но когато беше в моя клас, Ротстийн беше бог за него. Чели ли сте го?

— Не — признава Холи и също става. — Обаче съм киноманка и често посещавам сайта „Дедлайн“, за да вляза в крак с последните холивудски новини. Та там прочетох, че много продуценти са искали да правят филм по романа му „Беглецът“. Предлагали му луди пари, но той им казал да вървят по дяволите.

— Да, изглежда правдоподобно — отбелязва Рикър. — Ротстийн е бил прочут с чепатия си нрав. Ненавиждал киното. Смятал, че е за идиоти. Присмивал се на думата *кинематография*. Мисля, че дори има есе на тази тема.

Лицето на Холи се прояснява:

— След *убийството* му не намират *завещание*, затова и досега не филмират книгите му. Заради *юридически спънки*.

— Холи, време е да вървим — подканя я Ходжис. Бърза да отидат у семейство Саубърс. Където и да е Пит сега, все някога ще се

прибере вкъщи.

— Да... добре... — въздъхва тя. Въпреки че приближава петдесетте и пие лекарства за стабилизиране на настроението, емоциите ѝ още са като шеметно увеселително влакче, което ту се спуска, ту се изкачва по релсите. Сега пламъкът в очите ѝ угасва и тя видимо унива. Ходжис ѝ съчувства, иска му се да ѝ каже, че шестото чувство невинаги води в правилната посока, обаче все пак трябва да го следваме. Защото ако се окаже вярно, е чисто злато. Може да не е кой знае каква велика мъдрост, но непременно ще я сподели с Холи, когато останат насаме. За да смекчи разочарованието ѝ.

— Още веднъж благодаря, господин Рикър — казва и отваря вратата. Отвън, приглушено като в сън, долита мелодията на „Грийнсливс“.

— Господи! — възкликва Рикър. — Момент!

Те се обръщат.

— Неотдавна Пит *поиска* да разговаря с мен по един въпрос. Но аз изслушвам толкова много ученици, че...

Ходжис кимва с разбиране.

— А и не беше някаква бурна, драматична тийнейджърска история. Просто проведохме приятен разговор. Беше ми излязло от ума, но се сетих, като споменахте тази книга, госпожице Гибни. „Беглецът“. — Поусмихва се и добавя: — Всъщност и Пит тогава сподели за „един приятел“, само че в неговия случай беше чичо.

У Ходжис изведнъж припламва нещо ярко и горещо — като искра от фитил на бомба.

— С какво чичото на Пит е заслужил такова внимание?

— Притежавал копие от първото издание на „Беглецът“ с автограф от Ротстийн и му го подарил, защото знаел, че племенникът му е фен на този автор. Поне това беше версията му. Пит проучваше възможностите да продаде ценното томче. Учудих се, че е готов да се раздели с книга, подписана от литературния му идол, но обясни, че с парите ще помогне на сестра си да се запише в едно частно училище, забравих кое точно...

— „Чапъл Ридж“! — възкликва Холи. Очите ѝ отново греят.

— Май да.

Ходжис бавно тръгва обратно към бюрото:

— Кажете ми... кажете *ни*... всичко, което си спомняте от разговора.

— Всъщност това е всичко. А, и една подробност, която според мен е пълна измишльотина на Пит: чичо му спечелил книгата на покер. Как не! Това може да се случи в роман или във филм, но не и в живота. Но, разбира се, понякога животът подражава на изкуството.

Ходжис се готви да зададе очевидния въпрос, обаче Джером го изпреварва:

— Пита ли ви за търговци на редки издания?

— Да, тъкмо затова беше дошъл. Носеше списък с имената на местни книжари, сигурно свален от интернет. Посъветвах го да стои по-далеч от единия. Ползва се е лоша репутация.

Джером поглежда Холи. Холи поглежда Ходжис. Ходжис поглежда Хауард Рикър и задава втория очевиден въпрос. Вниманието му е изострено, фитилът в главата му гори с ярка светлина.

— Как се казва книжарят с лошата репутация?

29.

Пит вижда само една възможност за спасение. Докато човекът с червените устни и с жълтеникавото лице не знае къде са тетрадките на Ротстийн, няма да натисне спусъка на пистолета, който изглежда все по-малко симпатичен.

— С Халидей сте партньори, нали? — Вирва брадичка към трупа, като се стареа да не гледа ужаса на килима. — В комбина си с него.

Човекът с червените устни се изкикотва и прави нещо, което потрися Пит, който до този момент е смятал, че вече нищо не може да го шокира. Изхрочва се върху трупа.

— Никога не ми е бил партньор. Имаше възможност, но си изпусна шанса преди много време, когато още не си бил дори сперматозоид в тестисите на баща си. И колкото и да се възхищавам на опита ти да отклониш въпроса, настоявам да се придържаме към темата. Къде са тетрадките? Вкъщи ли си ги занесъл? Между другото, аз живеех някога в същата къща. Не е ли мило съвпадение?

Това също го потрися.

— Живял си...

— Все едно, това е минало. Питам там ли са тетрадките *сега*?

— Не. Бяха, но ги преместих.

— Дали да ти вярвам? Май послъгваш.

— Преместих ги заради него. — Пит отново посочва с брадичка към трупа. — Опитах се да му продам няколко, но той ме заплаши, че ще ме издаде на полицията. Налагаше се да ги преместя.

Човекът с червените устни се замисля, после кимва:

— Да речем, че е така. Връзва се с неговата версия. Е, къде са сега? Изплюй камъчето, Питър. Хайде, говори. Ще е по-добре за двама ни, особено за теб. „Ако с това се свърши, добре ще е да се извърши бърже.“ „Макбет“, първо действие.

Пит мълчи. Ако си признае, ще умре. Това е явно същият човек, който преди повече от трийсет години е откраднал тетрадките на Ротстийн. Вече всичко му е ясно. Откраднал ги е и го е убил. А сега е

убил и книжаря. Дали някакви задръжки ще му попречат да прибави към жертвите си и Питър Саубърс?

Онзи сякаш чете мислите му:

— Не е речено, че ще те убия. Или поне няма да е с първия куршум. Първо ще те гръмна в крака. Ако не проговориш, ще те гръмна в топките. А без топки животът губи смисъл за младок като теб. Нали?

Притиснат в ъгъла, Пит изпитва палещата ярост и безсилието, типични за всеки юноша.

— Ти си го убил! — В очите му бликват сълзи и се стичат по бузите му на топли струи. — Ограбил си го и си го убил! *Убил си Джон Ротстийн!* Най-великия писател на двайсети век! Заради парите! Само заради парите!

— *Не* заради парите! — изграква убиецът с червените устни. — Той *предаде* Джими Голд! — Пристъпва крачка напред и машинално отпуска пистолета. — Изпрати го по дяволите, превърна го в пършив рекламен агент! Впрочем кой ти дава правото да играеш ролята на морален съдник? Щеше да продадеш тетрадките, нали? Аз няма да ги продам! Някога, когато бях млад и глупав, може би щях да го направя, но не и сега. Искам да ги прочета! Те ми принадлежат! Искам да докосна страниците и да почувствам думите, написани от собствената ръка на Ротстийн. Само тази мисъл съхрани разума ми през тези трийсет и шест години! — Прави още една крачка напред. — А парите в сандъка? Сви и тях, нали? Разбира се, че си ги свил. Видя ли кой е крадец? Не аз, а ти! *Tu!*

При това обвинение — несправедливо, но донякъде вярно — яростта отново се надига в гърдите на Пит. Без да мисли, грабва едната гарафа и с всички сили я запраща към своя инквизитор. Онзи е неподготвен. Стръска се и леко се извърта надясно. Гарафата улучва рамото му, пада на килима, стъклената запушалка изхвърчава. Вонята на кръв се смесва със стипчив, остър мирис на уиски. Мухите се разхвърчават и сърдито бръмчат, задето са им прекъснали храненето.

Забравил за пистолета, Пит грабва другата гарафа и замахва с нея като със сопа, но се спъва в краката на мъртвеца, пада на коляно и когато човекът с червените устни натиска спусъка (изстрелът напомня ръкопляскане), куршумът минава над главата на Пит — зззззз — толкова близко, че почти разделя косата му на път. Той хвърля втората

гарафа и уцелва брадичката на мъчителя си. Руква кръв, онзи надава вик, полита назад и се блъсва в стената.

Пит няма време да се обърне и да грабне още една гарафа. Скача на крака и сграбчва от бюрото брадвичката, но не за гумираната дръжка, а за стоманената част. Острието се забива в дланта му, обаче той почти не усеща болка, сякаш раната е на ръката на друг човек, намиращ се на километри разстояние. Инквизиторът с червените устни не е изпуснал пистолета и отново се прицелва. Пит не е в състояние да разсъждава, обаче нещо в съзнанието му — нещо, неизползвано досега — му подсказва, че ако се хвърли към мръсника, ще го надвие — помлад е от него и по-силен — и ще изтръгне пистолета от ръката му. Обаче бюрото е помежду им, затова мята брадвичката. Тя полита към човека с червените устни и се върти във въздуха като томахавка.

Онзи изкрещява, привежда се и вдига ръката с пистолета, за да предпази лицето си. Тъпата част на брадвичката улучва ръката му. Пистолетът изхвърчава, удря се в една полица с книги и издрънчава на пода. Отново прокънтява изстрел. Пит не знае в какво се е забил вторият куршум, важното е, че не е уцелил него.

Мръсникът запълзява към пистолета, побелялата му коса пада върху очите му, от брадичката му капе кръв. Кошмарно бърз е... като гуцер. Пит изчислява — пак на подсъзнателно ниво, — че ако се опита да го изпревари, ще загуби. За малко, но все пак ще загуби. Може да сграбчи ръката на онзи, преди да е натиснал спусъка, но шансът не е голям.

Затова хуква към вратата.

— Върни се, лайнар! — извиква човекът с червените устни. — Не сме приключили!

Способността на Пит да разсъждава трезво за кратко се завръща. „О, не, приключихме“ — казва си.

Отваря вратата, привежда се, изскача от кабинета, трясва вратата зад гърба си и се втурва към изхода и към блажения живот на хората отвън. Зад него отново проехтява изстрел — приглушен — и той отново машинално се привежда, ала не усеща нито удар от куршум, нито болка.

Дръпва предната врата, но тя не се отваря. Трескаво се озърта и вижда, че инквизиторът излиза от кабинета на Халидей, кръвта по долната му челюст е като козя брадичка. Вдига пистолета и се опитва

да се прицели. Пит отчаяно се вкопчва в резето — пръстите му са безчувствени, но все пак успява да го завърти. След секунда е на тротоара, напечен от слънцето. Няма кой да го види, наоколо няма жива душа. През този горещ делничен следобед бутиците на Лейсмейкър Лейн са пусти.

Питър се затичва, без да мисли къде отива.

30.

Ходжис е зад волана на мерцедеса на Холи. Спазва всички пътни знаци и не фучи бясно от една в друга лента, но кара максимално бързо. Не се учудва, че този пробег от Норт Сайд до книжарницата на Халидей на Лейсмейкър Лейн му навява спомени за друг, по-бесен пробег със същата кола. Тогава обаче шофираше Джером.

— Сигурна ли си, че братът на Тина е отишъл при онзи книжар? — обажда се Джером. Този път той е на задната седалка.

— Сигурна съм — отговаря Холи, без да откъсва поглед от айпада си, който е извадила от жабката на мерцедеса. — Отишъл е и мисля, че знам защо. Не става дума за книга с автограф. — Тя чука с пръст по екрана и мърмори: — Хайде, хайде, хайде, *зареди се*, тъпчо!

— Какво търсиш, Холибери? — Джером се привежда между седалките.

Тя го поглежда накриво:

— Не ме наричай така, знаеш, че мразя!

— Извинявай, извинявай. — Той забелва очи.

— Ще ти кажа след минутка — продължава Холи. — Само да се зареди това чудо. Ох, защо нямам уай-фай? Скапаната мобилна връзка е толкова *бавна* и *дрислива*.

Ходжис се размива. Не може да се сдържи. Холи поглежда на кръв и него, но пръстите ѝ продължават да пробягват по екрана.

Ходжис минава по рампата и излиза на експресния градски виадукт.

— Има логика — обръща се към Джером. — Особено ако допуснем, че „книгата“, която Пит е споменал на Рикър, всъщност е тетрадката, видяна от Тина. Същата, която той е скрил под възглавницата си.

— О, точно тя е! — натъртва Холи, без да вдига очи от айпада. — Вярвайте на Холи Гибни! — Вкарва някакви данни, плъзга пръст през екрана... и надава гневен вик, от който двамата ѝ спътници се сепват. — Проклетите реклами ме побъркват!

— По-спокойно — промърморва Ходжис.

Тя сякаш не го чува, а казва:

— Ще видите. Ще видите, че съм права!

— Парите и тетрадката са били на едно и също място — обобщава Джером. — И малкият Пит Саубърс ги е намерил. Това е хипотезата, така ли?

— Да — отвръща Ходжис.

— А написаното в тетрадката е ценно и може да се продаде — разсъждава на глас Джером. — Само че един почтен търговец на редки издания не би се осмелил да...

— ОТКРИХ ГО! — извиква Холи и двамата мъже подскочат. Мерцедесът поднася. Шофьорът в съседното платно ядосано натиска клаксона и прави недвусмислен жест.

— Какво откри? — пита Джером.

— Не какво, Джером, а кого! *Джон Ротстийн!* Убит през 1978! Трима обирджии са проникнали с взлом в къщата му в Ню Хемпшир и са го убили. Разбили са и сейфа. Ето какво пише в „Юниън Лидър“, ежедневника на Манчестър, Ню Хемпшир, три дни след убийството.

Докато Холи чете, Ходжис напуска експресния виадукт и продължава по Мейн Стрийт.

— „Налага се предположението, че крадците не са търсели само пари. Източник, близък до разследването, потвърди наличието на данни, че са задигнали известен брой тетрадки с творби на господин Ротстийн, написани след оттеглянето му от обществения живот. Според същия източник тетрадките, за съществуването на които потвърди и икономката на Джон Ротстийн, могат да имат висока цена на черния пазар.“

Очите на Холи блестят. Изживява един от онези божествени моменти на самозабрава.

— Крадците са ги скрили някъде — казва.

— Скрили са парите — уточнява Джером. — Двайсетте хилядарки.

— И тетрадките — допълва тя. — Пит ги е намерил. Или всичките, или няколко. С парите е помогнал на родителите си да преодолеят тежкия период. Всичко е вървяло гладко, докато не се опитал да продаде тетрадките, за да помогне *на сестра си*. Халидей знае за ръкописите. Може би вече са у него. Карай по-бързо, Бил! Побързай, побързай!

31.

Морис се втурва към входната врата на магазина. Сърцето му бие до пръсване, слепоочията му пулсират от болка. Пъха в джоба на сако си пистолета на Анди, грабва една книга от най-близкия стелаж, отваря я и я притиска до брадичката си, за да попие кръвта. Без малко щеше да се избърше с ръкав, но вече е в състояние да разсъждава и не допуска тази грешка. Идиотско е да се движи по улицата, изцапан с кръв. Хлапакът имаше кървави петна по панталона си, което е хубаво. Дори чудесно.

„Главата ми се прояснява. Ако и копеленцето разсъждава трезво като мен, все още мога да спася положението.“

Отваря вратата и поглежда в двете посоки. Няма и следа от Саубърс. Естествено. Тийнейджърите са бързи. Бързи като хлебарки.

Рови в джоба си за листчето с мобилния телефон на Пит. За момент го обзема паника, че го е загубил. Най-сетне го напипва, смачкано на топче, и въздъхва с облекчение. Сърцето му обаче продължава да галопира и той притиска длан до мършавите си гърди.

„Не ме предавай — помисля си. — Да не си посмяло!“

Обажда се на Саубърс от стационарния телефон в книжарницата, защото това също пасва на разказа, който съчинява наум. Според него е превъзходен. Дори Джон Ротстийн не би измислил по-добър.

32.

Когато Пит идва на себе, осъзнава, че се намира на място, добре познато на Морис: Гъвърнмент Скуеър, срещу кафенето „Щастливата чаша“. Сяда на една скамейка, за да си поеме дъх, и тревожно се заглежда в посоката, от която е дошъл. От човека с червените устни няма и следа, което не го изненадва. Той също е възвърнал способността си да разсъждава и знае, че мръсникът, който искаше да го убие, ще привлече вниманието на минувачите, ако излезе на улицата. „Здравата го фраснах — помисля си злорадо. — Червената уста стана кървава брада.“

Дотук добре, но какво следва?

Като че ли в отговор телефонът му започва да вибрира. Пит го изважда от джоба си и поглежда изписания номер. Четирите последни цифри 8877 са му познати — от гласовото съобщение, което остави на телефона на книжарницата, за да съобщи на Халидей, че заминава за уикенда. Явно е онзи гад. Няма начин да е Халидей, нали? Тази мисъл е толкова ужасна, че чак го досмешава, но звукът, който излиза от гърлото му, повече прилича на стон.

Първата му мисъл е да не отговори, обаче се сеца какво му каза човекът с червените устни: „Аз живеех някога в тази къща. Не е ли мило съвпадение?“

Майка му му писа съобщение да се прибере веднага след училище, а след това и Тина му изпрати есемес, че Линда знае за парите. Значи са заедно вкъщи и го чакат. Не иска да ги тревожи напразно — особено след като той самият е причината за тревогата им, — но този психопат може да отиде на Сикамор Стрийт, а Том не е вкъщи да защити жена си и дъщеря си.

„Ще му кажа, че ще се обадя на полицията — решава Пит. — Сто на сто ще се изплаши и ще си плюе на петите.“ Тази мисъл му носи известно успокоение и той натиска бутона за приемане на разговора.

— Здравей, Питър — казва извергът.

— Без разговори! Бягай, защото ей-сега ще се обадя на полицията.

— Радвам се, че се свързах с теб, преди да направиш тази глупост. Надали ще ми повярваш, но ти го казвам като приятел.

— Да, прав си, не ти вярвам. Опита се да ме убиеш!

— Ето още нещо, което няма да повярваш: радвам се, че не го направих. Защото нямаше да разбере къде си скрил тетрадките на Ротстейн.

— Никога няма да разбереш — отсича Питър и добавя: — Казвам ти го като приятел. — Сега е малко по-спокоен. Мръсникът не го преследва, нито е на път за Сикамор Стрийт. Крие се в книжарницата и говори по стационарния телефон.

— Много се лъжеш, защото за разлика от мен не мислиш в перспектива. Ето как стоят нещата: отишъл си при Анди, за да продадеш тетрадките. Опитал се е да те шантажира и си го убил.

Пит не отговаря. Не може. Изгубил е ума и дума.

— Питър? Чуваш ли ме? Най-добре си отвори ушите, ако не искаш да прекараш една година в затвора за малолетни плюс още двайсет в „Уейнсвил“. Бил съм и в двата и те уверявам, че са кофти места за младежи с девствен анус. В колежа ще е много по-приятно, не мислиш ли?

— През уикенда бях извън града — промърморва Пит. — Имахме училищно мероприятие в комплекса „Ривър Бенд Ризорг“. Мога да го докажа.

Онзи обаче е готов с отговора:

— Убил си го, преди да заминеш. Или след като си се върнал в неделя вечерта. Следователите ще намерят съобщението ти в гласовата поща. Аз, разбира се, го съхраних. Имам и запис от охранителната камера как се карате с Анди. Дисковете са у мен, но ако с теб не се споразумеем, ще се погрижа ченгетата да ги получат. Оставил си и пръстови отпечатъци. Ще ги открият върху бравата на кабинета. И още по-прекрасно — върху оръжието на престъплението. Мисля, че ти е спукана работата, ако ще да дадеш отчет за всяка минута от уикенда.

Пит с потрес осъзнава, че дори и това не може да направи. В неделя пропусна всички занимания. Спомня си как само преди двайсет и четири часа госпожа Бран, известна още като Бран Стокър, стоеше до вратата на автобуса и се канеше да набере спешния телефон, за да съобщи за изчезнал ученик.

„Извинете ме, госпожо Бран — беше й казал. — Сви ме стомахът, повдигна ми се и излязох да подишам чист въздух.“

Представя си как тя казва в съда: *„Да, наистина изглеждаше зле и му се гадеше.“* При което прокурорът се обръща към заседателите и заключава, че е нормално на един младеж да му се гади, след като е насякъл с брадва възрастен книжар.

„Дами и господа съдебни заседатели, обвинението твърди, че в неделя сутринта Пит Саубърс се е върнал в града на автостоп, защото е имал среща с господин Халидей, който е помислил, че Пит Саубърс най-сетне се е огънал и е решил да приеме условията му. Само че господин Саубърс не е имал намерение да отстъпи.“

„Това е кошмар — мисли си. — Като заплахите на Халидей, само че хиляда пъти по-страшен.“

— Питър? Чуваш ли ме?

— Никой няма да повярва на такава версия. Нито за секунда. Особено като разберат за теб.

— А кой съм аз, господинчо?

„Вълкът — помисля си Питър. — Големият лош вълк.“

Все някой го е видял в неделя, докато се разхождаше из парка на курорта. *Видели са го мнозина*, защото през повечето време се придържаше към обозначените пътеки. Някои ще си го спомнят и ще свидетелстват в негова защита. Но както каза гаднярът с червените устни, остава времето преди и след пътуването. Особено неделя вечерта, когато се прибра у дома и веднага се затвори в стаята си. В сериали като *„От местопрестъплението“* и *„Престъпни намерения“* съдебните патолози винаги успяват да определят точния час на смъртта, но дали е така в реалния живот? Пит не е сигурен. Ако полицията има заподозрян, чийто отпечатъци са върху оръжието на убийството, часът на настъпването на смъртта може да бъде съобразен с версията, удобна на ченгетата.

„Нямах избор, *трябваше* да го замеря с брадвата! Само тя ми беше под ръка.“

Мислейки си, че е стигнал дъното, Пит свежда поглед и вижда петно от кръв на коляното си.

Кръвта на Андрю Халидей.

— Мога да те спася — благо казва извергът. — И ще го направя, ако се споразумеем. Ще залича отпечатъците ти, ще изтрия

съобщението на телефонния секретар и ще унищожа дисковете със записите от охранителната камера. Единственото, което искам в замяна, е да ми кажеш къде са тетрадките.

— Да, бе! Да не мислиш, че ти вярвам?

— А трябва. — Тих глас. Разумен, убедителен, омайващ. — Размърдай си мозъка, Питър. Ако си извън играта, убийството на Анди ще изглежда като оплескан опит за грабеж, работа на някой психопат или наркоман. Изгодно е и за двама ни. Ако обаче си в играта, съществуването на тетрадките ще излезе наяве. За какъв дявол ми е да се разбере за тях?

„Няма да ти пука — помисля си Пит. — Ще ти е все едно, защото когато открият трупа на Халидей, ти ще си офейкал. Каза, че си бил в «Уейнсвил», значи си бивш затворник, освен това си се познавал с Халидей. Полицайте ще направят връзката, тогава ще заподозрат и теб. И твоите отпечатъци са там, не само моите. Надали ще заличиш всички. Ако вземеш тетрадките обаче — *ако ти позволя*, — ще се изпариш. И тогава каква е гаранцията, че няма да изпратиш на ченгетата дисковете със записите? Ей така, от злоба. За да си отмъстиш, задето те халосах с гарафата и ти се изплъзнах? Ако приема твоите условия...“

Довършва мисълта на глас:

— Ще стане по-лошо за мен. Каквото и да казваш.

— Уверявам те, че не е така.

Говори като адвокат — от онези мазници със зализани коси, които късно вечер се рекламират по кабеларките. Яростта отново се надига в Пит и той изпъва гръб, сякаш е поразен от електрически ток.

— Майната ти. *Никога* няма да видиш тетрадките!

И прекъсва разговора. Почти веднага телефонът отново забръмчава, на екранчето е същият номер. Убиецът с червените устни звъни повторно. Пит натиска бутона за отказ и изключва телефона. Сега трябва да мисли по-логично от когато и да е.

Майка му и Тина — те са най-важни в момента. Спешно трябва да предупреди майка си с Тина моментално да напуснат къщата. Да отидат на мотел или някъде другаде. Трябва да...

Не, първо ще се обади на сестра си, после на Линда.

Не беше взел визитката на Ходжис, но вероятно Тина има начин да се свърже с него. Ако не стане, ще се обади в полицията, пък

каквото ще да става. Ще рискува, обаче няма да изложи на опасност близките си — за нищо на света!

Натиска бутона за бързо избиране, за да се свърже със сестра си.

33.

„Ало? Питър? Ало?“

Мълчание. Крадливият лайнар е затворил.

Първият импулс на Морис е да изтръгне телефона от розетката и го запрати в някоя полица с книги, но в последния момент се удържа. Не бива да се поддава на гнева си.

И сега какво? Какво ще стане? Ще посмее ли Саубърс да се обади в полицията въпреки камарата от улики срещу него?

Морис не може да си позволи да допусне това, защото то би означавало да се прости завинаги с тетрадките. Пък и нима момчето ще предприеме такава съдбовна стъпка, без да я обсъди първо с родителите си? Да се посъветва с тях? Да ги предупреди?

„Трябва да действам бързо“ — казва си Морис и допълва гласно, докато изтрива отпечатъците си от телефонния апарат:

— Ако с това се свърши, добре ще е да се извърши бърже.

Добре ще е и да се измие, и да излезе през задната врата. Не вярва някой да е чул изстрелите — кабинетът е като звукоизолиран с тези книги по стените, — обаче не бива да рискува.

Влиза в тоалетната на Халидей, избърсва кръвта от брадичката си с пешкир и го оставя в мивката, където ченгетата ще го намерят, когато все пак се появят. После тръгва по тясното коридорче към вратата с надпис „ИЗХОД“. Пред нея са натрупани кашони с книги. Той ги премества и си мисли колко трябва да е тъп един човек, за да блокира с кашони противопожарен изход. Тъп и недалновиден.

„Идеална епитафия за моя стар приятел — продължава разсъжденията си той. — Тук почива Андрю Халидей — дебел, тъп и недалновиден педал. Няма да липсва на никого.“

Жегата на късния следобед се стоварва като чук върху него и той се олюлява. Главата му бучи от удара с проклетата гарафа, но мозъкът му работи на бързи обороти. Сяда в субаруто, където е още по-горещо, пали двигателя и включва климатика на максималната степен. Наднича в огледалцето за обратно виждане. На брадичката му, около сцепената като полумесец кожа, има грозна морава синина, но раната вече не

кърви и в общи линии лицето му не изглежда зле. Добре ще е да изпие един аспириин, обаче това ще почака.

Излиза на заден ход от мястото на Анди и потегля по алеята към Грант Стрийт, която не е лъскава като Лейсмейкър Лейн с шикозните бутици, но е разрешена за автомобили.

Тъкмо когато Морис спира на края на алеята, Ходжис и двамата му партньори спират пред книжарницата „Редки издания — Андрю Халидей“ и виждат табелата „ЗАТВОРЕНО“. В момента, в който в трафика на Грант Стрийт се появява пролука и Ходжис установява, че вратата е отключена, Морис завива наляво и се насочва към експресния виадукт. Следобедният час пик едва сега започва, така че след петнайсет минути ще в Норт Сайд. Може би дори след дванайсет. Трябва да попречи на малкия Саубърс да отиде в полицията (ако не го е направил вече) и има само един сигурен начин.

Трябва да изпревари крадеца на тетрадки и пръв да се добере до сестра му.

34.

В задния двор на семейство Саубърс до оградата откъм пустеещия парцел има ръждясала стара люлка, която Том Саубърс отдавна се кани да демонтира, понеже и двете му деца вече са големи и не я използват. Този следобед обаче Тина е седнала на нея и бавно се люлее. В скута ѝ е отворена книгата „Дивергенти“ от Вероника Рот, но вече пет минути не е отгърнала на нова страница. Майка ѝ обеща, че като свърши романа, ще гледат заедно филма, но днес не ѝ се чете за тийнейджъри в развалините на Чикаго. Днес историята не изглежда романтична, а ужасяваща. Полюшвайки се леко, затваря и книгата, и очите си.

„Моля те, боже — реди наум, — дано Пит не е загазил сериозно. И моля те, направи така, че да не ме намрази. Ако ме намрази, ще умра. Моля те, накарай го да разбере защо съм го издала. *Моля те.*“

Бог веднага откликва на молитвата ѝ. Уверява я, че Пит няма да я обвини, защото майка им *сама* е стигнала до истината, но Тина не е напълно убедена. Отваря книгата, обаче пак не може да се съсредоточи. Денят сякаш е замрял в предчувствие на нещо страшно.

Мобилният ѝ телефон — подарък за единатсетия ѝ рожден ден — е в стаята ѝ. От евтините е, а не е айфон с хиляда екстри, за какъвто си мечтаеше, но въпреки това е най-ценната ѝ вещ и тя рядко се разделя с него. Обаче този следобед не го носи. Остави го в стаята си и излезе веднага след като написа есемес на Пит. *Трябваше* да го предупреди, та той да не се върне вкъщи неподготвен, но изтръпваше от страх, че може да ѝ позвъни и да я нахока. Да, след малко ще не ще, ще се изправи лице в лице с него, но тогава майка ѝ ще е с нея. Тя ще обясни на Пит, че Тина не е виновна, и той ще ѝ повярва.

Може би.

Телефонът ѝ, оставен на бюрото в стаята ѝ, започва да вибрира и да се върти. Рингтонът е едно готино парче на „Сноу Патрол“^[1], но в момента звукът е изключен според училищния правилник. Заради суматохата с повръщането и тревогите по Пит Тина забрави да го включи след часовете, затова и Линда Саубърс, която е на долния етаж,

не го чува. Екранчето светва, на него е снимката на Пит. След малко телефонът престава да вибрира. След около трийсет секунди започва отново. И трети път. После окончателно замлъква. Снимката на Пит изчезва от екрана.

[1] Британска рокгрупа от Шотландия и Северна Ирландия — Б.пр. ↑

35.

Пит невярващо се взира в мобилния си телефон. За първи път Тина не му вдига, което е учудващо, защото часовете вече са свършили.

Да позвъни на майка си тогава... Или не. Не още. Ще му зададе куп въпроси, а времето му е ограничено.

Освен това (макар и да отказва да си го признае) не иска да говори с нея, докато не стане неизбежно.

Влиза в Гугъл и се опитва да намери телефон за връзка с Ходжис. Намира девет души с име Уилям Ходжис в града. Един от тях — К. Уилям Ходжис — има детективско бюро, наречено „Търсачи“ и е най-вероятно този, който му трябва. Обажда се и попада на телефонен секретар. Струва му се, че съобщението продължава цял час, докато най-сетне чува: „Ако ви е нужна незабавна помощ, обадете се на 555–1890.“

Двоуми дали все пак не е по-добре да се обади на майка си, но решава да пробва първо с продиктувания номер. Подтикват го две думи: *незабавна помощ*.

36.

— Уф! — възкликва Холи, докато вървят към празното бюро наред с тесната книжарница. — Каква е тази воня?

— Кръв — отговаря Ходжис. „И гниеца плът“ — си мисли, но не иска да го каже. — Стойте тук. И двамата.

— Въръжен ли си? — пита Джером.

— Бияча е у мен.

— Само Бияча ли?

Ходжис вдига рамене.

— Тогава идвам с теб.

— И аз! — Холи грабва дебела книга, озаглавена „Дивоцъфтящи цветя и билки в Северна Америка“. Държи я с две ръце, сякаш се кани да цапардоса с нея насекомо.

— Не — търпеливо повтаря Ходжис. — Вие оставате тук. И двамата. И ще се надпреварвате кой по-бързо да набере 911, ако ви наредя.

— Бил... — подхваща Джером.

— Не ми противоречи, младежо. Да не губим време, защото ми се струва, че не разполагаме с много.

— Шесто чувство ли? — пита Холи.

— Може би нещо повече.

Ходжис изважда Бияча от джоба на самото си (напоследък най-често носи него вместо стария си служебен пистолет) и го хваща над възела. Пристъпва бързо и безшумно към стаичката в дъното, в която вероятно е кабинетът на Андрю Халидей. Вратата е открената. Той застава малко встрани, почуква и, казвайки си, че в подобни моменти една малка лъжа е простима, извиква:

— Господин Халидей, полиция!

Тишина. Почуква втори път по-силно, пак не получава отговор и блъсва вратата. Вонята става непоносима: кръв, разлагаща се плът и разлят алкохол. И още нещо. Така добре познатият мирис на барут. Сънено жужат мухи. Лампите са включени, сякаш за да осветят като прожектор трупа на пода.

— Господи, половината му глава я няма! — извиква Джером почти в ухото на Ходжис, който се сепва и понечва да замахне с Бияча, но след миг го сваля и си мисли, че пейсмейкърът му е щял да се пръсне. Обръща се и вижда зад себе си двамата, на които нареди да не го следват. Джером затиска с длан устата си. Очите му сякаш ще изскочат от орбитите.

За разлика от него Холи сякаш е спокойна. Притиска до гърдите си „Дивоцъфтящи цветя и билки в Северна Америка“ и внимателно разглежда кървавата каша на килима.

— Да не вземеш да повърнеш — предупреждава тя Джером. — Ще замърсиш местопрестъплението.

— Няма. — Гласът му е приглушен, защото той продължава да притиска с длан устата си.

— Вие май не разбирате от дума! — сопва им се Ходжис. — Ако ви бях учител, щях да ви изпратя при директора. Аз влизам. Вие оставате тук.

Прекрачва прага. Джером и Холи влизат след него, вървейки един до друг. „Като тъпите близнаци Бобси^[1]“ — си помисля той.

— Братът на Тина ли го е подредил така? — ахва Джером. — Той ли е бил?

— Ако е той, не го е свършил днес. Кръвта е почти засъхнала. И тези мухи... Не виждам още личинки, но...

Джером издава гърлен звук.

— *Недей!* — заповядва му Холи и се обръща към Ходжис: — Виждам малка брадва. Томахавка или както там ѝ казват. Убийството е извършено с нея.

Ходжис не продумва. Оглежда местопрестъплението. Преценява, че Халидей — ако е Халидей — е мъртъв поне от двайсет и четири часа, а може би и повече. *Най-вероятно* повече. Но междувременно се е случило и нещо друго, защото мирисът на разляно уиски и барут е силен и съвсем отскоро.

— Бил, това от куршум ли е? — Джером посочва полицата вляво от вратата до нисък шкаф от черешово дърво. В книгата „Параграф 22“ се вижда малка кръгла дупка. Ходжис се приближава, взема книгата, разглежда я отблизо и си мисли: „Този дефект сигурно ще ѝ подбие цената.“ Обръща се към шкафа, на който има две кристални гарафи, може би „Уотърфорд“. Върху прашната повърхност се виждат кръгове

— там преди са стояли още две. Ходжис се оглежда и ги вижда на пода зад бюрото.

— Да, дупка от куршум е — казва Холм. — Дори долавям мирис на барут.

— Имало е схватка — заключава Джером и добавя, посочвайки трупа, без да го поглежда. — Но *той* не е участвал.

— Прав си — съгласява се Ходжис. — Той не е участвал. А участниците са напуснали полесражението.

— Питър Саубърс ли е единият?

Ходжис въздъхва тежко:

— Почти съм сигурен. Дошъл е тук, след като ни се изплъзна, минавайки през задната врата на аптеката.

— Някой е взел компютъра на Халидей — обажда се Холи. — Кабелите към записвачката са там, до касата, има безжична мишка и кутия с няколко флашки, но компютърът го няма. Видях голямо празно място на бюрото отвън. Сигурно е бил лаптоп.

— Какво ще правим? — пита Джером.

— Ще повикаме полицията — казва Ходжис, макар че хич не му се иска. Усеща, че Пит Саубърс е в тежко положение и полицията ще го утежни още повече, поне първоначално, но вече игра ролята на самотния рейнджър в случая с Убиеца с мерцедеса и за малко не предизвика гибелта на няколко хиляди тийнейджъри.

Изважда мобилния си, но преди да го включи, апаратът иззвънява в ръката му.

— Питър е! — извиква Холи. Казва го с абсолютна убеденост, очите ѝ отново блестят. — Обзалагам се на шест хиляди долара! *Вече* иска да говори. Не зяпай, Бил, натисни тъпата зелена слушалка!

Той се подчинява.

— Помогнете! — изстрелва Пит Саубърс. — Моля ви, господин Ходжис, помогнете!

— Момент да включа на високоговорител, за да чуват и сътрудниците ми.

— Сътрудници? — Тревогата в гласа на Пит нараства. — Какви сътрудници?

— Холи Гибни. Сестра ти я познава. И Джером Робинсън. По-големият брат на Барбара Робинсън.

— Ами... Добре. — И добавя сякаш на себе си: — От това по-зле едва ли може да стане.

— Питър, ние сме в книжарницата на Андрю Халидей. В кабинета има мъртвец. Предполагам, че е Халидей, освен това предполагам, че ти знаеш за него. Верни ли са предположенията ми?

За миг момчето не продумва. Ако не е слабият шум от трафик, който долита от отсрещната страна, Ходжис щеше да си помисли, че връзката е прекъсната. Изведнъж Пит заговаря и думите се леят като водопад:

— Беше там, когато влязох. Човекът с червени устни. Каза, че Халидей ме чака в кабинета си, тръгнах нататък, той ме последва, имаше пистолет и се опита да ме убие, като отказах да издам къде са тетрадките. Отказах му защото... защото не заслужава да ги притежава и защото така или иначе щеше да ме убие, виждах по очите му, че ще го направи. Той... аз...

— Замери го с гарафите, нали?

— Да! Кристалните бутилки! Той стреля в мен! Не улучи, обаче на косъм, куршумът изсвистя над мен. Изплъзнах се и избягах, но той ми се обади по мобилния и ме заплаши, че ще обвинят мен за убийството, защото го замерих и с брадвата... Видяхте ли я?

— Да — отговаря Ходжис. — Виждам я.

— По нея има... мои отпечатъци... защото я грабнах и я хвърлих по мъжа. Той има също видеозапис на кавгата ми с Халидей в книжарницата... Той се опитваше да ме изнуди! Имам предвид Халидей, не човекът с червените устни, само че сега *и той* ме шантажира!

— Записите от охранителните камери са у този мъж, така ли? — навежда се към телефона Холи. — Това ли казваш?

— Да! Заплашва ме, че ще ме арестуват. И ще го направят, защото в неделя не присъствах на нито едно от заниманията в „Ривър Бенд Ризорт“, а има и мое съобщение на телефонния секретар *и не знам какво да правя!*

— Къде си, Питър? Къде си в момента?

Момчето не отговаря веднага и Ходжис знае какво прави хлапакът: оглежда се за ориентир. Може да е роден в този град, но е толкова изплашен, че не знае кое е ляво и кое — дясно.

— На Гъвърнмент Скуеър — казва накрая. — Точно срещу кафенето „Щастливата чаша“.

— Виждаш ли човека, който стреля по теб?

— Не. Тичах дотук, а той не би могъл да ме догони. Доста възрастен е и...

— Стой там! — прекъсва го Ходжис. — Ще дойдем да те вземем.

— Моля ви, не викайте полиция. Нашите няма да го преживеят след всичко, което им се стовари на главите през последните години. Ще ви дам тетрадките. Не биваше да ги задържам, камо ли да тръгна да продавам някои. Трябваше да сложа точка, когато парите свършиха. — Пит е разстроен и гласът му глъхне: — Родителите ми... имаха големи неприятности. Във всяко отношение. Само исках да им помогна!

— Вярвам ти, но съм длъжен да повикам полиция. Щом не си убил Халидей, веществените доказателства ще го потвърдят. Всичко ще е наред. Ще дойдем да те вземем и ще те закараме у вас. Вашите вкъщи ли са?

— Татко е извън града по работа, но сестра ми и майка ми са там. — Питър си поема въздух и добавя: — Ще ме изпратят в затвора, нали? Няма да ми повярват за човека с червените устни. Ще решат, че си измислям.

— От теб се иска само да кажеш истината — успокоява го Холи. — Бил няма да допусне да ти се случи нещо лошо. — Сграбчва дланта на Ходжис и силно я стисва. — Нали, Бил?

— Щом не си извършил убийството, няма от какво да се боиш — повтаря Ходжис.

— Не съм! Кълна се!

— Другият го уби, нали? Човекът с червените устни.

— Да. Той е убил и Ротстийн. Каза, че Ротстийн се бил продал.

Ходжис иска да зададе куп въпроси, но моментът не е подходящ.

— Пит, слушай внимателно. Не мърдай от площада. След петнайсет минути сме при теб.

— След десет, ако шофирам аз — обажда се Джером.

Ходжис се преструва, че не го е чул, и продължава да говори на момчето:

— Оттам ще отидем у вас. Ще разкажеш всичко пред мен, пред сътрудниците ми и пред майка си. Тя сигурно ще телефонира на баща

ти, за да му каже какво се е случило и да го предупреди, че ще ти е необходим адвокат. Чак *след това* ще се обадим на полицията. Това е максималното, което мога да направя.

„Повече, отколкото е *редно* да направя“ — добавя наум, поглежда обезобразения труп и си спомня как затворът едва му се размина преди четири години. И то за същото: проклетата му склонност да се прави на самотен рейнджър. Но с какво толкова ще навреди на разследването, ако даде на хлапака трийсет-четирийсет минути? Беше трогнат от изповедта му как се е опитал да помогне родителите си. Самият той беше пред Общинския център през онова кошмарно утро и видя касапницата.

— Добре. Моля ви, побързайте.

— Добре. — Ходжис прекъсва връзката.

— Ами *нашите* отпечатъци? — пита Холи.

— Те са ми последна грижа. Да тръгваме. Нямам търпение да чуя историята на хлапето. — Ходжис подхвърля на Джером ключа от мерцедеса.

— Благодарску, мастър Ходжис — изкряква Тайрон Зевзека. — Туй негърчи пред теби е чуду шуфьор! Щъ въ закара живи здрави сичкуту народ до...

— Млъкни, Джером! — едновременно извикват Ходжис и Холи.

[1] Герои от дълга поредица детски романи, написани под псевдонима Лора Лий Хоуп. От 1904 до 1979 са издадени 72 романа. — Б.пр. ↑

37.

Пит дълбоко си поема въздух и затваря мобилния си телефон. Всичко в главата му кръжи като въртележка в кошмарен лунапарк и е сигурен, че е бръщолевил като идиот по време на разговора с господин Ходжис. Или като убиец, който се страхува да не го разкрият и пробутва фантазмагории. Забрави да спомене, че човекът с червените устни някога е живял в къщата, която сега обитават семейство Саубърс. А трябваше, защото е важно. Пита се дали да не позвъни отново, но решава, че е излишно, тъй като така или иначе тримата ще го вземат много скоро.

„Извергът няма да отиде у нас — успокоява се мислено. — В този вид не може да се разхожда по улиците. Трябва да се крие.“

„Но все пак е възможно. Ако реши, че съм го излъгал и тетрадките са вкъщи, ще отиде като нищо. Защото е луд. Абсолютен ненормалник.“

Отново се опитва да се свърже с Тина, но чува съобщението ѝ: „Здрасти. Тийнс съм. Съжалявам, че те изпуснах. Казвай какво има.“
Биип.

Е, добре.

Тогава ще се обади на майка си.

Но преди да набере номера, вижда, че пристига автобус с табела „НОРТ САЙД“, сякаш изпратен от Всевишния. Изведнъж решава да не чака Ходжис. По-бързо ще се прибере с автобуса, а той наистина *много бърза*. Ще се качи и тогава ще съобщи на Ходжис, че го чака в дома си, но първо ще се обади на майка си и ще я предупреди да заключи всички врати.

Автобусът е почти празен, но все пак Пит сяда най-отзад. Така и не набира номера на майка си, защото телефонът иззвънява в ръката му. На екранчето пише „Мама“. Той дълбоко си поема въздух и натиска бутона за приемане на разговора. Тя заговаря веднага, без да изчака да ѝ каже здрасти.

— Къде си, Питър? — Питър, а не Пит. Лошо начало. — Трябваше да си тук преди час.

— Идвам — казва той. — В автобуса съм.

— Не лъжи, ако обичаш. Автобусът пристигна и замина. Видях го.

— Не съм в училищния, а в градския за Норт Сайд. Трябваше да... — Какво? „Да свърша една работа“? Звучи толкова абсурдно, че го напушва смях. Само че не е никак смешно. Напротив. — Трябваше да свърша нещо. Тина там ли е? Нали не е отишла у Елън или другаде?

— Отзад в двора е, чете.

Автобусът минава през участък, който е в ремонт, и се тътри убийствено бавно.

— Мамо, чуй ме...

— Не, *ти* ме чуй! Ти ли пращаше пликите с парите?

Пит стиска клепачи.

— Ти ли беше? Кажете просто да или не. После ще обсъждаме подробностите.

Той отвръща, без да отвори очи:

— Да, аз. Но...

— Откъде ги взе?

— Дълга история. Остави парите, мамо, в момента са без значение. Един човек...

— Как така „без значение“? Бяха *над двайсет хиляди долара!*

На езика му е да я пита „Чак сега ли го разбра?“ но се възпира.

Автобусът продължава да се тътри през участъка в ремонт. По лицето на Пит се стича пот. Вижда петното кръв на панталона си — вече не е червено, а тъмнокафяво, но пак крещящо като вик: „Виновен си! Виновен си, виновен!“

— Мамо, затвори си устата и слушай внимателно.

Линда онемява, понеже е потресена. Не ѝ е говорил толкова грубо от времето на детинските си изблици на гняв.

— Един човек може да дойде къщи. Опасен е. — Не обяснява колко е опасен, защото иска да е бдителна, а не да изпадне в истерия. — Не вярвам да се случи, но е възможно. Затова повикай Тина и се заключете. След няколко минути съм при вас. Ще дойдат и други хора. Хора, които ще помогнат.

„Надявам се — си казва. — Господи, силно се надявам!“

38.

Морис Белами завива по Сикамор Стрийт. Дава си сметка, че животът му бързо се стеснява до една точка. Има само откраднатата кола, неколкостотин откраднати долара и потребността да се добере до тетрадките на Ротстийн. А, има и още нещо: временно скривалище, в което да се приюти и да прочете тетрадките на Ротстийн. Умира да разбере какво се случва с Джими Голд, след като успешната кампания за идиотския перилен препарат го изтласква на върха на камарата говна, наречена рекламен бизнес, и парите потичат като река към него. Дава си сметка, че тази му цел е налудничава и сигурно означава, че е луд, но това е всичко, което има, и то му е достатъчно.

Ето я старата му къща, в която сега живее крадецът на тетрадки. Малка червена кола е паркирана отпред.

— Заеби, нека да съм луд — мърмори Морис Белами. — Хич да не ми пука. Майната на *всичко*.

Мъдра философия.

39.

— Бил — казва Джером, — ще те разочаровам, но нашето птиче май е излетяло.

Ходжис се откъсва от мислите си и поглежда през страничното стъкло на мерцедеса, докато Джером шофира през Гъвърнмент Скуеър. На пейките има доста хора — някои четат вестник, други пият кафе, бърборят или хранят гълъбите, — но сред тях няма нито един тийнейджър.

— Не го виждам и на масите пред кафенето от отсрещната страна — докладва Холи. — Може да е влязъл да си купи кафе.

— В момент като този кафето ще е последното, което ще му дойде на ума — отвърща Ходжис и удря с юмрук по бедрото си.

— Автобусите между Саут Сайд и Норт Сайд са през петнайсет минути — обявява Джером. — Ако бях на неговото място, щеше да е истинско мъчение да стоя със скръстени ръце и да чакам някакви хора да дойдат да ме вземат. Ще предпочета да действам сам.

В този момент телефонът на Ходжис иззвънява.

— Мина автобус и реших да не чакам — съобщава Пит. Гласът му сега е по-спокоен. — Ще се видим у нас. Току-що говорих с майка си. Двете с Тина са добре.

Ходжис надушва нещо, което не му харесва.

— Защо го казваш, Питър? Защо да не са добре?

— Защото мъжът с червените устни знае къде живеея. Навремето е живял в *същата* къща. Забравих да ви кажа.

Ходжис се оглежда:

— След колко време ще сме на Сикамор Стрийт, Джером?

— След двацет минути. Може би по-малко. Ако знаех, че малкият ще вземе автобуса, щях да мина по експресния виадукт.

— Господин Ходжис? — пита хлапакът.

— Да, слушам те.

— Ще е глупаво онзи да отиде у нас. Ако го направи, не може да ме натопа.

„Има логика“ — помисля си Ходжис и пита:

— Предупреди ли двете да се заключат и да не пускат никого?

— Да.

— Описа ли й онзи човек?

— Да.

Ходжис знае, че ако изпрати полицаи, господинът с червените устни ще се изпари като дим и Пит ще трябва да разчита само на криминалистите, за да отърве кожата. Освен това се надява с Холи и с Джером да пристигнат по-бързо от патрулката.

— Да му се обади! — вика Холи. Навежда се към Ходжис и изкрещява в телефона: — *Обади му се и му кажи, че си размислил и ще му дадеш тетрадките!*

— Пит, чу ли?

— Да, но няма как. Дори не знам дали има мобилен. Обади ми се от книжарницата. Както се досещате, не остана време да обменим информация.

— Не е ли дрислива ситуация? — изсумтява Холи, без да уточнява какво има предвид.

— Добре, позвъни ми се веднага щом се прибереш, за да потвърдиш, че всичко е наред. Ако не се обадиш, ще бъда принуден да алармирам полицията.

— Сигурен съм, че ще ме...

И връзката прекъсва. Ходжис затваря телефона и се привежда:

— Дай газ, Джером.

— Веднага щом мога. — Той посочва шестте платна — по три в двете посоки — и върволицата коли, чиито никелирани части проблясват под слънцето. — Само да минем кръговото и ще полетим като стрела.

„Двайсет минути, а? — мисли си Ходжис. — Каза, че ще стигнем максимум след двамайсет минути. Какво ли може да се случи през това време?“

От горчив опит знае отговора: „Прекалено много.“ Понякога е въпрос на живот и смърт. В момента може единствено да се надява, че докато е жив, тези двамайсет минути няма да го преследват в кошмарите му.

40.

Линда Саубърс отива в малкия кабинет на съпруга си, защото лаптопът му е на бюрото и тя може да реди пасианс, докато чака сина си. Твърде е разстроена, за да чете.

След разговора с Пит е още по-тревожна отпреди. Страхува се, но не от някакъв зловец злодей, който се навърта около дома ѝ. Страхува се за сина си, защото той явно *вярва* в съществуването на такъв злодей. Сега започва да разбира каква е причината за нездравия му тен, отслабването... идиотските мустаци, които си пусна, избиването на младежки пъпки по челото му, дългите периоди на мълчание... синът ѝ е в психически срив или най-малкото е на ръба.

Става и поглежда през прозореца към дъщеря си. Тина е с най-хубавата блуза — жълтата, с широките ръкави. Ще я изцапа на тази ръждясала стара люлка, която отдавна трябваше да е махната. Държи книга, но като че ли не чете. Изглежда посърнала и тъжна.

„Какъв кошмар — мисли си Линда. — Първо Том пострада и ще куца до края на живота си, а сега синът ни вижда чудовища, криещи се в сенките. Тези пари не бяха манна небесна, а киселинен дъжд. Пит трябва да си признае всичко. Да ни разкаже откъде е взел такава голяма сума. Само ако го направи, ще започне оздравителен процес.“

Междувременно ще го послуша: ще накара Тина да се прибере и ще заключи всички врати. От повече предпазливост глава не боли.

Подът зад нея изскърцва. Тя се обръща, очаквайки да види сина си, но пред нея стои човек с бледо лице, оредяла побеляла коса и с червени устни: зловещият злодей, когото Пит описа. Първата ѝ реакция не е на ужас, а на абсурдно облекчение, че в крайна сметка синът ѝ не е на ръба на нервен срив.

После вижда пистолета в ръката на човека с червените устни и ужасът нахлува в нея като гореща лава.

— Ти сигурно си маминка — ухилва се натрапникът. — Със синчето много си приличате.

— Кой си ти? — прошепва Линда Саубърс. — Какво търсиш тук?

Злодеят пред нея — в кабинета на мъжа ѝ, а не във въображението на сина ѝ — поглежда през прозореца и тя едва потиска желанието си да извика: „*Не я гледай!*“

— Дъщеря ти ли е това? — пита Морис. — Красавица. Много си падам по момичета в жълто.

— Какво искаш? — промълвява Линда.

— Нещо, което си е мое — отговаря Морис и стреля в главата ѝ. Кръв изпръсква прозореца, червеникавите капки ромолят като дъжд.

41.

От къщата се чува гърмеж и Тина разтревожено се втурва към задната врата, водеща към кухнята. „Сигурно е тенджерата под налягане — мисли си. — Мама пак я е забравила на котлона.“ Случвало се е и друг път. Проклетата тенджера е стара и веднъж, когато майка ѝ вареше конфитюр, капакът гръмна. После Пит цял следобед се катери със стълбата и бърса от тавана засъхналото ягодово желе. Добре че в момента на експлозията майка ѝ чистеше с прахосмукачка стаите. Дано и този път да не е била в кухнята.

— Мамо? — вика Тина и влетява в кухнята. На печката няма нищо. — Мам...

Някой я сграбчва през кръста — толкова здраво, че дъхът ѝ спира, — и я повдига. Бакенбарди дращят страната ѝ. Долавя киселата миризма на пот.

— Не викай и няма да пострадаш — изсъсква в ухото ѝ мъжът и тя настръхва. — Разбра ли ме?

Тина кима, но сърцето ѝ бие до пръсване и пред очите ѝ притъмнява.

— Не мога да... диш... — прошепва и хватката малко се отпуска. Краката ѝ стъпват на пода. Обръща се и вижда мъж с бледо лице и с червени устни. На брадичката му има дълбока порезна рана. Кожата около нея е подута и обагрена в черно-синьо.

— Не викай — повтаря той и предупредително размахва пръст. — Да не съм те чул да *гъкнеш*! — Усмихва се, но ако целта му е да я успокои, ефектът е обратен. Зъбите му са жълти. Приличат повече на вълчи, отколкото на човешки.

— Къде е мама, какво си ѝ направил?

— Майка ти е добре — изръмжава човекът с червените устни. — Къде ти е телефонът? Хубаво момиченце като теб сто на сто има мобилен телефон, за да си бърби с приятелчета и да си пишат есемеси. В джоба ти ли е?

— Не... Горе е. В стаята ми.

— Да отидем да го вземем. Ще се обадиш на един човек.

42.

Пит трябва да слезе на Елм Стрийт, на две преки от дома си, и автобусът приближава спирката. Той тъкмо тръгва към предната врата, когато телефонът му иззвънява. Вижда на екрана усмихналото лице на сестра си и изпитва такова облекчение, че за миг краката му се подкосяват и е принуден да се хване за кожената дръжка.

— Тина! Идвам след...

— Тук има един човек! — изхлипва тя. Ридае толкова силно, че Пит едва разбира думите ѝ. — Промъкна се вкъщи! Той...

Гласът ѝ изчезва, в телефона се чува друг глас, който Пит познава. Исква му се никога да не го беше чувал.

— Здравей, Питър — казва човекът с червените устни. — На път за вкъщи ли си?

Пит е като онемял. Езикът му е залепнал за небцето. Автобусът спира на ъгъла на „Елм“ и „Брекенридж“. Тук трябва да слезе, обаче не може да помръдне.

— Не е необходимо да ми отговаряш. И не си прави труда да се прибиращ вкъщи, защото няма да завариш никого.

— Лъже! — извиква Тина. — Мама е в... — И се разридава.

— Не я наранявай — промълвява Пит. — Нито един от малцината пътници в автобуса не вдига поглед от вестника или от смартфона си, защото от гърлото на Пит излиза само шепот.

— Ако престане да циври, няма да ѝ направя нищо. Само искам да кротува. Ти също трябва да кротуваш и да ме слушаш. Но първо ми отговори на два въпроса. Обади ли се на полицията?

— Не.

— А на *друго*?

— Не съм — излъгва Пит без колебание.

— Добре. Отлично. Сега искам да слушаш внимателно. Разбра ли?

Едра жена с пазарска чанта с пъхтене се качва в автобуса и препречва пътя на Пит. Той я изчаква да освободи вратата, слиза и върви по улицата като сомнамбул, притиснал телефона до ухото си.

— Ще заведе сестра ти на сигурно място. Там ще ми донесеш тетрадките.

Пит понечва да му каже да не усложнява нещата и че ще му съобщи къде са тетрадките, но навреме осъзнава, че ще допусне фатална грешка. Ако онзи разбере, че са в мазето на Младежкия център, ще убие Тина, защото повече няма да му е необходима.

— Питър? Чуваш ли ме?

— Да.

— Хубаво. Така те искам. Вземи тетрадките и когато са у теб — но не по-рано, — се обади на мобилния на сестра си. Ако се обадиш по друг повод, момиченцето ще пострада.

— Майка ми добре ли е?

— Добре е, само съм я вързал. Не се тревожи за нея и не си губи времето да ходиш до вас. Пригответи тетрадките и се обади.

Човекът с червените устни затваря, преди Пит да му каже, че все пак трябва да мине през къщи, за да вземе триколката на Тина, с която да пренесе кашоните. Освен това му трябва да й ключовете от Младежкия център, а връзката виси на дъската в кабинета на баща му.

43.

Морис пуска в джоба си розовия телефон на Тина и изтръгва един кабел от компютъра на бюрото ѝ.

— Обърни се! — заповядва. — Ръцете отзад!

— Застреля ли я? — По лицето ѝ се стичат сълзи. — Чух гърмеж. От пистолет ли беше? По майка ми ли стре...

Морис я удря през лицето. Силно. От носа ѝ и от ъгълчето на устата ѝ руква кръв. Очите ѝ са разширени от шока.

— Затваряй си устата! Обърни се, казах! Ръцете отзад!

Хлипайки, Тина се подчинява. Морис завързва ръцете ѝ отзад, като стяга кабела жестоко.

— Ау! *Боли!* Много е стегнато!

— Ще търпиш — промърморва той и се пита колко ли патрона са останали в пистолета на стария му приятел. Два ще стигнат: един за крадеца и един за сестрата на крадеца. — Тръгвай. Марш по стълбите надолу и през кухнята — навън. Хайде давай. Леви-десни, леви-десни.

Тя се обръща и го поглежда — очите ѝ са налети с кръв и насълзени:

— Ще ме изнасилиш ли?

— Не — отсича той и след това добавя нещо, което още повече плаши Тина, защото не го разбира. — Няма пак да направя същата грешка.

44.

Линда се свестява и се взира тавана. Знае къде е — в кабинета на Том, но не знае какво се е случило с нея. Дясната страна на главата ѝ изгаря от болка. Докосва лицето си и вижда, че ръката ѝ е в кръв. Последното, което си спомня, е как Пеги Морган я информира, че на Тина ѝ е прилошало в училище, после ѝ каза да вземе дъщеря си и обеща да я замести.

Не, момент, спомня си още нещо. Нещо за загадъчните пари.

„Канех се да говоря с Пит за тях. Искях да науча цялата истина. Докато го чаках да се върне, редях пасианс на компютъра на Том, за да убия времето и...“

После — мрак.

А сега тази убийствена болка в главата, сякаш някаква врата непрекъснато се удря в стена. По-страшна е от мигрените, които понякога я мъчат. По-силна е от родилни болки. Опитва се да се надигне, но светът се променя в такт с ударите на сърцето ѝ — първо се свива, след това се *разширява* — и всяко трептене ѝ причинява нетърпима болка.

Оглежда се и вижда, че сивата ѝ рокля е станала тъмнолилава. „О, боже, изтекла е много кръв — помисля си. — Инсулт ли съм получила? Мозъчен кръвоизлив ли имам?“

Не, разбира се, мозъчните кръвоизливи са вътрешни, но каквото и да е, трябва ѝ лекарска помощ. Трябва да повика линейка, а не може да телефонира. Опитва се да посегне към телефона, но ръката ѝ се разтреперва и пак се отпуска на пода.

Чува вик на болка някъде наблизо, после плач, който би познала винаги, дори ако умира (което подозира, че се случва в момента). Тина плаче.

Успява да се подпре на едната си обляна в кръв ръка — достатъчно, за да погледне през прозореца. Някакъв мъж бута дъщеря ѝ по стълбите към задния двор. Ръцете на Тина са завързани.

Линда забравя болката. Забравя, че има нужда от линейка. В къщата ѝ се е вмъкнал мъж, който отвлича дъщеря ѝ. Трябва да го

спре. Трябва да извика полиция. Опитва се да седне на въртящия се стол зад бюрото, но отначало само докосва седалката. Събира всички сили, оттласква се, в този момент я пронизва толкова силна болка, че светът се превръща в бяло петно, но тя някак си запазва съзнание и се хваща за подлакътниците на стола. Когато зрението ѝ се прояснява, вижда как непознатият отваря портичката в дъното на задния двор и избутва Тина навън. Блъска я като касапин, който кара агнето на заклание.

„Върни ми я! — изкрещява Линда. — Не ѝ причинявай зло!“

Изкрещява, но само в ума си. Докато се мъчи да се изправи на крака, столът се завърта, ръцете ѝ се подхлъзват и тя губи опора. Пред очите ѝ притъмнява. Преди да изпадне в безсъзнание, чува ужасен хъркащ звук. *„Аз ли го издавам?“* — запитва се и това е последната ѝ мисъл.

45.

И след кръговото положението не е розово. Вместо движението да се отпуши, тримата в мерцедеса виждат колона от спрели коли и две оранжеви табели: „ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ“ и „УЧАСТЪК ОТ ПЪТЯ Е В РЕМОНТ“. Автомобилите в тяхната посока чакат, докато регулировчикът с флагчето пропуска трафика към центъра. След три минути, всяка от които му се струва като час, Ходжис моли Джером да мине по страничните улици.

— Да мина, но не мога. Блокирани сме. — Той вирва палец назад към колоната от коли зад мерцедеса, стигаща почти до кръговото.

Холи, която досега е наведена над своя айпад и цъка по екрана, вдига поглед.

— Давай по тротоара — казва и пак забожда поглед във вълшебната машинка.

— Има пощенски кутии, Холибери — отвръща Джером. — Виждам и телена ограда. Няма място.

Тя за миг поглежда напред:

— Има, има. Може би малко ще ожулиш мерцедеса, но няма да му е за първи път. Давай смело.

— Кой ще ми плати глобата за шофиране в чернокожо състояние^[1]? Ти ли?

Холи прави отегчена физиономия. Джером се обръща към Ходжис, който въздиша и кимва:

— Права е. Има достатъчно място. Аз ще ти платя скапаната глоба.

Джером завива надясно. Мерцедесът чуква калника на предната кола и се качва на тротоара. Ето я първата пощенска кутия. Чернокожият младеж завърта волана още по-надясно. Чува се приглушено тупване, когато предницата откъм шофьора събаря пощенската кутия, после — протяжно скърцане — дясната част на мерцедеса се е остъргала в телената ограда. Една жена по фланелка без ръкави и по къс панталон, която коси моравата си, се разкрещява, когато немската подводница отнася табелата „ЧАСТНА

СОБСТВЕНОСТ, ЗАБРАНЕНО ЗА АГИТАТОРИ И ПЪТУВАЩИ ТЪРГОВЦИ“. Втурва се към улицата и продължава да крещи, после се спира, с длан засенчва очите си и примижава към мерцедеса. Ходжис забелязва, че устните ѝ се движат.

— Върхът! — възкликва Джером. — Опитва се да запомни регистрационния номер.

— Карай и не говори — сопва му се Холи. — Карай, карай, карай! И мигом добавя: — Човекът с червените устни се казва Морис Белами.

Сега пък регулировчикът с флагчето им крещи. Работниците, които откопават канализационната тръба под улицата, спират работа и се заяпват. Някои се смеят. Един намига на Джером и надига въображаема бутилка. Мерцедесът ги отминава и слиза на платното. Заради тапата в движението към Норт Сайд пътят напред е благословено празен.

— Влязох в данъчния регистър — съобщава Холи. — През 1978, когато е убит Ротстийн, данъкът на къщата на Сикамор Стрийт 23 е платен от Анита Илейн Белами. Потърсих името в Гугъл и получих над петдесет резултата. Оказва се, че е голяма клечка в академичните среди. Един от резултатите е крайно интересен: в годината на убийството синът ѝ е бил обвинен в жестоко изнасилване. Тук, в Нортфийлд. Дали са му доживотна присъда. В една от публикациите има снимка. Виж. — Тя подава на Ходжис айпада си.

Морис Белами е заснет на стълбите пред съдебната палата, която Ходжис помни много добре, макар че преди петнайсет години преместиха съда в бетонената грозотия на Гъвърнмент Скуеър. Двама детективи придружават подсъдимия. Ходжис познава единия — Пол Емерсън. Добро ченге, отдавна пенсионирано. Пол е костюмиран като колегата си, който е метнал сакото си върху ръцете на Белами, за да не се виждат белезниците. Белами също е с костюм — значи е сниман или по време на процеса, или веднага след произнасянето на присъдата. Снимката е черно-бяла, което подчертава още повече контраста между въсърното лице на арестанта и наситения цвят на устните му. Все едно е с червило.

— Това е нашият човек — обявява Холи. — Да се обзаложим ли на шест хилядарки, че проверка в щатския затвор ще те информира за предсрочното му освобождаване?

— Не, вярвам ти — промърморва Ходжис. — Кога ще сме на Сикамор Стрийт, Джером?

— След десет минути.

— Реално или оптимистично предположение?

Джером неохотно измънкава:

— Ами... леко оптимистично.

— Натисни газта и гледай да не прегaziш няко...

Телефонът на Ходжис извънпява. Пит е. Говори задъхано:

— Обадихте ли се в полицията, господин Ходжис?

— Не. — Полицията вероятно вече е уведомена за каскадата с мерцедеса и за регистрационния му номер, но той не вижда смисъл да го съобщава на Пит. Хлапакът май е още по-разстроен, почти побъркан.

— Моля ви, недейте! Каквото и да става! Отвлякъл е сестра ми! Ако не му дам тетрадките, ще я убие! Ще му ги занеса!

— Пит, недей...

От другата страна на линията вече няма никого. Пит е прекъснал връзката.

[1] Игра на думи, основаваща се на обвинението „шофиране в нетрезво състояние“: авторът намеква, че пътните полицаи проявяват прекалена строгост към чернокожите шофьори. — Б.пр. ↑

46.

Морис блъска Тина по пътеката. Един стърчащ клон разкъсва ефирната ѝ блуза и разкървавява ръката ѝ.

— Не мога по-бързо! Ще падна! — изплаква тя.

Морис я удря по главата:

— Млък, уличнице! Благодарим се, че не те карам да тичаш.

Докато прекосяват потока, я държи за раменете, за да не падне във водата, а когато излизат от шубрака и приближават Младежкия център, ѝ заповядва да спре.

Бейзболното игрище е безлюдно, но по напукания асфалт на баскетболния корт тичат няколко момчета, голи до кръста и раменете им блестят под слънцето. Прекалено горещо е за спортуване на открито и Морис се надява наоколо да няма други ентузиастични.

Развързва ръцете на Тина, която облекчено изхленчва и разтрива китките си, набраздени с дълбоки червени резки.

— Ще вървим под дърветата — тихо казва той. — Хлапаците на игрището ще ни видят само когато излезем на открито и приближим сградата. Ако ни поздравят или ако познаваш някого от тях, просто махваш с ръка, усмихваш се и продължаваш. Ясно?

— Да.

— Ако извикаш за помощ, ще ти пръсна черепа. И това ли ти е ясно?

— Да. Майка ми ли застреля? Признай, чух изстрела.

— Не съм, разбира се! Пуснах само един куршум в тавана, за да я усмиря. Жива и здрава е. И ти ще си, ако ми се подчиняваш. Хайде, тръгвай.

Вървят в сянката, високата трева, с която е обраснало бейзболното игрище, свисти в панталоните им. Момчетата са толкова погълнати от играта, че дори не се озъртат — ако бяха погледнали към двамата под дърветата, жълтата блуза на Тина щеше да открие като предупредителен знак на фона на зеленината.

Приближават Младежкия център и Морис превежда пленницата край субаруто на стария си приятел, като държи под око момчетата на

баскетболното игрище. Щом заобикалят сградата и се скриват от погледите на хлапаците, той отново завързва ръцете на Тина. Не бива да поема излишен риск. Бърн Стрийт е близо, а там живеят много хора. Забелязва, че тийнейджърката дълбоко си поема въздух, и я сграбчва за раменете:

— Да не си гъкнала, хубавице! Ако си отвориш устата, ще ти я залича от лицето!

— Моля те, не ме наранявай — прошепва тя. — Ще направя всичко, което поискаш.

Морис доволно кимва: мъдро решение.

— Виждаш ли онова прозорче на мазето? Отвореното? Легни по корем и се проври през него.

Тя кляка и надзърта в полумрака, после обръща към Морис окървавеното си, подпухнало лице:

— Високо е! Ще падна!

Морис се вбесява и я ритва в рамото. Тина изписква. Той се привежда и притиска до слепоочието ѝ дулото на пистолета:

— Обеща да направиш всичко, което поискам. Е, аз искам *това*! Проври се през прозореца веднага или ще ти пръсна малкото мозъче, лигла такава!

Пита се дали наистина ще я гръмне и отговорът е положителен. Няма да му мигне окото, защото и малките момиченца са лайна.

Хлипайки, Тина се обръща по гръб, за да се спусне през прозореца, но се спира и умоляващо се визира в инквизитора си. Морис вдига крак, та да я „насърчи“ с ритник в лицето. Тя се плъзва надолу, пада на пода на мазето и неволно изпищява въпреки предупреждението Морис да не гъква:

— Глезена ми! Май го счупих!

На него му е през шлифера за нейния глезен. Оглежда се, за да се увери, че наблизко още няма никого, промъква се през отвора, скача и се приземява се върху кашона, който по-рано използва като стъпало. Сестрата на крадеца сигурно е стъпила накриво и сега лежи на пода. Ходилото ѝ е извъртяно и вече е започнало да се подува. На Морис не му дреме и за това.

Пит знае, че Ходжис иска да му зададе стотици въпроси, но сега няма време да му отговори. Затваря телефона и се втурва по Сикамор Стрийт към дома си. Решил е, че ще се забави прекалено много, ако се захване да извади триколката на Тина — ще измисли друг начин да пренесе тетрадките. Сега му трябва само ключът за Младежкия център.

Втурва се в кабинета на баща си и се спира като ударен от гръм. Майка му лежи на пода до бюрото, лицето ѝ е покрито с кървава маска, през която надничат сините ѝ очи. Кръв има и по отворения лаптоп, и по роклята ѝ, и по стола. Дори прозорецът е изпръскан с кръв. От лаптопа звучи мелодия. Макар и в шок, Пит я разпознава. Майка му е играла на компютъра — редила е пасианс, докато е чакала синът ѝ да се прибере, и не е пречила никому.

— *Мамо!* — извиква през сълзи и изтичва до нея.

— Главата... — изстенва тя. — Какво е станало с главата ми?

Питър се навежда, внимателно разделя напоените с кръв кичури коса и вижда, че куршумът е издълбал бразда от слепоочието към темето. По средата на браздата мерзелее нещо сиво-бяло. „Черепът ѝ — казва си. — Лошо е, но поне не е мозъкът ѝ, моля те, господи, моля те да не е, мозъкът е мек, щеше да изтича. Бялото е черепът ѝ.“

— Един мъж... се появи — шепне тя с голямо усилие. — Отведе... Тина... Чух виковете ѝ. Ти трябва да я... Боже господи, как ми бучи главата...

В продължение на една безкрайна секунда Пит се пита кого да се погрижи по-напред — за майка си или за сестра си. „Ех, защо не беше само кошмар? — помисля си. — Щях да се събудя и ужасът щеше да свърши.“

Първо ще се погрижи за майка си. Незабавно!

Грабва телефона от бюрото на баща си и се опитва да успокои Линда:

— Не говори, мамо. Лежи си спокойно и не се движи.

Тя изнурено затваря очи и прошепва:

— Този човек заради парите ли дойде? Заради парите, които си намерил?

— Не, за нещо друго, което беше заедно с тях — отвръща Пит и набира трицифрения номер, който е научил още в първи клас.

— Деветстотин и единайсет — казва женски глас. — Какъв е спешният случай?

— Майка ми е простреляна. Адресът е Сикамор Стрийт 23. Веднага изпратете линейка. Загубила е много кръв.

— Как е името ѝ, госпо...

Пит затваря и казва на майка си:

— Мамо, линейката ще бъде тук много скоро. Извинявай, че те оставям, но бързам да спася Тина.

— Внимавай... пази се... — Линда говори бавно и заваля думите. Очите ѝ са затворени и Пит изтръпва, като вижда, че дори миглите ѝ са окървавени. Той е виновен! Виновен е за всичко! — Помогни... на Тина... не му позволявай... да я на...

Тя млъква, но още диша. *„О, господи, дано продължи да диша, о, господи, спаси я.“*

Пит взема от корковата дъска ключа за Младежкия център на Бърч Стрийт и се опитва да успокои майка си:

— Не бой се, ще се оправяш. Линейката ще дойде ей-сега. И едни приятели ще дойдат. — Забързано тръгва към вратата, но му хрумва нещо и се обръща. — Мамо?

— Кааа...

— Татко още ли пуши?

Без да отваря очи, тя избърборва:

— Мисли си, че... че не знам...

Пит изтичва до бюрото на баща си. Бързо — трябва да изпревари Ходжис, преди да му попречи да извърши наложителното — тършува в чекмеджетата.

„За всеки случай“ — казва си.

За всеки случай.

48.

Пит е разтревожен и дори не забелязва, че портичката на задния двор е открената. Хуква по пътеката и приближавайки потока, префучава край щръкнал клон, на който виси парче тънък жълт плат. Стига до брега и машинално се обръща към мястото, на което е заровен пътническият сандък. Сандъкът, станал причина за този ужас.

Стига до камъните, но които се минава на другия бряг, но изведнъж се спира. Ококорва се, краката му се подкосяват. Тръсва се на земята и се взира в разлепения плитък поток, който много пъти е прекосявал, често заедно със сестричката си, бърбореща за всичко, което я интересува в момента: госпожа Бизли, Спондж Боб, приятелката ѝ Елън. Любимата ѝ кутия за обяд.

Любимите ѝ дрехи.

Например жълтата ефирна блуза с широките ръкави. Мама все ѝ казва да не я облича толкова често, защото трябва да се носи на химическо чистене. Тийнс с нея ли беше тази сутрин, когато тръгна за училище? Оттогава сякаш е изминал век, но на Пит му се струва...

Струва му се, че беше тъкмо с нея.

— *Ще заведе сестра ти на сигурно място* — каза му човекът с червените устни. — *Там ще ми донесеш тетрадките.*

Възможно ли е?

Разбира се, че е възможно. Щом мръсникът е израснал в къщата, обитавана сега от семейство Саубърс, сто на сто често е ходил в Младежкия център на Бърч Стрийт. Преди да го затворят, всички деца от квартала прекарваха доста време там. Вероятно е минавал по същата пътека, защото сандъкът беше заровен на има-няма двайсет крачки от мястото, на което тя стигаше до потока.

„Обаче не знае, че тетрадките са там — мисли си Пит. — Още не знае.“

Освен ако не е разбрал след последния им разговор по телефона. Ако ги е намерил в мазето, вече е изчезнал заедно с тях. Няма значение, стига да не е посегнал на Тина. Но защо да ѝ посегне? Защо да я убие, след като се е сдобил с каквото го интересува?

„За отмъщение. За да ми го върне тъпкано. Аз откраднах тетрадките, ударих го с гарафата по главата и му се изплъзнах, затова трябва да си понеса последствията.“

Изправя се, но му се завива свят и се олюлява. Изчаква замайването да премине и прекосява потока. На отсрещния бряг отново се затичва.

49.

Предната врата на Сикамор Стрийт 23 зее. Ходжис изскача от мерцедеса още преди Джером да е спрял напълно. Втурва се в къщата. Едната му ръка е в джоба и стиска Бияча. Чува механична музика, която му е добре позната от дългите часове, прекарани с компютърния пасианс.

Тръгва по посока на звука и намира жена, седнала — не, *просната!* — на пода до бюро в ниша, преустроена в кабинет. Едната половина от лицето ѝ е подута и обляна в кръв. Тя вижда Ходжис и се мъчи да фокусира погледа си върху него.

— Пит... — прошепва. И след малко: — Той отведе Тина.

Ходжис коленичи и внимателно разделя окървавените кичури коса. Раната е дълбока, но можеше да е и по-лошо. Тази жена е спечелила единствената лотария, която има значение. Куршумът е издълбал петнайсетсантиметрова бразда в скалпа ѝ и дори на едно място е оголил черепа ѝ, но не го е пробил. Раната не е смъртоносна. Обаче жената е загубила много кръв, получила е мозъчно сътресение и е в шок. Знае, че не бива да я разпитва, обаче е принуден. Морис Белами оставя трупове подире си, а опасността да се изплъзне е голяма.

— Холи, повикай линейка.

— Пит... вече... вика — прошепва Линда и в същия момент се чува вой на сирена, сякаш призована от немощния ѝ глас. Още е далеч, но бързо се приближава. — Преди да... излезе — добавя тя.

— Госпожо Саубърс, Пит ли отведе дъщеря ви някъде?

— Не. *Той*. Онзи човек.

— Устните му бяха ли червени? — намесва се Холи.

— Питам за човека, който е отвел Тина.

— Ирландски... устни — шепне Линда. — Но не е... червенокос. Побелял е... стар... Ще умра ли?

— Не — успокоява я Ходжис. — Линейката идва, лекарите ще ви помогнат. Но и ние искаме помощта ви. Знаете ли къде отиде Питър?

— Излезе... през вратичката в двора. Видях го. Джером поглежда през прозореца, вижда, че портичката е открената, и пита.

— Накъде води?

— Пътека... една пътека — изнурено отговаря Линда.

— Децата минаваха оттам... за... за Младежкия център. Преди да го затворят. Той взе... взе ключа.

— Пит ли?

— Да... — Погледът ѝ се премества към коркова дъска, на която са окачени ключове. Една кукичка е празна, на етикета под нея пише: „МЛ. ДОМ БЪРЧ СТР.“.

Ходжис нарежда:

— Джером, идваш с мен. Холи, ти оставаш с госпожа Саубърс. Сложì ѝ студен компрес на главата — Поема си въздух и добавя: — Но първо се обади в полицията. Поискай да те свържат с бившия ми партньор. Пийт Хънтли.

Очаква Холи да възрази, но тя само кимва и изважда телефона си.

— Взе и запалката на баща си — добавя Линда с малко по-стабилен глас. — Не знам защо... И флакон „Ронсън“.

Джером въпросително поглежда Ходжис, който пояснява:

— Бензин за запалки.

50.

Също като Морис и Тина одева Пит се старее да върви под сенките на дърветата, макар че момчетата, играещи баскетбол, са си тръгнали, и на игрището са само няколко врани, които кълват разпиляния по асфалта чипс. Малка кола е почти долепена до стената край товаро-разтоварната платформа, сякаш някой се е опитал да я *скрие* там. Щом вижда регистрационна табела, съмненията му се разсейват. Да, човекът с червените устни е тук. Надали е влязъл през главния вход, защото е откъм улицата, а по това време на деня движението е доста оживено. Освен това няма ключ.

Пит подминава колата, продължава още малко край стената на сградата, прикляква и оглежда прозорците на мазето. Единият е отворен, тревата и плевелите пред него са стъпкани. Отвътре се чува мъжки глас. Ясно, Тина и убиецът са там. При тетрадките. Единственият въпрос е дали човекът с червените устни ги е намерил.

Пит се отдръпва, обляга се на напечената от слънцето тухлена стена и се пита какво да направи. „Мисли! — заповядва си. — Аз забърках Тина в тази каша и аз съм длъжен да я спася! *Напъни си мозъка, глупако!*“

Само че не може. В главата му е пълна каша.

В едно от малобройните си интервюта чепатият Джон Ротстийн изразяваше негодуванието си от въпроса откъде черпи идеите си и обясняваше: „Те се появяват от нищото, без токсичната намеса на ума на автора.“ Идеята, която осенява Питър, също изплува от нищото. Тя е и ужасяваща, и ужасно привлекателна. Няма да свърши работа, ако извергът вече е намерил тетрадките, но тогава дори *най-гениалната идея* няма да помогне.

Пит се изправя, заобикаля изоставения тухлен мастодонт и отново подминава зелената кола с издайническата регистрационна табела. Преди да излезе на открито, спира и се заглежда в колите, които фучат по Бърч Стрийт — шофьорите бързат да се приберат у дома. Струва му се, че наднича през прозорец към друг свят, в който всичко е нормално. Мислено изброява с какво разполага: мобилен

телефон, запалка, флакон с бензин, който беше до запалката в най-долното чекмедже на баща му. Разклаща го — май е наполовина пълен, — но и това е повече от достатъчно.

Завива и тръгва покрай предната фасада, където всеки минувач по Бърч Стрийт може да го види. Опитва се да върви спокойно и се моли да се не появи някой, например господин Еванс, бившият му треньор от Малката лига, който да го спре и да го заговори.

Никой не го спира. Вече знае кой от двата ключа да използва и този път вратата не заяжда. Отваря я бавно, влиза и тихо я хлопва зад себе си. Във фойето е нетърпимо горещо, мирише на мухъл. „Дано поне в мазето да е хладно, иначе на Тина ще й прилошее — казва си. — Горката, сигурно е много изплашена.“

„Ако още е жива“ — прошепва му злобно гласче. Може би мръсникът си е говорил сам, застанал до трупа ѝ. Той е психопат, а психопатите се държат точно така.

Вляво е стълбището към втория етаж, зает от просторна зала, простираща се по цялото протежение на сградата. Официалното ѝ название беше „Общинска зала Норт Сайд“, но децата я наричаха другояче — човекът с червените устни може би си спомня как ѝ казваха.

Пит сяда на стълбите, за да си събуе обувките (не бива стъпките му да отекуват в тишината), и отново си помисля: „Аз забърках Тина в тази каша и аз съм длъжен да я спася!“

Звъни на мобилния на сестра си. От мазето приглушено прозвучава мелодията на „Сноу Патрол“, рингтонът, избран от Тина.

Човекът с червените устни отговаря незабавно:

— Здравсти, Питър. — Гласът му е спокоен. Владее се. Пит не може да прецени дали това спокойствие улеснява плана му, или ще е спънка. — Пригответе ли тетрадките?

— Да. Добре ли е сестра ми?

— О, да. Къде си?

— Много забавно — промърморва Питър... и май наистина е така. — На Джими Голд щеше да му хареса...

— Не съм в настроение за тарикатски гатанки — прекъсва го Морис. — Давай по същество и да приключваме. Къде си?

— Помниш ли съботното царство на филмите?

— Какви ги... — Морис млъква. Явно мисли. — За зала „Норт Сайд“ ли говориш? Където прожектираха разни лигави бози... — Найсетне вдява. — Ти си *тук*?!

— Да. А ти си в мазето. Видях колата ти отзад. През цялото време си бил на трийсет метра от тетрадките. — „Дори по-малко“ — си помисля. — Ела да си ги вземеш.

Прекъсва разговора, преди онзи да се опита да се пазари, и хуква към кухнята — бос, с обувките в ръка. Трябва да се скрие, преди извергът да се качи по стълбището. Ако успее, има шанс. Ако ли не, може би ще загине заедно със сестра си.

От мазето се разнася вик, много по-силен от рингтона: Тина крещи от болка.

„Жива е! — радва се Пит, но след миг радостта му помръква. — Мръсникът я удари. Не, не вярно. Аз я го направих. Вината е моя, само моя.“

51.

Морис, който седи на кашон с надпис „КУХНЕНСКИ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ“, затваря мобилния телефон на Тина и безмълвно се вира в него. Само един въпрос е важен сега: истината ли казва хлапакът, или лъже?

Изглежда, не лъже. И двамата са израснали на Сикамор Стрийт, и двамата през съботните дни са гледали филми в голямата зала на втория етаж. Седели са на сгъваемите столове и са яли пуканките, продавани от момичетата от местния скаутски отряд. Логично е и двамата да изберат за скривалище тъкмо тази сграда — близо и до къщата, в която са израснали, и до заровения сандък. Показателна е и табелата на фасадата. Морис я забеляза още при първото си разузнавателно посещение: „ПРОДАВА СЕ ОТ АГЕНЦИЯ ЗА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ «ТОМАС САУБЪРС»«. Щом баща му е посредник при продажбата на тази сграда, малкият спокойно би могъл да открадне ключа.

Сграбчва Тина за ръката и я завлича до котела на парното — грамаден прашен динозавър. Тя пак изпищява, опитвайки се премести тежестта на пострадалия си крак. Морис я зашлепява:

— Млъквай, лигло! Престани да цивриш!

Шнурът на компютъра е прекалено къс, за да я завърже с него, но на стената е закачена преносима лампа с намотан около нея оранжев кабел. Лампата не му е нужна, обаче дългият кабел е сякаш дар от бога. Мислеше си, че копеленцето не може да го вбеси повече, но то успя. *»На Джими Голд щеше да му хареса.«* Кой му дава право да споменава творбите на Ротстийн?! Те са си само негови, на Морис, защото той ги намери.

— Обърни се.

Хлапачката не се подчинява веднага и той още повече се вбесява на брат й. Сграбчва я за рамене и я завърта. Този път Тина не изпищява — от плътно стиснатите й устни се изтръгва само стон. Любимата й жълта блуза е изцапана от прахоляка в мазето.

Морис съединява двата кабела и омотава получената дълга жица около китките на Тина и хвърля лампата зад една тръба на парния котел. Стяга жицата толкова силно, че лопатките на хлапачката почти се срещат на гърба ѝ. Прави двоен възел и продължава мислено да се заканва на Пит: „Тетрадките са били тук през цялото време — и това му е забавно!? Такава забава ще му спретна, че ще умре от смях!“

Навежда се, подпира длани на коленете си и се привежда така, че да гледа сестрата на крадеца право в очите:

— Отивам горе да си взема своето, приятелко. И да убия досадния ти брат. А след това ще убия ѝ теб. — Целува я по носа. — Животът ти приключи. Мисли за това, докато се върна.

И забързва към стълбището.

52.

Пит е в сервизното помещение. Вратата едва-едва е открената, но през тесния процепа се вижда как човекът с червените устни минава отвън е червено-черен пистолет в едната ръка и с мобилния телефон на Тина — в другата. Стъпките му отекуват в празните помещения на първия етаж. Пит чува как онзи трополи — *туп-туп-туп* — към залата, известна като „съботното царство на филмите“, и се втурва надолу към мазето. Пътьом хвърля обувките — иска ръцете му да са свободни. Исква гаднярът с червените устни да разбере къде е отишъл. Може би това ще го забави малко.

Тина се ококорва, като вижда брат си:

— Пит! Изведи ме оттук!

Той се приближава до нея и разглежда съединените кабели — бял и оранжев, — с които ръцете ѝ са завързани една за друга и за котела. Обзема го отчаяние. Разхлабва един от оранжевите възли и ръцете ѝ леко се отпускат, напрежението в раменете ѝ намалява. Захваща се с втория и в този момент мобилният му телефон започва да вибрира. Вълкът не е намерил тетрадките в залата на втория етаж и го търси. Вместо да отговори на повикването, Пит се втурва към кашона под прозореца. Отстрани вижда своя надпис с печатни букви „КУХНЕНСКИ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ“, а отгоре — отпечатъци от подметки. Знае чии са.

— Какво правиш? — извиква Тина. — *Развържи ме!*

Може би ще съумее я развърже, но по-важно е да я изведе навън, а надали ще успее, преди онзи да се върне: глезенът ѝ е подут до неузнаваемост.

Човекът с червените устни се отказва да говори по телефона и изкрещява — по-точно *изревава* — от горния етаж:

— *Къде си, шибано курвенско копеле?!*

„Две прасенца в мазето и големият лош вълк над нас — помисля си Пит. — А си нямаме дори къщичка от слама, камо ли от тухли.“

Издърпва в средата на помещението кашона, на който убиецът беше стъпвал, и го отваря, надавайки ухо към трополенето на крака в

кухнята над мазето — стъпват толкова тежко, че провисналата изолация между гредите се полюшва. Ужасеното лице на Тина е застинало като маска. Пит обръща кашона и изсипва куп тетрадки „Молескин“.

— Пит! Какво правиш? Онзи *идва!*

„Сякаш не знам“ — казва си той и отваря втория кашон. Докато изсипва съдържанието му върху купчината на пода, стъпките отгоре секват. Убиецът е видял обувките. Отваря вратата към мазето. Нащрек е. Обмисля ситуацията.

— Питър? На сестра си ли гостуваш?

— Да — отвърща Питър. — Гостувам ѝ с пистолет в ръка.

— Знаеш ли какво? — пита вълкът. — Не ти вярвам.

Пит развива капачката на флакона и излива бензина върху камарата от разкази, стихотворения и гневни пиянски излияния, често свършващи по средата на думата. Там са и двата неиздадени романа — продължения на трилогията за сбъркан американец на име Джими Голд, който през шейсетте години се лута, бунтува се и търси нещо, заради което (според неговите думи) си струва да се избута този гаден живот. Пит бръква в джоба си за запалката, но тя се изплъзва между пръстите му. Божичко, вече вижда на стълбището сянката на убиеца. И на пистолета.

Завързаната Тина се е ококорила от страх, носът ѝ и устните ѝ са разкървани. „Мръсникът я е бил — казва си Пит. — Защо? Защо ще бие невинно момиче, което още е почти дете?“ Всъщност знае отговора. Тина е временен заместител на онзи, когото човекът с червените устни иска да пребие.

— *Съветвам те* да ми повярваш — провиква се. — Пистолетът ми е четирийсет и пети калибър, много по-голям от твоя. Взех го от чекмеджето на баща си. И още един съвет — ако имаш поне малко ум в главата, веднага ще си обереш крушите.

„*Моля те, боже, моля те, накарай го да се махне...*“

Но при последните думи гласът на Пит се разтреперва и се превръща в неуверения фалцет на тринайсетгодишното момче, което преди няколко години намери тетрадките. Убиецът злорадо се изкисва и тръгва надолу по стълбището, Пит хваща запалката — този път здраво — и когато онзи застава на вратата на мазето, с палец отваря капачката. Завърта колелцето и внезапно се сеща, че не провери дали

запалката е пълна — пропуск, заради който с Тина може да се простят с живота. Обаче искрата произвежда силен жълт пламък.

Той застава така, че запалката да е над купчината тетрадки:

— Прав си, нямам пистолет. Но намерих ето това в чекмеджето.

53.

Ходжис и Джером тичат през бейзболното игрище. Чернокожият младеж бяга по-бързо, обаче детективът в оставка се старее да не изостава много. На мизерния баскетболен корт Джером се спира и посочва зеленото субару до товаро-разтоварната платформа. Ходжис прочита надписа на регистрационната табелка — „BOOKS4U“^[1] — и кимва.

Отново тръгват към сградата, в този момент отвътре проехтява почти нечовешки вик:

— *Къде си, шибано курвенско копеле?!*

Сигурно е Белами, а „курвенското копеле“ несъмнено е Питър Саубърс. Момчето си е отворило с ключа на баща си, което означава, че вратата е отключена. Ходжис посочва себе си, после сградата. Джером кимва, но прошепва:

— Не си въоръжен.

— Вярно, но силата ми е за десетима, защото сърцето ми е чисто.

[2]

— Моля?

— Остани тук, Джером. Настоявам.

— Сигурен ли си?

— Да. Да имаш нож у себе си? Поне джобно ножче?

— Не, съжалявам.

— Тогава потърси бутилка — сигурно ще намериш, вечер хлапците пият тук бира. Счупи я и разрежи гумите на субаруто, да не може кретенът да избяга с него, ако нещо се обърка.

Изражението на Джером издава тревогата, предизвикана от това нареждане, последствия от тази поръчка. Той хваща Ходжис за рамото:

— Не се прави на камикадзе, чу ли? Нямах вина, която да изкупваш.

— Имаш право — промърморва, въпреки че си мисли точно обратното. Преди четири години любимата му Джени загина при взривяване на бомба, предназначена за него. Не минава ден, без да си

спомни за нея; не минава нощ, без да лежи буден и да се самообвинява: „Ако бях побързал... ако бях съобразил...“

И този път не е достатъчно съобразителен и бърз и колкото и да се оправдава пред себе си, че събитията са се развили прекалено бързо, това няма да помогне на брата и сестрата да избегнат грозящата ги смъртна опасност. Отговорен е за тях и няма да допусне да загинат пред очите му. Ще направи всичко по силите си да ги спаси.

Потупва Джером по страната:

— Довери ми се, хлапе. Знам си работата. Ти разрежи гумите, после изтръгни кабелите на свещите.

Тръгва към сградата. Поглежда назад само веднъж. Джером намръщено го наблюдава, обаче не върви след него. И слава богу. Защото ще е още по-ужасно, ако Белами убие Питър, Тина и Джером.

Ходжис се затичва към главния вход.

Също като на Сикамор Стрийт 23 и тук вратата зее.

[1] Books for You (англ.) — книги за вас. — Б.пр. ↑

[2] Цитат от поемата на Алфред Тенисън „Сър Галахад“. — Б.пр.

↑

54.

Човекът с червените устни като хипнотизиран се взира в купчината тетрадки „Молескин“. След малко вдига поглед към Пит. Вдига и пистолета.

— Давай — подканя го момчето. — Стреляй и ще видиш какво ще стане с тетрадките, като пусна запалката. Поръсих само онези отгоре, обаче бензинът вече се е просмукал надолу. Хартията е стара, ще пламне за секунди и вероятно всички ще изгорят.

— Аха, мексиканска рулетка^[1] — процежда онзи. — Лошото на това положение — кофти за теб, малкия — е, че моят пистолет ще издържи повече от твоята запалка. Какво ще правиш, като угасне? — Мъчи да говори спокойно и самоуверено, обаче подобно на топче за пинг-понг очите му се стрелкат ту в запалката „Зипо“, ту в тетрадките. Кориците на най-горните лъщят като тюленова кожа.

— Ще разбере, когато бензинът е на свършване. Щом пламъкът отслабне и стане синкав вместо жълт, ще я хвърля и тогава — нууф!

— Няма да го направиш. — Горната устна на изверга се повдига и оголва жълтите му зъби. Вълчи зъби.

— Защо не? В тетрадките има само думи. Сестра ми е милион пъти по-ценна от тях.

— Сериозно? — Морис насочва пистолета си към Тина. — Загаси запалката или ще гръмна пред очите ти безценната ти сестра.

Сякаш ледени пръсти стискат до болка сърцето на Пит, но той не затваря капачето на запалката. Навежда се и много бавно я приближава до купчината тетрадки:

— Тук има още два романа за Джими Голд. Известно ли ти е?

— Лъжеш. — Мръсникът с червените устни още държи на мушка Тина, ала очите му, неподвластни на контрол, се връщат на тетрадките. — Само един е. Разказва се как Джими Голд потегля на запад.

— Два са! „Беглецът поема на запад“ е добър, но „Беглецът вдига знамето“ е най-хубавото произведение на Ротстийн. Дълъг, епичен роман. Колко жалко, че никога няма да го прочетеш.

По бледите страни на убиеца избива червенина:

— Как смееш?! Как смееш да ме подмамваш?! Дадох живота си за тези книги! Убивах, за да ги притежавам!

— О, да, известно ми е. Като награда, че си толкова запален почитател, ще ти издам нещо: в последния роман Джими Голд отново среща Андрея Стоун. Какво ще кажеш, а?

Вълкът се ококорва:

— Андрея? Как? Какво се случва?

При тези обстоятелствата въпросът е повече от нелеп, но Белами наистина изгаря от любопитство и за момент забравя всичко друго. Пит разбира, че Андрея, първата любов на Джими, плод на авторовото въображение, е по-реална за убиеца, отколкото Тина. За него нито едно човешко същество не е по-истинско от Джими Голд, Андрея Стоун, господин Микър, Пиер Ретон (наричан още фаталния продавач на автомобили) и всички останали герои. Безспорно е симптом на задълбочаващо се безумие, но и свидетелство, че Питър също е луд, защото много добре разбира какво чувства безумецът. И той изпита същата възбуда, същото *удивление*, когато прочете как Джими случайно вижда Андрея в Грант Парк по време на бунтовете в Чикаго през 1968. Спомня си как тогава се просълзи. Дава си сметка — да, дори сега, *най-вече* сега, когато на карта е заложен животът и на двама им, — че сълзите свидетелстват за невероятната сила на полета на въображението, на художествената измислица. Ето защо хиляди читатели са плакали, научавайки, че Чарлс Дикенс е починал от инсулт. Ето защо всяка година на 19 януари, рождения ден на Едгар Алън По, някой оставя роза на гроба му. Ето защо Пит щеше да ненавижда този човек, дори да не беше насочил пистолет към беззащитната, трепереща Тина. Мръсникът беше отнел живота на велик писател. И защо? Защото не му се беше понавила посоката, в която Ротстийн бе дръзнал да отведе един от своите герои ли? Да, тъкмо затова. Извършил беше убийство заради непоклатимото си убеждение, че произведението е по-важно от самия автор.

Питър Саубърс поклаща глава:

— Няма да ти кажа. Всичко е в тетрадките. „Беглецът вдига знамето“ запълва цели шестнайсет. Прочети романа, но от мен няма да чуеш и дума. — И се усмихва, макар да му струва много. — Не искам да ти развалям удоволствието от четенето.

— Тетрадките са мои, гадино! *Мои!*

— Ако не освободиш сестра ми, ще станат на пепел.

— Пити, не мога да ходя! — изстенва Тина.

Пит се заставя да не я погледне, очите му са вперени само в човека с червените устни. Само във вълка.

— Как се казваш? Имам право да науча името ти.

Онзи повдига рамене, сякаш вече му е все едно:

— Морис Белами.

— Хвърли оръжието, господин Белами, и го изритай под котела. Ако го направиш, ще загася запалката. Ще развържа сестра си и ще си тръгнем. Ще имаш достатъчно време да събереш тетрадките и да изчезнеш. Искам само да отведе Тина у дома и да помогна на майка си.

— Мислиш, че ще ти повярвам, а? — Червените устни се разтягат в иронична усмивка.

Пит приближава запалката до тетрадките:

— Както решиш — или ми се доверяваш, или гледаш как горят. Решавай бързо. Не знам кога за последно баща ми е пълнил тази джаджа.

Нещо се появява в периферното му зрение. Нещо се движи на стълбището, обаче той не смее да извърне очи, защото и Белами ще погледне натам. „Не бива да се издъня тъкмо сега, когато го надвих“ — казва си.

Изглежда, наистина е така. Белами бавно отпуска пистолета и сега годините му личат, прилича на старец. В следващия миг обаче отново вдига оръжието и се прицелва в Тина.

— Няма да я убия. — Говори решително като генерал на бойното поле, взел току-що съдбоносно решение. — Не и веднага. Първо ще я гръмна в крака. Ще я слушаш как пищи. Ако запалиш тетрадките, ще я гръмна в другия крак. После в корема. Накрая ще умре, обаче ще има достатъчно време да те намрази в червата, ако вече не те...

От лявата страна на Морис се чува глухо тупване, после — второ. Обувките на Пит са паднали до стълбището. Белами, който държи пръст на спусъка, рязко се обръща и стреля по посока на шума. Пистолетът е малък, но изстрелът отеква оглушително в затвореното помещение. Пит неволно трепва и изпуска запалката. *Пуф!* Най-горните тетрадки се увенчават с огнена корона.

— *Не!* — изкрещява Морис, отдръпва се от Ходжис (който тича надолу по стълбите толкова бързо, че едва пази равновесие) и се прицелва в Пит. Преди да стреля обаче, вързаната Тина някак си се накланя напред и изритва отзад краката му със здравето си стъпало. Куршумът минава между шията и рамото на Пит.

Огънят се разгаря, пламъците обхващат все повече тетрадки.

Преди Морис да стреля втори път, Ходжис се хвърля върху него и хваща ръката му с оръжието. По-тежък е и в по-добра форма, но Морис Белами притежава силата на безумците. Танцуват из мазето като пияници, Ходжис държи дясната китка на Морис така, че пистолетът да е насочен към тавана, онзи се опитва да издере очите му с лявата си ръка.

Пит тичешком заобикаля кладата — бензинът се е просмукал навътре и целият куп тетрадки е обхванат от пламъците — и се нахвърля на Морис откъм гърба. Белами обръща глава, щрака със зъби и ръмжи. Очите му безумно се въртят в орбитите.

— *Ръката му! Хвани я! Ще ме одере жив!* — извиква Ходжис. Боричкат се под стълбите, вкопчени един в друг. Лицето на детектива в оставка е покрито с кървави рани, от страните му висят парчета кожа.

Пит хваща лявата ръка на убиеца. Зад тях Тина пищи с цяло гърло. Ходжис започва да удря с юмрук лицето на изверга. Това довършва Морис. Мускулите на лицето му се отпускат, краката му се подкосяват. Тина продължава да пищи, светлината в мазето става все по-ярка.

— *Таванът, Пити! Таванът се запали!*

Морис е на колене, главата му е клюмнала, кръв струи от устните му, от брадичката му, от счупения му нос. Ходжис грабва дясната му китка и я усуква. *Храс!* — костиците се счупват и малкият пистолет издрънчава на пода. Но преди Ходжис да въздъхне с облекчение, убиецът замахва със здравата си ръка напред и нагоре, забива юмрук в топките му и в слабините на Ходжис се разлива пареща болка. Детективът машинално притиска с длани болното място, а Морис се промушва между краката му.

— *Пити, Пити, таванът!*

Пит си мисли, че Белами ще се хвърли към пистолета, но той сякаш го е забравил. Интересуват го само тетрадките. Те горят на кладата, кориците им се огъват, страниците почерняват и от тях

изригват искри, които подпалват провисналата между гредите изолационна вата. Пожарът се разпространява, от тавана се сипят горящи отломки. Една пада на главата на Тина и към миризмата на подпалени хартии и изолационна вата се добавя противният мирис на опърлена коса. Момичето върти глава, опитвайки се да махне пламтящите парченца, и пици от болка.

Пит изтичва до сестра си и пътьом изритва пистолета в другия край на помещението. Бръсва встрани горящите отломки и се опитва да разхлаби възлите и да я освободи.

— *Не!* — изкрещява Морис, но не на Пит. Пада на колене пред горящите тетрадки като религиозен фанатик пред пламтящ олтар. Протяга ръце и рови в огъня, опитвайки се да спаси най-долните тетрадки. Нов стълб от искри се извива нагоре в спирала. — *Не, не, не, не!*

Ходжис понечва да изтича до Питър и сестра му, но едва се дотъртя до тях, защото се олюлява като пиан. Болката в слабините му се е разпростряла в краката, мускулите му, укрепнали с толкова тренировки, са като пихтия. Навежда се, хваща оранжевия кабел и отново съжالياва, че няма нож... но май ще му трябва секира, за да пререже кабела — дебел е, проклетникът.

Наоколо им продължават да се сипят пламтящи отломки от тавана. Ходжис размахва ръце, опитвайки се да предпази Тина — току-виж са подпалили ефирната ѝ блузка. Най-сетне съумява да разхлаби възела, но момичето се мята и...

— Стой мирно, Тийнс! — извиква ѝ Пит. По лицето му струи пот. В мазето става все по-горещо. — Като мърдаш, затягаш възлите. Не се дърпай!

Морис вече не стене, а вие сякаш от непоносима болка. На Ходжис не му е до него. Възелът неочаквано се разхлабва и той издърпва встрани от котела момичето, чиито ръце още са вързани зад гърба.

В капан са, не могат да избягат по стълбището: долните стъпала горят, огънят вече се разпростира нагоре. Масички, столове, кашони с книги и документи — всичко гори. И Морис Белами гори — и спортното му сако, и ризата под него са обхванати от пламъци. Той обаче продължава да рови в кладата в отчаян опит да спаси най-долните тетрадки. Пръстите му са овъглени. Болката сигурно е адска,

но той не се отказва. Ни в клин, ни в ръкав Ходжис си спомня приказката за вълка, който влязъл през комина и цопнал в казан с вряща вода. Дъщеря му не искаше да ѝ я чете — била прекалено страшно...

— Бил! Бил! Насам! — провиква се Джером — клекнал е пред едното прозорче на мазето.

Ходжис си спомня как се сопна на двама им Холи: „*Вие май не разбирате от дума!*“ Сега се радва, че не са му се подчинили. Чернокожият младеж ляга по корем и протяга ръце през прозорчето:

— Подайте ми я! Бързо, че ще се изпечете!

Пит успява почти без помощта на Ходжис да пренесе сестра си през мазето под дъжд от искри и падащи парчета горяща изолация. Стигат до прозореца, той повдига Тина, Джером я хваща под мишниците и я издърпва навън. Накрайникът на компютърния кабел, с който Морис е завързал ръцете ѝ, се влачи и подскача зад нея.

— Той ред е — изхриптява Ходжис.

Питър поклаща глава:

— Не, първо ти. — Поглежда Джером. — Ти дърпаш, аз бутам.

— Добре. Вдигни ръце, Бил.

Няма време за спорове. Ходжис се подчинява и чернокожият младеж го хваща за китките. „Сякаш ми щракват белезници“ — казва си Ходжис, след секунда започват да го дърпат нагоре — отначало бавно, защото е по-тежък от Тина, — после две ръце се опират на задника му и започват да бутат. Най-сетне е навън, където въздухът е блажено чист и макар и топъл, не е нагорещен като в мазето. Джером отново се пресяга през прозореца:

— Хайде, малкия! Давай!

Пит вдига ръце, Джером здраво го хваща за китките и го задърпва. Мазето се изпълва със задушлив дим и момчето започва да кашля (толкова силно, че за малко не повръща), докато се отгласква със стъпала от стената. Изпълзва през прозорчето, обръща се и надниква в мазето.

До кладата е коленичило овъглено плашило, заровило огнените си ръце в горящите тетрадки. Лицето на Морис се разтапя. Той надава кански писък и притиска до горящата си гръд разпадащите се останки от романите на Ротстейн.

Ходжис слага ръка на рамото на Пит:

— Не гледай. Недей.

Обаче Пит иска да гледа. Длъжен е.

Мисли си: „Можеше да съм на неговото място.“

Мисли си: „Не. Защото за разлика от него разбирам кое е важното на този свят.“

Мисли си: „Моля те, господи, ако те има... дано е така.“

[1] Термин, станал клише във филмите — ситуация, при която нито един от участниците не може да победи: например единият герой допира пистолет до слепоочието на другия, който обаче притиска нож до гърдите му. — Б.пр. ↑

55.

Пит позволява на Джером да носи Тина до бейзболното игрище, но там му казва:

— Дай на мен, моля те.

Джером го поглежда изпитателно: момчето е в шок, лицето му е бледо, на едното му ухо има мехур от изгаряне, на места ризата му е овъглена.

— Сигурен ли си?

— Да — отсича Пит.

Тина вече протяга ръце. Не е продумала, откакто я измъкнаха от горящото мазе, но Пит я взема на ръце, го прегръща през врата, притиска лице до рамото му и се разридава.

Холи тича по пътеката към тях.

— Слава Богу! — възкликва. — Ето ви най-сетне! Къде е Белами?

— Там, в мазето — отговаря Ходжис. — И ако още е жив, сигурно много съжалява. Телефонът ти у теб ли е? Повикай пожарната.

— Мама добре ли е? — пита Питър.

— Мисля, че ще се възстанови напълно — успокоява го Холи и откачва телефона от колана си. — Закараха я в болница „Кайнър“. Беше в съзнание и говореше. Парамедиците казаха, че жизнените й показатели са стабилни.

— Слава Богу! — Сега и Пит се разплаква, сълзите оставят чисти дири по изцапаните му със сажди страни. — Ако беше умряла, щях да се самоубия. Защото за всичко съм виновен аз!

— Не! — отсича Ходжис. — Пит го поглежда. Тина също се обръща към него, все така обвинява ръце около шията на брат си. — Намерил си парите и тетрадките, нали?

— Да. Случайно. Бяха в сандък, заровен до потока.

— Всеки щеше да постъпи като теб — успокоява го Джером. — Нали, Бил?

— Да — кимва Ходжис. — Човек е готов на всичко за семейството си, после продължава да говори на хлапака: — Затова си

хукнал да търсиш Белами, като си разбрал, че е отвлякъл сестра ти.

— По-добре да не бях намирал сандъка — промърморва Пит. Обаче премълчава нещо, което няма да сподели с никого: колко му е мъчно, че тетрадките вече ги няма. Мисълта за загубата им го изгаря като огън. Разбира как се е чувствал Морис и това също го изгаря. — По-добре да си беше останал под земята...

— Да беше, ама не е — прекъсва го Ходжис. — Да тръгваме. Ако не си сложа лед, ще се подуют още повече.

— Какво ще се подуе? — повдига вежди Холи. — Като те гледам, нищо ти няма.

Ходжис я прегръща през раменете — жест, от който тя обикновено се вцепенява, но не и днес, затова той се осмелява да я целуне по страната. Холи стеснително се усмихва:

— Да не те е ударил там, където момчетата най-много ги боли?

— Да. Обаче си трай.

Вървят бавно — и заради Ходжис, и заради Пит. Ръцете го болят от носенето, но той не иска да пусне сестра си. Исква да я носи чак до вкъщи.

ПОСЛЕ

ПИКНИК

В петъка преди Деня на труда един джип „Ранглер“ — поостарял, но обичан от собственика си — влиза в паркинга зад игрището на Малката лига в парк Макгинис и спира до син мерцедес, също старичък. Джером Робинсън се спуска по затревения хълм към масата за пикник, на която вече са наредени кутии с храна. В ръката му се полюшва хартиена торбичка.

— Ехо, Холибери!

Холм се обръща и го сгълчава:

— Колко пъти съм ти казвала да не ме наричаш така? Сто? Хиляда? — Обаче се усмихва и не се отдръпва, когато той я прегръща. Джером решава да не насилва късмета, затова бързо се отдръпва и пита какво има за обяд.

— Салата с пиле, салата с риба тон и зелена салата. Донесла съм и сандвич с печено говеждо. За тебе съм го взела. Аз се въздържам от червено месо. Нарушава циркадните ми ритми.

— Ще се погрижа да не бъдеш изкушена.

Сядат. Тя налива в картонени чаши студен чай „Снапъл“. Вдигат тост за края на лятото, после похапнат и си бърборят за филми и за телевизионни сериали. Отначало избягват да говорят за причината за тази среща — а тя е, за да се сбогуват, поне за известно време.

— Жалко, че Бил не можа да дойде — подхвърля Джером, когато тя му подава парче пай с шоколадов крем. — Спомняш ли си как се събрахме тук на пикник след явяването му в съда? Празнувахме, че съдията не го изпрати в затвора.

— Как ще го забравя? — казва Холи. — Ти искаше да вземем автобуса.

— Щот се возим гратис, како! — отговаря Тайрон Зевзека. — Ний квото можим да измуфтим, муфтим.

— Ставаш банален, Джером.

Той въздиша:

— Да, май прекалявам.

— Бил има среща с Питър Саубърс — добавя Холи. — Затова не дойде. Поръча ми да ти предам много поздрави и да ти кажа, че ще мине да те види, преди да се върнеш в университета. Избърши се, носът ти е изцапан с шоколад.

На езика му е да отвърне: „Шоколатувуту много убав цвят“, но се въздържа и я пита:

— Пит добре ли е?

— Да. Пожела да се види с Бил, за да сподели с него някаква забележителна новина. Ох, не мога да довърша пая. Искаш ли го? Освен ако не те е гнус, че съм нахапала парчето. Не съм болна, няма да те заразя.

— Бих използвал даже четката ти за зъби, но преядох.

— Пфу — намръщва се тя. — Аз пък никога не бих си измила зъбите с чужда четка. — Събира картонените чаши и чинии и отива да ги хвърли в контейнера за смет.

— В колко тръгваш утре? — пита я Джером.

— Слънцето изгрява в шест и петдесет и пет. Най-късно в седем и половина трябва да съм на път.

Ще шофира до Синсинати да види майка си. Сама, без придружител! Джером не вярва на ушите си. Радва се, същевременно се притеснява за нея. Ами ако се случи нещо, което ще я извади от релси? Тя се връща, сяда до масата и добавя, сякаш е прочела мислите му:

— Не се тревожи за мен, всичко ще е наред. Тръгвам по светло, ще пътувам само по магистрали, метеоролозите обещават хубаво време. Взела съм дискове с любимата си филмова музика: „Път към отмъщение“, „Изкуплението Шоушенк“ и „Кръстникът-II“. Най ми харесва от „Кръстникът“, въпреки че в общи линии Томас Нюман^[1] е много по-добър от Нино Рота^[2]. Музиката на Нюман е *загадъчна*.

— Най-добър е Джон Уилямс^[3] в „Списъкът на Шиндлер“ — казва Джером. — Нищо не може да го бие.

— Джером, не искам да те обиждам, обаче... по отношение на музиката си абсолютен мазол. — Намръщва се, като вижда доволната му усмивка, и продължава: — Имам мобилен телефон и айпад, които са заредени. Мерцедесът мина на технически преглед преди няколко дни. Освен това до Синсинати са само около седемстотин километра.

— Добре, добре. Но ако изникне нещо непредвидено, телефонирай на мен или на Бил.

— Разбира се. Кога се връщаш в университета?

— Идната седмица.

— Приключи ли с работата на доковете?

— Да, и слава богу. Физическият труд може би е полезен за тялото, но според мен не облагородява душата.

Холи още се чувства неловко, когато ѝ се наложи да гледа в очите хората, дори най-близките си, но този път се насилва да срещне погледа на Джером, и казва:

— Пит е добре, Тина — също, майка им вече е на крака. Със семейство Саубърс всичко е наред, но как е *Бил*? Бъди откровен.

— Не знам за какво говориш — измънква той — сега *на него* му е трудно да я гледа в очите.

— Първо, много е отслабнал. Прекалява с физическите упражнения и със салатената диета. Друго обаче ме притеснява.

— Така ли? — пита той, но всъщност знае и не се учудва, как Холи е разбрала, макар Бил да си въобразява, че го е скрил от нея. Холи е надарена с шесто чувство.

Тя снижава глас, сякаш се страхува някой да не чуе, макар че в радиус от сто метра няма жива душа.

— Често ли го посещава?

Излишно е да я пита за кого говори.

— Не знам, честна дума.

— Повече от веднъж на месец ли?

— Май да.

— Всяка седмица?

— Може би не чак толкова често — отговаря Джером и наум добавя: „Макар че казва ли ти някой?“

— *Защо?* Той е... — Устните ѝ затреперват. — Брейди Хартсфийлд е почти *зеленчук*!

— Глупаво е да изпитваш угризения, Холи. Удари го с Бияча, защото психопатът щеше да прати на онзи свят няколко хиляди хлапета.

Посяга към ръката ѝ, но тя рязко я отдръпва:

— *Нямам* угризения! Бих го направила отново! И отново, и отново! Но се притеснявам, че Бил е обсебен от този тип. *Опасно е,*

повярвай, знам го от опит. — Скръства ръце на гърдите си — жест, с който се успокоява и от който напоследък се беше отказала.

— Не мисля, че е обсебен... — Джером подбира думите си, опипва почвата. — Нито че е свързано с миналото...

— А с какво тогава? За това чудовище няма бъдеще!

„Бил не е сигурен“ — си помисля Джером, обаче никога не би го изрекъл. Холи вече е по-добре, но още е много уязвима. И знае какво е да си обсебен — сама го каза. Да не говорим, че самият той не проумява защо Бил толкова се интересува от Брейди. Има само някакво смътно чувство. Интуиция.

— Искаш ли да сменим темата? — Хваща ръката на Холи и този път тя не я отдръпва. Известно време разговарят за други неща, после той си поглежда часовника. — Много ми е приятно да си бърборим, обаче е време да тръгваме. Обещах да взема Барбара и Тина от пързалката за ролери.

— Тина е влюбена в теб — отбелязва Холи, докато вървят нагоре по хълма към колите си.

— Ако е вярно, ще ѝ мине. Заминавам надалеч и много скоро в живота ѝ ще се появи някое симпатично момче. Ще пише името му по кориците на учебниците си.

— Предполагам — съгласява се Холи. — Така става обикновено, нали? Моля те само да не ѝ се присмиваш. Ще те помисли за гадняр и ще ѝ стане криво.

— Няма, бъди спокойна — усмихва се Джером.

Вече са до колите и Холи отново се насилва да го погледне право в очите:

— Аз не съм влюбена в теб, не и като Тина, но много те обичам. Затова те моля да се пазиш, Джером. Някои колежани вършат щуротии. Не ставай като тях. — И го прегръща.

— Хей, без малко да забравя — сепва се Джером. — Нося ти подарък. Тениска. Надали обаче ще я облечеш, докато си при майка си.

Подава ѝ торбичката. Тя изважда от нея яркочервена тениска и я разгъва. На гърдите с големи, черни печатни букви, е написано:

ЗАЕБИ, ХИЧ ДА НЕ ТИ ПУКА

— Продават ги в книжарницата на „Сити Колидж“ Взех ти най-големия размер, за да я носиш вместо нощница, ако предпочиташ. — Наблюдава изражението ѝ, докато тя замислено се взира в надписа. — Разбира се, можеш да я замениш за нещо друго, ако не ти харесва.

— Напротив, много ми харесва. — Лицето ѝ се озарява от усмивката, която Ходжис обича, защото я разкрасява. — *Непременно* ще я облека, докато съм при мама. Ей-така, за да я подразня. — Засмива се, като вижда колко е учуден Джером. — Никога ли не се изкушаваш да подразниш майка си?

— Чат-пат се случва. И... аз също те обичам. Знаеш го, нали?

— Да. — Тя притиска тениската до гърдите си. — И много се радвам. Означава много за мен. „Придава смисъл на гадния живот“, както би се изразил Джими Голд.

[1] Композиторът, написал музиката към филма „Изкуплението Шоушенк“. — Б.пр. ↑

[2] Композиторът на музиката на филми на Фелини, Висконти, както на първите два филма от „Кръстникът“ на Ф. Копола. — Б.пр. ↑

[3] Автор на музиката към филмите от поредиците „Междузвездни войни“, „Индиана Джоунс“, както и „Извънземното“, „Челюсти“, „Спасяването на редник Райън“ и много други. — Б.пр. ↑

САНДЪКЪТ

Ходжис минава по пътеката през празния парцел откъм Бърн Стрийт и заварва Пит до потока. Момчето седи на брега, притиснало е колене до гърдите си и ги е обхванало с ръце. Наблизо ниско чепато дърво се привежда над ручея, който след дългото, горещо лято се е превърнал във вадичка. Под дървото зее отново разкопаната дупка, а сандъкът, който беше скрит в нея, е наблизо, полегнал на брега. Изглежда стар, уморен и някак си зловец — като пътник, пристигнал от времето, когато диското още беше модерно. Недалеч от него стоят фотографски статив и два големи сака като онези, с които пътуват професионалните фотографи.

— Прочутият сандък — подхвърля Ходжис и сяда до Пит.

Пит кимва:

— Да. Прочутият сандък. Фотографът и асистентът му отидоха да обядват, но май скоро ще се върнат. Стори ми се, че не са във възторг от местните ресторанти. От Ню Йорк са! — Свива рамене, сякаш това обяснява всичко. — Първо ме караха да седна на сандъка и да подпра с юмрук брадичката си. Сещате се, като известната скулптура на Роден. Доста зор видях, докато ги разубежда.

— За местния вестник ли работят?

Пит поклаща глава и се поусмихва:

— Това е моята хубава новина, господин Ходжис. От „Ню Йоркър“ са поръчали материал за случилото се. Обаче не кратка дописка, а обширна статия, която ще бъде поместена в „кладенеца“ — така се наричали средните страници на списанието и всеки журналист на свободна практика давал мило и драго името му да се появи там.

— Страхотно!

— Да, стига да не се издъня.

Ходжис изпитателно го поглежда:

— Ама чакай. Ти ли ще я пишеш?

— Да. Първо искаха да пратят един от своите автори — Джордж Пакър^[1], много е добър. Трябваше да ме интервюира и да напише репортаж. Важно им е, защото навремето Джон Ротстийн е бил сред

звездите им, редом с Джон Ъпдайк, Шърли Джаксън... Знаете ги, нали?

Ходжис не ги знае, но кимва.

— Ротстийн е бил като нещо спасително убежище за тревожните сърдита млади хора, а по-късно за тревожните хора от средната класа. Като Джон Чийвър. Напоследък съм се запалил по него. Чели ли сте разказа му „Плувецът“?

Ходжис поклаща глава.

— Прочетете го. Велик е. Та така, от „Ню Йоркър“ искат статия за тетрадките. Цялата история от игла до конец. Първо обаче възложиха на трима-четирима специалисти да изготвят графологична експертиза на ксерокопията, които бях направил. И на останките.

Ходжис *знае* за останките. В опожареното мазе имаше достатъчно овъглени късчета хартия, които да потвърдят, че написаното в тетрадките е от ръката на самия Ротстийн. От полицията проучиха миналото на Морис Белами и заключението подкрепи изложените от Питър факти. В които Ходжис нито за миг не се беше усъмнил.

— И какво? Отказал си да диктуваш на Пакър?

— Не само на него. Само аз мога да напиша статията. Не само защото съм пряк участник в събитията, но и защото романите на Джон Ротстийн промениха целия ми... — Млъква и поклаща глава. — Щях да кажа „целия ми живот“, но няма да е точно. Колко е живял един тийнейджър, та да променят *целия* му живот? Та аз само преди месец навърших осемнайсет! Мисля, че романите му промениха *душата ми*.

Ходжис се усмихва:

— Разбрах.

— Отговорният редактор заяви, че съм прекалено млад — за да не каже некадърен, нали? — но аз им изпратих написани от мен текстове. Помогна. Както и това, че му се изрепчих. Не беше трудно. След общуването с Морис Белами преговорите с човек от „Ню Йоркър“ са фасулска работа. Виж, с Белами се *озорих*. — Вдига рамене и добавя: — Разбира се, редакторите ще го променят по своя вкус. Чел съм как се прави и не възразявам. Обаче държа моята история да излезе с моето име.

— Твърда позиция, Пит.

Питър Саубърс вперва поглед в сандъка и за миг изглежда много по-възрастен от своите осемнайсет години.

— Животът е суров и човек трябва да е твърд. Разбрах го, след като баща ми беше прегазен пред Общинския център.

Ходжис не знае какво да отговори, затова не продумва.

— Знаете какво най-много интересува големите клечки в „Ню Йоркър“, нали?

Ходжис ненапрасно е работил трийсет години в полицията.

— Предполагам, сбит преразказ на последните два романа. Какво се случва с Джими Голд, със сестра му, с приятелите им. Кой какво е забъркал, как, кога и как всичко накрая се оправя.

— Да. Аз съм единственият, който знае тези подробности. Кое то води до извинението — казва сериозно и се взира в Ходжис.

— Я стига! Не са ти повдигнати обвинения, а пък аз не те коря за нищо. Холи и Джером — също. Радваме се, че майка ти и сестра ти са добре.

— Да, обаче за малко не загинаха. Ако не бях мълчал като риба във вашата кола и не бях избягал после през задната врата на аптеката, Бела ми нямаше да дойде у нас. Тина още сънува кошмари.

— Обвинява ли те за тях?

— Всъщност... не.

— Виждаш ли? Тогава беше притиснат до стената. Отначало в преносния смисъл, а по-късно и в буквалния. Халидей ти беше изкарал ангелите със заплахите си. Когато си отишъл в книжарницата онзи понеделник, не си подозирал, че лежи мъртъв в кабинета си. А за Бела ми... дори не знаеше, че е жив, камо ли че е излязъл от затвора.

— Така е, но заплахите на Халидей не бяха единствената причина да мълча. Тогава още се надявах да задържа тетрадките. Разбирате ли? *Затова* не исках да говоря с вас. *Затова* избягах. Исках да ги *притежавам*. Това желание не беше на първо място в ума ми, но се спотайваше в дълбините му. Тези тетрадки... непременно ще напиша това в статията си за „Ню Йоркър“... сякаш ме бяха омагьосали. Дължа ви извинение, защото не бях много по-различен от Морис Бела ми.

Ходжис го хваща за раменете и го поглежда в очите:

— Ако е било така, нямаше да отидеш в Младежкия център с намерението да изгориш тетрадките.

— Неволно изпуснах запалката — спокойно казва Пит. — Стреснах се от изстрела и я изпуснах. *Мисля*, че щях да ги подпаля, ако Белами беше стрелял в Тина, обаче... никога няма да знам със сигурност.

— Аз знам — натъртва Ходжис. — Знам със сигурност, достатъчна за двама ни.

— Наистина ли?

— Да. Колко ще ти платят за статията?

— Петнайсет хиляди долара.

Ходжис подсвирква.

— Ако я одобрят — добавя Пит. — Но ще я одобрят, къде ще ходят. Господин Рикър ми помага и се получава доста добре. Нахвърлял съм на чернова половината. Не ме бива твърде в художествените измислици, но в документалистиката съм добър. Може някой ден да си изкарвам хляба с това, кой знае.

— Какво ще правиш с парите? Ще ги запазиш за таксата в колежа ли?

Пит поклаща глава:

— Колежът няма да ми избяга. Парите са за „Чапъл Ридж“. Тина ще учи там тази година. Не мога да ви опиша колко е щастлива.

— Чудесно. Много се радвам.

Известно време безмълвно се взират в сандъка. Откъм пътеката се чуват стъпки и мъжки гласове. Появяват се двама души с почти еднакви карирани ризи и с джинси, явно купени наскоро, защото се виждат гънките от опаковането. Сигурно си въобразяват, че така се обличат всички в глухата провинция. Единият е провесил на шията си фотоапарат, другият мъкне втора лампа.

— Как беше обедът? — извиква им Пит, докато прекосяват потока, стъпвайки от камък на камък.

— Идеален — отговаря онзи с фотоапарата. — Бяхме в „Дени“ и хапнахме по един от специалитетите им — сандвич с шунка и с бъркани яйца, плюс настъргани картофи на тиган, които сами по себе си бяха кулинарен шедьовър. Хайде, Пит, ела. Ще те снимам първо коленичил до сандъка, а после как надничаш вътре.

— Той е празен! — възразява Пит.

Фотографът почуква с пръст по челото си:

— Читателите ще задействат въображението и ще се питат: „Как ли се е почувствал, когато е видял това литературно съкровище?“ Нали така?

Пит става и изтупва праха от джинсите си, които са избелели и не изглеждат нелепо като тези на пришълците.

— Останете да погледате, господин Ходжис. Не всеки осемнайсетгодишен ученик има шанса да види своя снимка на цяла страница в „Ню Йоркър“ редом със статия, написана от него.

— С удоволствие, Пит, обаче имам още една задача.

— Жалко. Е, благодаря, че ме изслушахте.

— Хрумна ми нещо. Ще го вмъкнеш ли в статията?

— Какво?

— Че тази история не започва с теб и с твоята находка — Ходжис поглежда вехтия сандък: черен, протрит, с издраскан обков и с олющен капак. — Започва с човека, който го е заровил. И когато ти хрумне да се обвиняваш за погубените ръкописи, помисли какво би казал Джими Голд в подобен случай.

Пит се засмива и му подава ръка:

— Готин човек сте, господин детектив в оставка.

Ходжис стиска дланта му:

— За теб вече съм Бил. Хайде, бягай да се усмихваш пред обектива. — Прекосява потока и се обръща към отсрещния бряг. Следвайки указанията на фотографа, Пит е коленичил до сандъка и е сложил ръка върху олющения капак — класическата поза на собственик. Напомня на Ходжис една снимка на Ърнест Хемингуей, който клечи до застрелян от него лъв. Но в изражението на Пит няма и помен от самодоволната, ухилена, еснафска самоувереност на Хемингуей. Изражението на Пит сякаш казва: *„Това никога не ми е принадлежало.“*

„Запомни тази мисъл, хлапе — мисли си Ходжис и продължава към колата. — Запомни я.“

[1] Съвременен американски журналист, белетрист, публицист и драматург. — Б.пр. ↑

ДРЪН

Ходжис каза на Пит, че има още една задача, обаче не беше точно така. Ако беше обяснил, че го чака работа по един случай, пак нямаше да е точно, но щеше да е по-близо до истината.

Малко преди да тръгне за срещата с момчето, му телефонира Беки Хелмингтън, сестра в клиниката по мозъчна травматология. Ежемесечно ѝ дава скромна сума, за да го държи в течение за състоянието на Брейди Хартсфийлд — пациента, когото той нарича „моя човек“. Тя го информира и за всичко необичайно, случващо се в отделението, разказва му какви слухове се разпространяват сред персонала. Рационалният му ум настоява, че тези слухове са безпочвени и че всяко странно явление има своето логично обяснение, но в дълбините на съзнанието му се простира океан (той смята, че с всеки човек е така), в който плуват странни същества.

— Как е синът ти, Беки? — попита той сестрата. — Надявам се, че скоро не е паднал от дървета.

— Не, не, Роби е добре. За друго ви търся. Четохте ли днешния вестник, господин Ходжис?

— Още не съм го извадил от найлоновата опаковка. — В тази нова ера, когато можеш да прочетеш в интернет всичко, което те интересува, вестникът често остава в найлоновия плик и стои до креслото като изоставено дете.

— Прегледайте местните новини на втора страница. И ми се обадете.

След пет минути той ѝ позвъни:

— Господи!

— И аз реагирах така. Беше добро момиче.

— На работа ли си?

— Не, гостувам на сестра си в другия край на щата. Ще прекараме заедно уикенда. — Замълча за миг и изтърси: — Откровено казано, мисля да се преместя в интензивното в главния корпус. Освободи се място, а и ми писна от доктор Бабино. Понякога невролозите са по-луди от пациентите си. — Беки отново замълча,

после добави: — Щях да кажа, че ми е писнало и от Хартсфийлд, но няма да е съвсем вярно. Всъщност ме е страх от него. По същия начин като малка се страхувах от къщата, за която се говореше, че е обитавана от духове.

— Сериозно?

— Да. Знаех, че там няма привидения, обаче си казвах: „Ами ако има?“

* * *

Ходжис пристига в болницата малко след два часа. В този предпразничен следобед клиниката по мозъчна травматология е необичайно пуста — най-малкото необичайно за през деня.

Дежурната сестра — на баджа ѝ пише „Норма Уилмър“ — му дава пропуск за посетител. Докато го закачва на ризата си, Ходжис подхвърля:

— Чух, че вчера в отделението се е разиграла трагедия.

— Нямам право да коментирам! — сопва се сестра Уилмър.

— Бяхте ли на работа по това време?

— Не! — Тя се обръща към мониторите.

Няма значение — Ходжис ще научи повече от Беки, след като тя разпита информаторите си. Ако наистина се премести (според него това е най-ясният знак, че нещо необичайно се случва в отделението), той ще си намери друга помощничка. Някои медицински сестри са страстни пушачки, макар да знаят колко вреден е този навик, и ще се зарадват на възможността да припечелят допълнително.

Той бавно върви към стая 217, давайки си сметка, че сърцето му бие по-силно и по-бързо от обичайното. Поредният признак, че започва да приема насериозно клюките и слуховете. А и съобщението в сутрешния вестник го извади от равновесие.

По коридора среща Ал Библиотеката, който буца количката с книги, и го поздравява:

— Здравсти, Ал. Как си?

Отначало онзи не отговаря, сякаш не го и забелязва. Сенките под очите му сякаш са още по-тъмни, а косата му, обикновено сресана

прилежно, е разрошена. Баджът му е обърнат наопаки. Ходжис за пореден път се пита дали Ал не започва да губи разума си.

— Всичко наред ли е? — пита го.

— Да — равнодушно промърморва Ал. — Всичко е по-лошо от невидимото за очите, нали?

Докато Бил Ходжис се чуди как да отговори на тази несвързана реплика, онзи го подминава. Бил озадачено го проследява с поглед и продължава към стая 217.

* * *

Брейди седи на обичайното си място до прозореца и е с обичайните си дрехи — джинси и карирана риза. Някой го е подстригал, но си е оставил ръцете. Хартсфийлд едва ли го е грижа за лошата подстрижка. Скоро не му се очертава да сваля мацки в дискотека.

— Брейди? Отдавна не сме се виждали, както казал на морето един матрос, оставен задълго на брега.

Хартсфийлд безмълвно гледа през прозореца, а в главата на Ходжис обичайните мъчителни въпроси се хващат за ръце и подхващат танц. Вижда ли Брейди нещо в далечината? Знае ли, че има посетител, и ако знае, разбира ли, че е Ходжис? Способен ли е да разсъждава? Понякога мозъкът му работи колкото той да произнесе няколко елементарни изречения и в залата за физиотерапия да извърви двайсетина метра по „Булеварда на мъченията“, както го наричат пациентите, но дали е свидетелство за умственото му състояние? И рибите плуват в аквариума, обаче това не означава, че са способни да мислят.

„Всичко е по-лошо от невидимото за очите“ — му минава през ума.

Каквото и да означава.

Взема рамкираната снимка, на която Брейди и майка му са прегърнати и широко усмихнати. Този изверг е обичал само милата си маминка — ако изобщо е способен да обича. Ходжис следи дали Брейди ще реагира, като види, че посетителят държи снимката на Дебора Ан. Няма реакция.

— Маминка изглежда секси, Брейди. Секси беше, нали? Беше ли палава мръсница?

Няма отговор.

— Питам, защото като преглеждахме компютъра ти, попаднахме на нейни снимки по бельо. Сещаш се, корсети, сутиени, бикини, еротични халатчета... Тогава ми се стори доста секси. И колегите бяха на същото мнение, като им показах снимките — излъгва, стараейки се да говори с типичната мъжкарска арогантност, но Брейди пак не реагира.

— Чукаше ли я, драги? Сто на сто ти се е искало, признай си.

Трепване на веждата ли забеляза? И леко мръдване на устната? Може би, а може би си е въобразил заради *желанието си* Брейди да го чуе. Този извратен убиец повече от всеки друг заслужава да му се натрие сол в раните.

— А може би си я убил и *след това* си я изчукал. Тогава няма нужда от досадни нежности, нали?

Никаква реакция.

Ходжис сядна на посетителския стол и оставя снимката обратно на масата до един от електронните четци, които Ал раздава на пациентите. Скръства ръце и се втренчва в Брейди, за когото лекарите бяха казали, че ще остане в кома до смъртта си, но като чудо беше излязъл от нея.

С известни поражения, разбира се.

— Преструваш ли се, Брейди? — Винаги задава този въпрос и нито веднъж не чува отговор. Същото се случва и днес. — Снощи една сестра от отделениято се е самоубила. В една от баните на етаж. Познаваше ли я? Засега не съобщават името ѝ, обаче във вестника пише, че е починала от загуба на кръв. Предполагам, че си е прерязала вените, но не съм сигурен. Ако си научил за нея, сигурно ти е станало много приятно. Открай време самоубийствата те радват, нали? — Изчаква малко, привежда се, взира се в безизразното лице на Брейди и продължава: — Само че не разбирам как го е направила. Огледалата в тези помещения не са от стъкло, а от полиран метал. Да речем, че е използвала огледалцето от пудриерата си, но то е твърде малко, за да си пререже вените с него. Все едно да участваш в престрелка, въоръжен само с нож. — Обляга се на стола. — Хм, може да е имала

нож в чантата си. От онези швейцарски ножчета, нали се сещаш? Ти имал ли си такава?

Брейди не реагира.

Или пък...? Ходжис е завладян от натрапчивото усещане, че въпреки празния си поглед Хартсфийлд го наблюдава.

— Брейди, някои от сестрите смятат, че можеш да спиращ и да пускаш водата в банята, без да помръднеш от стола. Смятат, че го правиш, за да ги плашиш. Вярно ли е?

Няма реакция, обаче чувството, че е наблюдаван, се засилва. Брейди наистина си падаше по самоубийствата. Те бяха неговият специалитет. Опитваше се да подтикне Ходжис към самоубийство, преди Холи да му пръсне бушоните с Бияча. Не успя със стария детектив, но с Оливия Трилони се получи. Оливия беше собственицата на мерцедеса, с който утре племенницата ѝ Холи Гибни възнамерява да пътува до Синсинати.

— Ако можеш, направи го. Хайде, покажи уменията си. Изфукай се.

Нищо.

Някои от сестрите мислят, че от ударите по главата в зала „Минго“, която Хартсфийлд се опита да взриви, жичките в мозъка му са се преплели и че той е получил някакви... свръхестествени способности. Доктор Бабино отхвърля твърденията им като абсурдна измишльотина от типа на градските легенди. Ходжис е съгласен с него, но обаче усещането, че е наблюдаван, не го напуска.

Както и чувството, че дълбоко в себе си Брейди Хартсфийлд му се надсмива.

Взема електронния четец, който този път е яркосин. При предишното му посещение в клиниката Ал му каза, че Брейди обича да гледа демоверсиите на компютърните игри „Зяпа ги с часове“ — така му каза.

— Тези машинки ти харесват, а?

Нищо.

— Въпреки че не можеш да ги използваш.

Нищо. Нула.

Ходжис връща четеца до снимката и става:

— Да видим какво ще изровя за самоубилата се сестра. Ако не открия достатъчно, асистентката ми ще потърси още информация.

Използваме различни източници. Доволен ли си, че сестрата е мъртва? Зле ли се държеше с теб? Щипеше те за носа, така ли? Или ти дърпаше малкото, безполезно пишло, за да ти отмъсти, задето си прегазил пред Общинския център неин приятел или роднина?

Никаква реакция.

Нищо.

Ни...

Очите на Брейди се завъртат в орбитите. Той поглежда Ходжис, който за миг се вцепенява от безумен и безпричинен ужас. Тези очи са мъртви, но под тях наднича нещо нечовешко. Напомнят му за филма „Екзорсисът“, в който едно момиченце е обладано от демона на злия дух Пазузу. След миг Брейди отново се заглежда в прозореца и Ходжис си заповядва да не се държи като идиот. Според доктор Бабино Хартсфийлд е постигнал максимално за състоянието му подобрене, а то не е голямо. Съзнанието му е класически пример за „чиста дъска“: на нея е написано само онова, което Ходжис изпитва към най-ненавистното същество, изпречило се на пътя му през дългия му стаж в полицията.

„Въобразявам си — казва си. — Искам да е вменяем, за да му причиня болка. Сигурно ще се окаже, че съпругът на тази сестра я е изоставил или пък са щели да я уволнят, задето се друсва, или пък и едното, и другото.“

— Не ми отговаряй, щом не си в настроение — казва. — Ще си вдигна чукалата. Ще си бия камшика. Ама на раздяла ще ти кажа като на приятел: подстрижката ти е *ужасна*.

Никаква реакция.

— Лека нощ, да спиш в кош, да сънуваш грош.

Излиза и внимателно затваря вратата. Ако я тресне и ако Брейди е вменяем, ще се зарадва, че е ядосал омразния ДВО.

Няма да му достави това удоволствие, въпреки че наистина е вбесен.

Брейди изчаква стъпките му да се отдалечат по коридора, и вдига поглед. Синият електронен четец до снимката на майка му внезапно оживява. Зазвучава ведро, закачлива музика, на екрана се стрелкат рибки. След това се появява демо на „Сърдити пилета“, следва „Модно ревю с Барби“, после — „Галактически войни“. Накрая екранът угасва.

В банята водата бликва от крана, после спира.

Брейди се взира снимката, на която с майка му са с допрени страни и широко се усмихват. Взира се в нея. Взира се в нея.

Снимката пада.

Дрън!

Юли 2014

ОТ АВТОРА

Захванеш ли се да съчиняваш книга, се затваряш сам в стаята си и пишеш — така се прави. Черновата на настоящия роман написах във Флорида, от време на време гледайки палмовите дървета. Преработих го в Мейн, гледайки от време на време хълма с боровата гора, спускащ се към красиво езеро, в което при залез-слънце гмурците разговарят помежду си. Само че не бях съвсем сам нито във Флорида, нито в Мейн; малцина писатели работят в пълно уединение. Потрябваше ли ми помощ, винаги я получавах.

НАН ГРЕЪМ редактира този роман. СЮЗАН МОЛДОУ и РОЗ ЛИПЕЛ също работят в издателство „Скрибнър“ и без тях нямаше да се справя. И двете са безценни...

ЧЪК ВЕРИЛ съдейства за издаването на романа. Вече трийсет години той е моят верен литературен агент — умен, духовит и неустрашим. Не е послушко, готов на компромиси — ако не харесва написаното от мен, ми го казва право в очите.

РЪС ДОР се занимава с проучванията и с течение на време става все по-добър. Също като опитен асистент на неврохирург в операционна той вече е подготвил следващия инструмент, преди да съм го поискал. Приносът му към тази книга е виден почти на всяка страница. Буквално. Той ми подсказа заглавието, когато бях блокирал.

ОУЕН КИНГ и КЕЛИ БРАФЕТ, и двамата забележително романисти, прочетоха първата чернова и значително я подобриха. Техният принос също е почти на всяка страница.

МАРША ДЕФИЛИПО и ДЖУЛИ ЮГЛИ движат делата ми в Мейн и поддържат връзките ми с реалния свят. Същото прави и БАРБАРА МАКИНТАЙЪР, която ръководи делата ми във Флорида. ШЪРЛИ СОНДЪРЕГЪР е почетен член на екипа ни в оставка.

ТАБИТА КИНГ е най-добрият ми критик и голямата ми истинска любов.

А ти, ВЕРНИ ЧИТАТЕЛЮ... слава богу, че още си тук след толкова дълги години. И ако се забавляваш, удоволствието е взаимно.

26 юли 2014

Издание:

Автор: Стивън Кинг

Заглавие: Търси се

Преводач: Весела Прошкова; Даня Доганова

Година на превод: 2015

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Плеяда“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2015

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Симолени’94“, София

Излязла от печат: 01.12.2015

Редактор: Лилия Анастасова

ISBN: 978-954-409-356-3

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/2682>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.